

ATHENSvoice

102.5
ATHENS
VOICE
RADIO

ΠΑΝΟΣ ΚΟΥΤΡΟΥΜΠΟΥΣΗΣ

ΒΑΣΑΝΩΝ
ΚΑΤΟΙΚΙΑ

Αφιέρωμα: Εταιρική
Κοινωνική Ευθύνη
σε περίοδο Πανδημίας

Η Λίνα Μενδώνη
αισθάνεται αδικημένη
από τις επιθέσεις
και εξηγεί γιατί στην
Κατερίνα Αγγελιδάκη

Παναγιώτης
Αρκουμανέας

«Είμαστε εκεί! Δεν
παράτησαμε κανέναν»
Συνέντευξη στον
Βασίλη Βενιζέλο

ΚΑΙ ΆΛΛΕΣ ΑΡΠΑΧΤΕΣ

Η Kate Κουτρουμπούση θυμάται ιστορίες σε μια αποκλειστική συνέντευξη στον Αλέξη Καλοφωλιά

ONASSIS
FOUNDATION

ΝΕΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ
ΔΩΡΕΑΝ
ΚΑΘΕ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

SOLD-OUT ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ
PODCASTS
VIRTUAL ΠΡΕΜΙΕΡΕΣ
ONLINE ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Η ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΜΑΣ ΕΝΩΝΕΙ

onassis.org

ΣΤΟ YouTube
ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΩΝΑΣΗ

Καναπές από την παράσταση
«Ποιος φοβάται τη Βιρτζίνια Γουλφ;», 2018



ATHENS voice

Raid



ΔΕΥΤΕΡΑ -
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ



07:00-10:00

Βαγγέλης Περρής - Τζένη Μελιτά



10:00-12:00

Γιάννης Νένες



12:00-14:00

Στέφανος Τσιτσόπουλος



14:00-16:00

Μάκης Προβάτας



16:00-18:00

Ελένη Κολοκοτρώνη



18:00-20:00

Δημήτρης Αθανασιάδης



20:00-22:00

Δημήτρης Κοττάκης

NEWSROOM

*Δελτία Ειδήσεων-Κάθε ώρα
(08:00 - 18.00)
από τον Παναγιώτη Μπρίμπο
και το Newsroom της Α.Υ.

102.5
ATHENS
VOICE
RADIO

Ακούτε
τη
Φωνή
της
Αθήνας

ΦΩΤΟ: ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΥΙΣ





Ο Μεγάλος Περίπατος της Αθήνας

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΓΚΡΟΥΣ



Η ΑΘΗΝΑ ΑΛΛΑΖΕΙ ΠΡΟΣΩΠΟ: Στην αρχή της εβδομάδας ανακοινώθηκε το σχέδιο για τη δημιουργία μίας από τις μεγαλύτερες αστικές παρεμβάσεις που έγιναν ποτέ στην Αθήνα. Το δημοτικό συμβούλιο, που συνεδρίασε μέσω τηλεδιάσκεψης στην πλατφόρμα Zoom, ενέκρινε το σχέδιο υλοποίησης του «Μεγάλου Περιπάτου της Αθήνας», ενός Περιπάτου 6,8 χλμ., με αποκλεισμό των αυτοκινήτων σε οκτώ δρόμους, επέκταση της ενοποίησης του ιστορικού κέντρου και απόδοση 50.000 τ.μ. (!) δημόσιου χώρου σε κατοίκους και επισκέπτες. Στα πρόθυρα μιας κρίσης που δεν μπορούμε να εκτιμήσουμε το μέγεθός της, ένα σχέδιο σαν αυτό που μας ξανασυστίνει τη φυσιογνωμία της πρωτεύουσας δημιουργεί αισιοδοξία. Η Αθήνα, μετά από μια δεκαετία κρίσης, ετοιμάζεται να επανασυστηθεί σε μία συγκυρία που η Ελλάδα γίνεται υπόδειγμα καλής πρακτικής λόγω της επιτυχημένης αντιμετώπισης της πανδημίας, αν και με όλα τα σεναρία ανοιχτά. Εξάλλου στη ζοφερή πραγματικότητα των ημερών της απομόνωσης, ανάμεσα σε άλλα είχαμε την εμπειρία μιας διαφορετικής αίσθησης της πόλης, συνειδητοποιώντας πόσο χώρο καταλαμβάνουν τα αυτοκίνητα. Επομένως η δημιουργία μιας νέας αστικής γεωγραφίας στο αθηναϊκό κέντρο με βασικά χαρακτηριστικά την αύξηση του ελεύθερου χώρου, την αποσυμφόρηση των ΜΜΜ, την ανάδειξη του ιστορικού κέντρου και την ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων –σχέδια επί χάρτου δεκαετιών– δημιουργεί πολλές προσδοκίες.

Συγκεκριμένα το σύνολο του Περιπάτου, εκτός των ήδη διαμορφωμένων οδών Δ. Αρεοπαγίτου και Απ. Παύλου, περιλαμβάνει τη διαδρομή Β. Αμαλίας, Β. Όλγας, Ηρώδου Αττικού, Β. Σοφίας, Πανεπιστημίου, Αθηνάς, Μητροπόλεως και Ερμού, καθώς και την περιοχή της Πλάκας και του Εμπορικού Τριγώνου. Η παρέμβαση θα συμπεριλάβει και την Πατισίων, από την Ομόνοια ως την πλατεία Αιγύπτου για την ενοποίηση με το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο. Σε επόμενο στάδιο θα υλοποιηθεί και η σύνδεση του Κεραμεικού με την Ακαδημία Πλάτωνος, ώστε να συμπεριληφθεί ο μοναδικός αυτός αρχαιολογικός χώρος.

Πρόκειται για μια παρέμβαση που θα επιφέρει τεράστιες αλλαγές στην πόλη. Συνολικά θα κλείσουν για τα αυτοκίνητα 6,3 χλμ. οδών και λεωφόρων, ενώ θα δημιουργηθούν 1,9 χλμ. νέων λεωφορειολωρίδων. Θα κλείσουν δύο μεγάλα τμήματα του κέντρου, το **Εμπορικό Τρίγωνο** και η **Πλάκα** για τα αυτοκίνητα. **Μητροπόλεως, Ηρώδου Αττικού, Ερμού και Αθηνάς** θα γίνουν επίσης οδοί ελεύθερες από οχήματα. Η **Β. Όλγας** θα πεζοδρομηθεί, το **Ζάππειο** ενοποιείται με τον **Ναό Ολυμπίου Διός**, η **Δ. Αρεοπαγίτου** συνδέεται με το **Παναθηναϊκό Στάδιο και τον λόφο του Αρδηττού**.

Πρόσβαση θα έχουν τα οχήματα μόνιμων κατοίκων, τροφοδοσίας καταστημάτων, εξυπηρέτησης οργανισμών κοινής ωφελείας, όσα κατευθύνονται σε χώρους στάθμευσης ή εξυπηρετούν ξενοδοχεία και τα ταξί. Στην πλατεία Συντάγματος προβλέπεται διαπλάτυνση των πεζοδρομίων της **Φιλελλήνων**, 3 λωρίδες κυκλοφορίας ελεύθερες για τα οχήματα, 1 νέα λεωφορειολωρίδα, 1 λωρίδα στάσης λεωφορείων. Κομβικό σημείο της ανάπλασης αφορά την πεζοδρόμηση τριών από τις έξι συνολικά λωρίδες της **Πανεπιστημίου**, με πρόβλεψη για ποδηλατόδρομο, δύο λωρίδες ΙΧ και μια λεωφορειολωρίδα. Η πορεία των οχημάτων θα πραγματοποιείται στη δεξιά πλευρά και μετά τη Βουκουρεστίου θα μεταφύεται φριστερά του δρόμου.

Ο συνολικός σχεδιασμός έγινε με βάση αναλυτικά επεξεργασμένες μελέτες του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου. Στην παρουσίασή τους στο δημοτικό συμβούλιο, ο κ. **Γιώργος Γιαννής**, διευθυντής του τομέα Μεταφορών και Συ-

γκοινωνιακής Υποδομής του τμήματος Πολιτικών Μηχανικών του ΕΜΠ, παρουσίασε πολύ ενδιαφέροντα στοιχεία σχετικά με τις κυκλοφοριακές επιπτώσεις των αλλαγών. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς τους, η επιβράδυνση της κυκλοφορίας των οχημάτων στον μικρό δακτύλιο θα είναι περιορισμένη και θα αφορά κυρίως 4 οδούς: θα επιβραθυθούν κατά 15-30% η **Πανεπιστημίου**, το **Σύνταγμα**, η **Φιλελλήνων** και η **Σόλωνος**, συνολικά όμως η κυκλοφορία θα επηρεαστεί κατά 1-3%, ενώ στο υπόλοιπο Λεκανοπέδιο η επίδραση θα είναι αμελητέα. Την ίδια στιγμή, εκτιμούν ότι θεαματική θα είναι η αύξηση της ταχύτητας των ΜΜΜ αλλά και η δημιουργία ασφαλέστερων συνθηκών για πεζούς και ποδηλάτες. «*Θα δημιουργήσουμε ποδηλατόδρομους σε Πανεπιστημίου, Αθηνάς και Ερμού, ενώ θα επιτρέψουμε το ποδήλατο σε όλους τους δρόμους που κλείνουν για τα ΙΧ*». Συνολικά, προβλέπεται πύκνωση της συχνότητας των ΜΜΜ και εκτιμάται πως η αύξηση των μετακινήσεων θα είναι 7,5% εντός 6μήνου, ενώ η αύξηση της ταχύτητας κίνησης των λεωφορείων/τρόλεϊ σε Πανεπιστημίου και Ακαδημίας κατά 45%. Όλα αυτά είναι και μια απάντηση στην κριτική που λέει ότι η απαγόρευση των αυτοκινήτων από τους κεντρικούς άξονες θα δημιουργήσει κυκλοφοριακή συμφόρηση στους γύρω δρόμους, ότι δεν έχουμε αδιάφοστα ΜΜΜ, ότι δεν υπάρχουν χώροι στάθμευσης ώστε όσοι κατεβαίνουν στο κέντρο να αφήνουν το αυτοκίνητό τους. Ως προς το τελευταίο ο κ. Γιαννής εκτιμά ότι «*σε ποσοστό 72% η κυκλοφορία σήμερα στο κέντρο είναι διαμπερής, δεν έχει προέλευση ή προορισμό το κέντρο. Το ποσοστό αυτό πρέπει να μειωθεί*», ενώ ο σχεδιασμός περιλαμβάνει τη δημιουργία αναβαθμισμένων ΜΜΜ και χώρους στάθμευσης περιφερειακά του κέντρου.

Η εμπειρία της πόλης δείχνει ότι τα αυτοκίνητα, σταθμευμένα ή εν κινήσει, καταλαμβάνουν υπέρμετρο χώρο. Η Αθήνα δεν είναι φιλική πόλη σε πεζούς και ποδηλάτες. Ο Μεγάλος Περίπατος θέτει ως ζητούμενο να μειωθεί ο αριθμός όσων κατεβαίνουν με αυτοκίνητο στο κέντρο, να αλλάξουμε διαδρομές και συνήθειες. Η αποσυμφόρηση από το αυτοκίνητο θα διαμορφώσει τη δυνατότητα μιας πολύ διαφορετικής εμπειρίας της πόλης – εξάλλου οι αποστάσεις είναι περπατήσιμες, άλλη μία ανακάλυψη του καιρού της καραντίνας.

Για να πιστρέψουμε στην ιδιότυπη περίοδο υγειονομικής κρίσης την οποία ζούμε, οι υπεύθυνοι του σχεδιασμού την ειδαν σαν ευκαιρία για την ομαλή εφαρμογή των επεμβάσεων. «*Την περίοδο αυτή, μια σειρά από πόλεις σε όλο τον πλανήτη, από το Λονδίνο και το Βερολίνο έως την Μπογκοτά, αποφάσισαν, για να αντιμετωπίσουν την πανδημία, να λάβουν μια σειρά από έκτακτα κυκλοφοριακά μέτρα*», ανέφερε στο δημοτικό συμβούλιο ο δήμαρχος Αθηναίων, **Κώστας Μπακογιάννης**. «*Θέλουμε περισσότερο δημόσιο χώρο για να επιτύχουμε την κοινωνική αποστασιοποίηση, να αποσυμφορήσουμε τα μέσα μεταφοράς δίνοντας προτεραιότητα στον πεζό, στο ποδήλατο και στα νέα μέσα μικροκινητικότητας, να διασφαλίσουμε τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον, μη επιτρέποντας να πλημμυρίσουν και πάλι οι δρόμοι από τα ΙΧ. Σήμερα υπάρχει ένα momentum: από τη μια, η βαθιά ανάγκη των δημοτών να ζήσουν σε μια ανθρώπινη, φιλική πόλη. Παράλληλα, ο περιορισμός της κυκλοφορίας δίνει ένα παράθυρο ευκαιρίας, ώστε να γίνει η προσαρμογή ομαλά*».

Είναι ένα εξόχως φιλόδοξο σχέδιο που μπορεί να αναβαθμίσει την ποιότητα ζωής στο κέντρο της Αθήνας για κατοίκους, επισκέπτες και τουρίστες, να του δώσει προστιθέμενη αξία, να το εκσυγχρονίσει, να δημιουργήσει νέες χρήσεις και νέους τόπους συνάντησης. Ευχόμαστε να πετύχει. **Α**

Ο Μεγάλος Περίπατος έχει όμως ακόμα μία ιδιαιτερότητα. Θα είναι ένα έργο ανοιχτό, που θα το παρακολουθήσουμε οι πολίτες στην εξέλιξή του. Θα ξεκινήσει πιλοτικά, και σε κάθε στάδιο θα επανεκτιμάται και θα αξιολογείται. Κάθε παρέμβαση, λέει ο Κ. Μπακογιάννης είναι ένας ζωντανός πυρήνας διαβούλευσης: «Αυτό το έργο θα το περπατήσουμε όλοι μαζί». Το Ειδικό Χωρικό Σχέδιο των έργων θα δοθεί σε δημόσια διαβούλευση τον Ιούνιο. Μέχρι να εγκριθεί και να προετοιμαστούν οι διαδικασίες για τη διενέργεια των απαραίτητων διαγωνισμών για την υλοποίησή τους, οι παρεμβάσεις θα δοκιμαστούν στην πράξη, ώστε να γίνουν οι απαραίτητες αλλαγές όπου χρειάζεται. Θα γίνουν νέες διαγραμμίσεις, η κυκλοφορία για τα Ι.Χ. σε σημεία θα περιορίζεται από τη δημοτική αστυνομία, ενώ οι επιπλέον χώροι που θα αποδοθούν σε πεζούς και ποδηλάτες θα ξεχωριστούν με προσωρινά μέσα, όπως ζαρντινιέρες, αστικά έπιπλα, εργοταξιακό εξοπλισμό κ.λπ. Οι πρώτες κυκλοφοριακές ρυθμίσεις θα τεθούν σε άμεση εφαρμογή τις επόμενες εβδομάδες, ενώ οι ζωτικές σημασίας παρεμβάσεις θα ξεκινήσουν πιλοτικά από τέλη Ιουνίου, «συστήνοντας» ξανά το αθηναϊκό κέντρο της πόλης. Ο σχεδιασμός προβλέπει το μεγαλύτερο μέρος της υλοποίησης των έργων να ολοκληρωθεί εντός του 2022.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

Ο άνθρωπος που διώχνει μέχρι και το φαξ από το ελληνικό Δημόσιο

Του ΣΤΑΜΑΤΗ ΖΑΧΑΡΟΥ



Η ζέστη και η υγρασία έκαναν αφόρτες τις συνθήκες στην αίθουσα του δημοτικού συμβουλίου. Κόντευε τέλος Ιουλίου αλλά η συνεδρίαση δεν σήκωνε αναβολή. Το θέμα ήταν πολύ σοβαρό: «Προμήθεια αναλώσιμων εκτυπωτών συσκευών fax και μηχανών γραφείου για τις ανάγκες των υπηρεσιών του Δήμου». Οι άνθρωποι ήθελαν να αγοράσουν μελάνια και για μια ευτελή αξία (από 15 έως 100 περίπου ευρώ έκαστο) χρειαζόταν να κινηθεί μια τεράστια διαδικασία που προέβλεπε, εκτός από τη συνεδρίαση, πολλές αναρτήσεις στη Διαύγεια αλλά και περίπου 40 συνολικά βήματα ώστε να εγκριθεί η δαπάνη. Ο Κυριάκος Πιερρακάκης μπορεί να έγινε παγκοσμίως γνωστός γιατί προωθεί ένα νέο νόμο που ανάμεσα σε άλλα θα καταργήσει το φαξ από το Ελληνικό Δημόσιο, αλλά η συμβολή του ήταν πολύ μεγαλύτερη αυτούς τους πρώτους 10 μήνες διακυβέρνησης. Καταργεί μία-μία όλες τις άχρηστες διαδικασίες που στοιχειώνουν τη λειτουργία του κράτους. Ακόμη και για να δηλωθεί μια γέννηση, οι πολίτες έπρεπε να περιμένουν σε 4 διαφορετικές ουρές – κάτι που ήδη λύθηκε. Στον θάνατο τα πράγματα παραμένουν ακόμη και σήμερα χειρότερα. Οι ουρές για τους συγγενείς φθάνουν τον αριθμό 13.

Και δεν είναι μόνο το γελοίο του πράγματος. Η λαγνεία του ελληνικού Δημοσίου με τις διαδικασίες κόστιζε περίπου το 6,8% του ΑΕΠ με τα προ κρίσης δεδομένα, δηλαδή περισσότερα από 19 δις. ευρώ ετησίως. Έρευνα του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου πέρυσι το καλοκαίρι έδειξε ότι ένα στιλό αξίας 30 λεπτών μπορεί να φθάσει να κοστίζει μέχρι και 70 λεπτά για το δημόσιο εξαιτίας της αυστηρής προσήλωσης στις διαδικασίες. Αυτά τα δεδομένα γνώριζε ο Κυριάκος Μητσοτάκης, έχοντας υπηρετήσει ως υπουργός Διοικητικής Μεταρρύθμισης και αποφάσισε να κάνει κάτι περισσότερο από το να διαπιστώνει το πρόβλημα και να υποσχεται την επίλυσή του. Η διαπίστωση και οι υποσχέσεις έγιναν με θρησκευτική ευλάβεια απ' όλες τις προηγούμενες κυβερνήσεις αλλά το μόνο που κατάφεραν είναι να μετατρέψουν τη γραφειοκρατία σε μερικώς ψηφιακή, δημιουργώντας ακόμη μεγαλύτερο χάος καθώς τα συστήματα δεν επικοινωνούσαν μεταξύ τους.

Ήξερε, λοιπόν, ότι χρειάζεται ένα ισχυρό σοκ στη δημόσια διοίκηση. Ένα blitzkrieg, δηλαδή ένας γρήγορος και σφοδρός πόλεμος, κατά του πανίσχυρου εχθρού, της γραφειοκρατίας. Για στρατηγό του διάλεξε τον Κυριάκο Πιερρακάκη, έναν νεαρό πληροφορικό και πολιτικό επιστήμονα. Δεν θα μπορούσε εύκολα να βρει πιο κατάλληλο στέλεχος για τον ρόλο. Ο Πιερρακάκης έχει μεταπτυχιακό τίτλο (Master of Science) στην τεχνολογική πολιτική από το MIT (Massachusetts Institute of Technology) και στη δημόσια πολιτική από το Harvard Kennedy School. Παράλληλα είχε προλάβει σε νεαρή ηλικία να αποκτήσει πολιτική εμπειρία σε πολλαπλούς ρόλους, όπως στο Υπουργείο Παιδείας. Ήταν ένα υβρίδιο πολιτικού και τεχνοκράτη. Τα τελευταία χρόνια δε, είχε μελετήσει ενδελεχώς τις παθογένειες του συστήματος κάνοντας έρευνες για λογαριασμό του ερευνητικού οργανισμού διαΝέοσις. Ο Πιερρακάκης συγκέντρωσε, υπό

την υψηλή εποπτεία του πρωθυπουργού, μια πολύ σοβαρή ομάδα στελεχών από τον ιδιωτικό τομέα, τα πανεπιστήμια και τον κρατικό μηχανισμό. Είναι τα στελέχη που σήμερα καταλαμβάνουν ρόλους γενικών γραμματέων, συμβούλων και προέδρων στους εποπτευόμενους οργανισμούς του υπουργείου και που με δεδομένη την εξειδίκευση του καθενός στον τομέα του, όλοι λειτουργούν σαν μια ενιαία ομάδα. Έτσι, στην ομάδα αυτή σήμερα συνυπάρχουν πρώην κορυφαία στελέχη πολυεθνικών, όπως Γρηγόρης Ζαριφόπουλος και ο Αντώνης Τζωρτζακάκης, με ακαδημαϊκούς, όπως ο πρώην πρύτανης Δημοσθένης Αναγνωστοπούλος, ή στελέχη με τεράστια εμπειρία στον ίδιο το δημόσιο τομέα, όπως ο Λεωνίδας Χριστόπουλος.

Μαζί έβαλαν το οργανόγραμμα του νέου υπουργείου στο χειρουργείο, αρκετούς μήνες πριν τις εκλογές του Ιουλίου. Για τον Μητσοτάκη ήταν μια ιδιαίτερα συμβολική απόφαση να καταργήσει το υπουργείο στο οποίο είχε θητεύσει λίγα χρόνια νωρίτερα. Κατανοούσαν όμως αμφότεροι ότι η Βαβέλ των αλληλοεξαρτώμενων κυβερνητικών υπηρεσιών θα αποτελούσε διαρκώς το βασικό πρόβλημα για την απλοποίηση των διαδικασιών. Έκαναν, λοιπόν, αυτό που οποιοσδήποτε manager του ιδιωτικού τομέα θα είχε ως πρώτη προτεραιότητα. Συγκέντρωσαν όλες τις αρμοδιότητες κάτω από την ομπρέλα του υπουργείου για το οποίο προορίζονταν ο Πιερρακάκης. Το υπουργείο θα ονομαζόταν «Ψηφιακής Διακυβέρνησης» αλλά ουσιαστικά θα ήταν ένα Υπουργείο Πάταξης της Γραφειοκρατίας.

Πήρε, λοιπόν, όλες τις αρμοδιότητες που σχετίζονταν με τις διαδικασίες του κράτους και την απλοποίησή τους. Αυτό που στην τελική του μορφή εμφανίστηκε με το όνομα gov.gr, κατά τα πρότυπα του βρετανικού gov.uk, ήταν η εθνική ψηφιακή πύλη. Οι Βρετανοί όμως το σχεδίαζαν και το υλοποιούσαν εδώ και δεκαετίες. Για την κυβέρνηση Μητσοτάκη δεν υπήρχε χρόνος, ούτε περιθώριο για λάθη. Όπως αναφέρουν στελέχη κοντά στον πρόεδρο της ΝΔ, αυτή η αλλαγή μπορούσε να γίνει μόνο πριν τον σχηματισμό της κυβέρνησης. Η αφαίρεση αρμοδιοτήτων από τα υπουργεία μετά την ανάληψη των καθηκόντων θα δημιουργούσε τριβές, ενώ κάποιοι υπουργοί δεν αποκλείεται να την υπονόμευαν.

Κάπως έτσι το υπουργείο που μέχρι πρότινος επόπτευε τις άδειες των καναλιών (με τη βοήθεια του Ινστιτούτου της Φλωρεντίας) και ονειρευόταν Έλληνες αστροναύτες στο φεγγάρι, συγκέντρωσε κρίσιμες υπηρεσίες της δημόσιας διοίκησης. Όπως η ΗΔΙΚΑ (Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης) από το Υπουργείο Εργασίας, η ΓΓΠΣ (Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων) από το Υπουργείο Οικονομικών, ή το ΕΔΕΤ (Εθνικό Δίκτυο Έρευνας και Τεχνολογίας) από το Υπουργείο Παιδείας. Εξ αρχής ο στόχος ήταν κάθε υπηρεσία που αφορούσε τον πολίτη να μπορεί να γίνεται ψηφιακά από έναν και μόνο ιστότοπο.

Όσο και αν ακούγεται απλοϊκό, το δύσκολο κομμάτι του σχεδίου είχε ήδη υλοποιηθεί με τον σχεδιασμό Μητσοτάκη - Πιερρακάκη. Η ενοποίηση αυτών των συστημάτων ήταν –τηρουμένων των αναλογιών– το εύκολο

Into the Night

Into the Night. Είναι μια σειρά στο Netflix. Από το Βέλγιο. Φθηνή παραγωγή με πολλές αστοχίες στην εκτέλεση, σε βαθμό που λες ότι αν είχαν την ιδέα Αμερικανοί μπορεί να έφτιαχναν και το νέο Lost. Διότι, πράγματι, η ιδέα είναι πολύ καλή. Κάτι περίεργο συνέβη στην ηλιακή ακτινοβολία που σκοτώνει τα πάντα – από τη ζωή μέχρι τα τρόφιμα. Ένας αξιωματικός του ΝΑΤΟ, από τους πρώτους που αντιλήφθηκαν την κρίση, πηγαίνει στο αεροδρόμιο των Βρυξελλών, αρπάζει ένα όπλο και εισβάλλει σε ένα αεροπλάνο, απαιτώντας από τον πιλότο να πετάξει δυτικά ώστε να έχουν τον ήλιο στην πλάτη. Ο πιλότος υπακούει και, πράγματι, όταν λίγες ώρες μετά προσγειώνονται στην Ισλανδία, πληροφορούνται ότι ο κόσμος τελειώνει, τα πάντα πεθαίνουν κάτω από τον ήλιο. Συνεχίζουν, λοιπόν, να πετάνε δυτικά, μέσα στη νύχτα, κάνοντας τον γύρο του κόσμου. Όσον αφορά τη διαχείριση της κρίσης, σε πρώτη φάση τα κατάφεραν μια χαρά. Ήμειναν ζωντανοί και κέρδισαν χρόνο, αναζητώντας την καλύτερη δυνατή λύση. Μόνο που υπάρχουν και δύο κρίσιμες λεπτομέρειες. Γνωρίζουν ότι κάποια στιγμή το αεροπλάνο θα υποστεί μια βλάβη που δεν θα μπορούν να επισκευάσουν. Και συνειδητοποιούν ότι, ακόμα και αν τα καταφέρουν, δεν είναι ζωή αυτό που θα ζουν. Θα είναι κάτι άλλο. Κάποια στιγμή θα συμβεί και σε μας, στον πραγματικό κόσμο. Όταν ο ιός επιστρέψει (λες και έφυγε ποτέ) θα παραδεχθούμε ότι μπορούμε να τον διατηρήσουμε υπό έλεγχο, πλην όμως αυτό δεν θα είναι ακριβώς κανονική ζωή, αλλά ένας αργός στραγγαλισμός. Αυτές τις μέρες κάνω μαζί τους ακριβοθώρητους των social media που αναρτούν φωτογραφίες από συγκεντρώσεις ανθρώπων, μετρώντας το μέγεθος της ανευθυνότητας, προειδοποιώντας για τις συνέπειες του να ισορροπείς στην κόψη του ξυραφιού. Δίκιο έχουν. Μόνο που θα ήθελα να τους ξανακούσω και τον Οκτώβριο, στην περίπτωση που τεθεί εκ νέου το ενδεχόμενο για τη λήψη νέων περιοριστικών μέτρων. Ένα remake όσων ζήσαμε το τελευταίο δίμηνο. Τα πάντα κλειστά, sms στον Χαρδαλιά και βεβαίωση εργοδότη ανά χείρας.

Mεταξύ μας, όλοι γνωρίζουμε, ακόμα και αν δεν το συνομολογούμε, ότι δεν υπάρχει περίπτωση να δούμε ξανά τα ίδια μέτρα. Και αν τα δούμε, οι έννοιες της κοινωνικής ευθύνης και των υπεύθυνων πολιτών δεν θα έχουν καμία σχέση με το περιεχόμενο που τους αποδίδουμε σήμερα. Όχι μόνο εδώ, αλλά παγκοσμίως. Θα μπαίνουμε στο 2021, στα 200 χρόνια από την Επανάσταση, με επικαιροποιημένο το «Ελευθερία ή Θάνατος». Γενικό lockdown δεν πρόκειται να επιβληθεί για λόγους που όλοι μπορούμε να κατανοήσουμε, ακόμα και αν δεν συμφωνούμε. Μεταξύ μας, δεν επρόκειτο να δούμε lockdown ούτε αν αυτή η κρίση ξεσπούσε πριν από πενήντα-εξήντα χρόνια. Τότε θα έλεγαν για ένα θανατικό που χτυπάει τους γέροντες, τα μαγαζιά δεν θα έκλειναν ποτέ και στα ρουαδίκια θα ξεπουλούσαν τα μαύρα για τις κηδείες. Το lockdown είναι, σε μεγάλο βαθμό, συνδεδεμένο με την άνοδο της αξίας που δίνουμε στην ανθρώπινη ζωή. Ο Σόιμπλε μας είπε ότι η ανθρώπινη ζωή δεν είναι ανεκτίμητη. Ακόμα και αν έχει δίκιο, η επιβολή του lockdown μας έδειξε ότι, ευτυχώς, στο αξιακό χρηματιστήριο της ανθρωπότητας η ζωή έχει φτάσει σε ιστορικά υψηλά. Άλλωστε δεν μπορείς να κάνεις μπιζνες με χιλιάδες νεκρούς γύρω σου. Αν όμως είναι να παιχτεί και πάλι το ίδιο έργο, θα είναι πολύ λιγότεροι εκείνοι που θα κάτσουν να το δουν. Έτσι και δεν υπάρξει μια θεαματική επιστημονική εξέλιξη ως το φθινόπωρο, η επόμενη φάση θα είναι κυνική ή, αν θέλετε, ρεαλιστική. Και όπως παίζαμε παλιά «Φιδάκι», θα κατεβούμε μερικές σκάλες και θα γυρίσουμε πίσω, σε εκείνη τη δήλωση του Τζόνσον που έλεγε ότι θα χάσουμε αγαπημένους, αλλά δεν πρέπει να υπονομεύσουμε την ευημερία των άλλων. Τότε ακούστηκε ανήθικη. Αν επαναδιατυπωθεί το φθινόπωρο θα θεωρηθεί ρεαλιστική. Μονόδρομος. Πόσα 800άρια λένε ότι μπορεί να πληρώσει το κράτος; Οι ευπαθείς μέσα και οι υπόλοιποι έξω, να χτίσουν ανοσία με τις ζωές και τους φόβους τους. ●

→ kostas@giannakidis.com

κομμάτι. Στελέχη του Δημοσίου αλλά και ιδιωτικές εταιρείες με εμπειρία σε μεγάλα έργα πληροφορικής μπορούσαν σχετικά εύκολα να κάνουν αυτά τα συστήματα να «συνομιλούν» μεταξύ τους, χωρίς να χρειάζεται ο πολίτης να κάνει τον κλητήρα και να μεταφέρει έγγραφα από τη μια υπηρεσία του Δημοσίου στην άλλη. Ήταν τόσο απλό ώστε ήδη από τις αρχές του έτους, μόλις έξι μήνες μετά την ανάληψη της διακυβέρνησης από τη ΝΔ, πιστώθηκε για πρώτη φορά στους δικαιούχους ένα επίδομα που δικαιούνταν, χωρίς καν να χρειαστεί να κάνουν αίτηση. Ήταν το επίδομα των 2.000 ευρώ για τη γέννηση ενός τέκνου. Με τη δήλωση της γέννησης, το σύστημα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων αναζητούσε αυτόματα τα εισοδηματικά δεδομένα των γονιών στο σύστημα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και πίστωνε αυτόματα το επίδομα στον λογαριασμό που είχε ήδη δηλώσει ο δικαιούχος στην εφορία. Και μόνο η περιγραφή προκαλεί σύγκρου στους γραφειοκράτες.

Για πολλά χρόνια πάντως αποδόθηκε αδικώς στους δημοσίους υπαλλήλους η ευθύνη για την ακατάσχετη γραφειοκρατία. Υπήρχαν δύο βασικοί μύθοι σε σχέση με την αδυναμία του κράτους να μειώσει έστω και λίγο τις γραφειοκρατικές διαδικασίες. Ο πρώτος αφορούσε στη δυσκολία της ενοποίησης των υφιστάμενων πληροφοριακών συστημάτων. Ένας μύθος που κατερρίφθη μέσα σε μερικές εβδομάδες. Εξ αρχής 501 υπηρεσίες του δημοσίου ενοποιήθηκαν με επιτυχία στο gov.gr και κάθε μέρα προστίθενται νέες. Ήδη έχουν φθάσει τις 520. Δεν ήταν και τόσο δύσκολο τελικά.

Ο δεύτερος όμως αφορούσε στην άρνηση των δημοσίων υπαλλήλων να συνεργαστούν για τις μεταρρυθμίσεις. Η άρνηση αποδιδόταν κυρίως στην απροθυμία τους να εργασθούν ή στον ψηφιακό αναλφαριθμητισμό τους. Η εμπειρία στελεχών του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης κατά τους τελευταίους μήνες δείχνει κάτι εντελώς διαφορετικό. Στη συντριπτική τους πλειοψηφία οι δημόσιοι υπάλληλοι δεν επιθυμούν να εργάζονται στην εξυπηρέτηση πελατών με φυσικό τρόπο. Ήτοι σε κάποιο γκισέ. Εξ αυτού υποκινούμενοι συνεργάστηκαν σε κάθε φάση των αλλαγών προκειμένου να απλοποιηθούν και να ψηφιοποιηθούν οι διαδικασίες για να εξυπηρετούνται οι πολίτες χωρίς την παρέμβαση υπαλλήλου.

Είναι εντυπωσιακό το γεγονός ότι ο μεγαλύτερος φόρτος εργασίας στην εξυπηρέτηση των πολιτών προέρχεται από δύο συγκεκριμένες υπηρεσίες «γνήσιο υπογραφής», την εξουσιοδότηση και την υπεύθυνη δήλωση. Οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται πλέον ψηφιακά. Ισχύει και εδώ ο νόμος του πολυ-επιστήμονα και οικονομολόγου Βιλφρέντο Παρέτο. Το 80% του φόρτου προέρχονταν μόλις από το 20% των υπηρεσιών. Σε αυτό το 20% στόχευσε εξ αρχής ο Πιερρακάκης, γνωρίζοντας ότι τα εντυπωσιακά αποτελέσματα θα έχουν σαν αποτέλεσμα την αποδοχή των μεταρρυθμίσεων από τους πολίτες και τους υπαλλήλους,

γεγονός που εγγυάται τη συνέχιση των μεταρρυθμίσεων.

Προφανώς υπήρχαν και αντιδράσεις. Το περιστατικό έγινε γνωστό καθώς οι φωνές ακούστηκαν από το Υπουργείο Ψηφιακής Μεταρρύθμισης μέχρι το Σύνταγμα, κάπου 4 χιλιόμετρα μακριά. Ήταν μια ληξιαρχος η οποία αρνούνταν να εφαρμόσει τον νέο νόμο που διασφάλιζε λιγότερη ταλαιπωρία και ουρές για τη δήλωση γέννησης από τους πολίτες. Τον ερμήνευε διαφορετικά εμμένοντας σε όσα ήδη γνώριζε από το παρελθόν. Όπως αναφέρουν αυτίκοες μάρτυρες, ο Πιερρακάκης χρειάστηκε να επιστρατεύσει τα «γαλλικά» του, ώστε να ξεκολλήσει το θέμα. Είναι άλλωστε απόφοιτος της Λεοντείου...

Δυσκολίες υπήρξαν και αλλού. Μπορεί οι μεταρρυθμίσεις να έγιναν χωρίς τυμπανοκρουσίες, όμως το μέγεθος του έργου ήταν φαραωνικό. Στέλεχος του υπουργείου θυμάται ότι για να αλλάξει η διαδικασία δήλωσης της γέννησης τέκνου χρειάστηκε μερικοί υπάλληλοι κλεισμένοι σε ένα γραφείο να καλέσουν ένα-ένα όλα τα μαιευτήρια της χώρας σε μερικές ώρες. Αντιλαμβάνεστε το αλαλούμ που δημιουργήθηκε.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΥ ΠΗΡΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΝ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥΣ ΘΑ ΟΝΟΜΑΖΟΝΤΑΝ «ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ», ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ ΟΜΩΣ ΘΑ ΉΤΑΝ ΕΝΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΤΑΞΗΣ ΤΗΣ ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΑΣ.

Πίεση υπήρξε και για το «διαβόητο» πλέον 13033. Τον τηλεφωνικό αριθμό που επιστράτευσε η κυβέρνηση για να προχωρήσει σε μερικό έλεγχο των μετακινήσεων των πολιτών τις πρώτες ημέρες της καραντίνας του κορωνοϊού. Μέσα σε λίγες ώρες γεννήθηκε η ιδέα και υλοποιήθηκε. Ακόμη μεγαλύτερη ήταν η πίεση από τον ίδιο τον πρωθυπουργό για τη λειτουργία του «112». Θα θυμόσαστε ότι ήταν αρχές Αυγούστου όταν κάποιοι εξ ημών έλαβαν ένα δοκιμαστικό μήνυμα στα κινητά τους από την Πολιτική Προστασία. Ένα έργο που για χρόνια δεν υλοποιούνταν, έγινε πράξη σε μερικούς μήνες. Ακόμη και στη Μεγάλη Βρετανία, που ο Πιερρακάκης χρησιμοποίησε ως υπόδειγμα, η συγκεκριμένη υπηρεσία δεν λειτουργεί και για το λόγο αυτό ο Guardian καταχειριάζει εδώ και μήνες τον Boris Johnson. Χρειάστηκε πολιτική βούληση και πίεση προς όλες τις κατευθύνσεις. Ο ίδιος ο πρωθυπουργός χρειάστηκε να επικοινωνήσει με τα στελέχη των μεγάλων εταιρειών κατασκευής κτιρίων σε όλο τον κόσμο ώστε να διασφαλίσει ότι το μήνυμα θα λαμβάνεται από το σύνολο σχεδόν των συσκευών καθώς τον Αύγουστο λειτουργούσε μόνο στο 30% των συσκευών.

Έκανε λοιπόν ο Πιερρακάκης την Ελλάδα ψηφιακό παράδεισο; Θα μνημονεύεται όπως συνέβαινε τα προηγούμενα χρόνια με την Εσθονία; Η αλήθεια είναι ότι είμαστε μόλις στην αρχή – αλλά ήδη έκανε μεγάλα βήματα. Το BBC τον μνημονεύει λέγοντας ότι στόχος του είναι το κράτος να διαχειρίζεται όλα τα έγγραφα ηλεκτρονικά. Προφανώς έχουμε ακόμη δρόμο για να γίνουμε ψηφιακό κράτος και να μειώσουμε το κόστος της γραφειοκρατίας από το 6,8% του ΑΕΠ στον ευρωπαϊκό μέσο όρο του 3,5%. Όμως, όπως συνθίζει να λέει ο Πιερρακάκης στους συνομιλητές του, «το δύσκολο είναι η πολιτική βούληση και ο πρωθυπουργός απέδειξε ότι η κυβέρνηση του την έχει». **A**

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΡΚΟΥΜΑΝΕΑΣ

«Είμαστε εκεί. Δεν παρατήσαμε κανέναν!»

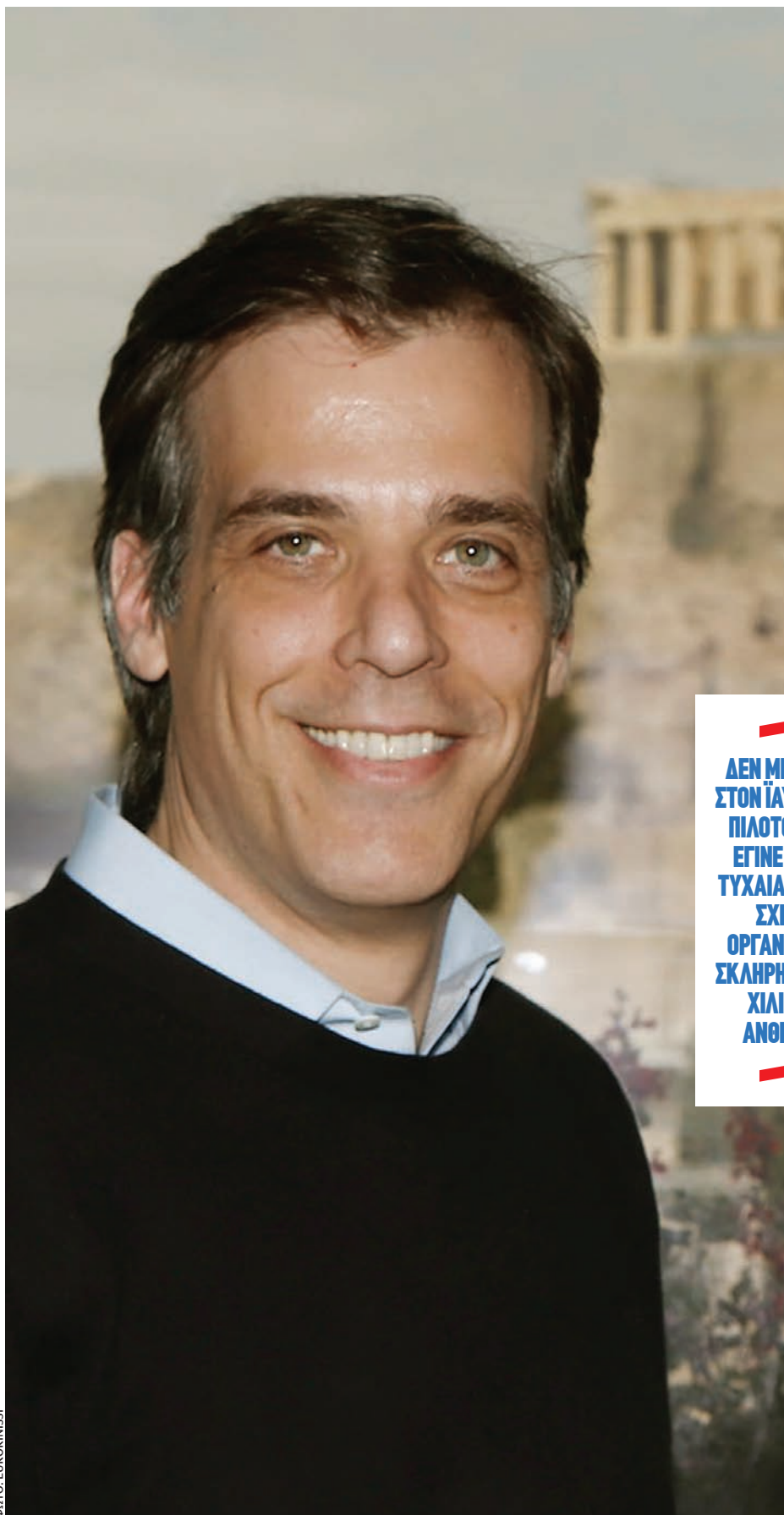
Του ΒΑΣΙΛΗ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ

Μία πολύ δύσκολη, επίπονη και ιδιαίτερως υπεύθυνη αποστολή ανέλαβε πριν από λίγους μόλις μήνες ο Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας (ΕΟΔΥ): την επιδημιολογική επιτήρηση, την επιστημονική αξιολόγηση και την εισήγηση των περιοριστικών μέτρων για τον περιορισμό της εξάπλωσης της επιδημίας του νέου κοροναϊού στην Ελλάδα. Ο πρόεδρος του Οργανισμού, Παναγιώτης Αρκουμανέας, έπεσε από τις αρχές της Θητείας του στα «πολύ βαθιά νερά» και μιλάει σήμερα στην ATHENS VOICE για αυτή την πρωτόγνωρη εμπειρία.

Κατά κοινή ομολογία η χώρα μας έχει πάει πάρα πολύ καλά ως προς τον περιορισμό της εξάπλωσης της επιδημίας του νέου κορωνοϊού SARS - COV 2. Υπήρξε, παρ' όλα αυτά, κάποια στιγμή που πιστέψατε ότι φτάνει ένα «τσαφ» για να ξεφύγει εκτός ελέγχου η κατάσταση; Υπήρξαν τέτοιες στιγμές αγωνίας; Αυτό που είχε να αντιμετωπίσει η χώρα και ο ΕΟΔΥ ήταν κάτι πρωτόγνωρο. Τα «νερά» ήταν ακαρτογράφητα. Ήταν κάτι νέο για όλο τον κόσμο. Συνεπώς, αγωνία και άγχος και ευθύνη υπήρχαν από την πρώτη ημέρα. Εάν, όμως, με ρωτήσετε μήπως υπήρξε κάποια στιγμή που είπαμε ότι «χάνουμε το παιχνίδι», θα σας απαντήσω επίσης ξεκάθαρα: Όχι, δεν υπήρξε καμία τέτοια στιγμή. Δεν υπήρξε ποτέ η αίσθηση ότι κάτι δεν έχουμε κάνει. Βεβαίως, ποτέ δεν ήξερες... Βλέπαμε στην Ιταλία να εξελίσσεται καθημερινά μια τραγωδία, η ευθύνη και το άγχος μεγαλύτερα, εμείς τρέχαμε, σκιζόμασταν, οι εργαζόμενοι ξενυχτούσαν, το Υπουργείο Υγείας, όλοι. Όμως, δεν είχαμε ποτέ την αίσθηση ότι κάνουμε κάτι λανθασμένα ή ότι έχουμε μείνει πίσω σε κάποιο σημείο. Ήμασταν έτοιμοι.

Ούτε η υπόθεση με τους εκδρομείς των Αγίων Τόπων, την Αμαλιάδα και το πανεπιστημιακό νοσοκομείο Ρίου σας ανησύχησε; Τότε, στις αρχές... Η διασπορά εκεί ήταν μικρή, παρά το γεγονός ότι η νόσος αφορούσε τελικά πενήντα άτομα. Κοιτάζτε, δεν υπήρχε καν χρόνος για να φοβηθείς. Είδατε ότι στην Αμαλιάδα ιχνηλατήσαμε πενήντα άτομα και οι σαράντα επτά ήταν θετικοί. Κι όμως, η Αμαλιάδα έμεινε πίσω. Δεν είχε συνέχεια. Δεν είχε άλλη διασπορά. Ο κόσμος άκουσε και τήρησε τις οδηγίες. Πήγαμε και εγώ ο ίδιος και ο αντιπρόεδρος, δώσαμε οδηγίες, σταθήκαμε δίπλα στον κόσμο και εκείνοι ανταποκρίθηκαν. Έτσι συνέβη με όλους τους Έλληνες. Και στη Θεσσαλονίκη υπήρχε ένα άγχος με το πρώτο κρούσμα, μέχρι να δούμε τι συμβαίνει. Δεν υπήρχε φόβος, αλλάζαν διαρκώς τα επιστημονικά δεδομένα, αλλά εμείς κάναμε ότι ήταν ανθρωπίνως δυνατό για να είμαστε προετοιμασμένοι. Ήμασταν πολύ εγκαίρως, πολύ νωρίς προετοιμασμένοι. Είχαμε καλέσει εδώ την υφυπουργό Παιδείας, κ. Σοφία Ζαχαράκη, στις 25 Ιανουαρίου! Είχαμε κάνει επιτροπές, ήταν ο κ. Τσιόδρας κάθε μέρα εδώ, από το πρωί μέχρι το βράδυ, πολύ νωρίς, πάρα πολύ νωρίς. Ακόμη και τις σχετικές οδηγίες, τις οποίες εκδώσαμε για όλους, το κάναμε πάρα πολύ νωρίς.

Είχατε τη σιγουριά ότι είχατε προετοιμασθεί, δηλαδή; Είχαμε τη σιγουριά ότι ήμασταν έτοιμοι



ΦΩΤΟ: EUROKINISSI

και σε στενή συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους. Φάνηκε, τελικά, ότι στα δύσκολα οι Έλληνες είναι μαζί και κάνουν το κάτι παραπάνω. Εγώ δεν το περίμενα, να σας πω την αλήθεια. Έτσι, εντυπωσιάστηκα, ένιωσα περήφανος και όλοι μαζί φτιάξαμε μία «εθνική ομάδα», που έφερε τα θετικά αποτελέσματα. Δουλέψαμε ενωμένοι και πάρα πολύ, έχοντας τη συμπαράσταση και την υποστήριξη όλων. Σε αυτή τη υπερπροσπάθεια βοήθησε πρώτος από όλους ο ίδιος ο υπουργός Υγείας, κ. Βασίλης Κικίλιας, αλλά και ο ίδιος ο πρωθυπουργός, κ. Κυριάκος Μητσοτάκης, προσωπικά.

Επίσης, θυμάστε, απαγορεύσαμε, για υγειονομικούς λόγους, όλες τις μαζικές εκδηλώσεις. Νομίζετε ότι δεν ήταν επιθετική κίνηση να απαγορεύσου-

με τις καρναβαλικές εκδηλώσεις; Το καρναβάλι της Πάτρας; Μας έλεγαν οι Πατρινοί ότι «μας καταστρέφετε», αλλά, εάν δεν το είχαμε κάνει τότε, θα χάναμε το παιχνίδι. Τι ιχνηλάτηση να κάνεις μετά από ένα Πατρινό Καρναβάλι, στο οποίο πάει όλη η Ελλάδα; Αποφάσεις σαν αυτή μας έδωσαν τον απαραίτητο χρόνο των δύο εβδομάδων για να προετοιμαστούμε, να προφυλάξουμε το σύστημα Υγείας, να προχωρήσουμε μετά στο lockdown και να μη μας ξεφύγει η κατάσταση. Γι' αυτό σας λέω, είναι πολυπαραγοντική η εξήγηση της επιτυχίας.

Αλήθεια, κύριε πρόεδρε, πώς καταφέραμε να αποφύγουμε τραγωδίες σε γηροκομεία, σε οίκους ευγηρίας, κάτι το οποίο έπληξε τις άλλες χώρες της Νότιας Ευρώπης, αλλά και το Βέλγιο; Δώσαμε πολύ νωρίς οδηγίες, επίσης. Μπήκαν νωρίς σε καραντίνα, με την αυστηροποίηση του επισκεπτηρίου, αν θυμάστε. Έγινε καλή δουλειά και συστηματική στους οίκους ευγηρίας. Οι υπεύθυνοι των δομών αυτών είναι σοβαροί, ανταποκρίθηκαν στις απαιτήσεις και δεν μπορεί μία δομή να αμαυρώσει το σύνολο. Δεν γίνεται. Για κάθε επιτυχία, πιστέψτε με, τίποτε δεν ήταν τυχαίο. Αυτή η δουλειά μας για τους οίκους ευγηρίας είχε τρομερή προετοιμασία, στενή και συνεχή συνεργασία με την υφυπουργό Πρόνοιας, κ. Δόμνα Μιχαλίδου, προσλήψεις και εκπαίδευση όλου του αναγκαίου προσωπικού και τόσα άλλα. Δεν μπήκαμε ποτέ στον «αυτόματο πιλότο», δεν έγινε τίποτε τυχαίο, υπήρχε σχέδιο, οργάνωση και σκληρή δουλειά χιλιάδων ανθρώπων. Δεν διατάξαμε απλώς μία ωραία μέρα το lockdown στη χώρα... Δεν προλαβαίναμε να κοιμηθούμε, το καταλαβαίνετε; Εγώ αισθάνομαι σα να μην κοιμόμουν ποτέ! Καθόλου! Και δεν είμαι μόνον εγώ, ασφαλώς, είναι όλοι οι εργαζόμενοι και το προσωπικό του ΕΟΔΥ.

Κύριε πρόεδρε, πώς μπορούμε να είμαστε σίγουροι ότι δεν υπάρχουν κρούσματα του νέου κορωνοϊού στα hot spots προσφύγων και μεταναστών σε όλη τη χώρα; Έχουν εξετασθεί πάρα πολλοί. Εξετάζεται κανονικά στα νοσοκομεία μας όποιος πρόσφυγας ή μετανάστης εμφανίζει συμπτώματα τα οποία προσομοιάζουν με εκείνα του νέου κορωνοϊού. Τα ύποπτα κρούσματα τα στέλνουμε στο νοσοκομείο.

ΔΕΝ ΜΠΗΚΑΜΕ ΣΤΟΝ ΑΥΤΟΜΑΤΟ ΠΙΛΟΤΟ, ΔΕΝ ΕΓΙΝΕ ΤΙΠΟΤΕ ΤΥΧΑΙΑ, ΥΠΗΡΧΕ ΣΧΕΔΙΟ, ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΣΚΛΗΡΗ ΔΟΥΛΕΙΑ ΧΙΛΙΑΔΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Άλλη αίσθηση υπάρχει στον κόσμο. Κάτι σαν εγκατάλειψη για τους φιλοξενούμενους πρόσφυγες και μετανάστες... Όχι, σε καμία περίπτωση, από την αρχή σε κάθε τέτοια δομή φιλοξενίας έχουμε τοποθετήσει υπεύθυνο COVID - 19 και έχουμε ιατρείο παντού. Όποιος έλεγε ότι έχει πυρετό έφευγε για το νοσοκομείο. Έχουν εξετασθεί εκατοντάδες πρόσφυγες και μετανάστες, που διαβιούν στα hot spots της χώρας μας. Και συνεχίζουμε, δεν σταματάμε. Τόσο στη Μαλακάσα όσο και στη Ριτσώνα διενεργούνται ακόμη εξαντλητικές ιχνηλατήσεις και εξετάσεις. Τα όποια κρούσματα έχουν επιβεβαιωθεί από τέτοιες δο-

μές είναι επειδή εμείς είμαστε εκεί. Αλλιώς, δεν θα προέκυπτε ποτέ τίποτε... Το καταλαβαίνετε. Έχουμε 1.100 εργαζόμενους σε όλα τα camps μεταναστών και προσφύγων. Είναι κόσμος. Ενημερώσαμε, στείλαμε υλικό, δώσαμε οδηγίες, παρακολουθούμε καθημερινά. Είμαστε εκεί! Δεν παρατήσαμε κανέναν. Ήμασταν δίπλα σε όποιον μας είχε ανάγκη.

Σε αυτή τη χώρα όποιος είχε ανάγκη να εξετασθεί για νέο κορωνοϊό, εξετάσθηκε. Αυτά τα περί... τεστ, τεστ, τεστ, «ξεχνούν» την προτεραιοποίηση και τη στρατηγική μας, οι οποίες βασίζονταν και βασίζονται στις κατευθύνσεις του Παγκοσμίου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ) και του Ευρωπαϊκού Κέντρου Ελέγχου και Πρόληψης Νόσων (ECDC) και δικαιώνονται ως λίαν αποτελεσματικές. Πρέπει να είμαστε υπερήφανοι για αυτό που πέτυχε η χώρα μας. **Α**

ΑΡΙΣΤΕΡΗ ΑΝΤΙΠΟΛΙΤΕΥΣΗ

Της ΣΩΤΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Πολλοί άνθρωποι αναρωτιούνται γιατί η αριστερή αντιπολίτευση είναι πεισματική, μικρόψυχη και εμπαθής: γιατί δεν συμφωνεί σε τίποτα με τις κυβερνήσεις ακόμα και στις σπάνιες περιπτώσεις που προτείνουν κάτι λογικό και ωφέλιμο. Ας μπούμε όμως στη θέση της: ας φανταστούμε ότι ζούμε σε ένα σοσιαλιστικό σύστημα σοβιετικού τύπου όπου κάποια δήθεν αντιπροσωπευτικά όργανα νομοθετούν και μια ψευδοδημοκρατική κυβέρνηση φροντίζει για τη διαιώνιση του σοβιετικού κράτους: για την εξισωτική πολιτική, για την υπεροχή του κομμουνιστικού κόμματος, για τη διάδοση της μαρξιστικολενινιστικής ιδεολογίας. Ακόμα και στη φανταστική περίπτωση που είχαμε το δικαίωμα να εκφράσουμε τη γνώμη μας, θα επικροτούσαμε άραγε ορισμένες από τις αποφάσεις αυτού του καθεστώτος; Μάλλον όχι: θα κάναμε τα πάντα για να το απομυθοποιήσουμε, για να διαρρήξουμε τη συναίνεση που το συντηρεί και για να αναδείξουμε το σύστημα που πιστεύουμε πως είναι δικαιότερο.

Ελώ να πω: η μικρόψυχη αριστερή αντιπολίτευση δεν στηρίζεται αποκλειστικά στην έλλειψη φιλότιμου: στηρίζεται σε μια ανεστραμμένη εικόνα του κόσμου. Αφού πιστεύει ότι ο καπιταλισμός, ακόμα και ο υβριδικός με τη μεικτή οικονομία και τους σοσιαλδημοκρατικούς θεσμούς, πρέπει να γκρεμιστεί, είναι φυσικό να μην μπορεί να αποδεχθεί οτιδήποτε τον βελτιώνει. Το πρώτο στοιχείο της ιδεολογίας που καθορίζει την αριστερή αντιπολίτευση είναι ότι ο καπιταλισμός έχει φάει τα ψωμιά του ήδη από τα μέσα του 19ου αιώνα, κι ότι έκτοτε παρακμάζει και επιδεινώνεται ώσπου να καταρρεύσει, συμφώνως προς τη νομοτέλεια, δίνοντας τη θέση του στον σοσιαλισμό. Η αριστερή ανάγνωση του κόσμου και του συγκεκριμένου συστήματος παραγωγής με το περίπλοκο εποικοδόμημα που το συνοδεύει είναι ένα όραμα Αποκάλυψης: για να αποκτήσει αυτό το ό-

ραμα —καταστροφή, οικοδόμηση νέου συστήματος— πρέπει ο καπιταλισμός και η δυτική δημοκρατία να αποδοκιμάζονται διαρκώς: κι αν προοδεύουν, η πρόοδος τους να παρουσιάζεται σαν βιτρίνα, σαν μια λεία επιφάνεια που κρύβει την εσωτερική σαπίλα. Με λίγα λόγια, το πρώτο στοιχείο της αριστεράς είναι να απεικονίζει τον κόσμο χειρότερο από ό,τι είναι πραγματικά, κι όταν αυτή η εικόνα δεν είναι πειστική στις μάζες, να τη ρυπαίνει η ίδια: είναι χαρακτηριστική η έλλειψη πολιτοφροσύνης εκ μέρους της: κάνει ό,τι μπορεί για να επιδεινώνει τις συνθήκες, να οξύνει τις αντιθέσεις, να βαθαινει την ανθρώπινη δυστυχία προκειμένου να δημιουργεί εστίες ανυπακοής και εξέγερσης.

Αν και η αριστερά εμφανίζεται σε πολλές παραλλαγές, το θεμέλιο της ιδεολογίας και της πολιτικής πρακτικής που προκύπτει από αυτή είναι το ίδιο. Το εικονογραφεί το δεύτερο στοιχείο που ορίζει την αντιπολίτευση: το μίσος προς τα πρόσωπα που ενσαρκώνουν τον μισητό καπιταλισμό: τα μέλη της «αστικής τάξης» και τους προδότες της εργατικής: τους αστικοποιημένους, τους ξεπουλημένους, τους χαμερπείς πράκτορες του κεφαλαίου και των ξένων δυνάμεων, τους διεφθαρμένους δωρολήπτες πολιτικάντηδες. Έχοντας τέτοια εικόνα για τους πολιτικούς της αντιπάλους —την οποία τροφοδοτεί μέσα από την κατασκευή ιστορικής μυθολογίας— δεν μπορεί να κάνει διαφορετικά: αν πρόκειται για μέλη της «αστικής τάξης» τους μισεί και ταυτοχρόνως τους φθονεί: αν πρόκειται για τους άλλους, για τα ανδράποδα, τους περιφρονεί. Η συμπεριφορά της στα κοινοβουλευτικά όργανα και στα ΜΜΕ διέπεται από αυτή την ανάλυση και από τα αισθήματα που επισύρει. Δεν πρόκειται μόνο για πολιτική μυωπία, ή για άγνοια: πρόκειται κυρίως για μια επίμονη και επαναλαμβανόμενη ιδέα που καταλήγει σε μια δέσμη ψευδών εικόνων και στερεοτύπων. Μια από τις αιτίες της ιστορικής πολυδιάσπασης της αριστεράς είναι ο βαθμός, η ένταση, της εν λόγω ιδεοληψίας.

ΣΤΗΝ ΑΡΙΣΤΕΡΗ ΣΚΕΨΗ, ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΠΟΤΕ «ΛΑΘΟΣ» ΤΗΣ ΔΕΞΙΑΣ. ΟΣΑ ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ ΟΦΕΙΛΟΝΤΑΙ ΣΕ ΕΣΚΕΜΜΕΝΗ ΔΟΛΙΟΤΗΤΑ

Το τρίτο στοιχείο της αριστερής αντιπολίτευσης είναι βεβαίως, όπως σε όλες τις παρατάξεις, η ευθυγράμμιση με το κοινό της. Μεγάλο μέρος των αριστερών πολιτών, αν και όχι το σύνολό τους, έχουν ανάγκη από μια αντιπολίτευση που να ανταποκρίνεται στο ταξικό μίσος και στην καχυποψία

έναντι οποιασδήποτε πράξης του ταξικού εχθρού, ακόμα κι αν φαίνεται προς το συμφέρον όλων (διότι, απλούστατα, δεν υπάρχει συμφέρον «όλων» στο εσωτερικό της ταξικής κοινωνίας). Άρα, ακόμα κι αν η αριστερή αντιπολίτευση μπορεί να διακρίνει κάτι θετικό μέσα στο εν λόγω εκμεταλλευτικό σύστημα, είναι απρόθυμη να το παραδεχτεί. Έτσι, καταλήγει σ' έναν αρνητισμό που περνάει για ασυμβίβαστη στάση, ο οποίος εντέλει βλάπτει εκείνους που υποτίθεται ότι υπερασπίζεται κατά προτεραιότητα.

Το τέταρτο στοιχείο είναι ότι κραδαίνει τη διαφορά της ταυτότητάς της από τα συστημικά κόμματα και τις παρατάξεις με ενδυματολογικές και γλωσσικές ακρότητες. Ακριβώς όπως όταν είμαστε έφηβοι και θέλουμε να ξεχωρίσουμε από τους ενήλικους επιδεικνύοντας διαφορετικό στιλ ντυσίματος και διαφορετικό, συχνά δυσνόητο ή μαλλιαρό, γλωσσικό ιδίωμα. Αλλά βεβαίως δεν είναι όλοι οι έφηβοι κακότροποι όπως

οι άνθρωποι που ασκούν την αριστερή αντιπολίτευση.

Τέλος, επιστρέφω σ' αυτό που φαίνεται σαν μικροψυχία. Η αντιπολίτευση ελέγχει την κυβέρνηση και επισημαίνει τα λάθη της: αυτή είναι, μεταξύ άλλων, η αποστολή της. Αλλά, στην αριστερή σκέψη, δεν υπάρχει ποτέ «λάθος» της δεξιάς: όλα όσα συμβαίνουν οφείλονται με ένα μαγικό τρόπο, σε εσκεμμένη δολιότητα: η δεξιά και το κεφάλαιο δεν σφάλλουν ποτέ: προωθούν τα συμφέροντά τους με μανιώδη συνέπεια. Μπροστά σε τόσο αδιάστακτα άτομα, ιδέες και θεσμούς που υποτίθεται ότι φτιάχτηκαν για να εξυπηρετούν συγκεκριμένα σκοτεινά συμφέροντα, η αριστερά εξεγείρεται: δεν αντέχει να αναπνέει τον ίδιο αέρα με τους αντιπάλους της. Γι' αυτό βρίζει και συκοφαντεί: γι' αυτό εύχεται όλες μας οι δοκιμασίες να καταλήξουν σε αποτυχία. Οι αποτυχίες επιβεβαιώνουν πως τίποτα καλό δεν μπορεί να συμβεί χωρίς τον σοσιαλισμό και, κυρίως, χωρίς την ίδια. **Α**

Interreg - IPA CBC

Greece - Albania

Culture Lands

Ο Δήμος Φλώρινας, ως επικεφαλής εταίρος, υλοποιεί το έργο Culture Lands στο πλαίσιο του Interreg Ελλάδα Αλβανία IPA CBC.

www.cityoflorina.gr

Το έργο στοχεύει στην προώθηση πολιτιστικών και καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων και εκδηλώσεων ως μέσο σύνδεσης της Παράδοσης και Σύγχρονης πολιτιστικής ζωής και κληρονομιάς της Διασυνοριακής περιοχής και στην αύξηση της επισκεψιμότητας στην περιοχή παρέμβασης.

Χριστουγεννιάτικες φωτιές, Φλώρινα, Ελλάδα

Ραγκούτσα, Φλώρινα, Ελλάδα

Πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενο από την Ευρωπαϊκή Ένωση και Εθνικά Ταμεία της Ελλάδας και της Αλβανίας
The Project is co-funded by the European Union and by National Funds of Greece & Albania
www.greece-albania.eu

Αύξηση της ενδοοικογενειακής βίας στη διάρκεια της καραντίνας

Συνέντευξη με τη **Μαρία Συρεγγέλα**, γενική γραμματέα Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων

Του ΤΑΚΗ ΣΚΡΙΒΑΝΟΥ



ΤΕΤΡΑΠΛΑΣΙΑΣΜΟ ΤΩΝ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ ενδοοικογενειακής βίας την περίοδο της καραντίνας κατέγραψε η γραμμή SOS 15900 της Γενικής Γραμματείας Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων. Μάλιστα, κάποιες περιπτώσεις ήταν απολύτως έκτακτες και οι γυναίκες έπρεπε να φύγουν άμεσα από το σπίτι. Η Μαρία Συρεγγέλα ερμηνεύει το φαινόμενο της ενδοοικογενειακής βίας, τονίζοντας ότι μπορεί να εκδηλωθεί σε οποιοδήποτε σπίτι, περιοχή, αλλά και κοινωνική κατηγορία. Επί-

σης, τοποθετείται για το τηλεοπτικό σποτ της Πολιτικής Προστασίας το οποίο αποσύρθηκε όταν θεωρήθηκε σεξιστικό.

Η Γενική Γραμματεία Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων ανακοίνωσε ότι οι κλήσεις στη γραμμή SOS 15900 τετραπλασιάστηκαν τον ενάμιση μήνα της καραντίνας. Πείτε μας, τι κλήσεις ήταν αυτές, σε τι αφορούσαν. Τον Απρίλιο η τηλεφωνική γραμμή SOS 15900 έλαβε συνολικά 1.769 κλήσεις. Οι 1.070 αφορούσαν περιστατικά βίας, ενώ οι αντίστοιχες

κλήσεις το Μάρτιο ήταν 325. Οι κλήσεις που αφορούσαν περιστατικά ενδοοικογενειακής βίας ήταν 648. Πρόκειται για σχεδόν τετραπλάσιο αριθμό, συγκριτικά με τον Μάρτιο, οπότε και οι κλήσεις ήταν 166.

Όσον αφορά τα δημογραφικά, το 27% ενδιαφερόμενων γυναικών ήταν 40-54 ετών, ενώ το 18% ήταν 25-39 ετών. Παράλληλα, η οικογενειακή κατάσταση της πλειοψηφίας των ωφελούμενων ήταν έγγαμες (52%), με παιδιά (62%). Στο μεγαλύτερο ποσοστό, τη γραμμή κάλεσε η ίδια η ενδιαφερόμενη, ενώ το 29% των κλήσεων (307 κλήσεις) έγινε από τρίτα πρόσωπα (γονείς, παιδιά, αδέρφια, γείτονες, φίλοι και λοιποί συγγενείς). Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η καμπάνια ενημέρωσης την περίοδο του περιορισμού στο σπίτι αποδείχθηκε ιδιαίτερως χρήσιμη. Το 28% των ατόμων που κάλεσαν τη γραμμή, έμαθαν γι' αυτή μέσω τηλεόρασης.

Τι εννοούμε λέγοντας ενδοοικογενειακή βία; Περιλαμβάνονται η λεκτική, η ψυχολογική και η σωματική βία; Συνήθως συνυπάρχουν αυτές οι μορφές βίας; Ενδοοικογενειακή βία είναι όλες οι πράξεις φυσικής, σεξουαλικής, ψυχολογικής ή οικονομικής βίας οι οποίες συμβαίνουν εντός της οικογένειας ή οικογενειακής μονάδας ή μεταξύ πρώην ή νυν συζύγων ή συντρόφων. Οι μορφές αυτές βίας, πολλές φορές συνυπάρχουν, ενώ ο δράστης μπορεί να ζει στο ίδιο σπίτι με το θύμα ή και όχι. Αυτός είναι –με άλλα λόγια– ο ορισμός της ενδοοικογενειακής βίας στη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης, το πρώτο νομικό δεσμευτικό μέσο διεθνώς και ολοκληρωμένο νομικό πλαίσιο για την πρόληψη όλων των μορφών βίας κατά των γυναικών, την προστασία των θυμάτων έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας, τον τερματισμό της, αλλά και την επιβολή αυστηρών ποινών στους δράστες. Η Σύμβαση, η οποία έχει κυρωθεί από τα περισσότερα κράτη μέλη της ΕΕ, ήταν κομβικό σημείο για την αντιμετώπιση της έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας.

Να υποθέσουμε ότι τα πραγματικά περιστατικά οικογενειακής βίας είναι πολλαπλάσια από αυτά που καταγγέλλονται/αναφέρονται; Πράγματι, δεν καταγγέλλονται όλα τα περιστατικά βίας κατά των γυναικών. Ωστόσο, το ότι οι καταγγελίες αυξάνονται είναι ενθαρρυντικό γιατί «ανοίγουν τα στόματα». Γίνεται ξεκάθαρο πως οι γυναίκες έχουν δικαιώματα και μπορούν να τα διεκδικήσουν, καθώς υπάρχει το απαραίτητο νομικό πλαίσιο, αλλά και οι κατάλληλες δομές για να τις υποστηρίξουν. Άλλωστε, αυτός ήταν και ο στόχος της καμπάνιας στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, να μάθουν όσο το δυνατόν περισσότεροι άνθρωποι για τις δομές στήριξης είτε είναι οι ίδιες οι γυναίκες είτε είναι τρίτα πρόσωπα.

Ένας άνθρωπος με βίαιη συμπεριφορά, απέναντι στη σύντροφό του ή το παιδί του, μπορούμε να περιμένουμε ότι θα αλλάξει; Ή θα παραμείνει για πάντα έτσι; Ο περιορισμός στο σπίτι εξαιτίας της πανδημίας ήταν μια πολύ δύσκολη κατάσταση. Σε περιόδους κρίσης, καθώς και σε χρονικά διαστήματα όπου το ζευγάρι περνάει περισσότερο χρόνο μαζί, τα περιστατικά βίας αυξάνονται. Ωστόσο, ένας άντρας που δεν είναι βίαιος δεν θα γίνει ξαφνικά, εξαιτίας μιας δύσκολης κατάστασης. Ενδεχομένως να είναι συχνότερα τα ξεσπάσματα εκείνου που είναι ήδη βίαιος απέναντι στη σύντρόφό του. Σύντομα θα πρέπει να ξεκινήσουμε σεμινάρια και εκπαιδεύσεις, ειδικά σχεδιασμένες για τους δράστες. Στόχος είναι μέσα από ενδελεχείς και μακρόχρονες διαδικασίες, να μπορέσουν οι συγκεκριμένοι άνδρες να αποβάλλουν βίαιες συμπεριφορές απέναντι στη σύζυγο ή τη σύντρόφό τους.

Ανάμεσα στα τηλεφωνήματα, τα 41 αφορούσαν αιτήματα φιλοξενίας σε ξενώνες, εκ των οποίων τα 15 εκτιμήθηκαν ως έκτακτα και υπήρξε άμεση απομάκρυνση από το σπίτι. Τι σημαίνει «έκτακτο» περιστατικό; Οι γυναίκες αυτές βρίσκονταν σε κίνδυνο και κρίθηκε απαραίτητο να απομακρυνθούν από το

σπίτι που ζουν. Φιλοξενήθηκαν στα ειδικά καταλύματα που εξασφάλισε η Γενική Γραμματεία σε συνεργασία με την Ελληνική Ιατροδικαστική Εταιρεία. Όσον αφορά τον αριθμό των αιτημάτων και των φιλοξενιών, η εικόνα αλλάζει διαρκώς. Οι περισσότερες γυναίκες από αυτές αναχώρησαν για δικούς τους ασφαλείς προορισμούς (φιλικά, συγγενικά σπίτια κ.λπ.), κάποιες φιλοξενούνται σε έναν από τους ξενώνες που ανήκουν στο Δίκτυο της ΓΓΟΠΙΦ, ενώ λιγότερες –όσες το ζήτησαν– επαναπατρίστηκαν σε χώρες της ΕΕ. Υπήρξαν και περιπτώσεις γυναικών που φιλοξενήθηκαν σε φιλικό ή συγγενικό τους σπίτι και δεν θέλησαν να φιλοξενηθούν σε ξενώνα του δικτύου της Γενικής Γραμματείας.

Σε αυτές τις περιπτώσεις, αλλά και όχι μόνο, τι είναι αυτό που δεν αφήνει το θύμα να ανοίξει την πόρτα και να φύγει; Ο φόβος; Ίσως ότι δεν έχει πού να πάει; Τόσο τα ίδια τα θύματα, όσο και ο κύκλος τους, δίσταζαν ή διστάζουν να μιλήσουν για το πρόβλημα. Ο φόβος, αλλά και η άγνοια για τα διαθέσιμα μέσα υποστήριξης τους ήταν καθοριστικοί παράγοντες γι' αυτό. Ωστόσο, σταδιακά η κατάσταση μεταβάλλεται, καθώς γνωστοποιείται ευρέως πως υπάρχει το απαιτούμενο θεσμικό πλαίσιο, αλλά και οι κατάλληλες δομές για τη στήριξη των γυναικών θυμάτων βίας.

Το Δίκτυο της ΓΓΟΠΙΦ για την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών απαρτίζεται από την τηλεφωνική γραμμή SOS 15900, τα 42 Συμβουλευτικά Κέντρα σε όλη την Ελλάδα και τους 20 Ξενώνες Φιλοξενίας. Όλα αυτά γίνονται γνωστά μέσα από δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού. Όλες και όλοι αντιλαμβάνονται πως η βία δεν είναι ιδιωτική υπόθεση, με αποτέλεσμα να αυξάνονται οι καταγγελίες και οι αναφορές. Εν προκειμένω, εξετάζοντας τα στοιχεία του Απριλίου, διαπιστώνουμε ότι η διάδοση του μηνύματος ενάντια στην έμφυλη και ενδοοικογενειακή βία ήταν ιδιαίτερα αποδοτική. Η κλήση για πρώτη φορά στην γραμμή SOS αποτελεί την συντριπτική πλειοψηφία (91%).

Παράγοντες όπως η οικονομική κατάσταση ή η μόρφωση παίζουν κάποιο ρόλο ή δεν έχουν σημασία; Η βία δεν κάνει διαχωρισμούς. Μπορεί να εκδηλωθεί σε οποιοδήποτε σπίτι, περιοχή, αλλά και κοινωνική κατηγορία. Ενδεικτικά, η πλειονότητα των γυναικών που κάλεσαν τη γραμμή 15900 τον Απρίλιο και απάντησαν στην ερώτηση για το εκπαιδευτικό επίπεδο, ήταν απόφοιτες ΑΕΙ/ΤΕΙ και ακολουθούσαν απόφοιτες ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Πώς κρίνετε την απόσυρση του σποτ της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας για την αποφυγή του συνωστισμού; Η Πολιτική Προστασία έχει επιφορτιστεί με το δύσκολο έργο της μάχης κατά του κορωνοϊού και έχει λάβει αρκετά μέτρα για την αντιμετώπιση της υγειονομικής κρίσης που έληξε και τη χώρα μας. Το σημαντικό όμως είναι ότι ακόμα και κάτω από τις δύσκολες συνθήκες που επικρατούν αυτή την περίοδο και ενώ έχει τεράστια θέματα να επιλύσει, έδειξε άμεσα αντανakλαστικά και με ξεκάθαρη επιχειρηματολογία απέσυρε το σποτ που προκάλεσε αντιδράσεις. Έδειξε ακόμη μία φορά ετοιμότητα και τη δέουσα ευαισθησία και η Γενική Γραμματεία Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων δηλώνει την ικανοποίησή της γι' αυτή την εξέλιξη. **A**

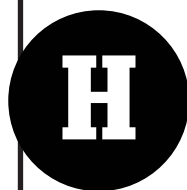
Ποια είναι η Μαρία Συρεγγέλα

Παντρεμένη και μητέρα δύο παιδιών, είναι απόφοιτη της Φιλοσοφικής Σχολής του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, με μεταπτυχιακό στη Διοίκηση Υπηρεσιών για Στελέχη του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών και διπλωματική εργασία στην Πολιτική και Στρατηγική της Νέας Δημόσιας Διοίκησης (New Public Management). Η Μαρία Συρεγγέλα είναι αντιπρόεδρος των Γυναικών του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος, έχει διατελέσει και αντιπρόεδρος της Νεολαίας του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος. Είναι μέλος του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, ενώ υπήρξε αντιπρόεδρος του Κέντρου Ερευνών Θεμάτων Ισότητας.

«Με κόλλησε στον τοίχο, με χαστούκιζε, μου τραβούσε τα μαλλιά...»

Η μαρτυρία μιας γυναίκας που βίωσε την ενδοοικογενειακή βία την περίοδο της καραντίνας

Της ΒΕΛΙΚΑΣ ΚΑΡΑΒΑΛΤΣΙΟΥ



Η ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΕΙΝΑΙ 7 ΧΡΟΝΙΑ με τον σύζυγό της, τα τρία παντρεμένοι. Στην αρχή όλα ήταν καλά. Γνωρίστηκαν μέσω κοινών φίλων, ερωτεύτηκαν, παντρεύτηκαν...

Βίαιος δεν ήταν ποτέ, ήταν όμως πάντα ευέξαπτος και συνήθιζε να την προσβάλει μπροστά σε κόσμο. «Συνήθως οι προσβολές αφορούσαν το πόσο έξυπνη είμαι...», λέει η Δέσποινα, «ή την εξωτερική μου εμφάνιση...». Η Δέσποινα είναι κομμώτρια και ο σύζυγός της έχει ένα μικρό καφέ. Χρόνια τώρα δυσκολεύονται οικονομικά. Είχαν αρχίσει να προσπαθούν και για ένα παιδάκι αλλά το άφησαν για αργότερα... «Όταν τα οικονομικά μας το επιτρέψουν», λέει. Τα πράγματα όμως άλλαξαν. Όχι προς το καλύτερο. Νεύρα, ένταση, καβγάδες... και στη μέση πάντα το πρόσχημα των χρημάτων που δεν φτάνουν ποτέ.

«Στο lockdown η κατάσταση ξέφυγε. Καβγάδες και φωνές για ασήμαντες αφορμές... Συνήθως για πράγματα μικρά που αφορούσαν την εμφάνισή μου, το σώμα μου, τα κιλά μου. Δεν είμαι χοντρή, όμως πήρα μερικά κιλά. Γιατί δεν περιποιούμαι... Γιατί δεν βάφομαι... Δες και έπρεπε να κυκλοφορώ μακιγιαρισμένη δύο μήνες μέσα στο σπίτι. Το προσπάθησα όμως, για να μην τον προκαλώ... προσπάθησα να προσέχω την εμφάνισή μου για να μην τον προκαλώ. Μέσα στην καραντίνα άξιζε και το ποτό. Όσες φορές έπινε, ένιωθα πολύ δυσάρεστα δίπλα του». Ένα μεσημέρι σαν όλα τα άλλα η Δέσποινα ετοίμαζε το φαγητό. «Ηρθε, κάθισε στο τραπέζι, έφαγε, έβαλε ένα ποτήρι κρασί. Κοιτάζαμε μαζί τους λογαριασμούς... Μου είπε ότι σκέφτεται να κλείσει οριστικά το καφέ γιατί δεν βγαίνει. “Εμείς είμαστε κλεισμένοι στο σπίτι και τα έξοδα τρέχουν” μου είπε. Άρχισα τις ερωτήσεις... Του εξήγησα ότι και η δικιά μου η πελατεία έχει μειωθεί και τα πράγματα θα είναι δύσκολα μετά τον ιό... Τον εκνεύρισα... Τη συνέχεια δεν θέλω να τη θυμάμαι. Με κόλλησε στον τοίχο, με χαστούκιζε, μου τραβούσε τα μαλλιά... Μάζεψα λίγα πράγματα και πήγα στη μητέρα μου. Δεν της είπα τίποτα...»

«Μετά από λίγες ημέρες επέστρεψα στο σπίτι και δεν ξαναμιλήσαμε ποτέ για αυτό... Ίσως να τον προκάλεσα κι εγώ, ίσως να του μετέφερα το άγχος μου, ίσως να έβγαλα μια μιζέρια που τον θύμωσε... Ήθελα να βοηθήσω αλλά δεν ήξερα με ποιον τρόπο».

Η Δέσποινα αποφάσισε να δώσει μια δεύτερη ευκαιρία στη σχέση της ελπίζοντας ότι δεν θα ξανασυμβεί, θεωρώντας ότι κάπου έφταξε και η ίδια. «Ποτέ δεν συμβαίνει μία φορά», απαντούν οι ειδικοί. Αν και είναι σύνθηρες οι γυναίκες να «ενοχοποιούν» τον εαυτό τους... «ποτέ δεν φταίει μία γυναίκα για τη βίαιη συμπεριφορά ενός άντρα» συμπληρώνουν. «Ούτε ένας άνδρας για τη βίαιη συμπεριφορά μιας γυναίκας, αν και βάσει των αριθμών αυτό είναι πιο σπάνιο».

Ο παρατεταμένος εγκλεισμός, η καραντίνα, έβγαλε στην επιφάνεια προβλήματα των ζευγαριών που μέσα στην καθημερινότητα έμεναν καλά κρυμμένα κάτω από το χαλί... Τα ποσοστά ενδοοικογενειακής βίας την περίοδο της καραντίνας αυξήθηκαν δραματικά.

«Τώρα πια νομίζω πως το να κάνουμε ένα παιδί δεν είναι και τόσο καλή ιδέα», λέει η Δέσποινα. Συγγνώμη δεν ζήτησε ποτέ ο σύζυγός της. «Κι εγώ όμως δεν μπήκα ποτέ στη διαδικασία να επαναφέρω το θέμα γιατί φοβήθηκα ότι θα έχουμε δεύτερο γύρο. Το αφήνω προς το παρόν να δω πως θα εξελιχθεί. Το μοιράστηκα μόνο με την κολλητή μου. Μου είπε απλά ότι πρέπει να βάλω κόκκινες γραμμές, και αυτό, το ξύλο, είναι μια κόκκινη γραμμή. Από την άλλη, σκέφτομαι ότι ένα διαζύγιο δεν είναι εύκολη διαδικασία». «Τα τελευταία χρόνια δεν έχουμε καλές στιγμές, έχουμε μόνο ανάμνηση καλών στιγμών...» μονολογεί η Δέσποινα. «Θα μπορούσε να μου πει αυτό που σκέφτεται. Να μου πει ότι είναι πιεσμένος και δεν θέλει να συζητήσουμε... είναι ωραίο τα ζευγάρια να μπορούν να πουν και τα απλά... Αλλά από ό,τι φαίνεται για εμάς αυτό έχει χαθεί. Έχει χαθεί η επικοινωνία». ●

ΧΡΥΣΑ ΣΟΦΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ, ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ PISA;

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ - Φωτό: ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ



«Το πάθος για τη μάθηση και το ελκυστικό σχολικό περιβάλλον. Αυτά λείπουν», μας λέει η Χρύσα Σοφianoπούλου, «έτσι φτιάχνονται οι ουρανοί και όχι με αυξημένες ποινές και εμμονή στις εξετάσεις» συμπληρώνει. Οι ουρανοί; «Ναι. “Όταν ήμασταν έφηβοι θέλαμε να είμαστε ο ουρανός” τραγουδάει η Cat Power» εξηγεί, και αυτά τα όνειρα των εφήβων φαίνεται ότι θέλει να κρατήσει ζωντανά μέσα στο ελληνικό σχολείο. Επίκουρη καθηγήτρια στο Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεματικής του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου, επισκέπτρια καθηγήτρια στη Γαλλία και στο Βέλγιο, έχει παράλληλα χρηματίσει σύμβουλος του Γάλλου υπουργού Παιδείας. Μιλήσαμε μαζί της με αφορμή το νέο πολυνομοσχέδιο για την παιδεία που κατατέθηκε πρόσφατα. Η διεθνής ερευνητική της εμπειρία και το Πρόγραμμα PISA του ΟΟΣΑ για την Αξιολόγηση των Μαθητών άνοιξαν τη συζήτηση.

Πότε μπήκε το PISA στη ζωή μας και πότε στη δική σας; Ευτυχώς το συναντήσαμε αμέσως μόλις γεννήθηκε, το 2000. Και λέω ευτυχώς διότι το PISA είναι η μεγαλύτερη διεθνής εκπαιδευτική έρευνα. Ήταν αρχές της δεκαετίας του '80, όταν εκφράστηκε η ανάγκη από τη ρεπουμπλικανική κυβέρνηση των ΗΠΑ και τη σοσιαλιστική της Γαλλίας να αξιολογηθούν τα εκπαιδευτικά τους συστήματα σε διεθνές επίπεδο και αναζητήθηκε για τον σκοπό αυτό ένα εργαλείο. Έτσι από τότε και κάθε τρία χρόνια, η Ελλάδα μαζί με τις υπόλοιπες χώρες του ΟΟΣΑ και πολλές άλλες συνεργαζόμενες προσπαθούν μέσα από την έρευνα αυτή να κατανοήσουν πώς λειτουργούν τα σχολεία τους με στόχο φυσικά να τα κάνουν καλύτερα. Η δική μου, μοιραία μάλλον, συνάντηση με το PISA έγινε το 2008, ενώ είχα ήδη μια δεκαετή διεθνή ερευνητική εμπειρία. Από τότε έως σήμερα, με κάποια μικρά διαλείμματα, έχω την επιστημονική ευθύνη της έρευνας.

Η δική σας εμπειρία τι λέει, λοιπόν; Έγιναν τα σχολεία καλύτερα; Καλύτερα; Θέλω να βλέπω το ποτήρι μισογεμάτο, αλλά συγχρόνως δεν ξεχνώ αυτό που για μένα έχει ένα στοιχείο προσωπικής πρόκλησης. Ο στόχος είναι πάντα ένα πιο δίκαιο και λιγότερο άνισο εκπαιδευτικό σύστημα όπου οι λεγόμενοι «ανθεκτικοί μαθητές», δηλαδή οι μαθητές που προέρχονται από χαμηλό κοινωνικοοικονομικό και πολιτισμικό περιβάλλον αλλά επιτυγχάνουν υψηλά μαθησιακά αποτελέσματα, δεν θα είναι η εξαίρεση, όπως συμβαίνει σήμερα, αλλά ο κανόνας.

Αυτά τα 24 χρόνια που ασχολείστε με την έρευνα στην εκπαίδευση, ποιο είναι αυτό το στοιχείο που φαίνεται να μην αλλάζει με τίποτε; Από την άλλη πλευρά, ποιο είναι αυτό που φαίνεται να κινείται; Θα ξεκινήσω από αυτό που κινείται ή πιο σωστά εξελίσσεται. Τα βιβλία και κυρίως τα αναλυτικά προγράμματα σπουδών έχουν βελτιωθεί όλα αυτά τα χρόνια. Έγιναν σοβαρές προσπάθειες εκσυγχρονισμού και προσέγγισης της διαθεματικής και διεπιστημονικής γνώσης και εκπαίδευσης οι οποίες συνεχίζονται. Εκείνο που δεν αλλάζει, όμως, είναι η αδυναμία αυτά τα προγράμματα να φτάσουν στο τελικό αποδέκτη. Και όχι γιατί ευθύνεται ο μαθητής αλλά διότι δεν ενσωματώνονται στις διδακτικές πρακτικές. Πιο απλά, τα προγράμματα αυτά, τα συνεχώς βελτιούμενα, δεν τα ενστερνίζονται οι εκπαιδευτικοί μας.

Ακόμη και αν δεν αλλάζουν κάποια πράγματα, όμως, γενιά από γενιά διαφέρει. Εσείς πώς βλέπετε αυτή τη διαφορά; Πιστεύετε πως κάθε πέρυσι και καλύτερα; Ή πως, αντίθετα, οι σημερινοί 15χρονοι είναι πιο ξύπνιοι, πιο ενημερωμένοι και πιο συνειδητοποιημένοι από εκείνους που είχατε γνωρίσει πριν από 24 χρόνια; Σε καμία περίπτωση δεν θα έλεγα κάθε πέρυσι και καλύτερα. Οι μαθητές σήμερα έχουν πολύ περισσότερα ερεθίσματα και δυνατότητες που πρέπει εμείς να τους δείξουμε τον τρόπο να τις αξιοποιήσουν. Ο γάλλος φιλόσοφος Μισέλ Σερ περιέγραψε πολύ καλά αυτό που συμβαίνει: «Οι γνωσιακές επιστήμες δείχνουν ότι η χρήση του διαδικτύου, η ανάγνωση ή η γραφή μνημάτων με τα δάχτυλα, η παρακολούθηση του Facebook ή της Wikipedia δεν ερεθίζουν τους ίδιους νευρώνες ούτε τις ίδιες περιοχές του εγκεφαλικού φλοιού που διεγείρονταν από τη χρήση του βιβλίου (...). Μπορούν πράγματι να χειριστούν πολλές πληροφορίες ταυτόχρονα. Αλλά δεν είναι σε θέση να γνωρίσουν, ούτε να ενσωματώσουν, ούτε να συνθέσουν όπως εμείς οι παλιότεροι».

Γνωρίζετε πολύ καλά το εκπαιδευτικό σύστημα. Διαβάζουμε και ακούμε πολλά για τις αδυναμίες του. Πείτε μας όμως και δυο πράγματα για τα οποία θα δηλώνατε υπερήφανη στους ξένους συναδέλφους σας. Ευτυχώς που μου ζητάτε μόνο δύο! Λοιπόν, ναι, υπάρχουν και ίσως δεν είναι αναμενόμενα. Το ένα είναι η ποιότητα των λογοτεχνικών κειμένων στο αντίστοιχο μάθημα σε όλες τις τάξεις πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Κείμενα πολυμορφικά από ένα πλήθος σπουδίων ελλήνων και ξένων συγγραφέων που θα μπορούσαν υπό συνθήκες να συμβάλλουν ιδιαίτερα στην κουλτούρα των μαθητών μας. Και το δεύτερο, το μικρό ποσοστό σε σχέση με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες της πρόωρης σχολικής εγκατάλειψης. Σαφώς υφίσταται το φαινόμενο και θέλει προσοχή. Αποτελεί άλλωστε και έναν από τους στόχους της ΕΕ. Στην Ελλάδα, όμως, είναι λιγότερο σοβαρό και ανησυχητικό, με όλες τις πιθανές ερμηνείες που μπορεί κανείς να δώσει.

Αν ήσασταν η καλή μάγισσα της εκπαίδευσης, ποιο είναι το πρώτο πράγμα που θα αλλάζατε με το μαγικό ραβδί σας; Χωρίς δεύτερη σκέψη: τις σπουδές και το επάγγελμα του εκπαιδευτικού. Αυτό κρατώ από τη Φινλανδία. Σπουδές υψηλών απαιτήσεων, άριστη κατάρτιση, σχολές επιλεκτικές με μεγάλη αναγνώριση που θα τις προτιμούσαν υποψήφιοι φοιτητές με υψηλές επιδόσεις, επάγγελμα κύρους λόγω ακριβώς όλων αυτών των στοιχείων, υψηλές αμοιβές συγκριτικά με άλλα επαγγέλματα, διαρκής επαγγελματική και επιστημονική εξέλιξη.

Να γίνουμε Φινλανδία, λοιπόν; Όχι, δεν προτείνω αυτό και δεν μπορούμε άλλωστε να γίνουμε. Μπορούμε όμως να αφουγκραζόμαστε τι κάνουν τα επιτυχημένα εκπαιδευτικά συστήματα. Πώς για παράδειγμα στη Φινλανδία κατάφεραν να έχουν ένα σχολείο όπου, όπως λένε, «μαθαίνουμε, δεν εξετάζομαστε» σε αντίθεση με τη δική μας εμμονή στις εξετάσεις; Πώς επιτυγχάνουν αυτή την ισορροπία ανάμεσα στη δομή και την ελευθερία. Θέλουμε, λοιπόν, ένα εκπαιδευτικό σύστημα εξωστρεφές, με ανοιχτά παράθυρα, που θα στρέφει πάντοτε το βλέμμα του στον υπόλοιπο κόσμο και τις καλύτερες διεθνείς πρακτικές. Πατί, όπως και να το κάνουμε, από ένα ανοιχτό παράθυρο βλέπεις τον κόσμο αλλιώς. **Α**

Business
RESTART

**Πρόγραμμα
επιχειρήσεων
Business RESTART**

Στην Eurobank
σου εξασφαλίζουμε

**άμεση χρηματοδότηση
με άμεση έγκριση**

και μένουμε
όπως πάντα δίπλα σου

με όλα τα μέσα
και τους ανθρώπους
που διαθέτουμε

**Στηρίζουμε
την επανεκκίνηση
της οικονομίας**

**προτεραιότητα
σε εσένα**

eurobank.gr



ΤΑ ΝΕΑ

TRENDS

στη μετα-κορωνοϊό εποχή

Κάνεις «ψώνια από εκδίκηση»;
Πετάς πράγματα; Μαγειρεύεις στο σπίτι;

Του ΓΙΑΝΝΗ ΝΕΝΕ

Εικονογράφηση: ΗΥΟΚΟΝΔΡΙΑΚ

Declutter. Ditch your stuff. Bargain hunting. Από το «εκδικητικό shopping» μέχρι τις διαθέκες online, αυτές είναι οι νέες τάσεις της μετα-κορωνοϊού εποχής.

Η περίοδος της καραντίνας ήταν, για τους περισσότερους, μία ευκαιρία για ενδοσκόπηση και αναθεώρηση. Οισκέψεις μπήκαν σε τάξη, έγινε ανακατάταξη όσων θεωρούμε σημαντικά στη ζωή, ακόμα και οι καταναλωτικές μας συνήθειες άλλαξαν έστω κι αν αυτό είναι προσωρινό.

Επιτέλους βρέθηκε λίγο κενός χρόνος για τακτοποίηση πραγμάτων που στοιβάζονταν (για χρόνια;) σε ντουλάπια και ράφια. Ήταν η ευκαιρία να γίνει το περιβόητο declutter, να απαλλαχθούμε από άχρηστα πράγματα που ούτε καν συναισθηματική αξία είχαν πια. ►

LUST
for
LIFE





#DECLUTTER

To declutter είναι μία σημαντική τάση τα τελευταία χρόνια, όσο η ζωή γίνεται όλο και περισσότερο ψηφιακή, τα αντικείμενα γίνονται όλο και πιο μικρά για όλο και πιο μικρά σπίτια, τα ρούχα απλυστεύονται, ο προσωπικός χώρος αποκτάει όλο και περισσότερο τη σημασία του ζην καταφύγιου και λιγότερο του πιτ-στοπ στο καθημερινό αγχωτικό πρόγραμμα για μπάνιο-αλλαγή-ρούχων-έξοδος και ύπνο. Άλλωστε, μία μεγάλη star της «απαλλαγής από τα άχρηστα», η Γαπωνέζα Marie Kondo είχε ήδη ανακαλύψει την τάση της εποχής από το 2015, με τα βιβλία της περίοργάνωσης του προσωπικού χώρου και τακτοποίησης να έχουν πουλήσει εκατομμύρια αντίτυπα παγκοσμίως και να αντιστοιχούν εκπομπή της «Tidying Up» στο Netflix να είναι από τις δημοφιλέστερες.

#OXI PIA BINGE SHOPPING

Κι έτσι η προηγούμενη υστερία της άλλης τάσης, του binge shopping, του εθισμού στην αδρεναλίνη της υπερ-κατανάλωσης online, κυρίως κατά την περίοδο των γιορτών και των διακοπών, έδωσε τη θέση της σε αυτή την καινούργια που θα μπορούσε να έχει μόντο το «Να μην αφήσεις τη ζωή σου να περάσει χωρίς να έχεις φορέσει όλα τα ζευγάρια κάλτσες που έχεις στο συρτάρι σου». Το binge shopping βασίζεται κυρίως στο αίσθημα του ότι χάνεις χρήματα αν δεν εκμεταλλευτείς τις μεγάλες προσφορές και εκπτώσεις που προσφέρουν τα καταστήματα, συν το ότι είναι πάντα τόσο εύκολο να κάνεις χάζι στις βιτρίνες του internet και να αγοράξεις ακαριαία τα πάντα.

#21 DAY HABIT THEORY

Κανείς δεν μπορεί να προβλέψει αν αυτή η νέα τάση μινιμαλισμού θα επιβιώσει για μεγάλο διάστημα, ενώ ήδη χιλιάδες επιχειρήσεις, από μικρά καταστήματα μέχρι πολυκαταστήματα, εστίαση, γυμναστήρια, χώροι αισθητικής, υφίστανται μεγάλες απώλειες. Υπάρχει η θεωρία «21 Day Habit Theory» που λέει ότι μία τάση δοκιμάζεται μέσα στο διάστημα 21 ημερών. Αν αντέξει και συνεχίσει μετά την 21η μέρα, τότε η αγορά πρέπει να προσαρμοστεί ανάλογα σε αυτή τη νέα συνήθεια. Η κυβέρνηση της Κίνας έχει αρχίσει να ενθαρρύνει τους καταναλωτές να επιστρέψουν στα μεγάλα mall και στα εστιατόρια, προσφέροντας χρηματικά voucher αξίας δισεκατομμυρίων από 10 έως 100 γιουάν (περίπου 1 έως 13 ευρώ). Οι άνθρωποι όμως είναι ακόμα διστακτικοί. Οι έρευνες δείχνουν ότι το 20-30% των Κινέζων

είναι ακόμα επιφυλακτικοί στην κατανάλωση, ενώ μία νεαρή Κινέζα που ακολούθησε το #ditchyourstuff, δήλωσε στο Reuters ότι μέσα στους δύο τελευταίους μήνες έβγαλε περίπου 650 ευρώ πουλώντας πράγματα της σε online αγορές από δεύτερο χέρι.

#ΜΑΓΕΙΡΕΥΟΥΜΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ

Ο άφθονος ελεύθερος χρόνος στην καραντίνα έκανε τον κόσμο να θυμηθεί παλιές αγάπες νοστιμιάς, μαμαδίστικη κουζίνα και να αρχίσει πάλι να μαγειρεύει χορταστικά και παραδοσιακά ή να δοκιμάζει νέες συνταγές και γεύσεις. Η κινητικότητα στις ιστοσελίδες μαγειρικής και συνταγών ανέβηκε, όπως και στα online μαθήματα μαγειρικής.

#ΦΕΥΓΟΝΤΑΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΟΛΕΙΣ

Οι νέοι της Κίνας δεν πουλάνε μόνο ρούχα αλλά και ηλεκτρονικές συσκευές (προτιμώντας να έχουν άλλες μάρκες, φθηνότερες), ακόμα και τα κατοικίδια τους πολλοί αφού έχουν αρχίσει να προγραμματίζουν να φύγουν από τις μεγάλες πόλεις όπως η Beijing και η Shanghai όπου το κόστος ζωής έχει γίνει πολύ υψηλό.

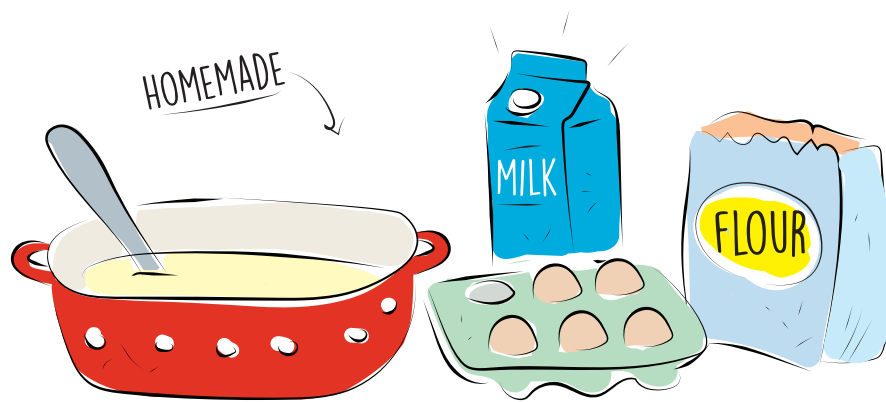
#BARGAIN-HUNTING

Θα τολμούσαμε να πούμε ότι η μετά-τον-κορωνοϊό εποχή θα φέρει ένα τέλος της πολυτέλειας, τουλάχιστον όπως την ξέραμε μέχρι τώρα. Τα ήθη και οι εκτιμήσεις για το τι είναι μόδα, τι είναι ακριβό, τι φθινό, τι κομψό και τι σημαίνει status στο σημερινό κόσμο θα αλλάξουν όπως ήδη έχει συμβεί με το να φοράει κανείς ρούχα περασμένης μόδας ή από δεύτερο χέρι. Το μεγαλύτερο site της Κίνας για μεταχειρισμένα προϊόντα, το Idle Fish, θυγατρικό του κολοσσού Alibaba, τον Μάρτιο χτύπησε ρεκόρ καθημερινών συναλλαγών. Η κυβέρνηση υπολογίζει ότι οι συναλλαγές στον χώρο των αγαθών από δεύτερο χέρι θα φτάσει για φέτος το ύψος των 130 δισεκατομμυρίων ευρώ (1 τρις γιουάν).

#DITCHYOURSTUFF

Όταν χρειάστηκε, λόγω κορωνοϊού, να ζήσουμε για πολλές μέρες στο σπίτι, άρχισε και το ξεδιάντροπο.

Η νέα τάση, συνέχεια του declutter, είναι το πιο δραστικό ditchyourstuff –μία λέξη-, ξεφορτώσου πράγματα. Το #ditchyourstuff είναι το hashtag που παίζει με μανία τις τελευταίες εβδομάδες στα κοινωνικά δίκτυα της Κίνας, όπως μεταδίδει το Reuters, με περισσότερα από 140



εκατομμύρια views. Τώρα πια, το ξεδιάντροπο δεν έχει να κάνει μόνο με το ζεν ενός ήρεμου, τακτοποιημένου χώρου αλλά και με την τραυματισμένη βαριά οικονομία του καθένα, μετά την πανδημία. Απολύσεις, περικοπές μισθών, ανασφάλεια και οι καταναλωτές δεν καταναλώνουν πια, αλλά πουλάνε.

Η δεύτερη σε μέγεθος οικονομία του πλανήτη, αυτή της Κίνας, βγαίνοντας από την καραντίνα δεν είδε τους νεαρούς Κινέζους να επιστρέφουν στις προηγούμενες καταναλωτικές τους συνήθειες αλλά να υιοθετούν «το λιγότερο είναι πιο πολύ», βγάζοντας τα ρούχα και τα πράγματά τους προς πώληση σε διαδικτυακά καταστήματα second hand. Οι επιπτώσεις του κορωνοϊού στην οικονομία ήταν σαν ένας συναγερμός για πολλούς. Βλέποντας τόσες επιχειρήσεις να καταρρέουν, ήταν φυσικό να αναλογισθούν τα δικά τους αποθέματα σε περίπτωση κρίσης.

#ΦΘΗΝΟΤΕΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Αρχίζει η εποχή που η αγορά θα αναγκαστεί να προσαρμόσει τις τιμές της στη νέα πραγματικότητα. Από τις μικρές αγορές της γειτονιάς που, έτσι κι αλλιώς, διατηρούν το φιλικό προφίλ μέχρι τις μεγάλες αλυσίδες και τα μεγάλα brands, ο κόσμος αναζητάει το φθηνότερο γιατί, πια, δεν μπορεί να κάνει αλλιώς.

#BOBOK SOBI

Το «εκδικητικό shopping» ή bobok sobi στα κορεατικά είναι η μαζική αντίδραση των Νοτιοκορεατών αμέσως μετά την άρση των απαγορευτικών μέτρων για την καραντίνα. Στο πρώτο τριήμερο-σαββατοκύριακο πλημμύρισαν τους εθνικούς δρόμους και τις παραλίες, ενώ τα μικρά καταστήματα έσφυζαν από ζωή και χρήμα που έρεε. Οι φούρνοι δεν προλάβαιναν να γεμίζουν τα ράφια τους με φρεσκοψημένα κέικ, το ίδιο και τα καταστήματα με είδη υγιεινής διατροφής και βιταμίνες. Αυτή η (απρόσμενη) αντίδραση των Νοτιοκορεατών κάνει την κυβέρνηση (της πρώτης μεγάλης οικονομίας που χτυπήθηκε από τον κορωνοϊό μετά την Κίνα) να υπολογίζει να ανοίξει τα εμπορικά κέντρα, τους χώρους αναψυχής και τα τουριστικά μέρη νωρίτερα. Το «εκδικητικό shopping» εξαπλώθηκε πολύ γρήγορα στο διαδίκτυο, κάτι που ήδη είχε αρχίσει να φαίνεται από τον Φεβρουάριο, όταν οικονομικοί παράγοντες στην Κίνα άρχισαν να αναφέρουν αυτό τον όρο. Το κακό είναι ότι μέσα στη διάθεση εκδίκησης παρατηρείται σε πολλούς και η διάθεση να μη φορούν μάσκα.



ΟΙ ΤΑΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Μάσκες ασφαλείας με αναπνευστήρα N95 και χειρουργικές μάσκες (αύξηση αναζητήσεων από τον Φεβρουάριο, που ξεπέρασε κάθε όριο)

Δάνεια για μικρές επιχειρήσεις (αύξηση 2.111%)

Τεράστια αύξηση αναζητήσεων για προϊόντα περιποίησης του δέρματος και των ποδιών, δηλαδή προϊόντα που ήξεραν ότι πριν θα έβρισκαν στους χώρους αισθητικής (156,52%).

«Πώς να κουρευτώ» (809%)

Συνταγές για ψωμί (400%)

Συνταγές ζαχαροπλαστικής (132,56%)

Αλλά, μαλακά ρούχα «για μέσα στο σπίτι» με κορυφαία αναζήτηση τα παντελόνια φόρμας (44,44%)

Home fitness (354,55%)
Γυμναστική στο γκαράζ (148,28%)

Peloton [όργανο γυμναστικής στο σπίτι] (120%).

«Πώς να έχω ωραία εμφάνιση στο Zoom». Η αναζήτηση αυτή είχε άνοδο από μηδέν, στις 14 Μαρτίου, σε 100 τις επόμενες μέρες (αύξηση 9900%).

Μερικά πράγματα δεν αλλάζουν ποτέ.

Μαθήματα online για παιξίμο μουσικών οργάνων (72%).

Δικηγορικά γραφεία που προσφέρουν ψηφιακά υπηρεσίες, είδαν μία νέα αναζήτηση στις σελίδες τους: «Πώς να κάνω τη διαθήκη μου online» (106,67%).

Novartis Hellas



GR2002800101 NOV_ADV030_FEB_2020

Changing the practice of medicine

Στη Novartis, αξιοποιούμε στο έπακρο τη δύναμη της καινοτομίας στην επιστήμη για να αντιμετωπίσουμε μερικά από τα σημαντικότερα ζητήματα που απασχολούν την κοινωνία στο χώρο της υγείας.
Δεν σταματάμε ποτέ να αναζητούμε με πάθος νέους τρόπους που θα βοηθούν τους ασθενείς να ζουν περισσότερο και καλύτερα.







Το ΚΟΥΚΑΚΙ μετά την ΚΑΡΑΝΤΙΝΑ

Βάφουμε καρέκλες, ανεβάζουμε παντζούρια, χαιρετάμε ο ένας τον άλλον

Της ΚΡΙΣΤΗ ΠΕΡΡΗ

ΦΩΤΟ: ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ



Είναι μία ερώτηση που έχει απασχολήσει τους Αθηναίους πολλαπλές φορές στο παρελθόν: Τι είναι αυτό που κάνει το Κουκάκι τόσο δημοφιλές; Ποια τα στοιχεία της συγκεκριμένης γειτονιάς που τη βοήθησαν να ανθίσει όσο λίγες άλλες, συγκεντρώνοντας στους πεζόδρομους και τα στενάκια της επισκέπτες από ολόκληρη την πόλη, τη χώρα, τον κόσμο; Ίσως όλα να οφείλονται στη θέση του. Μία ανάσα από το κέντρο αλλά χωρίς τη βαβούρα των λεωφόρων και με όλες τις όμορφες βόλτες της Αθήνας να βρίσκονται έναν περίπατο μακριά. Ίσως από την άλλη να είναι αυτός ο συνδυασμός κλασικής ελληνικής γειτονιάς με σύγχρονη εστίαση που γοητεύει τα πλήθη: όσο εσύ απολαμβάνεις fusion νοστιμιές στο καινούργιο ταϊλανδέζικο, στο μπαλκόνι απέναντί σου μία γιαγιά απλώνει την μπουγάδα της. Όποιο κι αν είναι το μυστικό, το Κουκάκι εδώ και χρόνια αποτελεί τρομερό hot spot, σφύζει από ζωή και κατακλύζεται από κίνηση. Μέχρι που ήρθε η πανδημία.

Κάνοντας μια βόλτα στην περιοχή τον καιρό της καραντίνας, το Κουκάκι χαρακτηριζόταν από αντιθέσεις. Οι δύο μεγάλοι πεζόδρομοι είχαν πάντα ψυχία (πρωτόγυμναστική και αρκετά τρομακτική), με τα δεκάδες μαγαζιά ρούχων, τα καφέ και τα μπαρ να έχουν κατεβάσει ρολά και να έχουν στοιβάξει τις καρέκλες τους σε αποθήκες. Σαν Δεκαπενταύγουστος αλλά να κάνει ακόμα κρύο. Η ζωή εντοπιζόταν ξανά έξω από τους φούρνους, τα σουπερ μάρκετ και τα ντέλι, όπου πάντα έβλεπες κόσμο να στέκεται σε ουρά, τηρώντας τις απαραίτητες αποστάσεις, φορώντας μάσκες και γάντια και πιάνοντας κουβέντα ο ένας με τον άλλον σαν να είμαστε παλιόφιλοι. Ένα από τα θετικά της απομόνωσης είναι πως σε κάνει να εκτιμάς τους γείτονές σου.

«Από άποψη δουλειάς, δεν καταλάβαμε διαφορά στην καραντίνα» είχε να πει μία από τους ιδιοκτήτες του υπέροχου (και άκρως κινηματογραφικού) ντέλι *Ελληνικά Καλούδια* στην οδό Χατζηκρήστου. «Είχαμε τα ίδια ωράρια και αυξημένη ζήτηση. Νομίζω το φαγητό λειτούργησε σαν παρηγοριά για τον κόσμο. Όλοι κάτι καινούργιο μαγείρευαν ή δοκίμαζαν στην κουζίνα».

Με την άρση των μέτρων, αρκετοί είναι όσοι άφησαν τις κουτάλες και τις κατσαρόλες στην άκρη, έβαλαν ρούχα δουλειάς και επέ-

στρεψαν στα πόστα τους. Το Κουκάκι μετά τον Covid-19 ζει με μία συγκρατημένη αισιοδοξία, διστακτικά χαμόγελα που πλαταίνουν μέρα με τη μέρα και τη φράση στα στόματα όλων να είναι το «σιγά-σιγά». Σιγά-σιγά μαθαίνουμε να λειτουργούμε με νέα δεδομένα. Σιγά-σιγά ανοίγουμε τις πόρτες μας. Σιγά-σιγά ξεκινάμε από την αρχή. Κανένας δεν γνωρίζει ακριβώς πώς θα εξελιχθεί η κατάσταση (οποιαδήποτε πρόβλεψη είναι τουλάχιστον ανώφελη) όμως είμαστε εδώ, έτοιμοι για το καινούργιο κεφάλαιο της ιστορίας.

Πρώτοι στη σειρά οι κομμωτές, όλοι εξοπλισμένοι με μάσκες, γάντια και τρομερή προσοχή, εφόσον η δουλειά τους έγινε ακόμα πιο απαιτητική από πριν. Στο Κουκάκι θα εντοπίσεις τα πάντα, από γωνιακά μικρά μπαρμπέρικα μέχρι διώροφα hair salons, όμως εδώ δεν υπάρχουν ουρές έξω από την πόρτα όπως στα σουπερ μάρκετ. Κάθε πελάτης εισέρχεται με τη σειρά του και, αν δεν έχεις προνοήσει να κλείσεις ραντεβού εγκαίρως, τότε καλή τύχη! Μάλλον δεν θα μπορέσεις να κουρευτείς μέχρι το τέλος του μήνα. Η λίστα αναμονής είναι αντίστοιχα μεγάλη και στα κέντρα αισθητικής όπως το *Περί Ακρων* στη Βεϊκού, όπου εξαιτίας των νέων κανονισμών για τον αριθμό πελατών που επιτρέπονται στον χώρο, το πρώτο διαθέσιμο ραντεβού είναι μετά από τρεις εβδομάδες. Και αν αργήσεις, το έχασες.

Τα μαγαζιά εστίασης σταδιακά ανοίγουν κι αυτά, με μαγική λέξη το takeaway και ελπίδες για το καλοκαίρι. Προσφέρουν καφέδες και καλούδια για τον δρόμο, έχοντας διάθεση για συζήτηση και σκοπό να εξυπηρετήσουν όσο το δυνατόν καλύτερα. Η Αγάπη από το *Bite Box* δεν έχει ακόμα ανοίξει την κουζίνα του μαγαζιού, όμως φτιάχνει σοκολατόπιτα στον φούρνο του σπιτιού της, την κόβει σε κομματάκια και κερνάει τον κάθε πελάτη που παραγγέλλει καφέ. Ο Μάριος, ιδιοκτήτης και pastry chef του *Flour of Youth*, κάνει τον δρόμο να μοσχοβολάει μπισκότο και κέικ που ψήνονται και περιμένει να γλυκάνει τους περαστικούς με τις δημιουργίες του. «Εχω σπουδάσει στην Ισπανία και όσο καιρό ήμασταν σε καραντίνα άκουγα ιστορίες τρόμου από πολλούς φίλους μου στη Μαδρίτη. Ο κολλητός μου βρισκόταν στην εντατική για περίπου έναν μήνα. Πιστεύω εδώ στην Ελλάδα δεν καταλάβαμε τίποτα σε σχέση με άλλες χώρες. Ένιωθα αρκετά τυχερός





που μένω εδώ. Χαίρομαι βέβαια που επέστρεψα στη δουλειά και μπορώ επιτέλους να επικεντρωθώ σε άλλα πράγματα». Στον δρόμο της Ματρόζου μπορεί κανείς να συναντήσει έναν διαχρονικό φούρνο της γειτονιάς, με τρομερά νόστιμο ψωμί και διαφόρων ειδών άλλες νοστιμιές. Το Ρίζος Ελαία παρέμεινε ανοιχτό καθ' όλη τη διάρκεια του lockdown και μάλιστα είχε ιδιαίτερα αυξημένη ζήτηση. Ανάμεσα στα ευτράπελα των περασμένων ημερών που είχε να διηγηθεί ο Αλέξης ήταν όταν δύο μεγαλύτεροι κύριοι που περίμεναν για τη φραντζόλα ψωμί τους ήρθαν στα χέρια για το ποιος είχε προτεραιότητα στην ουρά. Βρισιές, φωνές, μπαστουνομαχίες. «Πρόσεξε, τον έναν τον ξέρω και έχει κάνει διπλό bypass. Τον άλλον δεν τον γνωρίζω, αλλά φαινόταν σαν να έχει περάσει ένα εγκεφαλικό τουλάχιστον. Δοκιμάστηκαν τα νεύρα του κόσμου και πολλοί δυστυχώς ξεπούσαν πάνω μας».

Λίγο πιο πάνω, στη Ζαν Μωρέας, συναντάμε τη σχολή χορού *Jump and Jive* και τη δασκάλα Έλενα Ευαγγελία. Η Έλενα κρατούσε συντροφιά στους μαθητές της από την ταράτσα της, χορεύοντας και προσκαλώντας όποιον είχε όρεξη σε ένα dance challenge από την καραντίνα. Το *Jump and Jive* όπως και όλες οι σχολές χορού παραμένουν κλειστές και κανένας από την κοινότητα δεν γνωρίζει πότε θα μπορέσει να ξεκινήσει η νέα σεζόν. «Έχουμε διαλέξει τον πιο κοινωνικό χορό, που βασίζεται εξολοκλήρου στη σωματική επαφή, και έτσι οι επόμενοι μήνες θα είναι δύσκολοι. Μου είναι άγνωστο το πότε θα καταφέρω να ανοίξω και πάλι τη σχολή και κάτω από ποιες συνθήκες. Παρ' όλα αυτά, τα μηνύματα και η ανταπόκριση όλων στο jazz challenge από την ταράτσα που δημοσίευσα με συγκίνησε πολύ. Σκέφτομαι σοβαρά το ενδεχόμενο των online μαθημάτων έτσι ώστε να συνεχίσουμε να χορεύουμε, ακόμα και από μακριά».

Τώρα πια η βόλτα στον πεζόδρομο της Γεωργίου Ολυμπίου αλλά και της Δράκου δεν είναι τόσο ήσυχη. Μικρές παρέες περπατούν (χωρίς αθλητική αμφίεση) και λένε τα νέα τους, ιδιοκτήτες μαγαζιών βάφουν ξανά τραπέζια που είχαν μαζέψει σκόνη, οι πάγκοι της λαϊκής αγοράς γεμίζουν χρώμα από ανοιξιάτικα φρούτα και λαχανικά. Αγόρια παίζουν ποδόσφαιρο στο Περιβολάκι. Άλλοι κάθονται ξανά στα παγκάκια και ατενίζουν τις νεραντζιές. Έκπληκτος θα δεις μαστόρια να δουλεύουν και καινούργιους χώρους να ετοιμάζονται για εγκαίνια. Θαρραλέα απόφαση και αισιόδοξη. Όσοι πουλάνε ρούχα, κοσμήματα και αξεσουάρ έχουν στολίσει τις βιτρίνες τους με μάσκες προσώπου, ραμμένες στο χέρι και σε χαρούμενα υφάσματα. Πουά, φλοράλ, με ρίγες ή ζωάκια. Αφού πρέπει να προστατευθούμε, ας το κάνουμε με στίλ.

Φυσικά, τίποτα δεν είναι όπως πριν. Ίσως το «όπως πριν» να μην επιστρέψει ποτέ. Όμως το Κουκάκι μετά την καραντίνα θυμίζει λίγο το πρώτο μπάνιο στη θάλασσα μετά τον χειμώνα. Μουδιασμένα βήματα, αργός ρυθμός, ισορροπία πάνω σε έδαφος που μπορεί να βουλιάξει. Λαμπερός ήλιος, ζεστή ατμόσφαιρα, υποσχέσεις του καλοκαιριού που κοντεύει. Μία απελευθέρωση όταν γίνεται η πρώτη βουτιά και ξεκινάει το κολύμπι. **A**



Εκδότης-Διευθυντής Φώτης Γεωργελές

Σύμβουλος Έκδοσης Σταυρούλα Παναγιωτάκη
Διευθύντρια Σύνταξης Αγγελική Μπιρμπίλη

Γενική Διεύθυνση Διαφήμισης
Λουίζα Ναθαναήλ

Art Director Φώτης Πελιβανίδης

Τεχνικός διευθυντής Βάιος Συντσίρμας

Υπεύθυνος Ύλης Τάκης Σκριβάνος
Επιμέλεια Ύλης Δήμητρα Γκρους

Διεύθυνση Web Δημήτρης Αθανασιάδης
Αρχισυντάκτες Γιάννης Τσάκαλος, Έρρικα Ρούσσου

Συντακτική ομάδα: Ν. Αμανίτης, Ν. Αργυροπούλου, Μ. Βελέντζας, Ντ. Βλαχοπούλου, Σ. Βλέτσας, Κ. Βνάσιου, Ν. Γεωργελές, Ν. Γεωργιάδης, Κ. Γιαννακίδης, Α. Γκόρου, Β. Γραμματικογιάννη, Β. Γρυπάρης, Γ. Δημητρακόπουλος, Θ. Ευθυμίου, Μ. Ζουμπουλάκη, Κ. Καϊμάκης, Κ. Καμπόσου, Δ. Καραθάνος, Μ. Κοντοβά, Ε. Κυριακίδου, Μ. Μαρμαρά, Δ. Μαστρογιαννίτης, Β. Ματζάρογλου, Ελ. Μπεζιριάνογλου, Γ. Νένες, Μ. Νομικός, Ευτ. Παλλήκαρης, Π. Παναγιωτόπουλος, Κ. Παναγοπούλου, Ν. Παπαλιού, Γ. Παυριανός, Κ. Περρή, Μ. Προβατάς, Κ. Ρήγος, Ν. Σταμάτη, Ζ. Σφυρη, Σ. Τριανταφύλλου, Ευ. Τσαβδάρη, Σ. Τσιτσόπουλος, Σ. Χαραμή, Α. Χουρμούζη

Γραμματεία Σύνταξης Γεωργία Σκαμάγκα
info@athensvoice.gr
Υπεύθυνη οδηγού Δανάη Καμζόλα
avguide@athensvoice.gr

Ατελιέ Μορφούλα Βογιατζόγλου, Sotos Anagnos
Εικονογραφήσεις Θεοδωρή Μπαργιώτας,
Β. Γκογκτζιλιάς, art@athensvoice.gr
Φωτό: Θανάσης Καρατζάς, Τάσος Βρεττός,
Έκτορας Δ. Βούτσας, Κώστας Αμοιρίδης,
Βαγγέλης Τάσης, Γιάννης Βελισσαρίδης,
Χρήστος Κισατζεκιάν, Δημήτρης Κλεάνθης,
Πέτρος Νικόλτσος

Advertising Manager Πέννη Κράλιοβιτς

Digital Advertising Director Εύα Βαγγέλν

Διεύθυνση Direct Market Δημήτρης Καλαμάρης

Direct Market Στεφανία Μουστάκη,
Βασίλης Ζαφειρούλης, Κρύστα Φωτεινοπούλου
Υποδοχή Διαφήμισης Νίκη Σκαμάγκα
marketing@athensvoice.gr
Digital Advertorial Coordinator Έφη Ορφανάκου
efiorfanakou@athensvoice.gr
Digital Traffic Manager Εύη Ταρνάρη

Διεύθυνση Λογιστηρίου Έφη Μούρτζη
Λογιστήριο Ουρανία Μιχάλη, Μαρία Καρακοντζήτη,
Βασίλης Νάκος, Μαίρη Λυκούση

Διαχωρισμοί - Εκτύπωση
Καθημερινές Εκδόσεις ΑΕ
Διανομή: Free Sunday

Athens Voice S.A.
Χαρ. Τρικούπη 22, 106 79 Αθήνα
Σύνταξη: 210 3617.360, 3617.369
fax: 210 3632.317
Διαφημιστικό: 210 3617.530, fax: 210 3617.310
Athens Voice Radio 102.5: 210 3648. 213
Αγγελίες: 210 3617. 369
Λογιστήριο: 210 3617. 170

www.athensvoice.gr

Αν δεν βρίσκετε την Α.Υ. στα σημεία διανομής,
μπορείτε να επικοινωνήσετε στα τηλέφωνα:
210 3617.360, 210 3617.369

ATHENS

Κωδικός εντύπου: 7021
ISSN 1790-6164

Εβδομαδιαία εφημερίδα, διανέμεται δωρεάν.
Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική ή μερική,
η διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της έκδοσης
με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό ή άλλο,
χωρίς προηγούμενη γραπτή έγκριση του εκδότη.



Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΜΕΡΑ της επόμενης μέρας 20 ερωτήσεις λίγο αγχωτικές

Βγαίνουμε
από το τούνελ
– αλλά πώς;

Της ΜΑΝΙΝΑΣ
ΖΟΥΜΠΟΥΛΑΚΗ

Ο μικρός γιος μου κάνει εξορμήσεις με το ποδήλατο και δύο φίλους του στη γύρω περιοχή. Ο μεγάλος, επέστρεψε στη δουλειά του. Η κόρη κάνει πατίνι στον δρόμο μπροστά στο σπίτι της κολλητής της. Όλοι στην οικογένεια ανακοινώνουν με καμάρι πλάνα για εκδρομές, βόλτες, εξόδους, επιθέσεις – στο τσακίρ-κέφι, που βγαίνουμε επιτέλους από το τούνελ... Αλλά. Αλλά, έχουμε απορίες, επίσης όλοι, ή κάποιοι περισσότερο από ότι άλλοι...

Θα κρατιόμαστε όντως μακριά ο ένας από τον άλλον ή θα ξεχάσουμε σιγά-σιγά τις προφυλάξεις, οι μικρότεροι έστω, με το που θα ξεχυθούμε στους δρόμους;

Θα έχουν σημασία οι προφυλάξεις, όταν είμαστε τόσο πολλοί; (Στην Αθήνα, πάνω από μύριο)

Θα παραγγέλνουμε χαλαρά κινέζικο/ ινδικό/ ταϊλανδέζικο; Που το φτιάξαμε μια φορά ΧΑΛΙΑ στο σπίτι, και μας έλλειψε το προφέσιοναλ;

Θα προλάβουμε να δούμε έναν-έναν όλους τους φίλους μας; Γιατί αντάμα, ως παρέα, δεν θα τους δούμε για κατέναντα χρόνο...

Θα φοβάει ο ιός με την άνοδο της θερμοκρασίας ή θα φοβάμε εμείς στον ιδρώτα, με μάσκα-γάντια (=χαμάμ) όσο ζεσταίνει ο καιρός;

Οι γρίπες αραιώνουν με τη ζέστη, άρα αν γριπωθούμε (επειδή ιδρώσαμε, οι κόπανοι, και καθίσαμε στο ρεύμα) θα είναι βέβαιο ότι δεν κορωνοϊο-θήκαμε; Ή θα μας φάει η αγωνία;

Θα έρθουν ή δεν θα έρθουν τουρίστες; Σκάμε πάρα πολύ, αν είμαστε στον τουριστικό κλάδο και όχι μόνον. Θα ανοίξουμε ή δεν θα ανοίξουμε ξενοδοχεία, ερ-μπι-εν-μπι και χάνια;

Θα ξεπεράσουμε το ότι μας βγήκε η τηλεόραση από το ρουθούνι,

μαζί με τη σαγιονάρα-σπιτιού και τη φόρμα-με-τρύπες;

Θα μαγειρεύουμε τα μαραμένα κολοκυθάκια που φυτρώνουνε στον πάτο του ψυγείου, ή θα τα φουντάρουμε; Όπως κάναμε προ καραντίνας;

Θα νιώθουμε ένοχοι όταν τα φουντάρουμε ή σκορδοκαίλα μας;

Θα γίνουμε πιο ανεκτικοί προς όλους αυτούς που θεωρούμε διαφορετικούς, όσους έχουν άλλες επιλογές ζωής από τις δικές μας αλλά ζούνε δίπλα μας, ή θα μείνουμε κολλημένοι, αν έτσι ήμασταν από κατασκευής;

Θα εκτιμήσουμε παραπάνω τη ζωή μας, και τις μικρές χαρές της (φίλους/ες, εξόδους μια στο τόσο, βόλτες, μπίρες με φίλους/ες κ.λπ.) επίσης;

Θα μας λείψει κι άλλο το θέατρο, το σινεμά, η μπουάτ, η μουσική σκηνή, η συναυλία, το θέαμα ως συλλογική εμπειρία και όχι ως σόλο ακτίβιτ με την παντόφλα;

Θα βρούμε άλλες μορφές έκφρασης και δημιουργικότητας, που να συμμορφώνονται στις νέες συνθήκες ζωής μας;

Θα αλλάξουν δραστηριότητες και αναπόφευκτα οι συνθήκες ζωής μας ή θα ξαναγίνουν λάου-λάου όπως ήταν πριν την πανδημία;

Θα καταρρεύσει η οικονομία παγκοσμίως ή τοπικά, κι εμείς μαζί της, μία ή άλλη;

Θα αντέξουμε; Οικονομικά, σωματικά, ψυχολογικά, οικογενειακά και συναισθηματικά;

Θα πάμε διακοπές το καλοκαίρι;

Θα είναι σαν τα καλοκαίρια που ξέρουμε ή αλλιώς, το καλοκαίρι του 2020;

Θα συνεχίσουμε να φοβόμαστε το «εκεί έξω» ή θα συμβιβαστούμε με την ιδέα ότι είναι επικίνδυνο; Ιδέα που δεν περνούσε καν από το μυαλό μας πριν τον κορωνοϊό, ειδικά από το μυαλό όσων ζούνε ή μεγάλωσαν, έστω, στην ελληνική επαρχία... **Α**



Parking Λυκαβηττού



Αγ. Νικόλαος Λυκαβηττού



Φωκίωνες Νέγρη

Η Αθήνα σε υψώματα και καβάτζες

Ή, αλλιώς, πώς θα βρεθείς με
ασφάλεια με την παρέα σου

Κείμενο-Φωτό: ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

ΜΕ ΤΑ ΚΑΦΕ ΚΑΙ ΤΑ ΜΠΑΡ ΑΚΟΜΗ ΚΛΕΙΣΤΑ, οι γλυκές μέρες της άνοιξης αναζητούν νέα σημεία μέσα στην πόλη ή και λίγο πιο έξω. Τις μέρες αυτές, ή μένουμε σπίτι (όσο μπορούμε!), ή παίρνουμε ποτά, σνακ, καφέ, ή και τίποτα, μόνο τους φίλους μας, και διαλέγουμε κάποιο ύψωμα. Απλά και όμορφα. Το ανεκτίμητο αυτής της πόλης είναι ότι έχει αρκετά ψηλά σημεία με μπόλικο πράσινο και θέα, μεγάλη ακτογραμμή και τη θάλασσα σε πρώτο πλάνο.

Αγαπημένα για περπάτημα και άραγμα είναι ο **λόφος του Φιλοπάππου** και ο **λόφος του Λυκαβηττού**. Υπάρχουν κι άλλα: τα **βραχάκια της Ακρόπολης**, ο **λόφος Στρέφη**, ο **Υμηττός**, τα **Τουρκοβούνια**, ο **λόφος Σκουζέ**, ο **Αρδηττός** και άλλοι μικρότεροι λόφοι. Τώρα που καλοκαιριάζει για τα καλά μην ξεχνάμε και τις παραλίες, ιδανικές για μπάνιο ή all day πικνίκ. Κι επειδή η οδηγία για να μείνουμε ασφαλείς είναι να αποφεύγουμε τον συ-





Δικαστικά



Αναφιώτικα

νωστισμό, ψάχνουμε καβάτζες για να είμαστε πριβέ, με κάποια προσοχή στο ανεβοκατέβασμα.

Αν ξεκουνηθούμε, η Αθήνα προσφέρει απλόχερα την ομορφιά της ακόμη και τις πιο δύσκολες μέρες. Με τόσους περιορισμούς, επινοούμε καινούργιους τρόπους και τόπους συνάντησης.

Σημείωση: Μην πετάτε σκουπίδια και αποτσίγαρα, προσπαθήστε να μην παίρνεται ποτήρια καλαμάκια και μπουκάλια μιας χρήσης, να έχετε τα δικά σας. Σεβαστείτε την συχία των υπολοίπων με την ένταση της μουσικής σας. Και μην ξεχνάτε τις συστάσεις! Κρατάτε όσο μπορείτε αποστάσεις με τους ανθρώπους έξω από τον κύκλο σας, πλένετε τα χέρια σας, φορέστε μάσκα αν το κρίνετε απαραίτητο. ●



Πάρκο Ελευθερίας



Βραχάκια Ακρόπολης



Τουρκοβούνια



Λόφος Φιλοπάππου

SAVE THE RESTO!

*Το μέλλον της Εστίασης:
Μιλήσαμε με τους ανθρώπους
πίσω από τα αγαπημένα
στέκια/εστιατόρια*

Της ΝΕΝΕΛΑΣ ΓΕΩΡΓΕΛΕ

Πριν δυο μήνες ήταν ο ιός, ο φόβος και η προάσπιση της ζωής και της υγείας που έκαναν τα εστιατόρια να κλείσουν μέσα σε μια νύχτα. Τώρα, σε 10-15 μέρες ετοιμάζονται να ξαναανοίξουν κι αυτό με όσα έχουν ακουστεί φαντάζει παράξενο, αχαρτογράφητο, μοναδικό, με τακτικές που ποτέ ξανά δεν βιώσαμε στη ζωή μας.

Οι μέρες της καραντίνας πέτυχαν τους ανθρώπους της εστίασης ενωμένους και με ψηλά τις κεραίες. Μπορεί οι κουζίνες τους να είναι σβηστές, όμως από πίσω το καζάνι βράζει. Για πρώτη φορά συναντιούνται μεταξύ τους και οι διαβουλευσεις δίνουν και παίρνουν, διοργανώνουν διαδικτυακά σεμινάρια με πολύ γνωστά ονόματα του χώρου και προσπαθούν να δουν τις μελλοντικές κινήσεις, γυρίζουν ομαδικά και «συνεργατικά» βίντεο όπου οι σεφ επικοινωνούν την επιστροφή τους στο κοινό, ετοιμάζουν διαβήματα και καταθέσεις προτάσεων στην κυβέρνηση. Οι επιχειρηματίες του κλάδου έχουν αυτό τον περίεργο καιρό πολλά να αντιμετωπίσουν. Την οικονομική καταστροφή από το διάστημα που τα μαγαζιά έμειναν κλειστά, τα νέα μέτρα που διαγράφουν ένα μαύρο μέλλον, αλλά και το ίδιο το αγαπημένο τους κοινό που καλείται να ξαναγεμίσει τα τραπέζια έχοντας πια νέα δεδομένα – αυξημένες απαιτήσεις υγιεινής, άγχος απόστασης, φοβίες, ίσως και πιο άδεια τσέπη... Οι αγαπημένες μας απολαύσεις της ζωής ποτέ πια δεν θα είναι τόσο χαλαρές όσο τις ξέραμε σ' αυτή την καινούργια «κανονικότητα» που διαμορφώνεται και που μακράν απέχει από ό,τι μέχρι τώρα θεωρούσαμε κανονικότητα. Όλοι οι περί την εστίαση συμφωνούν πως σε νερά αχαρτογράφητα πρέπει να κινηθούν με ψυχραιμία, σκέψη, αναζήτηση νέων μορφών επιχειρηματικότητας, ενώ θέλουν να ελπίζουν και σε κατανόηση των προβλημάτων τους από την πολιτεία ώστε να βρεθούν λύσεις για όλους. Και για την κοινωνία που έχει τα εστιατόρια στο κέντρο της καθημερινής ζωής και για τον κλάδο ώστε να μπορέσει να συνεχίσει να βιοπορίζεται. Δεν είναι μόνο που στα χρόνια μας η γαστρονομία έχει αναδειχθεί σε «παγκόσμια αναψυχή», το εύκολο ξέδωμα κάθε σημερινού σύγχρονου ανθρώπου. Είναι και που δίνει δουλειά σε μια μακριά αλυσίδα εργαζομένων και φέρνει έσοδα αποτελώντας βασικό πυλώνα της οικονομίας, ενώ ταυτόχρονα τραβάει σαν μαγνήτης τον τουρισμό αποτυπώνοντας πολύ νόστιμα το αφήγημα του τόπου, την ιστορία, την ταυτότητα και τον πολιτισμό του.

Εμείς, σαν κοινό, είναι κάτι παραπάνω από προφανές ότι ανυπομονούμε να ξαναβρεθούμε στα αγαπημένα μας στέκια, όμως δεν είναι και πως δεν καταλαβαίνουμε τη δυσκολία της κατάστασης. Μιλώντας με ανθρώπους πίσω από αγαπημένα μας εστιατόρια, μαθαίνουμε τα σχέδιά τους, ακούμε τις αγωνίες τους, αισθανόμαστε και είμαστε δίπλα τους μέχρι να έρθει η ώρα που θα ξαναβρεθούμε από κοντά. «Όμως αργεί αυτή η επόμενη μέρα» θα μου πει ο Άρης Βεζενές (Vezene, Birdman), για να συνεχίσει «...τουλάχιστον έτσι όπως την ξέραμε. Κάποιοι μετά το βάρος των δύο

ΦΩΤΟ: ILEANNA MAKRI

ΑΡΗΣ ΒΕΖΕΝΕΣ
(VEZENE, BIRDMAN)
«Η επόμενη μέρα
αργεί, πρέπει να
επανεφεύρουμε
τρόπους, μηνύματα
και προϊόντα που θα
μας φέρουν ξανά σε
επαφή με το κοινό»

ΜΑΝΩΛΗΣ
ΠΑΠΟΥΤΣΑΚΗΣ
(ΧΑΡΟΥΠΙ, ΔΕΚΑ
ΤΡΑΠΕΖΙΑ)
«Τα κουκιά
δεν βγαίνουν...
η μεγάλη σφαγή
θα γίνει με τους
εργαζόμενους»



ΕΥΔΟΞΙΑ ΠΑΝΤΟΥ
(ΤΟ ΜΑΥΡΟ ΠΡΟΒΑΤΟ
του PRESS CAFÉ)
«Πάμε μέρα με τη
μέρα. Πρέπει να δούμε
και πώς θα
συμπεριφερθεί το
κοινό»



ΘΑΝΑΣΗΣ ΒΑΣΙΛΑΪΝΑΣ
«Η κρίση μπορεί να
δώσει νέες προοπτικές
και ευκαιρίες. Είμαστε
όλοι μαζί και σας
περιμένουμε!»



ALAIN PARODI -
CHRISTINE BASSARD
PARODI
(VERI-TABLE)
«Δυστυχώς
ετοιμαζόμαστε για μια
"λευκή χρονιά",
με μηδέν έσοδα»

μηνών δεν θα αντέξουν να ανοίξουν πάλι, όλα θα στενέψουν. Μιλάμε για ένα παγκόσμιο γεγονός που έφερε αλυσιδωτές αντιδράσεις και τεράστιο πλήγμα στην οικονομία. Όλα πρέπει να αντιμετωπιστούν πια αλλιώς, η υγεία αναγορεύεται στο πολυτιμότερο αγαθό και η κοινωνία καλείται να αποκτήσει κοινωνική ευθύνη. Βαρύ έργο... Όσοι ασχολούμαστε με τη γαστρονομία πρέπει να επανεφεύρουμε την επιχειρηματικότητά μας. Με καινούργιους τρόπους, μηνύματα, προϊόντα που θα μας φέρουν ξανά σε επαφή με το κοινό μας. Με ψυχραιμία, καλή διάθεση, αποφασισμένοι ακόμη και για κάποιες μικρές θυσίες. Ας πούμε το sitting, να μικρύνει δηλαδή η παραμονή στο εστιατόριο, ένα 2ωρο π.χ., ώστε να μπορέσει κι άλλος να βρει τραπέζι αλλά κι εγώ να εξυπηρετήσω περισσότερους πελάτες. Κάτι τέτοιο, με το καινούργιο χωροταξικό όπου από 100 πελάτες μπορώ τώρα να σερβίρω 40, καταλαβαίνεις πόσο σωτήριο είναι. Θα πρέπει και το κράτος να μας προστατέψει. Με μείωση του ΦΠΑ, επιδότηση εργασίας αντί για ταμείο ανεργίας, διόρθωση ενοικίων από τον νόμο μέχρι το τέλος του 2020, free ΔΕΗ για κάποιο διάστημα... Για να επιβιώσουμε και εγώ και οι εργαζόμενοί μου. Ίσως ήρθε ο καιρός να βάλουμε τη γαστρονομία στη θέση που της αξίζει και να δούμε ποια είναι η συνεισφορά της στο ΑΕΠ της χώρας. Οι σεφ έχουμε συζητήσει πολλά που θέλουμε να προτείνουμε στην κυβέρνηση, όχι σαν συνδικαλιστές αλλά σαν άνθρωποι που γνωρίζουν το θέμα από όλες του τις πλευρές».

Ο **Φώτης Φωτεινόγλου**, συνιδιοκτήτης στο υπερ-επιτυχημένο **Φίτα** στον Νέο Κόσμο, αισθάνεται σχετικά ανακουφισμένος μια και η ομάδα που τρέχει το εστιατόριο είναι μικρή, οι εργαζόμενοι εξασφαλισμένοι και τα έξοδα μαζεμένα. «Ο χώρος μας είναι αρκετά μεγάλος και μπορούμε να έχουμε ακόμη και μεγαλύτερη απόσταση από την προβλεπόμενη. Με απασχολεί πολύ η ασφάλεια του κόσμου, θέλω να αισθάνεται εμπιστοσύνη στο μαγαζί. Έτσι μου έρχεται να κρατήσω το μαγαζί κι άλλη μια εβδομάδα κλειστό για να δω πώς θα κυλήσουν τα πράγματα. Πιστεύω πως η κρίση της πανδημίας θα φέρει μεγάλο πλήγμα στα εστιατόρια, πιθανόν να κλείσει και ένα 30%, η ανεργία θα είναι μεγάλη. Ο κόσμος θα στραφεί ακόμη περισσότερο στην υγιεινή διατροφή και στα πιο comfort φαγητά».

Ο **Χριστόφορος Πέσκιας (Balthazar)** «διαβάζει» τις γραφές κι ενώ βλέπει τα χειρότερα διατηρεί την ψυχραιμία του και είναι σίγουρος πως κι αυτό όπως όλα θα περάσει. «Δεν υπάρχει καλό σενάριο. Λεφτά περιμένω να ξαναδούμε από τον Μάιο του '21 και μετά, μη σου πω πως μπορεί να πάρει και 3 χρόνια. Αλλά και το κράτος πρέπει να δείξει κατανόηση, πιστεύω πως δεν έχουν τοποθετήσει τη γαστρονομία στο επίπεδο που της αξίζει, είναι κομμάτι του πολιτισμού μας. Στην Κύπρο λέμε "όπου γιορτή και συνταγή", ο άνθρωπος από πάντα συνόδευε τις χαρές του με τραγούδι, χορό και φαγητό. Εμείς στο Balthazar έχουμε τον μεγάλο κήπο και κάτι θα κάνουμε, αυτοί που θα την πατήσουν άσχημα είναι τα μικρά μαγαζιά. Όμως τα μικρά είναι τα ενδιαφέροντα, εκεί γίνονται συχνά οι "ζυμώσεις" της γαστρονομίας. Η κρίση δέκα χρόνια τώρα έκανε καλό στον χώρο μας, θέλω να πω πως τράβηξε από τα φιλέτα και τους αστακούς και μας έκανε να μαγειρεύουμε και γαύρο με πολύ υβρίδια αποτελέσματα. Και τώρα το ίδιο θα γίνει. Είμαι αισιόδοξος, η Αθήνα από γαστρονομικής πλευράς είναι μια πολύ όμορφη πόλη, έχει ποικιλία, επιλογές, τα πάντα. Και έτσι πρέπει να την ξανακάνουμε...»

Από την άλλη, ο **Μανώλης Παπουτσάκης**, ο χαρισματικός κρητικός σεφ με το πετυχημένο **Χαρούπι** του και το πιο πρόσφατο μικράκι του **Δέκα Τραπεζία**, και τα δύο στη Θεσσαλονίκη, τα μετράει και τα ξαναμετράει και βρίσκει πως δεν έχει κανένα λόγο να είναι αισιόδοξος. «Τα κουκιά δεν βγαίνουν. Εκεί που θα γίνει η μεγάλη σφαγή είναι με τους εργαζόμενους κι αυτό είναι δραματικό για όλους. Η εστίαση έχει στη βάση της τη μαζικότητα. Όσο κι αν το ψάχνω, λοιπόν, δεν μπορώ με τις καινούργιες συνθήκες να βρω λύσεις. Με τις καινούργιες αποστάσεις θα πρέπει αντί για 100 άτομα να εξυπηρετώ 40. Απλά δεν βγαίνω. Δάνεια; Γιατί να πάρω; Για να καλύψω τη μισθοδοσία ενός-δύο μηνών, ύστερα πάλι να μην έχω τι να κάνω τον τρίτο μήνα και να έχω φρεσωθεί και το δάνειο; Α πια... Τα μεγάλα εστιατόρια πες σώζονται, όμως ο κόσμος πρέπει να στηρίξει και τα μικρά. Ψάχνουμε όλες τις εναλλακτικές: take away, delivery, ράφι – δηλαδή να πουλάμε προϊόντα στο εστιατόριο, private cheffing. Όμως ας μη κοροϊδευόμαστε, ακόμα και ο πιο αισιόδοξος δεν βρίσκει λύσεις, θα γίνουν τρομερές αλλαγές και θα πεινάσουν οι εργαζόμενοι».

Ο **Δημήτρης Φωτόπουλος**, συνιδιοκτήτης στο γνωστό **Άνετον** που μετά από 15 χρόνια στο Μαρούσι κατέβηκε Σύνταγμα και έπεσε πάνω στην καραντίνα, και του μικρού υπέροχου παγωτατζήδικου **Dickie Dee** πάλι στο Σύνταγμα, προσπαθεί να παραμείνει ήρεμος και να παρακολουθεί τις εξελίξεις μέρα με τη μέρα. «Είναι πολλά τα μικρά εστιατόρια στην περιοχή, μαγαζιά επιτυχημένα που μπορεί ο εσωτερικός τους χώρος να είναι πολύ πολύ μικρός ενώ και έξω δεν έχουν καθόλου χώρο να απλωθούν. Αυτά τι θα κάνουν; Θα κλείσουν όλα; Εμείς θα βγάλουμε περισσότερα τραπέζια έξω, απλωνόμαστε και στα διπλανά μας πεζοδρόμια. Μεγάλη ανησυχία έχω για το πώς θα αντιμετωπίσουμε τον κόσμο, κάποιοι είναι cool, κάποιοι φρικαρισμένοι. Πρέπει η κυβέρνηση να προσέξει πολύ με τα πρωτόκολλα της νέας υγιεινής και να μας ενημερώσει ακόμη πιο πολύ. Δεν πιστεύω ότι η ίδια η γαστρονομία θα χτυπηθεί, η δημιουργία είναι δημιουργία. Βέβαια είναι πιο σοφό να ακολουθήσεις τα χαμηλά κόστη, τα πιο comfort πιάτα, πιο local υλικά, όχι κρέατα από την Ιαπωνία αλλά τόνωση των ντόπιων παραγωγών. Ελπίζω να μη φτάσουμε ποτέ

σε "αποστειρωμένες απολαύσεις"...

Ο **Γιάννης Καϊμενάκης** με το υπέροχο **Paleo** του στον Πειραιά είναι ψυχραιμος και θέλει να δει την κατάσταση σαν μια ακόμη πρόκληση που θα μας πάει μπροστά. «Θέλω να πιστεύω πως σιγά-σιγά θα γυρίσουμε σε μια κανονικότητα, έστω κι αν αυτό σημαίνει πως σε μια περιοχή δεν θα υπάρχουν πια 100 μαγαζιά αλλά ίσως 80. Είναι ένα θέμα το πώς θα βρούμε τα κουράγια να αντιμετωπίσουμε τη νέα κατάσταση, όταν μόλις βγήκαμε ξεθεωμένοι από μια δεκαετή κρίση. Φοβάμαι μήπως όλα αυτά τα νέα μέτρα λειτουργήσουν απωθητικά στο κοινό. Πάντως πιστεύω πως πρέπει να κινηθούμε με πρεμία και με τα νέα δεδομένα να κάνουμε μια μεγάλη επαναξιολόγηση. Αν κάτι πιστεύω πως δεν είναι καλό είναι να περάσουμε στον κόσμο τις δικές μας ανησυχίες για τον ΦΠΑ και τα άλλα μας προβλήματα. Το Paleo και κάθε εστιατόριο πάνω από όλα είναι ατμόσφαιρα και ο πελάτης έρχεται εδώ για να περάσει καλά, όχι για να τον αγχώσεις».

Επιφυλακτικός αλλά και αισιόδοξος είναι και ο **Γκίκας Ξενάκης** από το πολυβραβευμένο **Aleria** στο Μεταξουργείο. «Το κακό δεν θα φανεί τώρα που είναι καλοκαίρι και ο κόσμος μετά από δυο μήνες κλεισούρα θα βγει φρενιασμένος να ξαναπάει στα αγαπημένα του στέκια. Τα άσχημα πιστεύω θα τα δούμε από Οκτώβρη. Τότε που τα μαγαζιά θα μπουν μέσα και δεν θα έχουν αρκετό χώρο, που η οικονομική καταστροφή θα είναι αισθητή και ο κόσμος δεν θα έχει λεφτά, ας μην ξεχνάμε και μια αναζωπύρωση του ιού. Εμείς στο Aleria στήνουμε ήδη το καλοκαιρινό μενού, έχουμε και την υπέροχη αυλή μας που μας βοηθάει, ενώ και τον χειμώνα μπορούμε να σερβίρουμε σε δύο ορόφους. Δεν με τρομάζει ο ιός, θα βρεθούν φάρμακα και εμβόλια και όλα θα πάρουν ξανά τον δρόμο τους. Στη φύση είναι απαραίτητες κάποιες φορές και οι καταστροφές. Όμως μετά η ζωή ξαναγεννιέται με μεγαλύτερη ορμή, έτσι συμβαίνει πάντα...»

Η **Ευδοξία Πάντου** είναι το πρόσωπο πίσω από το δημοφιλέστατο **Μαύρο Πρόβατο**, που εδώ και χρόνια γεμίζει ασφυκτικά τα τραπέζια που απλώνει στον μικρό δρόμο του Παγκρατίου. «Στο αδελφό εστιατόριο που διατηρούμε στα Μελίσια έχουμε πολύ μεγάλη αυλή και δύο ορόφους για να σερβίρουμε στον εσωτερικό μας χώρο. Στο Παγκράτι τα πράγματα είναι πολύ πιο στενά. Σερβίρουμε 100 άτομα ενώ τώρα μας επιτρέπεται 40! Φανταστείτε τι μπορεί να σημαίνει αυτό για ένα εστιατόριο που για να καταφέρει χαμηλές τιμές ποντάρει στη μεγάλη κατανάλωση. Κι έπειτα, για να εξασφαλίσουμε άψογο και γρήγορο σέρβις έχουμε πολύ προσωπικό, 37 άτομα μόνο στο Παγκράτι! Πώς θα μπορέσω να κρατήσω όλους μου τους εργαζόμενους, αν οι πελάτες μου έχουν μειωθεί στο 1/3; Πιστεύω πως το κράτος πρέπει άμεσα να μας ενημερώσει για το πώς πρέπει να κινηθούμε. Σκεφτόμαστε να βάλουμε plexi glass για να απομονώσουμε κάθε τραπέζι αλλά δεν ξέρουμε αν θα είμαστε νόμιμοι. Σκεφτόμαστε να τονώσουμε το delivery, και να επαναφέρουμε τα περίφημα σάντουιτς του Press Café για take away. Σίγουρα, αυτή την εποχή, θα πατήσουμε και πάλι στη φιλοσοφία που μας καθιέρωσε: καλή ποιότητα, άψογο σέρβις, χαμηλές τιμές. Πάμε μέρα με τη μέρα, πρέπει να δούμε και πώς θα συμπεριφερθεί το κοινό».

Ο Γάλλος σεφ **Alain Parodi** και η γυναίκα του **Christine Bassard** έχουν το υπέροχο γαλλικό **Veri-Table** στο Νέο Ψυχικό. Εστιατόριο με περιορισμένο εσωτερικό χώρο και ανύπαρκτο εξωτερικό. «Όλο αυτό τον καιρό μαγειρεύουμε οι δυο μας, η ομάδα μας είναι σε αναστολή εργασίας και τα κάνουμε όλα μόνοι μας. Αισθανθήκαμε πολύ περίεργα σ' αυτή την καραντίνα, απομονωμένοι και χωρίς την οικογένειά μας –και από εκεί, στη Γαλλία, μαθαίνουμε πολύ δυσοίωνα πράγματα. Κάνουμε take away τα πιάτα μας και πουλάμε τα κρασιά μας για να μπορέσουμε να καλύψουμε κάποια έξοδα. Πάντως ο κόσμος είναι πολύ φοβισμένος, σχεδόν μας πετάει την κάρτα για να πληρώσει ανέπαφα! Μας νοιάζει πολύ το προσωπικό μας, είμαστε 10 χρόνια μαζί... Τι θα γίνουν τόσοι εργαζόμενοι, όταν δεν θα μπορεί ένα εστιατόριο να τους κρατήσει; Η κατάσταση είναι κάτι παραπάνω από δύσκολη και το φθινόπωρο τα πράγματα θα είναι χειρότερα, θα κλείσουν πολλά. Σκεφτόμαστε να κάνουμε catering σε σκάφη και σε πάρτι, ή και private cheffing. Δυστυχώς προετοιμαζόμαστε για μια "λευκή χρονιά", με μηδέν έσοδα».

Βαθιά προβληματισμένος αλλά ακόμη αισιόδοξος είναι ο **Θανάσης Βασιλάινας**, συνιδιοκτήτης του ιστορικού πειραιώτικου εστιατορίου Βασιλάινας που τα τελευταία χρόνια μεταφέρθηκε στην Αθήνα, στο παρκάκι πίσω από το Χίλτον. «Όλο αυτό το διάστημα πήγαίνα στο κλειστό μαγαζί και ένιωθα πολύ περίεργα, εκεί που άλλοτε χαλούσε ο κόσμος τώρα επικρατούσε η σιωπή, περιέργο συναισθημα, σου σφίγγει το στομάχι. Ευτυχώς με τα γεύματα που φτιάχνουμε καθημερινά για τους πωλητές της Σχεδίας μπήκαμε ξανά σε δραστηριότητα, πράγμα που μας έδωσε μεγάλη ευχαρίστηση. Τα πράγματα είναι πολύ δύσκολα. Με όσα ξέρουμε μέχρι στιγμής εμείς μπορούμε να σερβίρουμε 15 άτομα εκεί που εξυπηρετούσαμε 120 –σκεφθείτε πως έχουμε 25 άτομα προσωπικό! Και ο κόσμος... θα έχει κέφι; Όλα είναι πολύ διαφορετικά και ρευστά. Φέτος που κλείνουμε 100 χρόνια ζωής λογαριάζαμε να κάνουμε διάφορα events που φυσικά αναβλήθηκαν. Συζητάμε όμως καινούργια πράγματα, τη δυνατότητα να επεκταθούμε και στους εξωτερικούς χώρους μπροστά μας, το πανέμορφο δηλαδή πάρκο Μαδρίτης. Η κρίση μπορεί να δώσει νέες προοπτικές και ευκαιρίες. Είμαστε όλοι μαζί και σας περιμένουμε!». **Α**

Οι αγαπημένες μας απολαύσεις της ζωής ποτέ πια δεν θα είναι τόσο χαλαρές όσο τις ξέραμε σ' αυτή την καινούργια «κανονικότητα» που διαμορφώνεται και που μακράν απέχει από ό,τι μέχρι τώρα θεωρούσαμε κανονικότητα

ΦΩΤΗΣ ΦΩΤΕΙΝΟΓΛΟΥ (ΦΙΤΑ)
«Με απασχολεί πολύ η ασφάλεια, θέλω ο κόσμος να αισθάνεται εμπιστοσύνη στο εστιατόριό μου»



**ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ
ΠΕΣΚΙΑΣ
(BALTHAZAR)**

«Δεν υπάρχει καλό
σενάριο. Λεφτά
θα ξαναδούμε
τουλάχιστον μετά
από ένα χρόνο»



**ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ
(ANETON, DICKIE DEE)**

«Ελπίζω να μη
φτάσουμε σε
"αποστειρωμένες
απολαύσεις"»



**ΓΙΑΝΝΗΣ
ΚΑΪΜΕΝΑΚΗΣ
(PALEO)**

«Το εστιατόριο πάνω
απ' όλα είναι
ατμόσφαιρα. Φοβάμαι
πως το κοινό θα νιώσει
απόθνηση με όλα αυτά
τα νέα μέτρα».



**ΓΚΙΚΑΣ ΞΕΝΑΚΗΣ
(ALERIA)**

«Στη φύση είναι
απαραίτητες και
οι καταστροφές.
Όμως μετά η ζωή
ξαναγεννιέται με
μεγαλύτερη ορμή,
έτσι συμβαίνει πάντα...»



Όσοι σήμερα φωνάζουν για το πρόβλημα γιατί δεν φρόντισαν να το διορθώσουν από το 2015;

Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΑΓΓΕΛΙΔΑΚΗ - Φωτό: ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ



ΣΥΝΑΝΤΗΘΗΚΑΜΕ ΚΥΡΙΑΚΗ ΒΡΑΔΥ ΣΤΟ γραφείο της στον πέμπτο όροφο της οδού Μπουμπουλίνας, τηρώντας όλες τις υγειονομικές προφυλάξεις. Μια πολύ μικρή ομάδα συνεργατών της ήταν εκεί, όπως κάθε βράδυ. Γιατί η υπουργός Πολιτισμού, το ξέρουν και οι εχθροί της, δεν έχει αργίες ούτε ωράρια.

Δουλεύει άοκνα, δίχως παράπονα. Ακόμα και σε συνθήκες δύσκολες λόγω της πανδημίας, ακόμα και με τον θόρυβο από τις φωνές που τον τελευταίο καιρό υψώνονται εναντίον της. Ακόμα κι όταν όλοι, ταραγμένοι από το άγχος ή τον φόβο της επόμενης μέρας, σωπαίνουμε πια, επειδή πέρασε η ώρα. Κλείνοντας τη βαριά πόρτα της εισόδου πίσω μου μετά από ώρες, αυτό σκεφτόμουν, «αύριο είναι Δευτέρα και έχει πολλά ακόμα να τελειώσει».

Κυρία υπουργέ, θα ήθελα να ξεκινήσουμε με κάτι προσωπικό. Σας στενοχωρεί όλους αυτός ο θόρυβος και η έντονη κριτική που σας ασκούν τελευταία; Ζούμε σε μια πρωτόγνωρη κατάσταση. Από τις 12 Μαρτίου βρεθήκαμε να πρέπει να αντιμετωπίσουμε ένα γενικό lockdown με όλες τις συνέπειες, προσωπικές και επαγγελματικές. Επομένως, όλοι είμαστε ιδιαίτερα φορτισμένοι. Ο χρόνος χάθηκε. Συνήθειες δεκαετιών άλλαξαν. Ξέρετε, προσωπικά, παρά τα όσα ακούγονται, εγώ έχω μάθει να δέχομαι την κριτική. Ναι, κάποιοι με κατηγορούν. Κάποιοι άλλοι δεν το κάνουν. Ο καθένας έχει δικαίωμα να κρίνει. Όμως, ο κρίνων είναι αυτομάτως και κρινόμενος, όπως όλοι.

Αυτό που ακούγεται περισσότερο είναι ότι δράσατε καθυστερημένα και όχι επαρκώς. Μέσα στα οριζόντια μέτρα του Μαρτίου περίπου 45.000 εργαζόμενοι στον χώρο του Πολιτισμού εντάχθηκαν στο επίδομα των 800 ευρώ και σε μια σειρά από υποστηρικτικά μέτρα. Αυτό που με στενοχωρεί είναι το άδικο της υπόθεσης! Να επιμένουν ότι δεν ελήφθησαν μέτρα άμεσα. Στις 2 Απριλίου ανακοινώσαμε ένα νέο πακέτο μέτρων 15.000.000 ευρώ που αφορά αναπτυξιακές δράσεις. Για να βρεθούν αυτοί οι πόροι το Υπουργείο Οικονομικών διέθεσε 10.000.000 ευρώ. Καταλαβαίνετε ότι αυτά δεν γίνονται σε μια μέρα. Μέχρι να ολοκληρωθεί η διαδικασία προηγήθηκαν αρκετές μέρες διαβουλεύσεων. Και το πετύχαμε μετά από δική μου παράκληση στον πρωθυπουργό να υπάρξει ενίσχυση του προϋπολογισμού μας, για αναπτυξιακές δράσεις. Ανταποκρίθηκε ακαριαία. Στη συνέχεια, εξοικονομήσαμε άλλα 6.000.000 ευρώ από επιπλέον ανακατανομή του προϋπολογισμού του Υπουργείου, άρα μιλάμε για ένα σύνολο 21.000.000 ευρώ. Με αυτά τα τελευταία χρήματα θα καλυφθούν, για παράδειγμα, οι οριζόντιες επιχορηγήσεις που θέλουμε να δώσουμε στις ΑΜΚΕ (περίπου 2.500.000) που είναι εγγεγραμμένες στο Μητρώο του υπουργείου και είναι ενεργές. Πώς, λοιπόν, δεν κάναμε αρκετά; Πολλοί άνθρωποι που εργάζονται στον Πολιτισμό και έχουν άμεσο πρόβλημα επιβίωσης έμειναν απέξω. Το Υπουργείο Πολιτισμού δεν έχει θεσμικό πλαίσιο που να του επιτρέπει να δίνει επιδόματα. Αυτό το λέω πολλές φορές και ξέρω ότι κάποιοι δυσαρестούνται που το ακούν. Όμως, δεν είναι θέμα δικής μου επιλογής ή βούλησης. Αυτό που κυρίως αναδείχθηκε με την πανδημία είναι το δομικό πρόβλημα της τεράστιας ποικιλομορφίας εργασιακών σχέσεων στον χώρο του Πολιτισμού. Γι' αυτό κι ένα οριζόντιο μέτρο δεν μπορεί να καλύψει όλες τις υποπεριπτώσεις. Εξακολουθούμε να προσαρμόζομαστε. Συμπεριλάβαμε, θυμίζω, στις επιδοτήσεις των 800 ευρώ και εργαζόμενους που σταμάτησαν να δουλεύουν από τις 15 Φεβρουαρίου.

Υπάρχουν όμως κι εκείνοι που δεν πρόλαβαν να υπογράψουν συμβάσεις για το καλοκαίρι. Θέλω να κάνω σαφές το εξής: Εμείς εισηγούμαστε τη διέγερση των μέτρων. Δεν τα αποφασίζουμε μόνοι μας. Έχουμε άριστη συνεργασία με τα υπουργεία Εργασίας και Οικονομικών στο βαθμό που μπορούν να μας καλύψουν. Μας άκουσαν και κατάλαβαν τα προβλήματα. Γι' αυτό και πρόσθεσαν ως κριτήριο, σε επόμενη φάση, το εποχικό επίδομα του 2019, ώστε να

αυξηθούν οι κατηγορίες εκείνων που εντάχθηκαν στα 800 ευρώ. Υπήρξαν και νέες διαμαρτυρίες. Έτσι, αυξήσαμε την περίμετρο να χωρέσουμε κι άλλους. Την προηγούμενη Πέμπτη ανακοίνωσα ένα νέο μέτρο για να ενταχθούν και όσοι, από 1η Ιουνίου 2019 μέχρι 1η Μαρτίου 2020, έχουν 50 ημερομίσθια ή 6 ημερομίσθια το μήνα.

Οι επικριτές σας ήθελαν να προσπαθήσετε περισσότερο, να διεμβολήσετε την κρατική μηχανή προκειμένου να πετύχετε κι άλλα για τους καλλιτέχνες. Μακάρι να πετύχω περισσότερα. Κάνουμε το μάξιμουμ. Όταν άκουσα ότι και τα 6 ημερομίσθια είναι πολλά, έκανα καινούργια συνεννόηση με το Υπουργείο Εργασίας. Μας άκουσαν ξανά, και έχουμε ανοίξει νέο γύρο συζήτησης, ώστε να επιτευχθεί το καλύτερο δυνατόν. Να πω εδώ ότι από την ποικιλομορφία των συμβάσεων προκύπτει πολύ έντονο το πρόβλημα της αδήλωτης εργασίας. Γι' αυτό αποφασίσαμε να συγκροτήσουμε το Μητρώο των καλλιτεχνών και δημιουργών στο Υπουργείο Εργασίας και στο οποίο καλούμε καλλιτέχνες και τεχνικούς του Πολιτισμού να εγγραφούν. Καταλαβαίνετε τη σημασία του Μητρώου για την καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας. Στην πραγματικότητα δεν ξέρουμε σήμερα πόσοι επαγγελματίες ενεργοποιούνται στον Πολιτισμό. Εικάζουμε από έρευνες ότι είναι περίπου 100.000.

Μία από τις κατηγορίες εναντίον σας είναι ότι δεν λύσατε αυτά τα προβλήματα τα πολλά χρόνια που ήσασταν Γενική Γραμματέας. Ο Γενικός Γραμματέας υπηρετεί πάντοτε την πολιτική του υπουργού. Εισηγείται αλλά δεν αποφασίζει. Ούτε έχει προσωπικές στρατηγικές και πολιτικές. Επιτρέψτε μου όμως να αναρωτηθώ κι εγώ γιατί όσοι σήμερα φωνάζουν για το πρόβλημα δεν φρόντισαν να το διορθώσουν από τον Ιανουάριο του 2015; Γιατί δεν το διόρθωσαν τεσσερις χιλιάδες χρόνια που ήταν στην κυβέρνηση; Γιατί δεν έφτιαξαν μητρώα; Γιατί δεν περιόρισαν την αδήλωτη εργασία;

Το πρόβλημα των οριζόντιων μέτρων που καλύπτουν εφάπαξ αποζημιώσεις είναι ότι δεν λύνουν το πρόβλημα της επόμενης μέρας. Τι θα γίνει μετά, κυρία υπουργέ; Πώς θα βοηθηθούν οι καλλιτέχνες; Γι' αυτό λέμε ότι τα αναπτυξιακά μέτρα είναι πολύ σημαντικά. Για παράδειγμα, το Κέντρο Κινηματογράφου θα πάρει επιπλέον της τακτικής του επιχορήγησης άλλα 2.800.000 ευρώ (στο σύνολο κοντά στα 6.500.000 ευρώ) για την ενίσχυση ντοκιμαντέρ, ταινιών μικρού μήκους και animation. Αυτό το ποσό ακριβώς το πρόβλημα της επόμενης μέρας προσπαθεί να λύσει. Θα πρέπει, πάντως, όλοι να λάβουμε υπόψη ότι το κράτος αυτή τη στιγμή δεν έχει έσοδα. Λεφτόδενδρα δεν υπάρχουν. Είμαστε όλοι σε δυσχερή θέση. Αυτό θα πρέπει να γίνει κατανοητό. Δεν μπορείς να δίνεις συνεχώς παραπάνω σε όλους, όσο κι αν το θέλεις. Χωρίς έσοδα στην κρατική μηχανή, πού θα βρεθούν τα επιπλέον χρήματα στο Υπουργείο Οικονομικών για να μας τα διαθέσει;

Ωστόσο, ο χορός των δυσαρεσκειών και οι φωνές του κινήματος Support Art Workers δυναμώνουν... Θα πω ότι έχει μεγάλη σημασία με πόσο καλή πρόθεση ακούς τον συνομιλητή σου. Βγήκαν πολλοί και φώναξαν. Βγήκαν επίσης άλλοι με πολύ λογικές φωνές και προτάσεις. Το Μητρώο πολλοί καλλιτέχνες το χαιρέτησαν θετικά. Μην ξεχνάμε ότι εμείς δίχαμε επίσημα το θέμα της αδήλωτης εργασίας. Μέχρι σήμερα δεν αναφερόταν κανείς σε αυτό.

Σοβαροί άνθρωποι του χώρου τονίζουν την ανάγκη να γίνουν κι άλλες διορθωτικές κινήσεις προκειμένου να αντέξουν οι σκηνές τον χειμώνα που έρχεται. Όπως, για παράδειγμα, μειώσεις στο ΦΠΑ, στις ασφαλιστικές εισφορές, στη φορολογία, στον ΕΝΦΙΑ κ.λπ. Κάποιοι πιστεύουν ότι δεν πιέζετε αρκετά για όλα αυτά. Πώς το ξέρουν ότι δεν πιέζω; Πώς το ξέρουν ότι η υπουργός δεν είναι σε συνεχή συνεννόηση με τα συναρμόδια υπουργεία; Κι αυτό τεκμαίρεται από τους ίδιους τους υπουργούς, τον κ. Σταϊκούρα και τον κ. Βρούτση, που δημόσια έχουν δηλώσει ότι, από την πρώτη στιγμή, συνεχώς τους ζητάω. Βεβαίως και τα

έχω θέσει όλα σε κυβερνητικό επίπεδο. Και πρέπει να πω ότι στα φορολογικά θέματα υπάρχει σοβαρό πρόβλημα του Υπουργείου Οικονομικών, διότι αυτού του είδους οι ρυθμίσεις προσκρούουν σε συνεννοήσεις προηγούμενων ετών, με τους θεσμούς. Είναι αφελής όποιος πιστεύει ότι η υπουργός Πολιτισμού θα δηλώσει τη συμπάρτασή της λέγοντας δημόσια πόσο προσπαθεί.

Νομίζετε ότι είναι λάθος να το λέτε αυτό; Η κυβέρνηση λειτουργεί συντονισμένα ως ομάδα, με έναν πρωθυπουργό που εξαντλεί όλες τις δυνατότητες. Ο υπουργός Πολιτισμού οφείλει να λύνει τα θέματα της δικής του αρμοδιότητας στο εύρος του θεσμικού του πλαισίου. Προφανώς, επιδιώκει να λύνει θέματα μαζί με άλλα υπουργεία, αλλά ούτε βγαίνει να το φωνάζει, ούτε αρνείται να αναγνωρίσει τις δυσκολίες των συναδέλφων του. Θα πω, επίσης, ότι ανεξάρτητα με ό,τι έχει κάνει ή θα κάνει το κράτος στο μέλλον, όλα εξαρτώνται από την ατομική μας ευθύνη. Εάν τα πράγματα συνεχίσουν να πηγαίνουν καλά, τότε είναι βέβαιο ότι το ποσοστό 40% πληρότητας των παραστάσεων μπορεί να γίνει 45 ή 50%.

Επιχορηγήσεις: Είπατε ότι θα διπλασιάσετε τις ετήσιες επιχορηγήσεις του θεάτρου από το 1.000.000 στα 2.000.000. Κάποιοι, ωστόσο, μιλούν για τεχνητό διπλασιασμό. Ας ρωτήσουν την κ. Μουντράκη, πρόεδρο της Επιτροπής Θεάτρου, και την κ. Γαλανοπούλου, πρόεδρο της Επιτροπής Χορού, να το επιβεβαιώσουν. Το 2019 το θέατρο επιχορηγήθηκε με 1.000.000 ευρώ. Οι επιχορηγήσεις του χορού το 2019 ήταν περίπου 400.000. Το 2020 προγραμματίσαμε 1.000.000 για το θέατρο και 630.000 για τον χορό. Λόγω της πανδημίας επιχορηγούμε με 2.000.000 το θέατρο και με 1.000.000 τον χορό. Τα χρήματα θα δοθούν γρήγορα, τις επόμενες εβδομάδες, διότι για πρώτη φορά βγήκαν τόσο γρήγορα οι προκηρύξεις, ήδη από τον Ιανουάριο. Επίσης, διευρύνουμε τη χρονική περίοδο για την παρουσίαση των παραστάσεων.

Εάν οι επιχορηγούμενοι δεν προλάβουν, παρόλα αυτά, να είναι συνεπείς; Θα καταθέσουν ένα εναλλακτικό παραδοτέο έργο, ψηφιακό, εκπαιδευτικό ή άλλο, το οποίο θα μπορούν να το χρησιμοποιήσουν και εκείνοι και εμείς. Οι επιστολές μου προς τις γνωμοδοτικές επιτροπές λένε ρητά ότι καμιά επιχορήγηση δεν θα ζητηθεί πίσω λόγω των εξαιρετικών συνθηκών.

Μήπως αυτές οι διευκολύνσεις μπορεί να σημαίνουν ότι ενδέχεται να μη δοθούν επιχορηγήσεις το 2021 για το θέατρο και τον χορό; Αυτό πάλι από πού προκύπτει; Από πουθενά. Προφανώς και θα δοθούν κανονικά οι επιχορηγήσεις το 2021.





Τον κ. Ξαρχάκο τον γνωρίζω, κι εκείνος με γνωρίζει. Θεωρώ ότι οι χαρακτηρισμοί του ήταν άδικοι. Μέχρι εκεί. Δεν θα ήθελα να πω τίποτε άλλο.

Πνευματικά δικαιώματα: Πολλοί δημιουργοί λένε ότι εάν ήταν λυμένο το θέμα εγκαίρως θα μπορούσαν τουλάχιστον να επιβιώσουν. Και ότι χάθηκε πολύτιμος χρόνος μέχρι την αδειοδότηση της ΕΔΕΜ. Το θέμα είναι ανοικτό εδώ και δεκαετίες. Το γεγονός ότι δεν έχει λυθεί δείχνει μια παθογένεια στον χώρο. Η πάγια θέση της κυβέρνησης είναι ότι τα πνευματικά δικαιώματα είναι ιδιωτική υπόθεση των δημιουργών. Το κράτος δεν πρέπει να παρεμβαίνει, όπως ακριβώς και σε όλα τα ευρωπαϊκά κράτη. Σύμφωνα με τον νόμο, η ΕΥΕΔ, ο προσωρινός διαχειριστικός φορέας, έχει ζωή ως τις 6 Ιουνίου 2020. Από την πρώτη στιγμή, λίγες μέρες αφότου ανέλαβα τον Ιούλιο του 2019, είπα στους εκπροσώπους της ΕΔΕΜ ότι, σύμφωνα με τον νόμο, θα έπρεπε να καταθέσουν μελέτη βιωσιμότητας για να αδειοδοτηθούν, όπως ακριβώς ισχύει για όλους τους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης. Η μελέτη κατατέθηκε τελικά στις 3 Φεβρουαρίου του 2020. Στις 7 Φεβρουαρίου είχαν αδειοδοτηθεί.

Ήταν απαραίτητη αυτή η μελέτη ή ήταν ένα εμπόδιο που έθετε το υπουργείο για δικούς του λόγους; Έτσι ορίζει ο νόμος. Κανένας υπουργός δεν είναι πάνω από τον νόμο. Η αναφορά ότι η Μενδώνη έβαζε εμπόδια είναι αστεία. Κάποιοι θεωρούσαν ότι δεν ήταν απαραίτητη η μελέτη βιωσιμότητας. Δεν μπορώ να ξέρω γιατί. Η κοινή υπουργική απόφαση ολοκληρώθηκε την περασμένη Παρασκευή και ολοκληρώθηκε και η διαβούλευση για τη μεταφορά δραστηριοτήτων της ΕΥΕΔ στην ΕΔΕΜ. Η απόφασή μου είναι στο Υπουργείο Οικονομικών για συνυπογραφή. Παράλληλα, έχω δώσει εντολή –και το ξέρουν– στον προσωρινό διαχειριστή να προχωρήσει ταχύτατα σε διανομές. Σήμερα υπάρχουν στην ΕΥΕΔ 1.400.000 ευρώ ονοματισμένα σε δικαιούχους, άμεσα εισπρακτέα. Και μέχρι το τέλος Μαΐου θα προλάβει να διανείμει επιπλέον 1.000.000 ευρώ. Σύνολο 2.400.000. Θέλω να βοηθήσω όσο μπορώ. Με αφορμή την οικονομική ενίσχυση που ζήτησε η ΕΔΕΜ, ψάχνουμε να βρούμε τρόπους να βοηθήσουμε τους Οργανισμούς Συλλογικής Διαχείρισης, σύννομα, συλλογικά και επί ίσοις όροις. Τέλος, επειδή πιστεύω ότι τα προβλήματα των δημιουργών θα ήταν πολύ λιγότερα εάν ομονοούσαν, θα πάρω μια πρωτοβουλία που ίσως αποδώσει καρπούς. Έχω μιλήσει με δημιουργούς και θα προσπαθήσω να φέρω στο ίδιο τραπέζι τόσο την ΕΔΕΜ όσο και την Αυτοδιαχείριση. Είναι προς όφελος όλων να τα βρουν και να δημιουργηθεί ένας και μόνο οργανισμός συλλογικής διαχείρισης.

Και ο Φοίβος Δεληβοριάς εκφράστηκε δημόσια δηλώνοντας τη βαθιά του απογοήτευση για το τοπίο που διαμορφώθηκε. Εγώ χαίρομαι που ο Φοίβος Δεληβοριάς έχει αναλάβει τη μουσική σε παράσταση του Εθνικού Θεάτρου, που θα δούμε φέτος στην Επίδαυρο.

Φεστιβάλ Αθηνών: Είναι ασφαλές, τελικά, να γίνουν παραστάσεις στην Επίδαυρο και στο Ηρώδειο; Πιστεύετε ότι με πληρότητα 40% θα βγουν οικονομικά οι παραγωγές; Τι θα γίνει με αυτές που θα ακυρωθούν; Εφόσον ανακοινώθηκαν, δεν μπαίνει θέμα αποζημίωσης, έστω για ηθικούς λόγους; Πολλά ερωτήματα, αλλά σημαντικά. Ακούμε τους λοιμωξιολόγους του Υπουργείου Υγείας και συμμορφωνόμαστε απολύτως στις εντολές τους. Οι επικαιροποιήσεις των δεδομένων, εξάλλου, είναι καθημερινές. Σχετικά με τα προβλεπόμενα έσοδα, έχω να πω ότι μπορούν να εξισορροπηθούν, ιδιαίτερα αν τα συγκρίνουμε με τα έσοδα της περσινής συνολικής χρονιάς του Εθνικού Θεάτρου, που ήταν ελάχιστα. Τον Δεκέμβριο δώσαμε στο Εθνικό 1.200.000 ευρώ έκτακτη επιχορήγηση για να καλύψει τα ελλείμματά του. Και για το ΚΘΒΕ ισχύει το ίδιο περίπου. Το θέμα των πιθανών αποζημιώσεων παραγωγών που δεν θα γίνουν, δεν μου έχει τεθεί προς το παρόν από την κα Ευαγγελάτου. Εάν δεν υπάρχουν συμβάσεις είναι δύσκολο να ορίσεις μέχρι ποιου σημείου φτάνει η «αποζημίωση». Σε περίπτωση που τεθεί τέτοιο θέμα, θα το ακούσω και θα προσπαθήσω να βοηθήσω ελληνικές παραγωγές, στο βαθμό που μπορώ, υπό την προϋπόθεση ότι το Δ.Σ. του Φεστιβάλ έχει προηγουμένως ελέγξει ότι το νομικό πλαίσιο επιτρέπει κάτι τέτοιο.

Κυρία υπουργέ, οι καλλιτέχνες είναι άνθρωποι με αυξημένες ευαισθησίες και πολύπλοκη ψυχосύνθεση. Αναρωτιέμαι εάν προσπαθήσατε να τους προσεγγίσετε και να συζητήσετε... Έχετε την εντύπωση ότι δεν μιλάω με καλλιτέχνες, ότι δεν τους προσεγγίζω, ότι δεν τους ακούω; Σας λέω απλά ότι μιλάω μαζί τους, σχεδόν καθημερινά, και τους ακούω με την προσοχή που τους αξίζει.

Ο Σταύρος Ξαρχάκος, εμβληματικό όνομα του χώρου, ήταν ιδιαίτερα δεικτικός απέναντί σας. Σας κόστισε αυτό; Φυσικά, μου κόστισε γιατί θεωρώ ότι η επίθεσή του ήταν απολύτως άδικη. Τον κ. Ξαρχάκο τον γνωρίζω, κι εκείνος με γνωρίζει. Θεωρώ ότι οι χαρακτηρισμοί του ήταν άδικοι. Μέχρι εκεί. Δεν θα ήθελα να πω τίποτε άλλο.

Σας βλέπω φορτισμένη... Είμαι εδώ για να κάνω τη δουλειά μου. Και πρέπει να πω ότι κανείς, ειδικά όταν είναι σε μια θέση σαν τη δική μου και κάτω απ' αυτές τις ιδιόζυγες συνθήκες, οφείλει να λαμβάνει υπόψη του το κοινωνικό σύνολο. Οι άνθρωποι του Πολιτισμού, που ορισμένοι είναι μεγάλα ονόματα εξαιτίας της προσφοράς τους, έχουν τη δυνατότητα πολύ μεγαλύτερης απήχησης στα ΜΜΕ και στον κόσμο. Είμαι σίγουρη, όμως, ότι υπάρχουν και άλλοι άνθρωποι, σε άλλα επαγγέλματα, με προσφορά σημαντική στους τομείς τους, που απλώς δεν ακούγονται. Έχουμε τεράστια προβλήματα στον τουρισμό, στην εστίαση, στο εμπόριο, στη βιομηχανία, παντού.

Ποιο θεωρείτε το πιο σημαντικό από τα μέτρα που πήρατε; Τα μέτρα αναπτυξιακής τροχιάς. Ο Κυριάκος Μητσοτάκης είναι ο πρώτος πρωθυπουργός που αναγνώρισε την αναπτυξιακή διάσταση του Πολιτισμού και συμπεριέλαβε το Υπουργείο Πολιτισμού στα αναπτυξιακά υπουργεία. Αυτό είναι μια σημαντική πρωτοβουλία και μεταρρύθμιση. Διαρθρωτική ουσιαστική μεταρρύθμιση είναι και το θέμα του Μητρώου, με διαρκή αποτελέσματα στο μέλλον.

Τι πρόγραμμα ετοιμάζετε για τους αρχαιολογικούς χώρους; Οι εκδηλώσεις στους αρχαιολογικούς χώρους, από τις 15 Ιουλίου μέχρι και τον Σεπτέμβριο, μπορούν να ξεπεράσουν τις 200, εάν έχουμε προσφορά από τους εποπτευόμενους ή επιχορηγούμενους φορείς μας. Το κόστολόγιο γι' αυτό το πρόγραμμα είναι 2-2,5 εκ. ευρώ. Όλοι οι φορείς θα δουλέψουν με ανθρώπους της αγοράς, που δεν είναι μόνο καλλιτέχνες αλλά και τεχνικοί. Εντός του Μαΐου, με διαδοχικές παρουσιάσεις, θα ανακοινωθεί ολόκληρο το πρόγραμμα.

Θα ασκήσετε την επιρροή σας στους διευθυντές των φορέων ώστε να απασχολήσουν όσο το δυνατόν πιο ευρεία γκάμα καλλιτεχνών στις εκδηλώσεις αυτές; Το Υπουργείο δεν επεμβαίνει στο καλλιτεχνικό έργο. Οι οδηγίες πάντως που έχω δώσει είναι να χρησιμοποιήσουν όσο γίνεται μεγαλύτερο αριθμό ανθρώπων που δεν εργάζονται. Νομίζω όλοι συμφωνούμε σ' αυτό.

Είστε, τελικά, υπουργός μόνο της Ακρόπολης, όπως έχει γραφτεί, ή σας ενδιαφέρει σ' αλήθεια ο σύγχρονος πολιτισμός; Η Ακρόπολη είναι η εικόνα της χώρας. Η ιλιγγιώδης τεχνολογική εξέλιξη μας επιτρέπει να θεωρούμε πλέον πως ό,τι παράγεται είναι οιονεί κληρονομιά. Ένα μέρος της είναι και το ελληνικό τραγούδι. Ακόμα και με την έννοια αυτή το ελληνικό τραγούδι –που είναι και η γλώσσα μας– με ενδιαφέρει να το στηρίξω, διότι πρέπει να αποδοθεί στο μέγιστο και στις επόμενες γενιές. Από τον περασμένο Δεκέμβριο με μια ομάδα νομικών, μετά από μια συζήτηση με τον Γάλλο ομόλογό μου, ετοιμάζουμε σειρά ρυθμίσεων για την ενίσχυση και προώθηση του ελληνικού τραγουδιού.

Τελευταία άφησα την αντιπολίτευση που δέχεστε μέσα από την ίδια την κυβέρνηση στην οποία συμμετέχετε. Από την Όλγα Κεφαλογιάννη, η οποία έχει κάνει τέσσερις ερωτήσεις στη Βουλή από τότε που αναλάβατε. Πώς το σχολιάζετε; Όλοι οι βουλευτές της Συμπολίτευσης και της Αντιπολίτευσης έχουν βασική τους υποχρέωση να ελέγχουν την κυβέρνηση. Με αυτή την έννοια, η Όλγα, με την οποία συνεργάστηκα στενά τα δύο χρόνια, που ήταν τομεάρχης Πολιτισμού και τη θεωρώ φίλη μου, καλά κάνει και ασκεί τον θεσμικό της ρόλο. **Α**



Ηλίας Αδάμ: «HAMLET, a desktop performance»



Δημήτρης Καραντζάς:
Φυτά εσωτερικού χώρου»



HIGHWAYMEN_FightingWorld_NatureWins

120 ώρες καραντίνας πριν το 12 καλλιτέχνες γράφουν «ENTER»

Της ΕΡΡΙΚΑΣ ΡΟΥΣΣΟΥ

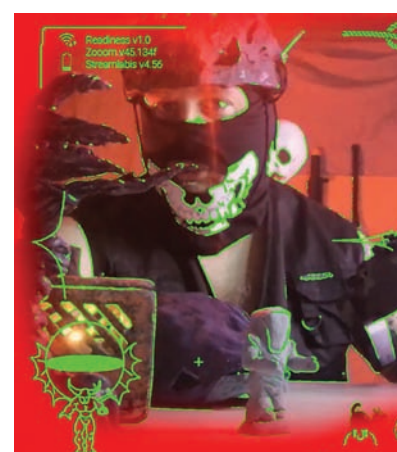


Εύη Καλογηροπούλου:
«Πλακάκια (Tiles)»

**Το ψηφιακό κανάλι της Στέγης
του Ιδρύματος Ωνάση ζητά
από τους καλλιτέχνες να δώσουν
φωνή στο σήμερα**



Kimberly
Bartosik:
«The Game»





Λίντα Καπετανέα

©MIKE RAFAEL



Rootless Root: «Take your time»



Akira Takayama :
«Κήπος ετεροτοπίας»



Κωστής Σταφυλάκης/
Θεόκλητος (Τεο)
Τριανταφυλλίδης/
Αλέξης Φιδετζής:
«Σημειώσεις για την
ετοιμότητα: Βήμα
πρώτο (Notes to
Readiness: Step 1)»

Έμπνευση. Καραντίνα. Δημιουργικότητα. Το ψηφιακό κανάλι της Στέγης του Ιδρύματος Ωνάσης μετράει ήδη 31.8 εκατομμύρια ακολούθους. Παραστάσεις, δράσεις, ενέργειες που χειροκροτήσαμε ή που δεν προλάβαμε να παρακολουθήσουμε ανέβαιναν ψηφιακά η μία μετά την άλλη. Και ύστερα, ήρθε το «Enter» ή αλλιώς η πρόκληση που διάλεξε το Ίδρυμα Ωνάση για να «τσιγκλίζει» τους καλλιτέχνες και να τους δώσει την ευκαιρία εν μέσω καραντίνας να νιώσουν δημιουργικοί και το κυριότερο: Ενεργοί. Μέσα σε 120 ώρες, άνθρωποι της τέχνης κλήθηκαν να δημιουργήσουν μέσα από το σπίτι τους. Τρεις εβδομάδες μετά, τα αποτελέσματα του πρότζεκτ αποδεικνύουν ότι η τέχνη θα είναι πάντα εδώ όσο της δίνουμε την ευκαιρία να υπάρχει.

12 καλλιτέχνες από τους συμμετέχοντες του πρότζεκτ «Enter», γράφουν στην Α.Υ. για την εμπειρία τους

Akira Takayama «Κήπος ετεροτοπίας»

«Σε παρακαλώ, κοίταξε τι πράγματα υπάρχουν στο σπίτι σου. Αν είναι ήδη στο σπίτι σου αρκετό καιρό, συνήθως έχουν έρθει απέξω. Κοιτάζοντας το γραφείο μου, βλέπω ένα σουβενίρ από έναν φίλο, ένα ρολόι από τον παππού μου, πολλά ποτήρια με διαφορετικές ιδιοσυχνότητες και ένα φυλαχτό από μια κούκλα που μου είχε δώσει η κόρη μου όταν είχα πάει στο εξωτερικό. Το κάθε αντικείμενο έχει μια ιστορία που έφτασε σε μένα και τα ίχνη και τις αναμνήσεις κάποιου άλλου. Ανακατάταξέ τα δημιουργώντας μία εικόνα, χωρίς να ξεχνάς την ιστορία των πραγμάτων. Αν ο κήπος θεωρείται μια αντανάκλαση που συμπυκνώνει το «εξωτερικό» τοπίο, αυτό θα πρέπει να είναι ο δικός σου «κήπος». Τότε θα προκύψουν αβίαστα ιστορίες».

Kimberly Bartosik «The Game»

«Τα υλικά μου ήταν ανέκαθεν και κυρίως το ανθρώπινο σώμα. Και οι απεριόριστες επικοινωνιακές δυνατότητες που μπορεί να έχει το σώμα μας. Έτσι για μένα το να δημιουργείς μέσα στο σπίτι έθεσε το ερώτημα του πώς ο χώρος μπορεί να γίνει και ο ίδιος ένας παίκτης στο έργο μου. Από τη στιγμή που η απομόνωση, ο εγκλεισμός και η δυσφορία παίζουν καθοριστικό ρόλο στην εμπειρία της καραντίνας, το σώμα μας ως υλικό, και τα διαφορετικά συναισθήματα που εναλλάσσονται, ήταν τελικά το μοναδικό απαραίτητο υλικό. Η πραγματική πρόκληση είχε να κάνει πιο πολύ με το πώς δημιουργούμε κάτι που να αιχμαλωτίζει το ενδιαφέρον του θεατή. Με ποιο τρόπο θα παρασέρουμε τους θεατές ώστε να συμμετέχουν και οι ίδιοι σε αυτό το Παιχνίδι!».

Δημήτρης Καραντζάς Φυτά εσωτερικού χώρου»

«Ήταν διέξοδος. Μιας και ήρθε στη μέση μιας πολύ βίαιης και σοκαριστικής διαδικασίας (σκα καραντίνα). Με τον φίλο και συνεργάτη μου Αινεΐα Τσαμάτη παίξαμε εντελώς με την πραγματικότητα. Με αυτά που είχαμε στο σπίτι. Αλλά προσπαθώντας να τα μετατρέψουμε. Ξαν μια αντίσταση. Ξαν να ήταν μια αγωνιώδης ανάγκη να κρατήσουμε ζωντανή την φαντασία μας και την ανάγκη μας για τους άλλους ανθρώπους. Και έτσι αυτή η ιστορία που δείχνει τις πιο καθημερινές δράσεις ενός ανθρώπου γίνεται μια δεξαμενή φαντασίας στην οποία μένει ενεργή η λαχτάρα του ανθρώπου για ζωή, για συνύπαρξη, για επαφή με τη φύση+, με το άλλο σώμα, με όλα αυτά που στερηθήκαμε».

Λένα Κίτσοπούλου «LALKA»

«Η δημιουργία σε συνθήκες εγκλεισμού είναι για μένα σχεδόν η ιδανική ζωή. Η μεγαλύτερη έκσταση που έχω βιώσει δημιουργικά ήταν οι φάσεις της συγγραφής διηγημά-

των και φέτος η διαδικασία της ζωγραφικής και της γλυπτικής, όπου επι ένα εξάμνηο κλείστηκα σε ένα ατελιέ δουλεύοντας εντατικά, χωρίς να με ενδιαφέρει τι μέρα και τι ώρα είναι. Πάντα αποζητούσα την απομόνωση και την αυτονομία και παρ' όλο που ασχολούμαι με το θέατρο και τις πρόβες όλη μου τη ζωή, ήθελα πάντα να φεύγω, να έρθει η ώρα να μπω στο αυτοκίνητό μου και να εξαφανιστώ από τους ανθρώπους και τις πολλές συνεννοήσεις. Ο κορωνοϊός για μένα προσωπικά ήτανε δώρο. Έφυγα εγκαίρως και ανέβηκα σε ένα απομονωμένο χωριό στα βουνά, πήρα μαζί μου το λάπτοπ και όλα τα σύνεργα της ζωγραφικής και μπήκα σε έναν τρόπο ζωής όπου ασχολούμαι με κινήγρια, με φυτέματα, ανακαλύπτω τη φύση, τους ήχους, τα πουλιά, αισθήσεις που είχα ξεχάσει η που δεν είχα γνωρίσει ποτέ. Αυτό τώρα για μένα είναι μια εμπειρία ζωής, η οποία δεν ξέρω με ποιον τρόπο θα επηρεάσει την τέχνη μου. Έφτιαξα ένα πρότζεκτ για την Στέγη Ιδρύματος Ωνάση, μια δεκάλεπτη ταινία, όπου προσπαθώ να μιλήσω για όλο αυτό που βιώνω, ουσιαστικά για την ευκαιρία που μου έδωσε η ιστορία του κορωνοϊού να ανακαλύψω ότι ήθελα πολύ στην παρούσα φάση να πυροβολήσω αυτή τη μηχανή που με ωθούσε μέχρι πριν λίγο καιρό να παράγω έργα, να τελειώνω με τον μέχρι τότε εαυτό μου και να προχωρήσω σε ένα εντελώς άγνωστο τοπίο, το οποίο βρίσκεται πολύ πιο κοντά στη φύση μου και δεν αποζητά την αποδοχή κανενός, ούτε την αυτοεπιβεβαίωση που προσφέρει η έκθεση στα φώτα. Αυτή τη στιγμή προτιμώ την έκθεση σε φώτα και σε σκοτάδια της φύσης. Δεν ξέρω πώς θα βγω από δω που βρίσκομαι».

Ηλίας Αδάμ «HAMLET, a desktop performance»

«Δεν έμενα σπίτι προ πανδημίας και μου ήταν δύσκολο να κλειστώ μέσα. Μέσα σε αυτή τη δυσκολία, ήταν σημαντικό προνόμιο το ότι είχα την πλατφόρμα της Στέγης για να μιλήσω και να εκφραστώ. Τα μέσα που είχαμε αποδείχθηκαν ικανά για να δημιουργήσουμε: ο υπολογιστής, το wifi, τα παιδιά που δουλέψαμε μαζί εξ αποστάσεως (Τζέο Πακίτσας, Στυλιάννα Ιωάννου, Χριστίνα Μαυρομμάτη, Σοφία Πριόβολου), το έργο του Σαίξπηρ. Δεν χρειάζονται περισσότερα πράγματα στην πραγματικότητα».

Κωστής Σταφυλάκης/ Θεόκλητος (Τεο) Τριανταφυλλίδης/ Αλέξης Φιδετζής: «Σημειώσεις για την ετοιμότητα: Βήμα πρώτο (Notes to Readiness: Step 1)»

«Ετοιμάζαμε κάτι πριν τη πανδημία. Η πρόταση συμμετοχής μας στο Enter μας έδωσε την ευκαιρία να υλοποιήσουμε το συμμετοχικό έργο που χτίζαμε, με τίτλο

Readiness, σαν ένα έργο που ξεδιπλώνεται σε επιμέρους στάδια, αγκαλιάζοντας την αβεβαιότητα και τους περιορισμούς της απόστασης. Για το έργο αυτό μελετούμε εδώ και καιρό την σκοτεινή και σύνθετη κουλτούρα των preppers. Με πηγή τους αμερικάνους survivalists, και με ποικίλες εκδοχές σε ΗΠΑ, Σκανδιναβία, Γερμανία και Ελλάδα, οι preppers προετοιμάζονται για μια φυσική καταστροφή, μια πανδημία, μια κατάλυση του πολιτικού καθεστώτος, μια εισβολή».

Εύη Καλογηροπούλου «Πλακάκια (Tiles)»

«Στη συγκεκριμένη συνθήκη έπρεπε να τα κάνω όλα εγώ χωρίς επαγγελματίες συνεργάτες είτε με βοήθεια από απόσταση. Στο βίντεό μου πραγματοποιήσα μια άλλη μέθοδο έτσι ώστε να ξεπεράσω τα όρια του σπιτιού με τη σύμβαση να δίνω την κάμερα στους συμμετέχοντες. Στο έργο μου οι συμμετέχουν ο προπονητής και ο καλός μου φίλος και συνεργάτης ράπερ, Νέγρος του Μοριά, που γράφει το καινούριο του τραγούδι που μιλάει για τη νυχτερινή του έξοδο στο κέντρο της Αθήνας. Το βίντεο τραβήχτηκε στο σπίτι του, αφού του έδωσα την κάμερα και μιλήσαμε σχετικά με το πώς να τραβήξει το υλικό με κάποιες οδηγίες. Μετά μου έδωσε την κάμερα πίσω μαζί με τις λήψεις. Το δεύτερο μέρος του έργου πραγματοποιήθηκε σ' ένα πλυντήριο αυτοκινήτων, όπου το βράδυ μεταμορφώνεται σε αίθουσα πρόννησης κικμπόξινγκ που προπονούνται άτομα ανά δυάδες».

Rootless Root «Take your time»

«Μία κάμερα. 23 ιδέες, αλλά μόνο 3 αρκετά καλές για να τις μοιραστώ με το κοινό. Η σπονδυλική στήλη, γιατί είναι ο άξονάς μας, η σταθερότητά μας. Το μυαλό, γιατί μιλάει πολύ και καμιά φορά πρέπει να σιωπάει, και τα πέλματα, γιατί αυτά μας βαστάνε για να προχωράμε. Μετακίνηση των επίπλων για να μπορώ να κινούμαι. Παγωτό στα παιδιά, ως ανταλλαγμα για λίγη συχία. Αδύνατο να σταματήσω τα ασταμάτητα γέλια τους».

Μαρία Παπαδημητρίου «Alter Ego»

«Για μένα τα πολλά μέσα είναι σαν κατά κάποιο τρόπο να προφυλάσσομαι από την ουσία. Ήταν σημαντικό να δουλέψω με όσο το δυνατόν λιγότερα. Αυτό είναι το στοίχημά μου στην τέχνη. Όταν με προσκάλεσε το Ίδρυμα Ωνάση να συμμετέχω στο ENTER πέρασα πολλές μέρες τέχνη στο σπίτι μου. Σκεφτόμουν πώς ακριβώς θα μπορέσω να βρω μια γλώσσα αυτής της περιόδου αποφεύγοντας τις πολλές τεχνολογίες. Χρησιμοποίησα τα πιο πρωταρχικά και καθημερινά μέσα που είχα, το κινητό μου, μία περούκα και το ψαλίδι της γιαγιάς μου».

Η άνοιξη που χάθηκε. Και η άνοιξη που δεν χάνεται. Σε αυτό το φιλοσοφικό μοτίβο, η Εθνική Λυρική Σκηνή δημιουργεί το πρώτο της Διαδικτυακό Φεστιβάλ. Μαζί με 11 νέες βιντεοπαραστάσεις μουσικής, όπερας, οπερέτας, μουσικού θεάτρου καθώς και μια μαγνητοσκοπημένη παράσταση χορού, το Φεστιβάλ «Έξοδος: Άνοιξη» σε καλλιτεχνική διεύθυνση του Γιώργου Κουμεντάκη περνά από τις 17 Μαΐου και έως τις 8 Ιουνίου στην ψηφιακή ζώνη. Χτυπά το κουδούνι του σπιτιού μας –και όχι αυτό της αυλαίας– και μας δίνει τη δυνατότητα να παρακολουθήσουμε όλα αυτά που δεν χάνονται.

Η

πανδημία του κορωνοϊού μάς έκλεισε στο σπίτι αλλά δεν μας άφησε άπραγους. Σε αυτό το κλίμα η Εθνική Λυρική Σκηνή και οι συνεργάτες της δημιούργησαν εν μέσω καραντίνας το υλικό που σε λίγες ημέρες θα είναι διαθέσιμο στο www.nationalopera.gr, το www.culture.gov.gr, το κανάλι της ΕΛΣ στο YouTube, τη σελίδα της ΕΛΣ στο Facebook και τη σελίδα του ΥΠΠΟΑ στο Facebook. Όλες οι βίντεο-παραστάσεις του φεστιβάλ κινούνται γύρω από τον θεματικό άξονα της προσμονής της άνοιξης, της αναγέννησης της φύσης, του ερχομού του καινούργιου. Γιατί η άνοιξη δεν χάνεται. Γιατί πάντα υπάρχει τρόπος.

Η Εθνική Λυρική Σκηνή, όπως και όλοι οι φορείς του Πολιτισμού, κλήθηκαν και καλούνται να ανταποκριθούν στα νέα δεδομένα, εφευρίσκοντας τρόπους που θα μας κρατήσουν όλους ασφαλείς αλλά κοντά στην τέχνη. «Βιώνουμε μια νέα πραγματικότητα, το τέλος της οποίας κανείς δεν μπορεί να προβλέψει. Μετατρέπουμε την αναγκαστική απουσία από την παραγωγή της βασικής καλλιτεχνικής μας δραστηριότητας σε μια νέα δημιουργικότητα έξω από νόρμες και στεγανά» αναφέρεται στην περιγραφή του φεστιβάλ, τονίζοντας την επιθυμία για «ψηφιακή» έξοδο στη φετινή άνοιξη που χάθηκε, μέσα από βίντεο-παραστάσεις μουσικής, χορού, λυρικής τέχνης.

Την ίδια ώρα ο καλλιτεχνικός διευθυντής της ΕΛΣ, **Γιώργος Κουμεντάκης**, συμπληρώνει: «Η φετινή άνοιξη, λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών που βιώνει ο πλανήτης, θα μπορούσε να θεωρηθεί μια ανεκπλήρωτη άνοιξη, την οποία δεν είχαμε την ευκαιρία να ζήσουμε κοντά στη φύση. Με στόχο να αποκαταστήσει τη βίαιη διατάραξη αυτής της σχέσης, το Φεστιβάλ, μέσω των ιαματικών ιδιοτήτων της μουσικής και της τέχνης γενικότερα, θα γίνει η έξοδός μας στην άνοιξη της φύσης. Η ελπίδα για τη νέα εποχή που θα διαδεχθεί την πανδημία μοιάζει με την προσμονή της άνοιξης. Λίγο πριν κάνουμε τα πρώτα μας βήματα στον νέο κόσμο που μας περιμένει εκεί έξω, οι δημιουργίες του Φεστιβάλ μάς καλούν να αναστοχαστούμε, να επανεκτιμήσουμε τα ουσιώδη και να αφήσουμε τα περιττά στον παλιό κόσμο. Φέτος η φύση άνθισε με τον πιο οργιώδη τρόπο λόγω της απουσίας της ανθρώπινης δραστηριότητας και της μείωσης της ανθρώπινης παρέμβασης πάνω στον πλανήτη. Αυτό μας δίνει ένα μάθημα που πρέπει να λάβουμε για το αύριο και τη νέα εποχή που ξεκινά. Το Φεστιβάλ αυτό ας χτυπήσει το καμπανάκι του κινδύνου και ας μη χρειαστεί μια ακόμα ανθρώπινη θυσία για να εξευμενίσουμε τον θεό της άνοιξης».

ΤΙ ΘΑ ΔΟΥΜΕ

Τα σπουδαία πιανιστικά του Μπαχ, του Σούμπερτ, του Τσαϊκόφσκι, η 5η Σονάτα της «Άνοιξης» του Μπετόβεν, τα τραγούδια και οι άριες των Πουλένκ, Μασνέ, Μασκάνι, η Ιεροτελεστία της άνοιξης του Στραβίνσκι, οι μεταγραφές έργων του Μπαχ για κρουστά, η «Άνοιξη» από τις «Τέσσερις Εποχές» του Βιβάλντι, τα «Δωδεκανησιακά τραγούδια» του Πάννη Κωνσταντινίδη, η «Άνοιξη στα Απαλάχια» του Κό-

πλαντ, η «Συνέλευση των ζώων» του Γιώργου Κουρουπού σε λιμνρέτο του Περικλή Κοροβέση, καθώς επίσης η opera rovera και η operetta rovera, είναι μερικά από τα highlights που θα δούμε στις βιντεο-παραστάσεις του Φεστιβάλ από καλλιτέχνες της ΕΛΣ και όχι μόνο, σε χώρους που δεν περιμέναμε ότι θα παρακολουθούσαμε κάτι αντίστοιχο.

Από το Φεστιβάλ δεν θα λείψουν οι χαρακτηριστικές ερμηνείες και δημιου-

«ΕΞΟΔΟΣ: ΑΝΟΙΞΗ» 11 ΝΕΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΛΥΡΙΚΗΣ ΣΤΙΣ ΟΘΟΝΕΣ ΜΑΣ

Η Εθνική Λυρική Σκηνή μπαίνει στις 17 Μαΐου στον ψηφιακό κόσμο με το πρώτο της Διαδικτυακό Φεστιβάλ

Της ΕΡΡΙΚΑΣ ΡΟΥΣΣΟΥ - Φωτό: Α. ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ

γίες των πρωταγωνιστών της ΕΛΣ Τσέλιας Κοστέα, Τάση Χριστογιαννόπουλου, Βασιλικής Καραγιάννη, Χάρη Ανδριανού, Χρύσας Μαλιαμάνη, Πέτρου Μαγουλά, Γιάννη Χριστόπουλου, Δημήτρη Πακσόγλου, Ιρένας Αθανασίου, Ελένης Βουδουράκη, των πιανιστών Θοδωρή Τζοβανάκη, Τίτου Γουβέλη, Νίκου Βασιλείου, Σοφίας Ταμβακοπούλου, της Μαρίας Σάττι και των χήφες, της Παιδικής Χορωδίας της ΕΛΣ, του Μπαλέτου της ΕΛΣ σε χορογραφία Δάφνι

Κόκκινου, της ηθοποιού και χορεύτριας Έλενας Τοπαλίδου, της animator Ειρήνης Βιανέλλη, των σολίστ Μιχάλη Κολοκοτρώνη, Ζαχαρία Ταρπάγκου, Παναγιώτη Σιωρά, Αγγελου Σιωρά, Παναγιώτη Ζιάρβα, του ντουέτου κρουστών Behind Bars, των μουσικών της Ορχήστρας της ΕΛΣ, και των αρχιμουσικών Ηλία Βουδούρη και Στάθη Σούλη.

Η άνοιξη άργησε. Αλλά δεν χάθηκε. Υπάρχει διέξοδος. Υπάρχει «Έξοδος».

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΦΕΣΤΙΒΑΛ

Κυριακή 17 Μαΐου

Μοναχικές μικρογραφίες της άνοιξης - Πιάνο
Θοδωρής Τζοβανάκης

Τρίτη 19 Μαΐου

Η σονάτα αρ. 5 «της Άνοιξης» του Λ. Β. Μπετόβεν
- Βιολί Μιχάλης Κολοκοτρώνης, πιάνο Τίτος Γουβέλης

Πέμπτη 21 Μαΐου

Μετάδοση της παράστασης *Η ιεροτελεστία* της άνοιξης του Ι. Στραβίνσκι σε χορογραφία Δάφνη Κόκκινου με το Μπαλέτο της ΕΛΣ

Σάββατο 23 Μαΐου

Η Τσέλια Κοστέα εμπνεύει τον υπέροχο μήνα Μάη

Δευτέρα 25 Μαΐου

Για μια άνοιξη χωρίς περιορισμούς - Ντουέτο κρουστών Behind Bars, Ορχήστρα ΕΛΣ

Τετάρτη 27 Μαΐου

Το πέρασμα στην άνοιξη - Μουσικοί Ορχήστρας ΕΛΣ

Παρασκευή 29 Μαΐου

Οκτώ δωδεκανησιακά τραγούδια του Γιάννη Κωνσταντινίδη από τη Μαρίνα Σάττι & τις chœurs

Κυριακή 31 Μαΐου

Opera rovera - Μουσική διεύθυνση Ηλίας Βουδούρης, σκηνοθεσία Αλέξανδρος Ευκλείδης. Συμμετέχουν Μονωδοί της ΕΛΣ και 6μελές σύνολο της Ορχήστρας της ΕΛΣ

Τρίτη 2 Ιουνίου

Άνοιξη στα Απαλάχια - Ένας διάλογος μουσικής και χορού από τον Άαρον Κόπλαντ και τη Μάρθα Γκράχαμ - Μουσική διεύθυνση Στάθης Σούλης, Μουσικοί Ορχήστρας ΕΛΣ & Έλενα Τοπαλίδου

Πέμπτη 4 Ιουνίου

Operetta povera - Μουσική διεύθυνση Ηλίας Βουδούρης, σκηνοθεσία Αλέξανδρος Ευκλείδης. Συμμετέχουν Μονωδοί της ΕΛΣ και 7μελές σύνολο της Ορχήστρας της ΕΛΣ

Σάββατο 6 Ιουνίου

Η συνέλευση των ζώων του Γ. Κουρουπού σε λιμπρέτο Π. Κοροβέση - Τάσης Χριστογιαννόπουλος. Animation Ειρήνη Βιάνέλλη

Δευτέρα 8 Ιουνίου

Πότε θα 'ρθει, πότε θα 'ρθει το καλοκαίρι - Συναυλία Παιδικής Χορωδίας ΕΛΣ. Διεύθυνση Κωνσταντίνα Πιτσιάκου.

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΑΔΗΜΟΣΙΕΥΤΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΑΝΟΥ ΚΟΥΤΡΟΥΜΠΟΥΣΗ

Ο Πάνος έγραψε αυτό το διήγημα πέρυσι, λίγο πριν φύγει από τη ζωή, και δυστυχώς δεν πρόλαβε να το δει δημοσιευμένο. Το φαντασθηκε σαν το πρώτο ενός υποτιθέμενου βιβλίου το οποίο όμως δεν θα γραφόταν πότε! Τώρα, ένα χρόνο μετά, η ATHENS VOICE το δημοσιεύει.

Ο ΚΡΕΜΑΣΤΟΣ ΚΗΠΟΣ

ΤΟΥ ΠΑΝΟΥ ΚΟΥΤΡΟΥΜΠΟΥΣΗ

Μια φορά ήταν ένας οικονομικώς αυτάρκης και ανεξάρτητος, όπου ζούσε στον πεντηκοστόν έκτον και τελευταίον όροφον μιας πολυκατοικίας λουξ της εποχής —όπου αυτά πιο παλιά ακόμα λεγόντουσαν «ρετιρέ»— και όπου είχε μια βεράντα τaráτσα πολύ πολύ απλόχωρη. Έτσι λοιπόν άρχισε να στήνει γλάστρες με έμορφα λουλούδια ντόπια και πολλά εξωτικά και σιγά-σιγά έστησε ένα σωρό φυτά, λουλούδια και δεντράκια με πολύ γούστο. Τα 'βλεπε, τις μέρες και τις νύχτες, πάνω από 110 τ.μ., και αγαλλίαζεν η ψυχή του. Ήταν παράδεισος.

Έτσι, ανέβαλε συνεχώς να πραγματοποιήσει την από πολλά χρόνια παρμένη απόφασή του, καθώς και όρκο, πως μίαν ημέρα των ημερών θα αυτοχτονήσει απ' την πανέμορφη τaráτσα. Γιατί είχε καταλάβει ότι δεν ήθελε να γεννηθεί άνθρωπος αλλά ήθελε να 'χε γεννηθεί έμορφο αρωματικό φυτό. Ότι μονάχα σαν φυτό αξίζει να ζεις.

Μόνο που είχεν από καιρό ξεχάσει ντιπ για ντιπ τον λόγο της πάλαι ποτέ απόφασής του και τον όρκο του για αυτοχτονία. Εξ άλλου, τύχαινε όλο και πιο συχνά όπου κάποιο καινούριο φυτό έπρεπε να προστεθεί. Περνούσαν τα χρόνια και το πήδημα απ' το πάρκο θα γινόταν... μίαν άλλη μέρα. Μίαν άλλη μέρα όμως, κάτω στον δρόμο, τον έκοψε το τραμ.

Ο τίτλος του βιβλίου έχει παρθεί απ' το παλιό των Κουτσαβάκηδων:
*Τα στήθη μου κατάντησαν βασάνων κατοικία
και κατοικούν οι λέοντες και τ' άγρια θηρία.
Αχ βαχ! Έτος δίσεχτον!*

Αν ποτέ γραφτεί αυτό το βιβλίο, θα είναι μικρά αφηγήματα που μπορεί και να μη γραφτούν ποτές. Εκτός απ' αυτό εδώ, το «Κρεμαστός Κήπος».





ΠΩΣ ΓΝΩΡΙΣΕ ΤΟΝ ΠΑΝΟ, ΠΩΣ ΤΗΣ ΦΑΝΗΚΕ Η ΕΛΛΑΔΑ ΟΤΑΝ ΠΡΩΤΟΗΡΘΕ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Η ΗΡΘΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟ 1966 ΜΑΖΙ ΜΕ έναν φίλο μου Άγγλο, διασχίζαμε την Ευρώπη με μια Jaguar. Στην Ελλάδα μας φιλοξένησε η Liliane Lijn, τότε γυναίκα του Takis, στο σπίτι του στο Γεροβουνό. Ήταν έκπληξη για μένα το φως της Ελλάδας, τα ηλιόλουστα, «στεγνά» τοπία, η ελληνική γραφή, πόσο καθαρά ήταν τα μικρά χωριά και οι κωμοπόλεις σε σύγκριση με την Ιταλία που ήξερα από μικρό παιδί. Είδα τον Πάνο μόνο μια φορά εκείνο το καλοκαίρι. Βρεθήκαμε στου Παπασπύρου, στην πλατεία Συντάγματος, μας σύστησε ένας κοινός φίλος. Ο Παπασπύρου ήταν στέκι τότε για πολλούς Έλληνες της hip σκηνής, αλλά και για αρκετούς ξένους αφού ήταν δίπλα στα γραφεία της American Express. Μου έκανε εντύπωση, θυμάμαι, που όχι μόνο μιλούσε αγγλικά, αλλά και ιταλικά και γαλλικά, όπως κι εγώ. Επιστρέφοντας στη Μεγάλη Βρετανία έπιασα δουλειά και μια μέρα αυτός ο τύπος από την Ελλάδα με παίρνει τηλέφωνο και μου λέει, «είμαι αυτός με τα γυαλιά από του Παπασπύρου, θέλεις να βρεθούμε κάπου;» «Γιατί όχι», απάντησα εγώ.

Ο ΠΑΝΟΣ ΕΠΙΣΤΡΕΦΕ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΝ ΧΕΙΜΩΝΑ ΤΟΥ 1966, αφού μείναμε δυο εβδομάδες στο Παρίσι. Στον δρόμο προς τη Γκαρ ντυ Νορ (με το αυτοκίνητο του Γιώργου Κούνδουρου) αποφασίσαμε να παντρευτούμε. Με κάλεσε πίσω στην Ελλάδα την άνοιξη του '67, που θα συνεργαζόταν ως βοηθός σκηνοθέτη στον Οιδίποδα Τύραννο που ανέβαινε στα Ιωάννινα. Στο φέρι για Ηγουμενίτσα αποφάσισα να φορέσω το μεταξωτό ροζ ινδικό σάρι μου – τι να πω, ήμουν μόλις 19 χρονών και λίγο τρελή. Οι φίλοι του Πάνου στο Λονδίνο μου είχαν ήδη μάθει πώς να ρωτήσω για το λεωφορείο που πηγαίνει στα Ιωάννινα. Όλα καλά. Όταν έφτασα όμως στα Ιωάννινα και με είδε ο Πάνος με το σάρι, έτρεξε να φέρει μια άμαξα να μας πάει στο ξενοδοχείο στην κεντρική πλατεία της πόλης, προφανώς για να μη γίνω θέαμα... Μια μέρα κατά τη διάρκεια των γυρισμάτων, ο Ντόναλντ Σάδερλαντ με είδε που σκέτσαρα και άρχισε να μου μιλάει, κάτι που θύμωσε πολύ τον Πάνο. Ο Όρσον Γουέλς, πάλι, έμενε στον πρώτο όροφο του ξενοδοχείου και ακριβώς από κάτω ήταν το δωμάτιο του παραγωγού. Ο Όρσον κάπνιζε το πούρο του πάντα μέχρι τη μέση και το υπόλοιπο το πετούσε από το μπαλκόνι. Πια να μαζέψει μετά τα μισοκαπνισμένα πούρα ο παραγωγός για τον εαυτό του. Τα πούρα από την Αβάνα ήταν και εκείνη την εποχή ιδιαίτερα ακριβά, ακόμη και για έναν παραγωγό...

ΠΙΣΩ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ. Μείναμε πολύ κοντά στο Κολωνάκι και τα απογεύματα πηγαίναμε στον Μπόκολα ή τη Λυκόβρυση και πιο αργά στο πρώην Byzantium, δεν θυμάμαι πώς το έλεγαν. Γνώρισα πολλούς αξιολογους ανθρώπους του «συναφιού», τον Τάσο Δενέγρη, τη Μαρία Μήτσουρα, τον Πουλικάκο, τον Τάσο Φαληρέα, τον Νάνο Βαλαωρίτη... Οι Έλληνες ήταν πολύ ευγενικοί, φιλικοί και φιλόξενοι και δεν με έκαναν ούτε στο ελάχιστο να νιώσω άβολα όντας, όπως λένε, ένα μοντέρνο κορίτσι σε μια ανδροκρατούμενη χώρα. Το φθινόπωρο του 1967 επέστρεψα στο Λονδίνο. Ο Πάνος πήγε στο Παρίσι αργότερα εκείνη τη χρονιά. Τον ακολούθησα κι εγώ και μείναμε εκεί μαζί τον χειμώνα. Είχαμε ένα δωμάτιο στο διαμέρισμα ενός έλληνα φίλου λίγο έξω από τη λεωφόρο St Michel. Τα άλλα παιδιά που μοιραζόμασταν μαζί τους το διαμέρισμα ήταν χωμένοι στο LSD... ένα απόγευμα μαζί με φίλους τους έκαναν τόση φασαρία που οι γείτονες κάλεσαν την πυροσβεστική, όχι την αστυνομία. Ο Πάνος κι εγώ ήμασταν οι μόνοι που δεν κάναμε ναρκωτικά και έπρεπε και να τους πείσουμε αλλά και να απολογηθούμε για τους άλλους, τους πλίθιους. Έκτοτε, κανένα πρόβλημα!

Το Παρίσι ήταν μια πολύ ζωντανή πόλη και τα καφέ του, μεγάλα και μικρά, ήταν υπέροχα. Ο Πάνος έκανε μια εικονογράφηση για το περιοδικό Plexus για το «χαρτζι-

Η ΚΑΤΕ ΚΟΥΤΡΟΥΜΠΟΥ ΘΥΜΑΤΑΙ

Ο Αλέξης
την Kate για τον Πάνο



ΦΩΤΟ: ZAPHIRO VLACHOU

λίκι», αλλά γενικότερα η ζωή και τα ταξίδια ήταν τότε σχετικά φθηνά, ο μαζικός τουρισμός άλλωστε δεν είχε κάνει ακόμα την εμφάνισή του και τη ζωή την απολάμβανες περισσότερο. Επέστρεψα στο Λονδίνο τον Φεβρουάριο για να κανονίσω τα χαρτιά του Πάνου, αφού θα ερχόταν κι εκείνος και θα παντρευόμασταν τον Απρίλιο. Θα τον συναντούσα στο Ντόβερ όπου θα έδινα και στις αρχές τα έγγραφα και τις διαβεβαιώσεις πως ο Πάνος θα έμενε εδώ επ' αόριστον. Παντρευτήκαμε στις 20 Απριλίου του 1968 στο ληξιαρχείο και μετά πήγαμε σινεμά, ενώ η μητέρα μου προετοίμαζε δείπνο και γαμήλιο πάρτι στο σπίτι της. Αυτό που ακολούθησε ήταν 53 χρόνια ευτυχισμένης σχέσης.

Η ζωή στην Αμερική

Στη Νέα Υόρκη μείναμε 8 μήνες, το 1971, και μετά στην Ουάσινγκτον το 1982 για 2 χρόνια. Η πρώτη φορά στη Νέα Υόρκη ήταν ένα σοκ. Τα πάντα έμοιαζαν εξτρά-large. Τα κτίρια, τα αυτοκίνητα, οι μερίδες του φαγητού, οι άνθρωποι. Μείναμε σε ένα όμορφο ξενοδοχείο στο κέντρο με εβδομαδιαίο ενοίκιο και μετά μετακομίσαμε στο διαμέρισμα ενός παλιού συμμαθητή του Πάνου για τον οποίο δούλευε κιόλας. Ήμασταν πολύ κοντά στις δημοφιλείς περιοχές του κέντρου, Chinatown, Little Italy, Washington Sq, The Fillmore East (αν και δεν πήγαμε σε καμία συναυλία), Γκρίνουιτς... Η ζωή ήταν φθηνή και ένιωθες ασφάλεια τότε, υπήρχαν πολλές εθνικές κουζίνες, αμέτρητες επιλογές φαγητού, περισσότερες από το Λον-

Καλοφωλιάς μιλάει με
(Πιπ) Κουτρομπούση

ΟΥΣΗ



δινό, με καλύτερα τα εβραϊκά Delis. Ο Πάνος είχε γνωρίσει τον εκδότη Donald Wollheim, της Ace Books, σε προηγούμενο ταξίδι του στη Νέα Υόρκη. Εκείνος λοιπόν ζήτησε από τον Πάνο τρία εξώφυλλα βιβλίων. Έκανε εξώφυλλα και για άλλους εκδοτικούς και πλησίασε και τη Marvel, γνώρισε και τον Stan Lee, αλλά χωρίς τύχη... Υπήρχε μια, «λέσχη» να το πω, όπου διάφοροι κομίστες συναντιόντουσαν μια φορά τη βδομάδα σε ένα διαμέρισμα. Πήγαμε λοιπόν κι εμείς μια-δυο φορές σε αυτές τις συγκεντρώσεις και γνωρίσαμε αρκετούς του είδους, όπως τον Νιλ Άνταμς, τον Στιβ Ντίτκο, τον Τζον Μπουσέμα, τον Τζιν Κόλαν, τον Καρμάν Ινφαντίνο και άλλους. Επίσης εκείνη τη χρονιά γινόταν και ένα μεγάλο συνέδριο κόμικ όπου γνωρίσαμε ακόμη περισσότε-

Η Kate και ο Πάνος Κουτρομπούσης
στη Νέα Υόρκη, 1983
Κάτω: Η Kate και ο Ράλλης Γερμανός στο
Πολεμικό Μουσείο στην Αθήνα, 1986



ΠΑΝΤΡΕΥΤΗ-
ΚΑΜΕ ΣΤΙΣ
20 ΑΠΡΙΛΙΟΥ
ΤΟΥ 1968 ΣΤΟ
ΛΗΞΙΑΡΧΕΙΟ
ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΠΗ-
ΓΑΜΕ ΣΙΝΕΜΑ,
ΕΝΩ Η ΜΗΤΕΡΑ
ΜΟΥ ΠΡΟΕΤΟΙ-
ΜΑΖΕ ΔΕΙΠΝΟ
ΚΑΙ ΓΑΜΗΛΙΟ
ΠΑΡΤΙ ΣΤΟ
ΣΠΙΤΙ ΤΗΣ.
ΑΥΤΟ ΠΟΥ
ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕ
ΗΤΑΝ
53 ΧΡΟΝΙΑ
ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΗΣ
ΣΧΕΣΗΣ.



ρους καλλιτέχνες, όπως τους Φρανκ Φραζέτα, Τζιμ Στεράνγκο και τον Γουίλιαμ Γκέινς του περιοδικού Mad. Στις αρχές του φθινοπώρου μετακομίσαμε στο λοφτ ενός φίλου στη 6th Avenue στην εμπορική καρδιά, την Garment district. Πολύ διαφορετική αυτή η γειτονιά του κέντρου, αλλά εξίσου ενδιαφέρουσα. Εκατοντάδες μικρά μαγαζιά με ρούχα και αξεσουάρ. Εκεί ερωτεύτηκα τις χάντρες, με έπιασε τρέλα, είχα βρει ένα μαγαζί που πουλούσε μικρές μεταλλικές χάντρες σχεδόν τσάμπα. Θυμάμαι την ηλικιωμένη εβραία κυρία να μου λέει πως αν σου φύγουν οι χάντρες από το νήμα «πάντα να τις μαζεύεις μέχρι την τελευταία γιατί ποτέ δεν ξέρεις πότε θα χρειαστείς αυτή τη μία χάντρα που δεν μάζεψες». Και αυτές ήταν χάντρες όχι μεγαλύτερες από τον κόκκο της άμμου!

Στο λοφτ που μέναμε αποφασίσαμε να γυρίσουμε το στρώμα από την άλλη πλευρά και ανακαλύψαμε πως κοιμόμασταν πάνω από μια αποικία κατσαρίδων, Χριστέ μου!! Οι Αμερικανοί είναι υστερικοί με την καθαριότητα, κάνουν 2-3 ντους την ημέρα, αλλά οι κατσαρίδες, κατσαρίδες... ζουν ανάμεσά τους.

Το Max's Kansas City ήταν από τα αγαπημένα μας στέκια. Από τις 5 έως τις 7 το απόγευμα είχαν δωρεάν μπουφέ με φτερούγες κοτόπουλο, τσίλι και άλλα παρόμοια... πόσο τέλειο. Δεν χρειαζόταν να πάρεις ποτό, απλά έτρωγες, έφρευγες και δεν έδινες λογαριασμό σε κανέναν. Πηγαίναμε συχνά εκεί. Στο πίσω μέρος του κλαμπ υπήρχε ένα δωμάτιο, το Ιερό των Ιερών, έτσι το έλεγε ο Γουόρχολ που τον έβρισκες εκεί συνέχεια, και για πολλά χρόνια, παρέα με τους Lou Reed, Nico... αλλά και την υπόλοιπη ακολουθία του Factory, ένα μάτσο εκφυλισμένους. Ακόμα κι έτσι, ήταν ένα πολύ χαλαρό μέρος, δεν νομίζω πως υπήρξε ποτέ ή υπάρχει σήμερα κάτι ανάλογο.

Μετά τη Νέα Υόρκη, ο Πάνος συνέχισε να φτιάχνει εξώφυλλα για εκδότες στη Μεγάλη Βρετανία. Εγώ δούλευα παρτάιμωσ διερμνέας και κάθε καλοκαίρι ερχόμασταν στην Ελλάδα για κάνα δυο μήνες. Ο Πάνος γούσταρε την εποχή του runk και μάζευε πολλά 45άρια και αφίσες από τη συγκεκριμένη «σκηνή». Είδαμε τους Sex Pistols λάιβ στο 100 Club, χώρος μόνο ορθίων, φύγαμε μετά από μισή ώρα, γαμώτο!!! Το '79 ο Πάνος ξεκίνησε να δουλεύει στην ελληνική υπηρεσία του BBC και εγώ εργαζόμουν ως φιλοτελικός σύμβουλος στην οδό Strand που ήταν 5 λεπτά περπάτημα από το Bush House (το κτίριο που στέγαζε την παγκόσμια Υπηρεσία του BBC) που δούλευε ο Πάνος. Τον Νοέμβρη του 1983 ταξιδέψαμε στο Μεξικό που ο Πάνος είχε μια θεία στη Γκουανταλαχάρα. Άλλο πράγμα πάλι για μας, το Μεξικό. Φτάσαμε ανήμερα της Ημέρας των Νεκρών. Σκελετοί παντού... σκελετοί φιγουρίνια που έκαναν καθημερινές δουλειές, μάσκες, κρανιά φτιαγμένα από ζάχαρη. Ήταν συναρπαστικά και επίσης πολύ φθηνά, για εμάς που είχαμε δολάρια. Αγοράσαμε τόσα πράγματα στο Μεξικό, ξέροντας πως οι πιθανότητες να επιστρέψουμε ήταν ελάχιστες... Η κεντρική αγορά είχε ένα κομμάτι αφιερωμένο στη «brujería» (τα μάγια). Παράξενα βότανα, φίλτρα και κούκλες Σαμανισμού, λευκή και μαύρη μαγεία. Αγοράσαμε κάποια μαντζούνια και κεριά και ένα σαπούνι που σε βοηθάει να αποκτήσεις δύναμη.

Νοικιάσαμε ένα Volkswagen και οδηγήσαμε από το Μεξικό στην Γκουανταλαχάρα, 10 ώρες δρόμος. Η θεία του Πάνου και ο άντρας της έμεναν σε μια μεγάλη βίλα κοντά στις σιδηροδρομικές γραμμές... επειδή είχαν και το δικό τους βαγόνι. Ήταν συνταξιούχοι, αλλά με μια δική τους αλυσίδα κινηματογράφων drive-in σε ολόκληρη την πολιτεία του Χαλίσκο. Θυμάμαι χαρακτηριστικά τον θείο να λέει πως αν στην Ελλάδα οι διαφωνίες είναι «όλο λόγια», στο Μεξικό βγαίνουν μαχαίρια!

Μετά από μια εβδομάδα στην Γκουανταλαχάρα, πήραμε το δρόμο για την πόλη του Ζιουατανέχο, στις ακτές του Ειρηνικού. Ήταν μια διαδρομή δυο ημερών – μαντέψτε ποιος οδηγούσε... Σταματήσαμε για το βράδυ στη Ζαμόρα και συνεχίσαμε το επόμενο πρωί κάνοντας μια στάση στην Ουρουάπαν όπου αγοράσαμε πουκάμισα με τρελά μεξικάνικα πριντ, σανδάλια, εσάρπες και μια τσάντα φτιαγμένη από ένα ολόκληρο αρμαντίλο. Η βλάστηση θύμιζε πολύ Ελλάδα, με εξαίρεση την πληθώρα από ποινσέτιες (αλεξανδρινά) στα πεδινά που κάποιες έφταναν τα 4 μέτρα ύψος, όλες ολάνθιστες.

Στη διαδρομή, σαν ένα τεράστιο φίδι ο δρόμος, χρειάστηκε να σταματήσουμε αρκετές φορές για τις αγελάδες που περνούσαν το δρόμο. Σταματήσαμε σε ένα μικρό εστιατόριο που λεγόταν Hermanas Ramirez (Τα αδέρφια Ραμίρεζ) για καφέ και αργά το απόγευμα φτάσαμε επιτέλους στην ακτή. Επιστρέφοντας στο Μεξικό Σίτισυ, ναντήσαμε στη διαδρομή ένα τζιπ γεμάτο νεαρούς Αμερικανούς που τους είχα σταματήσει να αστυνομιά και τους έψαχνε για μαριχουάνα. Το ίδιο τζιπ μάς προσπερνούσε



Η Kate και ο Πάνος την ημέρα του γάμου τους, στις 20 Απριλίου 1968

Κάτω: Η Kate στο Λονδίνο το 1965, φωτογραφημένη από τον Peter Whithead



μισή ώρα μετά, όλοι μέσα χασκογελούσαν, ήταν σίγουρα μαστουρωμένοι μέχρι απτίας – μάλλον είχε δουλέψει το λάδωμα...

Εκείνη την εποχή το Μεξικό ήταν μια πολύ ασφαλής πόλη, σε αντίθεση με σήμερα που η βία είναι μάλιστα, το ίδιο και οι έμποροι ναρκωτικών, πολύ λυπηρό, πράγματι... Φύγαμε από την Αμερική την Πρωτοχρονιά του 1984. Στον Πάνο πρότειναν μια θέση σε έναν ραδιοφωνικό σταθμό στο Σικάγο όμως είχε βίζα «VOA», κατηγορίας J («Βίζα κατά την άφιξη»), για εκπαιδευτικούς ή πολιτιστικούς σκοπούς) που σήμαινε πως δεν μπορούσε να επιστρέψει παρά μετά από δυο χρόνια. Σκατά!

Πως ήταν να ζει με τον Πάνο σε ένα εικαστικό και πνευματικό «νησί»

Γνώρισα πολλούς γνωστούς, σημαντικούς ανθρώπους της καλλιτεχνικής και λογοτεχνικής σκηνής και κάποιους λιγότερο γνωστούς. Να σου απαριθμήσω μερικούς; Τον Λέοναρντ Κοέν, τη Λίλιαν Λιν, τον Takis, τον Βαλαωρίτη, τον Γουίλιαμ Μπάροουζ, τον Άλεν Γκίνσπεργκ... Θα σου πω και μια μικρή ιστορία για τον Άλεν: Πήγαμε να τον συναντήσουμε στο ξενοδοχείο του στη Ρώμη, αλλά είχε καθυστερήσει και γνωρίσαμε τη μητέρα του η οποία ξεσπούσε, ανήσυχη, σαν γνήσια εβραία μάνα. «Ωιμέ, πού είναι το αγόρι μου ο Άλεν, συνήθως είναι στην ώρα του, πού είναι το αγόρι μου;». Κάποια στιγμή εμφανίστηκε ο Άλεν αλλά μιλήσαμε μόνο για περίπου 45 λεπτά αφού έπρεπε να φύγουμε για αλλού.

Περισσότερα ονόματα: Πίτερ Γουάιτχεντ, Γιόσι Ματσούε, Πιερ Πάολο Καπόνι, Φίλιπ Σάβιλ, Μις Μίτσελ (τον οποίο γνωρίζω από τα 7 μου), Πόκο Όνο (σκιαχτική!) και πάει λέγοντας... Κάποιοι ήταν πολύ συμπαθείς, κάποιοι άλλοι εντελώς ηλίθιοι. Κινούμασταν πάντα στις παρυφές, δεν θέλαμε να πλησιάσουμε πολύ κοντά στο «σινάφι»... Σχετικά με τη δουλειά του Πάνου, άλλες φορές τον έβλεπα να δουλεύει, να σχεδιάζει, άλλες όχι. Όσο για τις ιδέες του, απλά ερχόντουσαν. Μπορεί να έβλεπε

μια σταγόνα από μελάνι πάνω στο χαρτί, πώς απλώνει, και από αυτό το απροσδιόριστο σχήμα θα έβγαине ένα φανταστικό μοτίβο. Δεν υπήρχε κάποια ιδιαίτερη φιλοσοφία πίσω από τη ζωγραφική του, όπως συμβαίνει με άλλους καλλιτέχνες... μπλα, μπλα, μπλα. Ήταν όλα στο κεφάλι του, δεν μπορώ να το εξηγήσω. Ίσως κάποιοι στο μέλλον το προσπαθήσουν, αλλά θα καταλήξουν σίγουρα σε εντελώς λάθος συμπέρασμα, οι μαλάκες! Τα γραπτά του πάλι, βασικά «it was all Greek to me», αν και μου τα εξηγούσε – μερικές φορές! Όσο για το «Failure» (1965), δεν προέκυψε από κάποιο συγκεκριμένο ερέθισμα, ίσως επηρεάστηκε από τα αμερικάνικα κόμικς περισσότερο. Το 1971 συμμετείχε σε μια μεγάλη έκθεση του Ινστιτούτου Σύγχρονης Τέχνης (ICA) Λονδίνου, με τον τίτλο «Aargh», μια μεγάλη γιορτή του κόμικ. Ανάμεσα στους συμμετέχοντες ήταν επίσης οι Ρόμπερτ Κραμπ (πρωτοπόρους των underground αμερικανικών κόμικς), Μίλτον Κάνιφ (Terry and the Pirates), Τσέστερ Γκουλντ (Dick Tracy), Μπερν Χόγκαρθ (Tarzan), Τζορτζ Χέριμαν (KarazyKat), Γουόλτ Κέλι (Donald Duck), Τζιμ Στεράνγκο (Nick Fury) και πολλοί άλλοι. Κάποιο απόγευμα, ο διευθυντής της έκθεσης, ο Μίχαελ Κούστοου, κανόνισε μια τηλεφωνική συνέντευξη με τον Σταν Λι (εκδότης και πρόεδρος της Marvel). Σε ένα κατάμεστο θέατρο, ο Κούστοου ανακοίνωσε πως, φυσικά, όλοι γνωρίζουμε πως τα πάντα γύρω μας μπορούν να είναι Τέχνη και τότε ο Πάνος σχολίασε φωναχτά «ο Σαίξπηρ, για παράδειγμα». Όλο το θέατρο ξέσπασε σε γέλια.

Πώς είναι να ζεις χωρίς τον Πάνο;

Η ζωή χωρίς τον σύντροφό μου είναι μοναχική αλλά έχω δίπλα μου πολύ καλούς φίλους τους οποίους μπορώ να ενοχλώ συνέχεια (χα χα!). Επίσης έχω καταπιαστεί με πολλά και διαφορετικά πράγματα, προσπαθώ να βάλω μια τάξη σε έγγραφα, σημειώσεις, χαρτιά, ζωγραφιές του Πάνου. Έχω να οργανώσω μία εκδήλωση-αφιέρωμα στον Πάνο τον Σεπτέμβριο, η οποία θέλω να έχει χιούμορ, να σου φτιάχνει τη διάθεση, όχι να σε θλίβει, να έχει ενδιαφέρον και να ενημερώνει, όχι να είναι μια βαρετή εκδήλωση, όπως είναι συνήθως παρόμοιου χαρακτήρα εκδηλώσεις. Υπάρχει πάντα η σκέψη για εκθέσεις με τη δουλειά του στο κοντινό μέλλον και ο Δημήτρης Κοτσέλης έχει εκφράσει την επιθυμία να ανεβάσει στο θέατρο κάποιες από τις ιστορίες του. Μόνο μετά τον θάνατό του συνειδητοποιήσα πόσο πολλοί νέοι άνθρωποι είχαν διαβάσει τα έργα του και τα αγάπησαν. Τα περισσότερα μπορεί να ήταν χιουμοριστικά, να γελούσες διαβάζοντάς τα, αλλά έκρυβαν βαθύτερα νοήματα.

Το δικό της ενδιαφέρον για τα βότανα και η δική της τέχνη

Από παιδί, θυμάμαι, μου άρεσε να ασχολούμαι με τα βότανα, βλέποντας τη γιαγιά μου στην Ιταλία και τις θείες μου στην Ουγγαρία να τα χρησιμοποιούν για να θεραπεύουν διάφορα προβλήματα υγείας, σκεφτόμουν, ούαου! Αργότερα στη ζωή μου αποφάσισα να παρακολουθήσω ένα μάθημα για τη θεραπευτική χρήση των βοτάνων, όμως κατά τη διάρκειά του και όταν τελείωσα, έμενα με ένα απογοητευτικό κενό, καθώς δεν ήξερα πώς ονομάζονται τα βότανα στις διαφορετικές γλώσσες της Ευρώπης. Έτσι αποφάσισα να το ερευνήσω και έφτιαξα ένα λεξικό που κατέληξε να περιλαμβάνει 10 γλώσσες. Μου πήρε ένα χρόνο να το ολοκληρώσω και 15 χρόνια μέχρι να εκδοθεί – εκδόθηκε στη Βρετανία από τις εκδ. Aeon Books. Στο βιβλίο δεν αναφέρεται η χρησιμότητα κάθε βότανου, μόνο η ονομασία του, σε 10 γλώσσες. Είναι ένα χρήσιμο λεξικό για ταξιδιώτες, εμπόρους και σπουδαστές βοτανολογίας. («The Herbal Lexicon: In 10 Languages» της Kate Koutrouboussis, εκδ. Aeon Books, UK).

Να σου πω και κάτι παράξενο που συνέβη στο Λονδίνο, πριν 20 χρόνια. Βγαίνονας από το μετρό, έδωσα σε μια τσιγγάνα 20 πένες για ένα ματσάκι καλλούνα και εκείνη, γύρισε και μου είπε «εσύ θα εκδόσεις ένα βιβλίο». Γελάσαμε αλλά, όπως τελικά αποδείχθηκε, είχε δίκιο. Φτιάχνω επίσης «χαζά» doodles και φιγούρες σε αυτοκόλλητα αλλά είμαι καλή και στα πορτρέτα από φωτογραφίες, όπως και στον συνδυασμό χρωμάτων. Αυτά ήταν περισσότερο για τον ελεύθερο χρόνο μας, για δική μας διασκέδαση, οι εκθέσεις ήρθαν αργότερα. Το φόρτε μου πάντως είναι σίγουρα η χειροτεχνία. Φτιάχνω κοσμήματα με χάντρες, φτιάχνω κούκλες και ηλεκτές ζακέτες και καπέλα που πουλάω εκτός Ελλάδας. Έχω παρουσιάσει τη δουλειά μου στην Ιταλία, την Αμερική και την Αγγλία. Όπως και με τον Πάνο, οι ιδέες «απλά» έπεφταν στο κεφάλι μου και το ίδιο «απλά» υλοποιούνταν. Κάποιες έβγαιναν ωραίες, άλλες όχι τόσο. Και τι έγινε; Μια ιδέα είναι όλα... **A**



ΑΦΙΕΡΩΜΑ

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΟ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ

Της ΝΑΤΑΣΣΑΣ ΚΑΡΥΣΤΙΝΟΥ

Τις πρώτες ημέρες της πανδημίας ένα μούδιασμα και στη συνέχεια η αγωνία: Θα αντέξει το Εθνικό Σύστημα Υγείας; Θα τα καταφέρουμε; Όπως αποδείχτηκε, οι αποφάσεις που πάρθηκαν ήταν οι σωστές, η συντριπτική πλειονότητα της ελληνικής κοινωνίας τις στήριξε και φαίνεται ότι βγαίνουμε από αυτή την απώλεια με τις λιγότερες δυνατές συνέπειες, στο χώρο της υγείας.

Στην περιπέτεια αυτή δεν περίσσεψε κανείς. Φάνηκε, επίσης, ότι αυτό που λέμε εταιρική κοινωνική ευθύνη δεν είναι ένας όρος του marketing. Είναι μια αποφασιστική στάση ευθύνης με ευεργετικά, πολλές φορές, αποτελέσματα για το κοινωνικό σύνολο. Όλο αυτό το κρίσιμο διάστημα που προηγήθηκε, τις μέρες που οι περισσότεροι από εμάς βρισκόμασταν σπίτι, κάποιοι έδιναν τη μάχη της πρώτης γραμμής. Τα χέρια αυτών των ηρώων της καθημερινότητάς μας «όπλισαν» με μάσκες, προστατευτικές στολές, αντισηπτικά και άλλα είδη υγειονομικού εξοπλισμού οι μεγάλες εταιρείες της χώρας μας, επιδεικνύοντας στάση ευθύνης. Με δωρεές και σε συνεννόηση με τις αρμόδιες αρχές, εξόπλισαν τις τόσο σημαντικές για όλους μας Μονάδες Εντατικής Θεραπείας, αγόρασαν και προσέφεραν αναπνευστήρες, monitors, ό,τι χρειάζεται για να λειτουργεί σωστά μία ΜΕΘ.

Το Εθνικό Σύστημα Υγείας, οι ασθενείς, οι γιατροί, ήταν ο ένας πυλώνας που έπρεπε να στηριχθεί. Ο άλλος ήταν οι ευάλωτες ομάδες. Άνθρωποι που φιλοξενούνται σε δομές, άνθρωποι με αβέβαιη καθημερινότητα. Στηρίχθηκαν, όσο γινόταν, και αυτοί. Σε αυτή τη μάχη ο καθένας έδωσε ό,τι μπορούσε. Φαρμακευτικές εταιρείες συνέδραμαν τους ασθενείς με φάρμακα πολλές φορές πηγαίνοντάς τα στο σπίτι τους. Εταιρείες τροφίμων προσέφεραν είδη πρώτης ανάγκης. Κι όσες δεν έχουν αντικείμενο που να αφορά στα παραπάνω πεδία, έδωσαν χρήματα, για να προμηθευτούν οι αρχές τον απαραίτητο εξοπλισμό.

Όπως ανακοίνωσε πρόσφατα ο υπουργός Υγείας, Βασίλης Κικίλιας, 865 φορείς, οργανισμοί και ιδιώτες προχώρησαν σε δωρεές συνολικού ύψους 89 εκατ. ευρώ. Επίσης, άλλοι 226 φορείς, οργανισμοί και ιδιώτες έχουν εκδηλώσει πρόθεση δωρεών, ύψους περίπου 8,8 εκατ. ευρώ. Για τι όπως είπαμε και πριν, σε αυτή τη μάχη δεν περίσσεψε κανείς.

Σε αυτούς τους ανθρώπους, γιατί πίσω και από το όνομα μιας εταιρείας άνθρωποι βρίσκονται, είναι αφιερωμένες οι σελίδες που ακολουθούν. Κάποια παραδείγματα προς μίμηση, κάποια παραδείγματα που βρήκαν μμηπές, που με δυο λόγια το περιγράφουμε Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη σε περίοδο πανδημίας.





Η ΟΛΠ Α.Ε. απέναντι στην πανδημία

Σειρά πρωτοβουλιών για τη στήριξη του Εθνικού Συστήματος Υγείας και της ελληνικής κοινωνίας

Προφανώς η πανδημία που προκάλεσε ο κορωνοϊός είναι κάτι που θα καταγραφεί στα μελλοντικά βιβλία Ιστορίας των περισσότερων χωρών. Βέβαια, η κάθε χώρα θα έχει να καταγράψει τις δικές της ξεχωριστές στιγμές και τα γεγονότα, αρνητικά και θετικά, που συνέβησαν σε αυτή την περίοδο. Στην Ελλάδα, υπήρξε η πολύ σπουδαία επιστημονικά αντιμέτωπιση της κατάστασης, και η, σχεδόν μαζική, θετική ανταπόκριση των πολιτών. Φυσικά υπήρξε και η αυτοθυσία του ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού. Όμως, υπήρξαν και κάποιες ενέργειες που ήταν ζωτικής σημασίας, για να στηριχτεί όλη αυτή η τεράστια προσπάθεια. Αυτές ήταν οι δωρεές που έγιναν από Οργανισμούς και εταιρείες. Η Ελλάδα, λοιπόν, σίγουρα θα καταγράψει και τις πολλαπλές, μεγάλες και πολύ χρήσιμες δωρεές από την **ΟΛΠ Α.Ε.** οι οποίες άρχισαν λίγο πριν επιβληθεί η καραντίνα. Αρκεί κάποιος να δει τις ίδιες τις δωρεές, τους αποδέκτες και τις ημερομηνίες που έγιναν, για να καταλάβει ότι στην πραγματικότητα ήταν η άμεση ανταπόκριση στις ανάγκες που δημιουργούσε κάθε φορά η πανδημία. Για να υπάρχει αυτή η αμεσότητα, χρειάστηκε τα αρμόδια στελέχη του οργανισμού να επικεντρώσουν την προσοχή τους και τις προσπάθειές τους στις καινούργιες, πρωτόγνωρες συνθήκες που είχαν δημιουργηθεί, ακόμα περισσότερο που ήθελαν να ανταποκριθούν κάθε φορά στον φορέα που είχε τη μεγαλύτερη ανάγκη.

Η αρχή έγινε στις 19 Μαρτίου του 2020 όταν η **ΟΛΠ Α.Ε.** έκανε μια δωρεά με στόχο να καλύψει όσο πιο άμεσα και έγκαιρα τις ανάγκες που είχαν αρχίσει να δημιουργούνται στο **Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή** εκείνη τη στιγμή. Να θυμίσουμε ότι το Λιμενικό Σώμα έπαιξε πολύ σημαντικό ρόλο στη δύ-

σκολη αυτή περίοδο. Ο Οργανισμός, λοιπόν, έχοντας αντίληψη αυτής της προσφοράς προχώρησε στη δωρεά εξοπλισμού – στολές ειδικής προστασίας, γάντια μιας χρήσης και προστατευτικά γυαλιά- για την κάλυψη των μέτρων ειδικής προστασίας σε στελέχη του Λιμενικού Σώματος, της Ελληνικής Ακτοφυλακής και της Πλοηγικής Υπηρεσίας. Μάλιστα ο Πρόεδρος της ΟΛΠ ΑΕ, **κ. Yu Zenggang**, κατά την παράδοση του υλικού δήλωσε: «Η κίνηση αυτή αποτελεί αναγνώριση της προσφοράς του Λιμενικού Σώματος και του σπουδαίου έργου που επιτελεί για την ασφάλεια των θαλασσιών συγκοινωνιών και των λιμένων της Ελλάδας». Στην παραλαβή του υλικού ήταν παρών ο Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής κ. Ιωάννης Πλακιωτάκης ο οποίος αφού ευχαρίστησε τον Πρόεδρο της ΟΛΠ ΑΕ για την προσφορά του υγειονομικού υλικού αναφέρθηκε ιδιαίτερα στη συμβολή της **COSCO SHIPPING** για την άμεση κάλυψη των αναγκών του Λιμενικού Σώματος.

Τέσσερις ημέρες αργότερα, στις 23 Μαρτίου του 2020, ημέρα που επιβλήθηκαν οι περιορισμοί στις μετακινήσεις με τα sms, τα δεδομένα είναι ήδη πολύ διαφορετικά και η **ΟΛΠ Α.Ε.** χρειάστηκε να ανταποκριθεί άμεσα σε μια νέα ανάγκη που είχε προκύψει στο Γενικό Νοσοκομείο Πειραιά «**ΤΖΑΝΕΙΟ**». Έκανε δωρεά υγειονομικού υλικού αυτή τη φορά για να υποστηριχτεί η λειτουργία νέων κλινών στη νέα πτέρυγα ΜΕΘ για ασθενείς με COVID-19. Ο **Capt. Fu Chengqiu**, Διευθύνων Σύμβουλος της **ΟΛΠ Α.Ε.**, ανέλαβε να παραδώσει το υλικό στη Διοικήτρια του Νοσοκομείου, κυρία **Μαρία Αρβανίτη**. Καθώς ήδη είχε αρχίσει να φαίνεται η δύσκολη περίοδος που ερχόταν, ο **Capt. Fu Chengqiu** ευχήθηκε «καλή δύναμη σε όλους τους γιατρούς, νοσηλευτές και όλο

το δυναμικό των νοσοκομείων, που υπερβάλλουν εαυτούς κατά τη δύσκολη αυτή περίοδο». Και έδωσε σήμα ότι οι δωρεές της **ΟΛΠ Α.Ε.** δεν θα σταματήσουν εκεί λέγοντας πως «όλοι θα πρέπει να ενώσουμε τις δυνάμεις μας για να διευκολύνουμε το έργο τους».

Δεκαπέντε ημέρες αργότερα, στις 9 Απριλίου, μέσα στην καρδιά της πανδημίας πλέον, έγινε δωρεά από την **ΟΛΠ Α.Ε.** στο Νοσοκομείο «**ΜΕΤΑΞΑ**» Πειραιά. Αυτή τη φορά η δωρεά έχει ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό αφού ο Οργανισμός ανταποκρίθηκε στο επείγον αίτημα της Διοίκησης του **Αντικαρκινικού Νοσοκομείου Πειραιά «ΜΕΤΑΞΑ»**, αναζητήσε στην αγορά και διέθεσε 4.000 χειρουργικές μάσκες για τις άμεσες λειτουργικές ανάγκες του νοσοκομείου. Ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος της ΟΛΠ Α.Ε. **Capt. Weng Lin** παραδίδοντας το υγειονομικό υλικό, ανέφερε ότι «η πράξη αυτή, σε συνέχεια των προηγούμενων δωρεών, αποτελεί μία μικρή συνδρομή στο τεράστιο έργο του ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού της χώρας και η **ΟΛΠ Α.Ε.** θα συνεχίσει να προσφέρει στην τοπική κοινωνία, ώστε να συμβάλει στην καλύτερη δυνατή αντιμετώπιση της επιδημίας». Ο Διοικητής του Νοσοκομείου κ. **Χαράλαμπος Τουμπέκης**, ο οποίος παρέλαβε τις μάσκες, ευχαρίστησε τη διοίκηση του ΟΛΠ για την άμεση ανταπόκριση στο αίτημα για συμμετοχή στην κοινή προσπάθεια περιορισμού και ελέγχου της πανδημίας στο **Αντικαρκινικό Νοσοκομείο Πειραιά**. «Το υλικό αυτό θα βοηθήσει στο να συνεχίσουν να τηρούνται τα αυστηρά προληπτικά μέτρα προστασίας τόσο των ασθενών όσο και του προσωπικού του» είπε. Μάλιστα, εκείνη την ημέρα συζητήθηκε με πολύ θετική προοπτική το ενδεχόμενο σύσφιξης των σχέσεων μεταξύ **ΟΛΠ** και **Αντικαρκινικού Νοσοκομείου Πειραιά «ΜΕΤΑΞΑ»**, με κοινούς στόχους την προστασία της δημόσιας υγείας, την προσφορά στο κοινωνικό σύνολο και τους ανθρώπους που δοκιμάζονται. Σε εκείνη την πραγματικά σημαντική ημέρα για την καλή λειτουργία του νοσοκομείου παραβρέθηκαν και ο Αναπληρωτής Διοικητής του Νοσοκομείου κ. **Σαράντος Ευσταθόπουλος** και ο Αναπληρωτής Προϊστάμενος Δημοσίων Σχέσεων, Εξυπηρέτησης Μετόχων & Εταιρικών Ανακοινώσεων της **ΟΛΠ Α.Ε.** κ. **Νεκτάριος Δεμενόπουλος**.

Άμεση ήταν η ανταπόκριση της ΟΛΠ Α.Ε. στις ανάγκες που δημιουργούσε κάθε φορά η πανδημία, παραμένοντας σε ετοιμότητα για την επόμενη ημέρα

Στις 23 Απριλίου του 2020, λίγες ημέρες μετά το Πάσχα, η **ΟΛΠ Α.Ε.** βλέποντας τις ανάγκες που είχαν οι γειτονικοί Δήμοι, ανέλαβε την πρωτοβουλία για τη δωρεά προστατευτικών масκών και αντισηπτικών στους γειτονικούς δήμους που συνορεύουν με το λιμάνι, δηλαδή τους Δήμους Πειραιά, Κερατσινίου-Δραπετσώνας, Σαλαμίνας και Περάματος. Συνολικά διατέθηκαν 80.000 μάσκες και 288 φιάλες αντισηπτικά. Την παράδοση του υγειονομικού υλικού έκαναν ο Διευθύνων Σύμβουλος της **ΟΛΠ Α.Ε. Captain Fu Chengqiu**, ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος της ΟΛΠ Α.Ε. κ. **Άγγελος Καρακώστας** και το Μέλος του Δ.Σ. της ΟΛΠ Α.Ε. & Σύμβουλος της Διοίκησης κ. **Αθανάσιος Λιάγκος**. Από την πλευρά των Δήμων παρόντες ήταν: ο κ. **Γρηγόρης Καψοκόλης**, Αντιδήμαρχος Πειραιά, ο κ. **Γιώργος Παναγόπουλος**, Δήμαρχος Σαλαμίνας και ο κ. **Γιάννης Λαγουδάκης**, Δήμαρχος Περάματος. Η δωρεά αυτή εντασσόταν σε μία σειρά ενεργειών που υλοποιούσε ο Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς σε συνεργασία με τον όμιλο της COSCO SHIPPING για την αντιμετώπιση της πανδημίας στην Ελλάδα και την προστασία της Δημόσιας Υγείας. Για να θυμηθούμε το κλίμα και τις ανάγκες εκείνων των ημερών, το περιέγραψε ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος της ΟΛΠ Α.Ε. κ. **Άγγελος Καρακώστας**: «Σε αυτή τη δύσκολη συγκυρία ο Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς και η COSCO SHIPPING στέκονται συμπαραστάτες στο σημαντικό έργο της τοπικής αυτοδιοίκησης και με την προσφορά υγειονομικού υλικού ενώνουν τις δυνάμεις τους με τις προσπάθειες των όμορων Δήμων. Το Λιμάνι του Πειραιά συνεχίζει να λειτουργεί, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα προφύλαξης, ώστε να συνεχίζεται απρόσκοπτα η τροφοδοσία της αγοράς. Η ΟΛΠ Α.Ε. προγραμματίζει στο άμεσο μέλλον και άλλες ενέργειες για την αντιμετώπιση της πανδημίας και γενικότερα δράσεις για την υποστήριξη των τοπικών κοινωνιών».

Αυτές ήταν οι τέσσερις βασικές δωρεές που έκανε η ΟΛΠ Α.Ε. Όμως, έκανε και άλλες κινήσεις οι οποίες ήταν πολύ χρήσιμες και κρίσιμες για τις ανάγκες των ημερών. Χρηματοδότησε απολυμάνσεις σε δημόσιους χώρους ύστερα από σχετικά αιτήματα. Πρόσφερε υγειονομικό υλικό στο ίδρυμα «**ΚΑΛΟΣ ΠΟΙΜΗΝ**» (Εταιρεία Προστασίας Ανηλίκων) στον Πειραιά. Έδωσε έκτακτη οικονομική βοήθεια στην **Ιερά Μητρόπολη Καστοριάς** για την αντιμετώπιση της πανδημίας, και έκτακτη

οικονομική ενίσχυση στο **Χαμόγελο του Παιδιού**. Προσέφερε στα συσσίτια της Ι.Μ. Πειραιώς και πιο συγκεκριμένα στον **Ιερό Ναό Αγίου Νικολάου Πειραιά**. Δώρισε υγειονομικό υλικό σε άλλα νοσοκομεία αλλά και άλλα λιμάνια που είχαν επείγουσες ανάγκες. Και επειδή ο δρόμος είναι ακόμη μακρύς για όλους, η **ΟΛΠ Α.Ε.** έχει προγραμματίσει για το άμεσο μέλλον και άλλες σημαντικές δωρεές. ●

(από αριστερά):
Το Μέλος του Δ.Σ. της ΟΛΠ Α.Ε. & Σύμβουλος της Διοίκησης κ. Αθανάσιος Λιάγκος, ο κ. Γιώργος Παναγόπουλος, Δήμαρχος Σαλαμίνας, ο κ. Γιάννης Λαγουδάκης, Δήμαρχος Περάματος, ο Captain Fu Chengqiu Διευθύνων Σύμβουλος ΟΛΠ Α.Ε., ο κ. Γρηγόρης Καψοκόλης, Αντιδήμαρχος Πειραιά και ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος ΟΛΠ Α.Ε. κ. Άγγελος Καρακώστας.



Ο Πρόεδρος της ΟΛΠ Α.Ε. κ. Yu Zenggang συνομιλεί με τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής κ. Ιωάννη Πλακιωτάκη

Η ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ δίπλα στο Εθνικό Σύστημα Υγείας

Δωρεά εξοπλισμού για αυτούς που βρίσκονται στην πρώτη γραμμή

Στο πλευρό της ελληνικής κοινωνίας στάθηκαν από την πρώτη στιγμή της κρίσης δημόσιας υγείας οι Όμιλοι ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ και ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ, στηρίζοντας τον πιο κρίσιμο τομέα: το Εθνικό Σύστημα Υγείας και τους ανθρώπους που βρέθηκαν και βρίσκονται στην πρώτη γραμμή της μάχης. Έτσι, ύστερα από συνεννόηση με το Υπουργείο Υγείας και τις διοικήσεις νοσοκομείων της χώρας, αγοράστηκαν και παραδόθηκαν τα εξής υλικά:

- Πλήρης εξοπλισμός για τη λειτουργία οκτώ (8) κλινών ΜΕΘ στο νοσοκομείο «Αττικόν», για την κάλυψη των αναγκών της Κλινικής Μονάδας Εντατικής Θεραπείας του πανεπιστημιακού νοσοκομείου. Ο εξοπλισμός περιλαμβάνει οκτώ (8) αναπνευστήρες

(εκ των οποίων ο ένας είναι φορητός για ευελιξία στην ΜΕΘ και για μεταφορές), εννέα (9) monitors τελευταίας τεχνολογίας (εκ των οποίων το ένα είναι φορητό για ευελιξία στην ΜΕΘ και για μεταφορές), έναν κεντρικό σταθμό ελέγχου monitors (για έως 16 monitors) και αντλίες εγχύσεως σύριγγας.

- Στολές, μάσκες, αντισηπτικά και αναλώσιμα πρώτης ανάγκης για το νοσοκομείο «Ευαγγελισμός», για την προστασία του ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού του νοσοκομείου (από κοινού με την εταιρεία ΗΡΩΝ).

- Αναπνευστήρες, ιατρικά μηχανήματα, αναλώσιμα και οικίσκοι (χώροι πρώτης υποδοχής πιθανών περιστατικών) σε νοσοκομεία της περιφέρειας (Ιωαννίνων, Σερρών και «Μποδοσάκειο» Πτολεμαΐδας).

- Επιπλέον, προσφέρθηκαν δύο πλήρως εξοπλισμένοι οικίσκοι στον Δήμο Μινιά Πεδιάδας Κρήτης για την υποδοχή και διαλογή κρουσμάτων κορωνοϊού.

Πέραν αυτών, οι δύο Όμιλοι συνεχίζουν να βρίσκονται σε επαφή με τις αρμόδιες αρχές, προκειμένου να συνδράμουν το έργο τους με ό,τι κριθεί απαραίτητο.

Προτεραιότητα και η ασφάλεια των εργαζομένων

Παράλληλα με τη στήριξη στο Εθνικό Σύστημα Υγείας, ο Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ από την πρώτη στιγμή της πανδημίας έκανε σαφές ότι η ασφάλεια και η υγεία των εργαζομένων του δεν θα μπορούσε παρά να είναι απόλυτη προτεραιότητα. Στο πλαίσιο αυτό, πέρα από τα μέτρα που εισηγήθηκαν οι αρχές, επαναπατρίστηκαν στελέχη του Ομίλου, μεταξύ άλλων εφαρμόστηκε πρόγραμμα απομακρυσμένης και εκ περιτροπής εργασίας, ενώ υπήρξε ιδιαίτερη μέριμνα για τους γονείς ανηλίκων τέκνων και για όσους χρειάζονται αυξημένη προσοχή και φροντίδα. «Η χώρα μας μάς χρειάζεται για μία ακόμη φορά και είμαστε και πάλι παρόντες στην πρώτη γραμμή. Το κάναμε όλοι μαζί στα δέκα χρόνια της οικονομικής κρίσης, από την οποία βγήκαμε νικητές. Το ίδιο θα συνεχίσουμε να κάνουμε και σε αυτή τη νέα περιπέτεια, από την οποία ελπίζω κι εύχομαι να βγούμε και πάλι όλοι μαζί νικητές, έχοντας πάντα ως κυρίαρχη προτεραιότητα την ασφάλεια και την υγεία όλων μας», ήταν ένα χαρακτηριστικό κομμάτι του μηνύματος του Γιώργου Περιστερή, προέδρου και διευθύνοντα συμβούλου του Ομίλου ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, προς τους εργαζόμενους του Ομίλου. ●

Το Εθνικό Σύστημα Υγείας και τους ανθρώπους που βρίσκονται στην πρώτη γραμμή της μάχης στηρίζει ο Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ

Ο ΟΠΑΠ δυναμικά παρών στη μάχη κατά του κορωνοϊού

Με αποτελεσματικές παρεμβάσεις βρίσκεται στο πλευρό της δημόσιας υγείας και της κοινωνίας

Ο ΟΠΑΠ διαθέτει ισχυρά αντανακλαστικά και το απέδειξε για ακόμη μια φορά, συμβάλλοντας από την πρώτη στιγμή στην εθνική προσπάθεια αντιμετώπισης της πανδημίας COVID-19. Η εταιρεία, που μετράει περισσότερα από 60 χρόνια ζωής, στηρίζει διαχρονικά την ελληνική κοινωνία με αποτελεσματικές παρεμβάσεις στην υγεία, τον αθλητισμό και την απασχόληση. Στην κρίση του κορωνοϊού, απάντησε με μια νέα σειρά δράσεων για την άμεση στήριξη του συστήματος δημόσιας υγείας, των συνεργατών του και της ελληνικής κοινωνίας συνολικά, αποδεικνύοντας ότι αποτελεί έναν από τους «εθνικούς πρωταθλητές» στον τομέα της εταιρικής υπευθυνότητας. Οι άμεσες και αποφασιστικές πρωτοβουλίες του ΟΠΑΠ ήρθαν λίγες μόλις ημέρες μετά το lockdown, παρότι ήταν από τις πρώτες μεγάλες επιχειρήσεις που επλήγησαν από τις επιπτώσεις της πανδημίας.

Πλέγμα πρωτοβουλιών για τη δημόσια υγεία

Σε μια κρίσιμη περίοδο για το σύστημα υγείας, ο ΟΠΑΠ προχώρησε στην άμεση ενίσχυση των νοσοκομειακών μονάδων της χώρας. Αρχικά, ο ΟΠΑΠ παρέδωσε πλήρως ανακαινισμένη και εκσυγχρονισμένη την Οφθαλμολογική και Ωτορινολαρυγγολογική μονάδα του νοσοκομείου παιδών «Παναγιώτης και Αγλαΐα Κυριακού».

Το έργο αποτελεί μέρος της πρωτοβουλίας του ΟΠΑΠ για την ολική ανακαίνιση των δύο μεγαλύτερων παιδιατρικών νοσοκομείων της χώρας, που υλοποιείται εδώ και 6 χρόνια. Μέχρι σήμερα έχει ολοκληρωθεί το 80% της ανακαίνισης και έχουν παραδοθεί σημαντικά έργα υποδομών. Σε αυτές συμπεριλαμβάνεται μια υπερσύγχρονη μονάδα λοιμωδών νοσημάτων, που επέτρεψε στο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό να αντιμετωπίσει περυσιακά κορωνοϊού. Επιπλέον, ο ΟΠΑΠ προχώρησε στη δωρεά ιατρικού υλικού και εξοπλισμού για την κάλυψη πιεστικών αναγκών των υγειονομικών και νοσοκομειακών φορέων της χώρας. Συνολικά, 500.000 μάσκες χειρουργείου διατέθηκαν στο μηχανισμό στήριξης του Υπουργείου Υγείας. Στο πλαίσιο αυτό, 350.000 μάσκες κατευθύνθηκαν στο νοσοκομείο «ΑΤΤΙΚΟΝ», που αποτελεί νοσοκομείο αναφοράς για την αντιμετώπιση κρουσμάτων COVID-19, ενώ στα νοσοκομεία παιδών «Η Αγία Σοφία» και «Παναγιώτης και Αγλαΐα Κυριακού» διατέθηκαν 90.000 και 60.000 μάσκες, αντίστοιχα. Επιπλέον, για την κάλυψη συγκεκριμένων αναγκών του νοσοκομείου «Παναγιώτης και Αγλαΐα Κυριακού», παραδόθηκαν αιμοδυναμικά μόνιτορ παρακολούθησης ζωτικών σημείων και μόνιτορ ζωτικών παραμέτρων, για χρήση σε Μονάδες Εντατικής Θεραπείας, χειρουργεία και θαλάμους νοσηλείας. Επίσης, με την αρωγή του ΟΠΑΠ, το Χαμόγελο του Παιδιού ανακατεύθυνε τις κινητές μονάδες που αξιοποιούνται για το πρόγραμμα

Οι άμεσες και αποφασιστικές πρωτοβουλίες του ΟΠΑΠ ήρθαν λίγες μόλις ημέρες μετά το lockdown, παρότι ήταν από τις πρώτες μεγάλες επιχειρήσεις που επλήγησαν από τις επιπτώσεις της πανδημίας

προληπτικής ιατρικής «ΟΠΑΠ στην Γειτονιά», θέτοντάς τις άμεσα στη διάθεση του δημόσιου συστήματος υγείας, για την κάλυψη έκτακτων υγειονομικών αναγκών. Ακόμη, ο ΟΠΑΠ και η doctoranytime, μέλος του προγράμματος επιχειρηματικότητας ΟΠΑΠ Forward, προσέφεραν υποστήριξη σε συμπολίτες μας που είχαν ανάγκη να συμβουλευτούν γιατρό, μέσω της διαδικτυακής υπηρεσίας «Συνομιλία με γιατρό online», αξιοποιώντας το δίκτυο πιστοποιημένων γιατρών-συνεργατών της doctoranytime.

Ειδικές δράσεις στήριξης για τους συνεργάτες του δικτύου του ΟΠΑΠ

Μέσα σε αυτή την εξαιρετικά δύσκολη συγκυρία για την ελληνική κοινωνία και οικονομία, ο ΟΠΑΠ υλοποιεί πρόγραμμα στοχευμένων ενεργειών για τη στήριξη του δικτύου των καταστημάτων ΟΠΑΠ και PLAY, που αναγκάστηκαν να αναστείλουν τη λειτουργία τους από τις 14 Μαρτίου. Από την πρώτη στιγμή, ο ΟΠΑΠ στάθηκε δίπλα στους συνεργάτες του, ενισχύοντας το μηχανισμό συστηματικής επικοινωνίας μαζί τους και ενεργοποιώντας δράσεις για την ανακούφισή τους. Μεταξύ άλλων, προωθήθηκαν μέτρα για την αναστολή βραχυπρόθεσμων πληρωμών, τον περιορισμό του λειτουργικού κόστους, την αναστολή αποπληρωμής κατασκευαστικών δανείων που δόθηκαν από την εταιρεία για την ανάπτυξη ή τον εκσυγχρονισμό καταστημάτων κ.ά. Επιπλέον, η εταιρεία είναι έτοιμη να επεκτείνει τη στήριξή της προς τους συνεργάτες της, προετοιμάζοντας μέτρα οικονομικής ενίσχυσης για την επόμενη μέρα, με στόχο να καλυφθούν οι ιδιαίτερες ανάγκες όλων των πρακτορείων. Παράλληλα, υποστηρίζει μέσω ενεργειών συνεχούς ενημέρωσης και συμβουλευτικών υπηρεσιών το σύνολο των συνεργατών της, σε σχέση με την αξιοποίηση των μέτρων που έχουν ανακοινωθεί από την κυβέρνηση για τη στήριξη επιχειρήσεων και εργαζομένων. ●

Οι πρωτοβουλίες της Novartis για την αντιμετώπιση της COVID-19

Η στρατηγική της φαρμακευτικής εταιρείας απέναντι στην πανδημία

Η επόμενη μέρα. Ανταποκρινόμενη στις νέες ανάγκες που επιτάσσει η αντιμετώπιση της πρωτοφανούς υγειονομικής κρίσης, η εταιρία εστιάζει με προσοχή στην επόμενη μέρα. Όλοι περιμένουμε την επιστροφή της ζωής στην κανονική της τροχιά αλλά με τον ιό να εξακολουθεί να μας απειλεί, χρειάζεται υπευθυνότητα και προσοχή. Λαμβάνοντας υπόψη την ασφάλεια των εργαζομένων και των οικογενειών τους, η Novartis Hellas τηρεί συγκεκριμένους κανόνες ακολουθώντας τις οδηγίες της Πολιτείας και της μητρικής εταιρίας. Έτσι, η απόφαση για επιστροφή στο γραφείο αποτελεί ατομική απόφαση του καθενός ενώ σε βασική προτεραιότητα αναδεικνύεται η τήρηση των μέτρων υγιεινής, κοινωνικής απόστασης, ευεξίας και ασφάλειας. Υιοθετώντας ψηφιακά εργαλεία τηλεργασίας και προκειμένου να βοηθήσει τους ανθρώπους της να αντεπεξέλθουν στην απαιτητική συγκυρία, η Novartis εφοδίασε όλα τα εταιρικά κινητά και ipads με ειδική εφαρμογή, που παρέχει συμβουλές σε θέματα άσκησης, διατροφής, πνευματικής και ψυχολογικής ισορροπίας καθώς και 50 δωρεάν συνεδρίες coaching. Παράλληλα επέκτεινε και στις οικογένειές των εργαζομένων τη δωρεάν πρόσβαση στις ψηφιακές πλατφόρμες εκπαίδευσης Coursera και Khan Academy (για παιδιά σχολικής ηλικίας).

#ReimagineMedicine. Η συμμετοχή της Novartis Hellas στην τεράστια προσπάθεια στήριξης του Εθνικού Συστήματος Υγείας υπήρξε άμεση μέσα από την ταχεία αξιοποίηση πόρων του Ταμείου Απόκρισης στην Covid-19 που συστάθηκε από τη Novartis αλλά και τη συνεργασία της Novartis Hellas με το συντονιστικό τμήμα του Υπουργείου Υγείας. Έτσι πραγματοποιήθηκε αγορά ιατρικού και τεχνολογικού εξοπλισμού που κάλυψε συγκεκριμένες ανάγκες των δημόσιων νο-

σοκομείων αναφοράς, και του Ινστιτούτου Παστέρ.

Ειδικότερα:

- 3 κλίνες ΜΕΘ με τον απαραίτητο ιατρικό και τεχνολογικό εξοπλισμό για την υποστήριξη και παρακολούθηση των ασθενών σε δημόσια νοσοκομεία (η δωρεά αφορά σε αγορά 3 σύγχρονων ηλεκτρικών κλινών, 3 αναπνευστήρων ΜΕΘ, 3 φορητών αναπνευστήρων, 3 monitors παρακολούθησης ασθενών, 1 κεντρικό σταθμό και αναλωσίμων).
- 5 οθόνες για την παρακολούθηση ζωτικών λειτουργιών στο Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων.
- Προσφορά 4.000 ιατρικών масκών και γαντιών μιας χρήσης για το προσωπικό των φαρμακείων του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.
- Προχώρησε σε δωρεά 2 αναπνευστήρων, απαντώντας στη σχετική πρωτοβουλία του Συνδέσμου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδος (ΣΦΕΕ).
- Δωρεά τεχνολογικού εξοπλισμού προς το Ελληνικό Ινστιτούτο Παστέρ για την υποστήριξη της τηλεργασίας των εργαζομένων του.

Οι άνθρωποι της Novartis Hellas είχαν τη δυνατότητα να στηρίξουν εθελοντικά τις προσπάθειες που γίνονται για την αντιμετώπιση της πανδημίας στη χώρα, συνεισφέροντας ένα συμβολικό ποσό από τη μισθοδοσία τους. Η εταιρεία διπλασίασε το ποσό που συγκεντρώθηκε για να στηρίξει δομή επιλογής των εργαζομένων.

#PatientsFirst. Θέτοντας στο επίκεντρο των δράσεών της τον ασθενή, η Novartis Hellas, ανέλαβε σειρά στοχευμένων πρωτοβουλιών από την έναρξη εκδήλωσης της πανδημίας. Υλοποιώντας με αίσθημα ευθύνης τον σχεδιασμό της προσέφερε εξασφάλιση στην απρόσκοπτη πρόσβαση των

ασθενών στις καινοτόμες θεραπείες της, πιστή στην αποστολή της να βοηθά τους ανθρώπους να ζουν περισσότερο και με καλύτερη ποιότητα ζωής.

Καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος των κυβερνητικών μέτρων για τον περιορισμό της εξάπλωσης της Covid-19, η Novartis Hellas, σε συνεργασία με την εταιρεία Bioaxis, διασφάλισε τη δωρεάν παράδοση θεραπειών στο σπίτι των ασθενών. Το πρόγραμμα δωρεάν παράδοσης κατ' οίκον απευθύνεται σε περίπου 5.500 ασθενείς των οποίων η θεραπευτική αγωγή δεν διατίθεται από ιδιωτικά φαρμακεία, δεν εξυπηρετούνται από αντίστοιχο πρόγραμμα του συστήματος υγείας και ανήκουν σε ομάδα υψηλού κινδύνου.

«Ο περιορισμός της διάδοσης της Covid-19 αλλά και η προστασία των ασθενών υψηλού κινδύνου, εξαρτάται τόσο από τα μέτρα ατομικής ευθύνης όσο και των συλλογικών πρωτοβουλιών που λαμβάνονται. Στη Novartis θεωρούμε τις Ενώσεις Ασθενών βασικό μας εταίρο. Γι' αυτό και δεσμευόμαστε να υποστηρίζουμε πρωτοβουλίες που ενδυναμώνουν τη φωνή και τις δεξιότητές τους, ειδικά σε συγκυρίες όπως αυτή, όπου όλες οι αποφάσεις πρέπει να λαμβάνονται με γνώμονα και τις δικές τους ανάγκες», σημειώνει η Πρόεδρος και Διευθύνουσα Σύμβουλος της Novartis Hellas, Susanne Kohout.

Ολιστική προσέγγιση. Η Novartis, γνωρίζοντας την αξία της πρωτοβάθμιας περίθαλψης, εστιάζει σε αυτήν, με τεχνογνωσία, online εργαλεία και νέες ψηφιακές λύσεις τόσο για τους ασθενείς, όσο και για τους ιατρούς. Επιπλέον, έχουν εντατικοποιηθεί οι δράσεις του νέου τμήματος Holistic Care, που εστιάζει στην Πρωτοβάθμια Περιθαλψη και προάγει τη θεραπευτική συμμαχία των επαγγελματιών υγείας προς όφελος των ασθενών με χρόνια νοσήματα. Εν μέσω της πανδημίας της COVID-19, η επικοινωνία εξ αποστάσεως μεταξύ ασθενών και ιατρών έχει γίνει αναγκαία και το τμήμα Holistic Care υποστηρίζει με τεχνογνωσία την αξιοποίηση διαδικτυακών εργαλείων και ταυτόχρονα αξιολογεί την ανάπτυξη καινούργιων ψηφιακών λύσεων που θα έχουν και μακροπρόθεσμο όφελος για τους ασθενείς, με απώτερο στόχο την προάσπιση της δημόσιας υγείας. ●

Έχοντας στο επίκεντρο των δράσεών της τον ασθενή, η Novartis εγκαινίασε το πρόγραμμα «Δωρεάν παράδοσης κατ' οίκον» για φαρμακευτική αγωγή των ασθενών με σοβαρά νοσήματα

Ο ΑΔΜΗΕ απαντά στην πανδημία του COVID-19

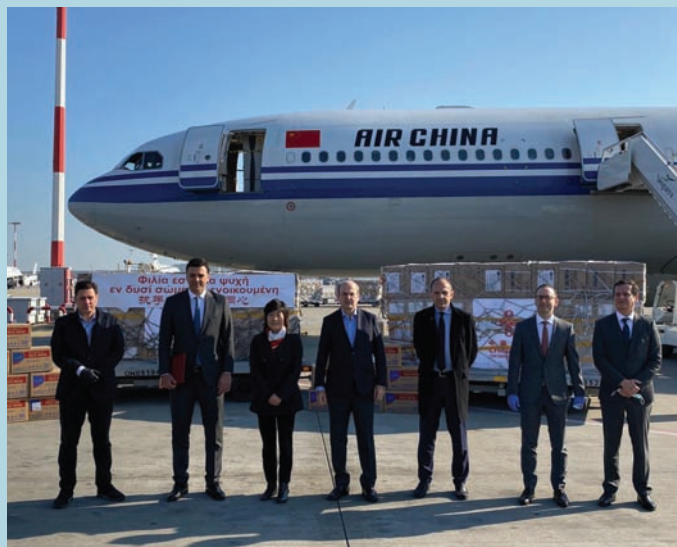
Δίπλα στα νοσοκομεία
αναφοράς και το ΕΚΑΒ
από την πρώτη στιγμή
της κρίσης



Σημαντική ήταν η συμβολή του ΑΔΜΗΕ στη μάχη ενάντια στην πανδημία του Covid-19. Από την πρώτη κιόλας στιγμή και αντιλαμβανόμενος ότι το μεγαλύτερο μέρος της προσπάθειας θα πρέπει να αφιερωθεί στη στήριξη του Εθνικού Συστήματος Υγείας, ο ΑΔΜΗΕ ήρθε σε επικοινωνία με τις αρμόδιες αρχές της χώρας, προκειμένου να διερευνήσει τις ελλείψεις τους.

Στο πλαίσιο αυτό ήρθε σε επαφή με τις διοικήσεις των 13 νοσοκομείων αναφοράς για τον κορωνοϊό, καθώς επίσης και με το ΕΚΑΒ, με την πρώτη γραμμή της «μάχης» δηλαδή, ώστε να καταγραφούν οι ανάγκες τους στα διάφορα στάδια μεταφοράς, εξέτασης και νοσηλείας των ασθενών με κορωνοϊό.

Στην προσφορά του ΑΔΜΗΕ ανταποκρίθηκαν το Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ηρακλείου, το Γενικό Νοσοκομείο Χανίων «Άγιος Γεώργιος», το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Πατρών «Παναγία η Βοήθεια», το Γενικό Νοσοκομείο Νοσημάτων Θώρακος «Σωτηρία» και το ΕΚΑΒ. Οι δυσκολίες ήταν πολλές, καθώς είχαν αρχίσει ήδη να διαφαίνονται οι σοβαρές ελλείψεις στην αγορά σε τέτοιου είδους εξοπλισμό. Ωστόσο, κατέστη δυνατό να βρεθεί το σύνολο του νοσοκομειακού εξοπλισμού που ζητήθηκε, με διαδικασίες «εξπρές». Μια ακόμα προϋπόθεση που λήφθηκε σοβαρά υπόψη αναφορικά με την αγορά του νοσοκομειακού εξοπλισμού ήταν η όσο το δυνατόν ταχύτερη παράδοσή του στα νοσοκομεία.



Αγγίζει τις 900.000 ευρώ το ύψος της προσφοράς

Η προμήθεια του εξοπλισμού περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, αναπνευστήρες ΜΕΘ και μεταφοράς, ακτινολογικά μηχανήματα, ογκομετρικές αντλίες έγχυσης φαρμάκων με τα αναλώσιμά τους και προκατασκευασμένους οικισμούς (isobox), με το ύψος της δωρεάς του ΑΔΜΗΕ, έως εδώ, να αγγίζει τις 370.000 ευρώ. Παράλληλα, ο στρατηγικός εταίρος του ΑΔΜΗΕ, State Grid, προχώρησε σε δωρεά 500.000 προστατευτικών масκών από την State Grid Corporation of China στο Υπουργείο Υγείας και αναμένεται να προβεί σε περαιτέρω δωρεές.

Αυτό ήταν το πρώτο στάδιο της παρέμβασης του ΑΔΜΗΕ, καθώς στη συνέχεια, στις 25 Απριλίου, παραδόθηκαν στο υπουργείο Υγείας 200.000 μάσκες N95 (τύπου FFP2) οι οποίες μεταφέρθηκαν από την Κίνα με ειδική πτήση της Aegean Airlines. Και εξίσου σημαντικό, δρομολογήθηκε η δωρεά θαλάμων μεταφοράς ασθενών για τις νησιωτικές περιοχές και για τις περιοχές που δεν έχουν άμεση πρόσβαση σε νοσοκομεία, για ασθενείς που επιβάλλεται να νοσηλευθούν. Καθώς η πανδημία αντιμετωπίστηκε θετικά, όπως λένε οι ειδικοί, ωστόσο ο συναγερμός ακόμα δεν έχει λήξει, ο Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ) παραμένει σε εγρήγορση για οτιδήποτε χρειαστεί. ●

Στο πλευρό των νοσοκομείων αναφοράς και του ΕΚΑΒ από την πρώτη στιγμή της πανδημίας του νέου κορωνοϊού στάθηκε ο ΑΔΜΗΕ, με δωρεές σε νοσοκομειακό και ιατρικό εξοπλισμό.



Η δύσκολη αποστολή του Ιδρύματος Ωνάση

Πώς κατάφερε να εξασφαλίσει **13,5 εκατ. μάσκες** για το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό στην πιο δύσκολη περίοδο

Αυτή η πρωτοβουλία του Ιδρύματος Ωνάση, όπως σημειώνουν οι άνθρωποί του, ήταν το ελάχιστο «ευχαριστώ» στο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό της χώρας

Τις πρώτες ημέρες της κρίσης της πανδημίας, τις ημέρες εκείνες που κύριο μέλημα όλων ήταν να στηριχθούν με κάθε τρόπο το Εθνικό Σύστημα Υγείας και οι άνθρωποί του που μάχονταν στην πρώτη γραμμή, βασική προτεραιότητα ήταν τα «όπλα». Εν προκειμένω οι μάσκες, είδος πρώτης ανάγκης για το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό της χώρας μας, σε μία περίοδο που οι μάσκες ήταν είδος προς εξαφάνιση και τα κράτη χρησιμοποιούσαν πολλές φορές ακόμη και αθέμιτες πρακτικές για να τις αποκτήσουν. Εκείνες τις δύσκολες ημέρες το ίδρυμα Ωνάση κατάφερε να εξασφαλίσει 13,5 εκατομμύρια χειρουργικές μάσκες για τις ανάγκες του ΕΣΥ.

Όλα έγιναν ύστερα από συντονισμένη προσπάθεια του Ιδρύματος Ωνάση, σε συνεργασία με το Γραφείο του πρωθυπουργού και το Υπουργείο Υγείας. Στο τέλος Μαρτίου προσγειώθηκαν στο αεροδρόμιο «Ελευθέριος Βενιζέλος» τα τρία αεροσκάφη που έρχονταν από την Κίνα με το δυσεύρετο αυτό υλικό και παραδόθηκαν στον πρωθυπουργό, Κυριάκο Μητσοτάκη, και τον υπουργό Υγείας, Βασίλη Κικίλια, από τον πρόεδρο του Ιδρύματος Ωνάση, Αντώνη Παπαδημητρίου.



Ήταν ένα δύσκολο εγχείρημα, συνολικού κόστους 7.750.000 ευρώ, το οποίο επιτεύχθηκε με συλλογική προσπάθεια και συνεργασία. Για τη μεταφορά του υλικού, το Ίδρυμα Ωνάση ναύλωσε ένα Boeing 747 Jumbo Cargo, ενώ η Aegean προσέφερε δύο αεροσκάφη A320. Στα αεροσκάφη αυτά, μάλιστα, μετά από συνεννόηση με το Ίδρυμα Ωνάση, μεταφέρθηκαν και δωρεές τρίτων. Στην πολύ καλά συντονισμένη επιχείρηση ένα επίσης κρίσιμο ζήτημα ήταν η συλλογή των масκών και η διαχείριση της μεταφοράς τους από την κινεζική επικράτεια.

Οι ιατρικές μάσκες διατέθηκαν από το Υπουργείο Υγείας στο Εθνικό Σύστημα Υγείας, καλύπτοντας ανάγκες σε όλη την ελληνική επικράτεια και δίνοντας μια μεγάλη «ανάσα» στο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό. Αυτή η πρωτοβουλία του Ιδρύματος Ωνάση, όπως σημειώνουν οι άνθρωποί του, ήταν το ελάχιστο «ευχαριστώ» στο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό της χώρας για το σπουδαίο έργο που επιτέλεσε και συνεχίζει να επιτελεί. Με το Ίδρυμα να στέλνει το μήνυμα ότι θα στέκεται πάντα δίπλα στην κοινωνία, στηρίζοντας τους καθημερινούς ήρωες που μας δείχνουν τον δρόμο, για να κάνουμε όλοι μαζί ένα βήμα πιο πέρα, με αίσθημα ατομικής και κοινωνικής ευθύνης. ●

Η κοινωνική προσφορά αναπόσπαστο κομμάτι της κουλτούρας της Lidl Ελλάς

Έμπρακτη στήριξη της ελληνικής κοινωνίας με μία σειρά δράσεων για τους πιο ευάλωτους

Μια κοινωνία που το καλό μοιράζεται σε όλους. Είναι η δέσμευση της Lidl Ελλάς, το βασικό στοιχείο της εταιρικής της κουλτούρας εδώ και 20 χρόνια. Και πολύ περισσότερο σε αυτές τις δύσκολες στιγμές που ζούμε, λόγω της πανδημίας του Covid-19. Εδώ, στα δύσκολα, η Lidl Ελλάς αποδεικνύει και πάλι ότι η κοινωνική αλληλεγγύη βρίσκεται στο DNA της, μέσα από μια σειρά πρωτοβουλιών για τη στήριξη της κοινωνίας.

Δίπλα στο Εθνικό Σύστημα Υγείας

Συμβάλλοντας έμπρακτα στη μάχη κατά του Covid-19, η Lidl Ελλάς διέθεσε €100.000 για την κάλυψη επείγοντων αναγκών του Εθνικού Συστήματος Υγείας της χώρας μας, με απέραντο σεβασμό προς τους ανθρώπους που βρίσκονται στην πρώτη γραμμή της μάχης. Παράλληλα προχώρησε σε δωρεά 50.000 масκών στην Περιφέρεια Αττικής, επίσης για την ενίσχυση της υπεράνθρωπης προσπάθειας που καταβάλλουν καθημερινά οι γιατροί και οι νοσηλευτές.

Στήριξη του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι» σε 6 δήμους

Όλη αυτή την περίοδο υπήρξαν περιοχές που επλήγησαν περισσότερο, που εφαρμόστηκαν αυξημένα περιοριστικά μέτρα ή και απόλυτη καραντίνα. Τέτοιοι ήταν οι δήμοι Μύκης, Καστοριάς, Ξάνθης, Ορεστίδος, Νεστορίου και Αλμωπίας. Δίπλα

στους κατοίκους αυτών των περιοχών στάθηκε η Lidl Ελλάς, προσφέροντας τρόφιμα μακράς διάρκειας και είδη πρώτης ανάγκης. Συγκεκριμένα, σε συντονισμό με τους έξι δήμους στο πλαίσιο του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι» και με προτεραιότητα στις περιοχές όπου υπήρξε «περιορισμός κατ'οίκον», προχώρησε άμεσα στην αποστολή των προϊόντων προσφέροντας μία ανάσα ανακούφισης.

Διαχρονικά στο πλευρό του Χαμόγελου του Παιδιού

Εδώ και χρόνια η Lidl Ελλάς στηρίζει το Χαμόγελο του Παιδιού. Ειδικά σε αυτή την περίοδο της πανδημίας προσέφερε τρόφιμα μακράς διάρκειας και είδη πρώτης ανάγκης στα 11 Σπίτια του Οργανισμού Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Κέρκυρα, Καβάλα, Κόρινθο, Αίγιο και Κυλλήνη Ηλείας, για την κάλυψη βασικών αναγκών των παιδιών. Από το 2012 η Lidl Ελλάς έχει προσφέρει για τη στήριξη του Χαμόγελου του Παιδιού περισσότερο από 1 εκατομμύριο ευρώ, μέσω παραλαβών από τα καταστήματά της σε όλη την Ελλάδα, αλλά και πληθώρας δράσεων και ενεργειών. Το 2015 η εταιρία διέθεσε στον Οργανισμό ακίνητό της, προχωρώντας αρχικά σε μια σειρά κατασκευαστικών εργασιών. Έκτοτε καλύπτει σε μηνιαία βάση όλα τα λειτουργικά έξοδα του Κέντρου Στήριξης Παιδιού και Οικογένειας Ανατολικής Αττικής, έχοντας παραχωρήσει παράλληλα δύο επαγγελματικά αυτοκίνητα, τα οποία επισκέπτονται καθημερινά καταστήματα του δικτύου της Lidl Ελλάς και λαμβάνουν προϊόντα για την κάλυψη των αναγκών όλων των σπιτιών του Οργανι-

σμού στον νομό Αττικής και στη Βόρεια Ελλάδα. Επιπλέον, η εταιρία στηρίζει τη δημιουργία Κέντρου Στήριξης Παιδιού και Οικογένειας στη Βόρεια Ελλάδα, ώστε να καλύψει τις ανάγκες περισσότερων οικογενειών που αντιμετωπίζουν προβλήματα διαβίωσης.

Το συνολικό έργο μέχρι σήμερα

Εχοντας από την αρχή της λειτουργίας της την κοινωνική προσφορά σε πρώτο πλάνο, η Lidl Ελλάς έχει προχωρήσει σε πληθώρα δράσεων για τη στήριξη της ελληνικής κοινωνίας, διαθέτοντας:

- Πάνω από 2 εκατ. ευρώ επενδύσεις σε κοινωνικές & περιβαλλοντικές δράσεις από το 2015 έως σήμερα
- Πάνω από 1 εκατ. ευρώ σε δωρεές προϊόντων από το 2015 έως σήμερα
- Πάνω από €600.000 σε εκστρατείες προληπτικής ιατρικής για απομακρυσμένες περιοχές από το 2011 έως σήμερα
- Προσφορά 300.000 μερίδων φαγητού στην ΜΚΟ «Μπορούμε»
- €250.000 σε υποτροφίες και δράσεις του «Κέντρου για Χαρισματικά Παιδιά CTY Greece» από το 2016
- Συγκέντρωση άνω των 40.000 καρτοτσιών τροφίμων για το «Όλοι μαζί Μπορούμε» από το 2011 έως σήμερα
- Υποστήριξη 12.000 μαθητών σε 72 σχολεία μέσα από το πρόγραμμα «Δεκατιανό στο Σχολείο» για το 2016-2017
- €40.083 σε 4 ΜΚΟ μέσα από την πρωτοποριακή καμπάνια «Φυλλάδιο Προσφοράς #apotalidl» που έτρεξε τον Νοέμβριο-Δεκέμβριο 2019. ●

Στα δύσκολα, η Lidl Ελλάς αποδεικνύει και πάλι ότι η κοινωνική αλληλεγγύη βρίσκεται στο DNA της, μέσα από μια σειρά πρωτοβουλιών για τη στήριξη της κοινωνίας





Οι δράσεις της Τράπεζας Πειραιώς απέναντι στην πανδημία

Στοχευμένες πρωτοβουλίες για τη στήριξη του ΕΣΥ, την ασφάλεια πελατών και εργαζομένων, την υποστήριξη της ελληνικής οικονομίας

Αμεση και στοχευμένη ήταν η κινητοποίηση της Τράπεζας Πειραιώς από τις πρώτες ημέρες εκδήλωσης της πανδημίας. Οι δράσεις της Τράπεζας υλοποιούνται με βάση συγκεκριμένο σχέδιο που εξαρχής είχε ως στόχους τη συμβολή της στη μάχη κατά του Covid-19, την ασφάλεια των πελατών και των εργαζομένων, την επιχειρησιακή συνέχεια της ίδιας της τράπεζας και ευρύτερα την υποστήριξη της οικονομίας που έχει υποστεί δραματικές συνέπειες λόγω της κρίσης που έχει προκληθεί.

Στη μάχη κατά του Covid-19

Η Τράπεζα συστρατεύτηκε στη μεγάλη κινητοποίηση για την αντιμετώπιση της εξάπλωσης της πανδημίας και την υποστήριξη του συστήματος υγείας. Στο πλαίσιο αυτό προχώρησε σε δωρεά υγειονομικού υλικού πρώτης ανάγκης (20 αναπνευστήρες), το οποίο επελέγη σύμφωνα με τις υποδείξεις του Υπουργείου Υγείας. Επιπλέον, ενθάρρυνε τη συμμετοχή των πελατών της στη συλλογική προσπάθεια αντιμετώπισης της πανδημίας, αξιοποιώντας την ηλεκτρονική υπηρεσία Pay&Save και προσέφερε στο Υπουργείο Υγείας το ποσό των 420.000 ευρώ.

Δίπλα στους πελάτες

Με βάση μια σειρά ειδικών εργαλείων και εξειδικευμένων λύσεων, η Τράπεζα βρίσκεται από την αρχή της κρίσης ενεργά δίπλα σε όλους τους πελάτες της ώστε να περιορίζονται οι αρνητικές επιπτώσεις στις δραστηριότητές τους και να εξυπηρετούνται οι ανάγκες τους. Κατανοώντας τις δυσκολίες που προκύπτουν λόγω των επιπτώσεων της πανδημίας στην οικονομική δραστηριότητα, η Τράπεζα Πειραιώς έχει ήδη λάβει συγκεκριμένα μέτρα

στήριξης και διευκόλυνσης μικρομεσαίων επιχειρήσεων, ελεύθερων επαγγελματιών και ιδιωτών, τόσο εφαρμόζοντας άμεσα τις νομοθετικές ρυθμίσεις που έχουν προωθηθεί, όσο και με ίδια μέσα και εργαλεία.

Σε ό,τι αφορά ειδικότερα στο χώρο του επιχειρείν, η Τράπεζα ενεργοποίησε άμεσα συγκεκριμένα εργαλεία και διαδικασίες σε συνεργασία με την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα (ΕΤΑ) και το Υπουργείο Ανάπτυξης, αναλαμβάνοντας την εφαρμογή τους για την υποστήριξη των πελατών, επιχειρήσεων και επαγγελματιών που έχουν πληγεί από την κρίση και αντιμετωπίζουν πιεστικά προβλήματα ρευστότητας και εξυπηρέτησης των υποχρεώσεών τους. Πρωτοβουλίες ανέλαβε η Τράπεζα και για τη στήριξη του αγροτικού κόσμου ως η κατεχόμενη τράπεζα του πρωτογενούς και αγροδιατροφικού τομέα και των ανθρώπων που εργάζονται και επιχειρούν σε αυτόν. Παράλληλα ενθαρρύνει με συγκεκριμένους τρόπους τη χρήση των ηλεκτρονικών μέσων συναλλαγών που είναι εύχρηστα και ασφαλή και ήδη η αύξηση του αριθμού των χρηστών είναι εντυπωσιακή. Έχοντας επενδύσει όλα τα τελευταία χρόνια πολύ σημαντικούς οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους στην ψηφιοποίηση των συναλλαγών και την εισαγωγή των πιο σύγχρονων τεχνολογικών εφαρμογών, η Τράπεζα έχει εντείνει την ενεργοποίηση όλων των δυνατοτήτων της για την εξυπηρέτηση των πελατών μέσα από ψηφιακά κανάλια με εύχρηστο και απόλυτα ασφαλή τρόπο.

Ενθαρρύνοντας τη συμμετοχή των πελατών της στη συλλογική προσπάθεια αντιμετώπισης της πανδημίας και αξιοποιώντας την ηλεκτρονική υπηρεσία Pay&Save, η Τράπεζα Πειραιώς προσέφερε στο Υπουργείο Υγείας 420.000 ευρώ

Η επιστροφή

Η σταδιακή επιστροφή των εργαζομένων στην Τράπεζα γίνεται με βάση συγκεκριμένο σχέδιο και μέτρα για την προστασία της υγείας και της ασφάλειάς τους, σε συνεργασία και συντονισμό τόσο με τον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.), όσο και με τα υπουργεία Υγείας και Εργασίας. Το προσωπικό έχει ενημερωθεί και έχουν δοθεί σαφείς οδηγίες για την επανεγκατάσταση, την κίνηση και τις λειτουργίες στους χώρους εργασίας. Αναδιαμορφώνονται κατάλληλα οι χώροι και για τις συνεργασίες και τις μεγάλες συναντήσεις. Ενθαρρύνεται η διενέργεια συναντήσεων ή διασκέψεων μέσω της χρήσης εναλλακτικών καναλιών, π.χ. MS Teams. Αποφεύγονται οι συναντήσεις με φυσική παρουσία και, όταν αυτές είναι απολύτως απαραίτητες, τηρούνται αποστάσεις ασφαλείας 2 μέτρων.

Ασφάλεια

Με συγκεκριμένους όρους γίνεται και η εξυπηρέτηση των πελατών τόσο στα καταστήματα όσο και στις κεντρικές υπηρεσίες, με γνώμονα την ασφάλεια τόσο για τους πελάτες όσο και για τους εργαζόμενους. Αναλυτικές οδηγίες δίνονται στους πελάτες με ανακοίνωση έξω από το κατάστημα.

Οι δύο άξονες για την ασφαλή διεκπεραίωση των συναλλαγών και τη συνεργασία με τους πελάτες είναι η προγραμματισμένη επικοινωνία μαζί τους, αλλά και η αξιοποίηση των ψηφιακών δυνατοτήτων μέσω της ηλεκτρονικής τραπεζικής winbank web banking.

Ειδικότερα, η συνεργασία με τους πελάτες γίνεται με προγραμματισμένο ραντεβού με τον επιχειρηματικό ή επενδυτικό σύμβουλο και ο περιορισμός του αριθμού των πελατών μέσα στο κατάστημα εφόσον είναι αναγκαία η φυσική τους παρουσία. Πέραν αυτού, αναλήψεις μετρητών μέχρι 400 ευρώ πραγματοποιούνται μόνο μέσω του ΑΤΜ, ενώ ηλεκτρονικά εξυπηρετούνται οι καταθέσεις, οι πληρωμές ΔΕΚΟ, η ενημέρωση των λογαριασμών και οι ενημερώσεις βιβλιαρίων. ●





Γαλακτοβιομηχανία ΔΩΔΩΝΗ: Η Γεύση του Καλού έχει τη γεύση της κοινωνικής συνεισφοράς και προσφοράς

Η εταιρεία στάθηκε έμπρακτα στο πλευρό της ελληνικής κοινωνίας
στη διάρκεια της πανδημίας

Η ΔΩΔΩΝΗ
στάθηκε από
την αρχή της
πανδημίας
στο πλευρό
όσων είχαν
πραγματική
ανάγκη, προ-
σφέροντας
συνολικά προ-
ϊόντα που
ξεπέρασαν
τους 2 τόνους

Υλοποιώντας σταθερά δράσεις εταιρικής κοινωνικής ευθύνης με επίκεντρο τον άνθρωπο, την οικογένεια, το παιδί και την κοινωνική συνεισφορά, η Γαλακτοβιομηχανία ΔΩΔΩΝΗ έχει αποδείξει έμπρακτα ότι αποτελεί μία κοινωνικά υπεύθυνη εταιρεία, με πάνω από μισό αιώνα ζωής. Ετησίως, σχεδιάζει και υλοποιεί ένα διευρυμένο πρόγραμμα δράσεων, με στόχο την επιστροφή αξίας προς όλα τα κοινά και τη διάδοση της ξεχωριστής της γεύσης, της Γεύσης του Καλού. Δεν είναι τυχαίο μάλιστα ότι τα τελευταία επτά χρόνια η ΔΩΔΩΝΗ έχει διαθέσει συνολικά πάνω από 50 τόνους γαλακτοκομικών προϊόντων και 10 εκατ. μερίδες για τη στήριξη όσων έχουν ανάγκη, μέσω φορέων και μη κερδοσκοπικών οργανισμών που επιτελούν σημαντικό έργο ανά την Ελλάδα, συνεισφέροντας στη στήριξη ευπαθών ομάδων και στην αντιμετώπιση βασικών κοινωνικών προβλημάτων, στην ανάδειξη της καινοτομίας και στη διευκόλυνση της καθημερινότητας των χιλιάδων παραγωγών της.

Για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού

Στην εποχή της πανδημίας, η έννοια της κοινωνικής αλληλεγγύης μετουσιώθηκε σε πράξη. Η ΔΩΔΩΝΗ στάθηκε από την αρχή στο πλευρό όσων είχαν πραγματική ανάγκη προσφέροντας συνολικά προϊόντα που ξεπέρασαν τους 2 τόνους. Συγκεκριμένα, μέσω του διευρυμένου προγράμματος εταιρικής ευθύνης «Η Γεύση του Καλού», η εταιρεία υλοποίησε μια σειρά από δράσεις τόσο στην Αθήνα όσο και στην τοπική κοινωνία της Ηπείρου, υποστηρίζοντας έμπρακτα την κοινή προσπάθεια για την αντιμετώπιση της πανδημίας. Με αφετηρία την Ήπειρο, η εταιρεία σε ε-

βδομαδιαία βάση πρόσφερε καλάθια με γαλακτοκομικά προϊόντα σε εκατοντάδες ευπαθείς και οικονομικά ευάλωτες ομάδες της Ηπείρου, ώστε να μπορέσουν στην πράξη να παραμείνουν στο σπίτι υγιείς και ασφαλείς, ενώ διέθεσε μεγάλη ποσότητα υλικού υγειονομικού ενδιαφέροντος στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο για τη στήριξη του σημαντικού έργου του ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού.

Στην ίδια κατεύθυνση, η ΔΩΔΩΝΗ αποφάσισε να μεταφέρει τη δράση της και στην Αθήνα. Έτσι, συμβάλλοντας στη στήριξη των αναγκών σίτισης του Κέντρου Υποδοχής και Αλληλεγγύης του Δήμου Αθηναίων (ΚΥΑΔΑ), η εταιρεία πρόσφερε για ένα μήνα γαλακτοκομικά προϊόντα με στόχο την καθημερινή δωρεάν διάθεσή τους σε πάνω από 100 πολυμελείς οικογένειες, μέσω του Κοινωνικού Παντοπωλείου και του Κόμβου αλληλοβοήθειας του ΚΥΑΔΑ.

Παράλληλα, με υψηλό αίσθημα ευθύνης απέναντι στους εργαζομένους, τους συνεργάτες-παραγωγούς της και τους καταναλωτές της, η ΔΩΔΩΝΗ σχεδίασε από την πρώτη στιγμή ειδικό πλάνο αντιμετώπισης της κρίσης και έλαβε όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία της υγείας των εργαζομένων της και τη διατήρηση της απρόσκοπτης λειτουργίας της.

Θέτοντας τη δημόσια υγεία σε προτεραιότητα, η εταιρεία εφαρμόσε αυστηρά μέτρα πρόληψης σε όλους τους χώρους των 3 εργοστασιακών της μονάδων, καθώς και στο δίκτυο διανομής και συλλογής της πρώτης ύλης υλοποίησε και συνεχίζει να υλοποιεί εξειδικευμένες απολυμάνσεις σε όλους τους ενδεδειγμένους χώρους της εφοδιαστικής της αλυσίδας διασφάλισε την ομαλή τροφοδοσία όλων των σημείων πώλησης, προκειμένου οι καταναλωτές να μπορούν να προμηθευτούν τα αγαπημένα τους γαλακτοκομικά προϊόντα καθόλη τη διάρκεια της καραντίνας.

Για την οικογένεια και την κοινωνία

Πιστή στις αξίες που πρεσβεύει, η ΔΩΔΩΝΗ συνεισφέρει σταθερά σε πρωτοβουλίες που εστιάζουν στη στήριξη της οικογένειας και του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου. Τα τελευταία χρόνια, η ΔΩΔΩΝΗ στηρίζει σταθερά το έργο της Μονής Δουραχάνης και τη Μητρόπολη Ιωαννίνων και προσφέρει καθημερινά προϊόντα της σε τοπικές ενορίες και σε συσσίτια στην Ήπειρο και σε λοιπές περιοχές της Ελλάδας. Παράλληλα, μέσω της προσφοράς προϊόντων, έχει στηρίξει πολλές Μη Κερδοσκοπικές Οργανώσεις όπως η Ελληνική Εταιρία Προστασίας & Αποκαταστάσεως Αναπήρων Προσώπων (ΕΛΕΠΑΠ), ο Σύλλογος Γονέων Παιδιών με νεοπλασματική ασθένεια «ΦΛΟΓΑ Ιωαννίνων», η ΜΚΟ ΕΛΙΖΑ, το Χαμόγελο του Παιδιού, τα Παιδικά Χωριά SOS, η Κιβωτός του Κόσμου και η ΟΥΝΕΣΚΟ Πειραιά και Νήσων.

Για τον αθλητισμό

Υποστηρίζοντας ενεργά την εθελοντική προσφορά, η εταιρεία στηρίζει σταθερά πρωτοβουλίες που προάγουν την ενότητα και την αλληλεγγύη. Στο πλαίσιο αυτό, η ΔΩΔΩΝΗ τα τελευταία χρόνια υποστηρίζει τοπικές αθλητικές διοργανώσεις και αποτελεί σταθερό χορηγό του Ioannina Lake Run, μίας από τις πιο δημιουργικές και όμορφες αθλητικές διοργανώσεις των Ιωαννίνων, προάγοντας το μήνυμα πως ο αθλητισμός είναι για όλους. ●

Για τους τοπικούς παραγωγούς

Αποτελώντας μία ιστορική γαλακτοβιομηχανία, η ΔΩΔΩΝΗ σήμερα διαθέτει 3 εργοστασιακές μονάδες, σημαντική εξαγωγική δραστηριότητα σε 53 χώρες του κόσμου, 9 κατηγορίες γαλακτοκομικών προϊόντων και πάνω από 100 μοναδικούς κωδικούς, που ξεχωρίζουν για τη γεύση, την ποιότητα και την ελληνική τους ταυτότητα. Επιπλέον, διατηρεί τη μεγαλύτερη ζώνη γάλακτος στη χώρα μας, με περισσότερους από 5.500 μικρούς και μεγάλους παραγωγούς σε 514 χωριά, από τους οποίους συλλέγει αποκλειστικά αγνό, 100% ελληνικό γάλα. Αποτελώντας έναν από τους μεγαλύτερους εργοδότες στην περιοχή της Ηπείρου, η εταιρεία διαθέτει αρρήκτους δεσμούς με τους τοπικούς της παραγωγούς και έχει δημιουργήσει μία σχέση εμπιστοσύνης μαζί τους, στηρίζοντας τους σε κάθε σημαντικό βήμα. Μεταξύ άλλων, η εταιρεία υλοποιεί από το 2014 ένα πρωτοποριακό πρόγραμμα μέγιστης απόδοσης της παραγωγής σε επιλεγμένες κτηνοτροφικές μονάδες της ζώνης γάλακτος, με στόχο την αύξηση της παραγόμενης ποσότητας και τη βελτίωση των ποιοτικών χαρακτηριστικών της πρώτης ύλης. Στην ίδια κατεύθυνση κάθε χρόνο εφαρμόζει πιστά την πολιτική προκαταβολών, προσφέροντας σταθερά τις υψηλότερες τιμές γάλακτος στην αγορά.



Η Chipita στηρίζει την κοινωνία και το ΕΣΥ

Με μήνυμα **«Μαζί, για τον άνθρωπο και την κοινωνία»**, η εταιρεία και οι εργαζόμενοί της πρωτοστατούν στη δημιουργία αξίας υπέρ της τοπικής κοινωνίας της Λαμίας και του Εθνικού Συστήματος Υγείας, με μια σημαντική δωρεά €500.000

Με 47 χρόνια λειτουργίας, κάθε δραστηριότητα της Chipita βάζει πρώτο τον άνθρωπο, δημιουργώντας προστιθέμενη αξία για το σύνολο της κοινωνίας

Στην **Chipita** λένε ότι ο άνθρωπος είναι και ο τόπος του. Το ίδιο ισχύει και για τις εταιρείες. Γιατί υπάρχουν εταιρείες, με μακροχρόνια και διεθνή παρουσία, που παραμένουν άρρηκτα δεμένες με τις κοινωνίες στις οποίες δραστηριοποιούνται. Ένα τέτοιο παράδειγμα αποτελεί η Chipita και οι εργαζόμενοί της. Με 47 χρόνια λειτουργίας, κάθε δραστηριότητα της εταιρείας βάζει πρώτο τον άνθρωπο, δημιουργώντας προστιθέμενη αξία για το σύνολο της κοινωνίας.

Εταιρεία και εργαζόμενοι στο πλευρό των Λαμιών

Ένας τόπος με τον οποίο η εταιρεία έχει στενούς δεσμούς είναι η ευρύτερη περιοχή της Λαμίας. Εκεί, η Chipita διατηρεί μία από τις βασικές παραγωγικές της μονάδες, από την ίδρυσή της έως σήμερα. Έχοντας σταθεί στο πλευρό των ανθρώπων της περιοχής επί δεκαετίες, η Chipita και οι εργαζόμενοί της έδωσαν πχρηό «παρών» κατά τη διάρκεια της πανδημίας.

Από την πρώτη στιγμή ήρθαν σε επικοινωνία με τις υγειονομικές αρχές και προχώρησαν άμεσα σε μία σημαντική δωρεά ύψους €500.000. Μία συμβολική κίνηση που στοχεύει στην κάλυψη των αναγκών του Γενικού Νοσοκομείου Λαμίας, του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Βοήθειας (ΕΚΑΒ) σε ιατρικό εξοπλισμό, αλλά και του Εθνικού Συστήματος Υγείας.



Η προσφορά στο Γενικό Νοσοκομείο Λαμίας

Χάρη στην κινητοποίηση της εταιρείας, το Γενικό Νοσοκομείο Λαμίας εξοπλίστηκε με 15 αναπνευστήρες για τις Μονάδες Εντατικής Θεραπείας, καθώς και με επιπρόσθετα εφόδια και Μέσα Ατομικής Προστασίας όπως χειρουργικές μάσκες, γυαλιά προστασίας, καπέλα χειρουργείου, ιατρικές ποδιές, στολές υψηλής προστασίας, γάντια και αντισηπτικό χεριών.

Η προσφορά στο ΕΚΑΒ

Ταυτόχρονα, το ΕΚΑΒ ενισχύθηκε με ιατροτεχνολογικό εξοπλισμό που κρίνεται απαραίτητος για αεροδιακομιδές, επιτρέποντας την πιο ασφαλή μεταφορά ασθενών με Covid-19, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα. Συγκεκριμένα, το ΕΚΑΒ έλαβε τρία φορητά monitors πολλαπλών παραμέτρων, με όλα τα απαραίτητα αναλώσιμα υλικά, τρεις ογκομετρικές αντλίες ενδοφλέβιας έγχυσης υγρών, δέκα σάκους πρώτων βοηθειών, καθώς και υγειονομικό υλικό.

Η προσφορά στο Εθνικό Σύστημα Υγείας

Λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες του συνόλου της κοινωνίας, οι άνθρωποι της Chipita ανέπτυξαν σημαντικές συνεργασίες και με άλλες εταιρείες και ιδρύματα, συμβάλλοντας στην αγορά 50.000 προστατευτικών масκών μιας χρήσης από την Κίνα για τις ανάγκες του Εθνικού Συστήματος Υγείας. Οι μάσκες, μάλιστα, έχουν ήδη διανεμηθεί στις κατά τόπους νοσοκομειακές μονάδες.

Μαζί, για ένα βιώσιμο μέλλον

Η Chipita και οι άνθρωποί της απέδειξαν γι' ακόμη μια φορά ότι στη μάχη της καθημερινότητας, το «Μαζί» οφείλει να έχει πρωταγωνιστική θέση. Χτίζοντας γέφυρες συνεργασίας, επιχειρήσεις, εργαζόμενοι και τοπικές κοινωνίες μπορούν να κάνουν τη διαφορά, δημιουργώντας αξία και ένα βιώσιμο μέλλον για όλους. ●



ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ

Σημαντικές δράσεις στήριξης του Εθνικού Συστήματος Υγείας και της κοινωνίας

Προσφέρουν 8 εκατομμύρια ευρώ για την αντιμετώπιση
της πανδημίας με σημαντικές πρωτοβουλίες

Δίπλα στην ελληνική κοινωνία στάθηκε ο Όμιλος ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ από την πρώτη στιγμή της πανδημίας του νέου κορωνοϊού, με στοχευμένες δράσεις για τη στήριξη του Εθνικού Συστήματος Υγείας (ΕΣΥ). Από τις αρχές της κρίσης ανακοίνωσε προσφορά 8 εκατομμυρίων ευρώ για την ενίσχυση των δυνατοτήτων του ιατρικού συστήματος στους τομείς της πρόληψης, διάγνωσης και θεραπείας, αλλά και της μετέπειτα πορείας και διαχείρισης όσων θα νοσήσουν από την ασθένεια. Η προσφορά περιλαμβάνει αγορά ιατρικού εξοπλισμού, αναλώσιμων και κάλυψη λοιπών δαπανών που σχετίζονται με την αντιμετώπιση της κρίσης λόγω κορωνοϊού. Παράλληλα στελέχη του Ομίλου συστρατεύτηκαν σε αυτή την προσπάθεια συντονίζοντας τις δράσεις για την έγκαιρη και αποτελεσματική υλοποίησή τους. Το πρόγραμμα στήριξης του Ομίλου βρίσκεται σε εξέλιξη και σε δύο μήνες περίπου έχουν ήδη υλοποιηθεί:

Δύο υπερσύγχρονα συστήματα μοριακής ανίχνευσης

Τα ΕΛΠΕ προχώρησαν σε προμήθεια δύο υπερσύγχρονων συστημάτων μοριακής ανίχνευσης του Covid-19, αμερικανικής προέλευσης και χιλιάδων αντιδραστηρίων για την υποστήριξη των συστημάτων, από την πρώ-

τη κιόλας ημέρα λειτουργίας τους. Συγκεκριμένα, το πρώτο σύστημα Μοριακής Διάγνωσης SARS COV-2, υψηλής τεχνολογίας, παραδόθηκε στις 30 Απριλίου στο ΠΓΝ ΑΤΤΙΚΟΝ, κέντρο αναφοράς για την αντιμετώπιση του Covid-19 στην Αττική. Το σύστημα έχει τη



«Για ακόμη
μια φορά
στεκόμαστε
στο πλευρό
του κάθε
Έλληνα, γιατί
αντιλαμβανό-
μαστε τις
δράσεις που
υλοποιούμε
ως ένα
αυτονόητο
καθήκον προς
το κοινωνικό
σύνολο, ώστε
να ξεπεραστεί
κι αυτή η κρί-
ση» - Ανδρέας
Σιάμισις,
Διευθύνων
Σύμβουλος
της
ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ

δυνατότητα να πραγματοποιεί διπλάσιους διαγνωστικούς ελέγχους, σε σχέση με τις προηγούμενες δυνατότητες του νοσοκομείου και μάλιστα χωρίς ανθρώπινη παρέμβαση, ενώ δίνει αποτελέσματα σε χρόνο ρεκόρ. Στο ίδιο επίσης νοσοκομείο θα παραδοθεί ολοκληρωμένο εργαστήριο παρακολούθησης και διαχείρισης συμπτωμάτων του αναπνευστικού συστήματος (εργοσπιρομετρίας / πληθυσμογραφίας, διάχυσης, σπιρομετρίας) που θα χρησιμοποιείται για την αντιμετώπιση πνευμονολογικών παθήσεων που θα προκληθούν από τον Covid -19.

Ενα πανομοιότυπο σύστημα Μοριακής Διάγνωσης παραδόθηκε στις 8 Μαΐου και στο ΠΓΝΘ ΑΧΕΠΑ, κέντρο αναφοράς για τον ιό, προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες της Θεσσαλονίκης και της Βόρειας Ελλάδας. Αξίζει να σημειωθεί ότι το συγκεκριμένο σύστημα μπορεί να αξιοποιηθεί και για διαφορετικού είδους αναγκαίους εργαστηριακούς ελέγχους, όπως για HIV, ιογενείς ηπατίτιδες, ερπητοϊοί, στρεπτόκοκκος, αλλά και για πολλές ακόμη περιπτώσεις.

Επίσης, τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας -και με απευθείας αγορά από την Κίνα- εισάγουν 50 αναπνευστήρες με μόνιτορ ζωτικών παραμέτρων για ΜΕΘ, οι οποίοι θα διατεθούν από το υπουργείο στα Νοσοκομεία Αναφοράς.

Προσφορές σε νοσοκομεία της πρώτης γραμμής:

- Γενικό Νοσοκομείο Ελευσίνας ΘΡΙΑΣΙΟ, εργαστηριακό μηχανήμα για τη διάγνωση του Covid -19.
- Γενικό Νοσοκομείο Δυτικής Αθήνας Αγία Βαρβάρα, ένας σύγχρονος έγχρωμος υπερηχοτομογράφος.
- Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης Γ. Παπανικολάου, 3.000 μάσκες FFP3, 3.000 μάσκες FFP2 και 2.000 στολές προστασίας

Συνεργασία ΕΛΠΕ -ΕΚΟ -Aegean Airlines

ΑEGEAN και ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ συνεργάζονται και προσφέρουν πτήσεις με δωρεάν καύσιμα ΕΚΟ για τη μεταφορά ιατροφαρμακευτικού υλικού από τις χώρες παραγωγής. Οι πτήσεις πραγματοποιούνται για την Ελλάδα και την Κύπρο σε ιδιαίτερα δύσκολες συνθήκες λόγω της παγκόσμιας συγκυρίας.

Προσφορά καυσίμων ΕΚΟ για την απολύμανση δημοσίων χώρων

Ο Όμιλος ΕΛΠΕ έχει προσφέρει, μέχρι στιγμής, 74.000 λίτρα καύσιμα ΕΚΟ, για το στόλο των 70 οχημάτων απολύμανσης του Δήμου Αθηναίων για τους μήνες Απρίλιο και Μάιο. Ο Όμιλος παρακολουθεί το πρόγραμμα ώστε να συμβάλει με επιπλέον ποσότητες εφόσον χρειαστεί. Αντίστοιχο πρόγραμμα απολύμανσης με δωρεάν καύσιμα έχει ξεκινήσει και στο Δήμο Δέλτα, που συνορεύει με τις εγκαταστάσεις του Ομίλου και θα διαρκέσει όλο το Μάιο ●.

Το ArGOODaki των Goody's Burger House ένωσε τις ευχές όλων των παιδιών το φετινό Πάσχα και στήριξε έμπρακτα το Σύλλογο Γονιών Παιδιών με Νεοπλασματική Ασθένεια «Φλόγα»



κτάκτως» δράση τις μέρες του φετινού Πάσχα για όλα τα παιδιά της χώρας, τα οποία λόγω της ιδιαίτερα δύσκολης περιόδου που διανύουμε έχουν αποκλειστεί από το κοινωνικό περιβάλλον τους, μακριά από το σχολείο και τους φίλους τους. Το ArGOODaki ανέλαβε να δώσει το δικό του μήνυμα στήριξης σε όλα αυτά τα παιδιά, χαρίζοντας με κάθε παραγγελία Goody's delivery μια συλλεκτική ζωγραφιά ArGOODaki από το Σάββατο 11 Απριλίου μέχρι και την Κυριακή του Πάσχα 19 Απριλίου. Το κάθε παιδί μπορούσε να χρωματίσει τη ζωγραφιά, να γράψει επάνω τη δική του ευχή και σε μια συμβολική κίνηση να την κρεμάσει στο μπαλκόνι ή στο παράθυρο του δωματίου του.

Αυτή η κίνηση είχε ως στόχο τη δημιουργία μίας αόρατης γέφυρας επικοινωνίας μεταξύ των παιδιών, μεταφέροντας ένα μήνυμα δύναμης, αισιοδοξίας και αλληλεγγύης στις δύσκολες αυτές μέρες που ζούμε.

Παράλληλα, πιστό στη διαχρονική του δέσμευση για τη στήριξη παιδιών σε ανάγκη, αυτό το Πάσχα το ArGOODaki βοήθησε έμπρακτα το Σύλλογο Γονιών

Παιδιών με Νεοπλασματική Ασθένεια «Φλόγα» διαθέτοντας €1 από κάθε παραγγελία delivery που πραγματοποιήθηκε από τις 11/4 έως και τις 19/4, στους σκοπούς του συλλόγου. Στόχος των Goody's Burger House ήταν να υποστηρίξουν το πολύ σημαντικό έργο του συλλόγου «Φλόγα», σε μια εποχή που η προσοχή όλων μας είναι στραμμένη σε άλλες προτεραιότητες, δυσχεραίνοντας την προσπάθεια ανεύρεσης πόρων για τη λειτουργία του.

«Η αγάπη πάντα βρίσκει τρόπο». Με αυτό το μήνυμα η πρωτοβουλία των Goody's Burger House απάλυνε το συναίσθημα της απομόνωσης των παιδιών που έμεναν αναγκαστικά στο σπίτι αυτή τη δύσκολη περίοδο. Και με όχημα το ArGOODaki, η αγάπη μικρών και μεγάλων μεταφέρθηκε σε εκείνα τα παιδιά που κάθε μέρα δίνουν έναν αγώνα ζωής, στέλνοντας το πιο αισιόδοξο μήνυμα. Πως όσο μακριά κι αν είμαστε, πάντα θα βρίσκουμε τρόπο να ερχόμαστε κοντά. ●



Δεν είναι απλά μια γνώριμη, αγαπημένη φιγούρα των παιδιών αλλά ο πλέον καταξιωμένος θεσμός κοινωνικής προσφοράς, που ενώνει διαχρονικά χιλιάδες κοινωνικά ευαισθητοποιημένους καταναλωτές σε εκστρατείες προσφοράς και έμπρακτης αγάπης για τα παιδιά που βρίσκονται σε ανάγκη. Το πρόγραμμα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης ArGOODaki των Goody's Burger House έρχεται παραδοσιακά κάθε Χριστούγεννα. «Παρών» με συνέπεια από το 2002, έχει συγκεντρώσει πάνω από 4.000.000 ευρώ, έχει υλοποιήσει 16 ολοκληρωμένα έργα σε συνεργασία με επιλεγμένα ιδρύματα, συμβάλλοντας ουσιαστικά στη βελτίωση της καθημερινότητας περισσότερων από 16.000 παιδιών και των οικογενειών τους. Κάνοντας την αλληλεγγύη πράξη, ανέλαβε «ε-

«Η αγάπη πάντα βρίσκει τρόπο». Με αυτό το μήνυμα η πρωτοβουλία των Goody's Burger House απάλυνε το συναίσθημα της απομόνωσης των παιδιών που έμεναν αναγκαστικά στο σπίτι αυτή τη δύσκολη περίοδο



Η σπουδαία συνεισφορά των everest στον μεγάλο αγώνα κατά της πανδημίας

Πώς η πρωτοπόρα αλυσίδα
εστίασης στάθηκε στον αγώνα
του ιατρικού και νοσηλευτικού
προσωπικού αλλά και
δίπλα στους καταναλωτές



T

ae Everest,
καθ' όλη τη
διάρκεια της
κρίσιμης περιόδου που
διανύσαμε, αποτέλεσαν μια

σταθερά για όλους τους καταναλωτές παραμένοντας
δίπλα τους κι εξυπηρετώντας καθημερινά τις ανά-
γκες τους. Πρωτοπορώντας για μια ακόμα φορά, τα
everest σε αυτές τις δύσκολες κι αναπάντεχες συνθή-
κες συνέβαλαν στον καθημερινό αγώνα του ιατρικού
και νοσηλευτικού προσωπικού.

Η πρωτοβουλία να προσφέρουν καθημερινά στο ια-
τρικό και νοσηλευτικό προσωπικό των δημόσιων νο-
σοκομείων και του ΕΚΑΒ δωρεάν καφέ ή φρεσκοστυμ-
μένο χυμό πορτοκάλι, οποιαδήποτε ώρα της ημέρας,
έτυχε εξαιρετικά μεγάλης αποδοχής από όλους τους
γιατρούς, τους νοσηλευτές και το λοιπό προσωπικό
των δημόσιων νοσοκομείων, προσφέροντας συνο-
λικά πάνω από 200.000 καφέδες και χυμούς. Ήταν η
σπουδαία συνεισφορά των everest στο μεγάλο έργο
των ανθρώπων που βρέθηκαν στην πρώτη γραμμή
της μάχης ενάντια στην πρωτοφανή πανδημία.

#Είμαστεμαζίσας

**Η ανταπόκριση των
καταναλωτών** στην πιο
αισιόδοξη ever ενέργεια υπήρ-

ξε μεγάλη κι έτσι τα everest αποφάσισαν να τους
θέσουν σε πρωταγωνιστικό ρόλο, δίνοντάς τους τη
δυνατότητα μέσα από τις σελίδες κοινωνικής δικτύ-
ωσης της εταιρείας να στείλουν το δικό τους μήνυμα
συμπράστασης προς τους καθημερινά μαχόμενους
εργαζόμενους των δημόσιων νοσοκομείων.

Μέσα από αυτή την κίνηση τα everest μετατράπηκαν
σε έναν δίαυλο επικοινωνίας ανάμεσα στους πολί-
τες και στο ιατρικό προσωπικό και έτσι εκατοντάδες
μηνύματα ευγνωμοσύνης προβλήθηκαν μέσα από
ειδικές οθόνες που τοποθετήθηκαν σε καταστήματα
κοντά σε δημόσια νοσοκομεία μεταφέροντας στους
ήρωες της εποχής μας δύναμη και αισιοδοξία. Τη δύ-
σκολη αυτή περίοδο που εμείς μέيناμε σπίτι γιατί έ-
πρεπε, παρακολουθώντας τις εξελίξεις, είπαμε όλοι
#Είμαστεμαζίσας σε αυτούς που έδωσαν τον καλύτε-
ρο τους εαυτό πρωταγωνιστώντας σε αυτές. ●

Εξαιρετική η
πρωτοβουλία
των everest να
προσφέρουν
περισσότε-
ρους από
200.000
καφέδες και
φρεσκοστυμ-
μένους
χυμούς σε
γιατρούς,
νοσηλευτές
και σε όλο το
προσωπικό
των δημόσιων
νοσοκομείων
και του ΕΚΑΒ

ΕΚΔΟΤΕΣ ΒΙΒΛΙΩΝ ΣΕ ΚΑΡΑΝΤΙΝΑ

Όταν ξεκίνησε η καραντίνα οι περισσότεροι σκεφτήκαμε ότι ήταν μια καλή ευκαιρία για περισσότερο διάβασμα. Ευκαιρία να διαβάσουμε κάποια βιβλία που δεν είχαμε βρει χρόνο μέχρι τότε, ή να ξαναδιαβάσουμε αυτά που για κάποιο λόγο, κυρίως προσωπικό, έρχονται και επανέρχονται στη ζωή μας σαν διαρκής παρέα, αναφορά και παρηγοριά. Είχα μεγάλη περιέργεια τι μπορεί να συνέβη σε σχέση με την ανάγνωση βιβλίων στους ανθρώπους που ζουν μέσα στα βιβλία, στους εκδότες. Ζητήσαμε λοιπόν από έξι εκδότες κατ' αρχάς να μας πουν ποια βιβλία διάβασαν στην περίοδο της καραντίνας. Και επειδή είναι πραγματικοί λάτρεις της ανάγνωσης, ξέρουμε ότι με κάθε ευκαιρία διαβάζουν και βιβλία άλλων εκδοτικών οίκων. Οπότε ζητήσαμε να μάθουμε και αυτή την πλευρά των διαβασμάτων τους την περίοδο αυτή. Παίρνοντας τις απαντήσεις τους με τα διαβασμά τους, είδα βιβλία που θέλω πάρα πολύ να διαβάσω, άλλα που θα ήθελα πολύ να ξαναδιαβάσω, και αυτά που ανυπομονώ πολύ να εκδοθούν. Κοινώς μου έτρεξαν τα σάλια για βιβλία, περισσότερα βιβλία...

Του ΜΑΚΗ ΠΡΟΒΑΤΑ

16 ΕΚΔΟΤΕΣ
ΜΑΣ
ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΝ
ΑΓΑΠΗΜΕΝΑ
ΤΟΥΣ ΒΙΒΛΙΑ

Άννα Πατάκη

Εκδόσεις ΠΑΤΑΚΗ

Διάβασα, διαβάζω και ξαναδιαβάζω μεταξύ άλλων, τις τελευταίες σαράντα μέρες:

Το **«Spillover»** του **David Quammen**, που η πανδημία με έκανε να το προσέξω και η ανάγνωσή του με συνεπήρε. Ένα βιβλίο του 2012 για τις ζωονόσους και την προοπτική του 21ου αιώνα, ακριβές, ανατριχιαστικά οξυδερκές και αναπάντεχα απολαυστικό. Θα το εκδώσουμε ως το τέλος του χρόνου, ελπίζω.

Το **«Από τον Μονταίνιο στον Μονταίνιο»** του **Claude Levi-Strauss** (μτφρ Άγγελος Μουταφίδης, εκδ. Πόλις) παράλληλα με κεφάλαια της Άγριας σκέψης, που επανεκδώσαμε πέρυσι σε νέα μετάφραση της Εύας Καλπουρτζή.

Τον **«Επαναστατημένο άνθρωπο»** του **Καμύ** (μτφ. Νίκη Ντουζέ, Μαρία Ρομπλέν) Την **«Αρχαία σκουριά»** της **Μάρως Δούκα**, που είχα να την διαβάσω πάνω από 15 χρόνια.

Την **«Ξένη του 1854»** του **Εμμανουήλ Λυκούδη**. Μιλάει για την επιδημία χολέρας στον Πειραιά και στην Αθήνα μετά τον πόλεμο της Κριμαίας. Το είχαμε εκδώσει το 1998 στα Μικρά κλασικά (υπό τη διεύθυνση του Σπύρου Τσακνιά), το ξαναανακάλυψε ο πατέρας μου αυτές τις μέρες και επανακυκλοφορεί από βδομάδα που ανοίγουν τα βιβλιοπωλεία με το καλό.

Νώντας Παπαγεωργίου

Εκδόσεις ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Η παρατεταμένη καραντίνα είχε και τα καλά της. Ένα απ' αυτά η δυνατότητα να διαβάσουμε περισσότερο.

Ξεκίνησα την καραντίνα με την καταπληκτική **«Βαλκανική Τριλογία»** της Olivia Manning (μτφ. Κλαίρη Παπαμικαήλ, Μεταίχμιο). Χρειάστηκαν αρκετές μέρες. Ένα μεγάλο μυθιστόρημα - ποταμός, όχι μόνο λόγω των 1.300 σελίδων του. Μια εντυπωσιακή τοιχογραφία που διαδραματίζεται στα χρόνια του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου κι έχει όλα τα στοιχεία που συναρπάζουν τον αναγνώστη. Ένα απολαυστικό βιβλίο από κάθε άποψη. Ακολούθησε ένα υπέροχο αστυνομικό που κυκλοφόρησε τη μέρα που έκλεισαν τα βιβλιοπωλεία, με τίτλο **«Οι επτά θάνατοι της Έβελιν Χάρντκαστλ»** του Stuart Turton (μτφ. Θ. Τσαπακίδης, Μεταίχμιο). Είμαι σίγουρος πως τώρα που ανοίγουν τα βιβλιοπωλεία θα το ανακαλύψουν οι πολλοί φανατικοί φίλοι των βιβλίων αυτού του είδους.

Διάβασα επίσης την **«Υπογαία»** του Robert Macfarlane (μτφ. Μιχ. Μακρόπουλος, Μεταίχμιο), ένα βιβλίο πολύ διαφορετικό που μας φέρνει σε επαφή με έναν ολόκληρο άγνωστο κόσμο, αυτόν που βρίσκεται κάτω από την επιφάνεια της γης. Ένα σπάνιο βιβλίο με μοναδική γοητεία. Ένα ακόμη σπουδαίο βιβλίο που διάβασα αυτές τις μέρες: **«Οι Άραβες. Μια ιστορία»** του Eugene Rogan (εκδ. Αλεξάνδρεια). Μια εμπεριστατωμένη μελέτη για την ιστορία των Αράβων από τον 16ο αιώνα μέχρι σήμερα που μου έμαθε πολλά. Καλογραμμένο, συναρπαστικό, και τεκμηριωμένο άψογα. Καθόλου άσχημος απολογισμός. Πού να βρεθεί τόσος χρόνος σε... κανονικές συνθήκες!

Γιάννης Παπαδόπουλος

Εκδόσεις ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Διάβασα πολύ, διάβασα για διαφορετικούς λόγους, και πιστεύω ότι αξιοποίησα με τον καλύτερο τρόπο τον χρόνο μου.

«Αντίσταση από μικροφώνου: ο Παύλος Μπακογιάννης απέναντι στη δικτατορία», του Νίκου Παπαναστασίου. Αποτέλεσμα πολύχρονης έρευνας σε γερμανικά αρχεία, το αποκαλυπτικό αυτό βιβλίο φωτίζει κάθε λεπτομέρεια της σημαντικότερης αντιστασιακής δράσης του Παύλου Μπακογιάννη από τη θέση του στη Βαυαρική Ραδιοφωνία, και δικαιολογεί το πώς έγινε αυτή

κομβικό σημείο αναφοράς του αντιδικτατορικού αγώνα. Θα κυκλοφορήσει τον Ιούνιο από τις Εκδόσεις μας.

«Plagues and Peoples» (Λοιμοί και Πολιτισμοί) του William McNeill. Από τον λοίμο της Αρχαίας Αθήνας, στην πανώλη του Μεσαίωνα, στην ευλογία που χρησιμοποίησαν οι Ισπανοί για την κατάκτηση της Νότιας Αμερικής, στην ισπανική γρίπη του 1918 και στο Aids, ο μεγάλος ιστορικός εξιστορεί με τον μοναδικό του τρόπο και μελετά τις επιδράσεις των λοιμών στην εξέλιξη των πολιτισμών. Από τον William McNeill θα κυκλοφορήσει επίσης σύντομα το **«Βενετία, ο αρμός της Ευρώπης»**.

«Stoner», του John Williams (εκδ. Gutenberg). Μυθιστόρημα του 1965 που δεν γνώρισε την επιτυχία παρά πρόσφατα. Ένα campus novel που περιγράφει μοναδικά τον ήρωά του (είναι ο ίδιος ο συγγραφέας λέγεται), έναν άνθρωπο που θέλει να αφιερωθεί στη δουλειά του αλλά οι συνθήκες και τα γεγονότα της ζωής δεν τον αφήνουν... πολύ ανθρώπινο, με άγγιξε.

Extra Time (Παράταση ζωής), της Camilla Cavendish. Η συγγραφέας, γνωστή δημοσιογράφος και βουλευτής στο Ηνωμένο Βασίλειο, παρουσιάζει και αναλύει από κάθε πλευρά το φαινόμενο της τεράστιας παράτασης (υγιεινής) ζωής που μπορούν να περιμένουν οι παρούσες και οι επόμενες γενιές. Οι κοινωνικές, οικονομικές, ψυχολογικές επιπτώσεις του φαινομένου, καθώς η σημασία των ηλικιακών γκρουπ των πρώην «μεσπλικών» και «υπερηλικών» (50+, 65+) θα γίνει κυρίαρχη στις ανθρώπινες κοινωνίες, σε αντίθεση με ό,τι ίσχυε ως τώρα στην ανθρώπινη ιστορία! (θα κυκλοφορήσει σύντομα από τις εκδόσεις μας)

Το συναξάρι του Ανδρέα Κορδοπάτη του Θ. Βαλτινού (εκδ. Εστία), ένα από τα αγαπημένα μου βιβλία, το διαβάζω με μεγάλη ευχαρίστηση για νιοστή φορά!

Να ομολογήσω ότι αφιέρωσα αρκετή ώρα ανάγνωσης σε εγχειρίδια χρήσης ηλεκτρονικών πλατφορμών, καθώς το νέο μας site, www.erbooks.gr ετοιμάστηκε εσπευσμένα εν μέσω καραντίνας και είναι ήδη στον αέρα – σε λίγες μέρες τα επίσημα εγκαίνια.

Αλέξανδρος Μάμαλης

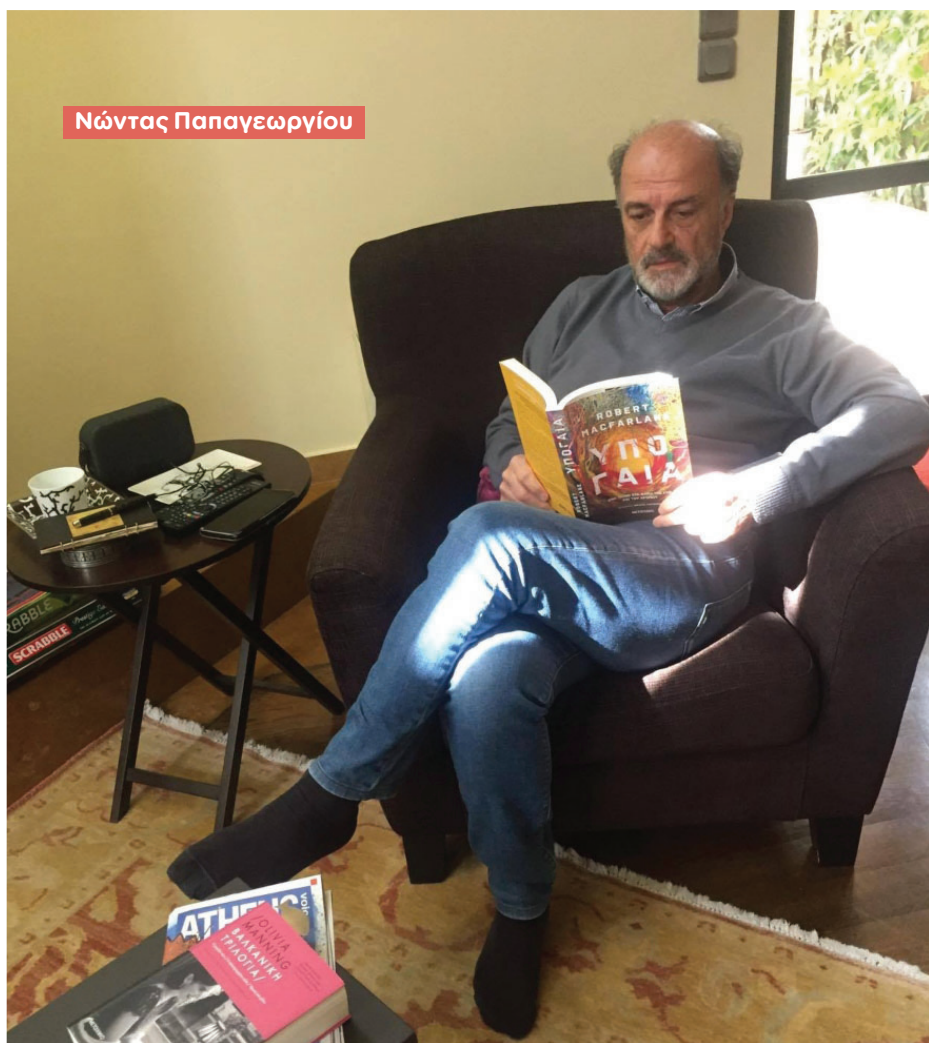
Εκδόσεις ΚΑΤΟΠΤΡΟ

Όταν είσαι επαγγελματίας στον χώρο του βιβλίου και, υπό τις συνθήκες καραντίνας που βιώσαμε, βρίσκεσαι ελεύθερο χρόνο, είναι αρκετά πιθανόν να μην το ρίξεις στο διάβασμα. Σε περιμένουν τόσα πλην διαβασμάτων που ποτέ άλλοτε δεν θα έκανες ο ίδιος. Να βάψεις τα κάγκελα του αυλόγυρου, να τακτοποιήσεις ντουλάπια, συρτάρια και ντοσιέ, να στείλεις μερικά mail ξαναζωντανεύοντας την παραμελημένη αλληλογραφία με φίλους. Εντούτοις, ομολογώ ότι το πιο σημαντικό μέλημά μου στην περίοδο του κορωνοϊού ήταν το διάβασμα. Ακριβέστερα και κυρίως η τελική ανάγνωση, και μερικές φορές η επιμέλεια, βιβλίων του Κατόπτρου.

Όλο τον Φεβρουάριο, με τα πρώτα κρούσματα του κορωνοϊού στη χώρα μας, διάβαζα το βιβλίο του David Stipp **«Μια πολύ κομψή εξίσωση - Ο τύπος του Όιλερ και η ομορφιά των Μαθηματικών»**. Πρόκειται για ένα απολαυστικό ταξίδι στην ομορφιά της μαθηματικής σκέψης, με στόχο να δείξει ότι τα σπουδαία μαθηματικά είναι τόσο συναρπαστικά, όμορφα και βαθιά όσο η υψηλή τέχνη ή η μεγάλη λογοτεχνία. Ο τύπος του Όιλερ περιλαμβάνει πέντε όλο κι όλο αριθμούς, αλλά σε αυτούς συμπεκνώνονται μαθηματικές ιδέες 2.000 χρόνων – όπως η φύση και οι χρήσεις του απείρου, ο πανταχού παρών αριθμός «π», οι παραπλανητικά ονομαζόμενοι φανταστικοί αριθμοί, η ωριότητα του «τίποτε» (του μηδενός). Ο ιδιοφυής θεωρητικός φυσικός Ρίτσαρντ Φάινμαν τον χαρακτήριζε «το πιο ενδιαφέρον εύρημα των Μαθηματικών».

Τον Μάρτιο, στην καρδιά της καραντίνας, μπόρεσα να διαβάσω δύο βιβλία. Το ένα των εκδόσεων Τραυλός: Jim Al-Khalili, **«Εξωγήινοι - Η επιστήμη ρωτά: υπάρχει κάποιος εκεί έξω?»**. Με ενδιέφερε η ανάγνωσή του, καθώς το θέμα του έχουν

Νώντας Παπαγεωργίου



πραγματευθεί και συγγραφείς όπως ο Martin Rees και ο Steven Hawking, βιβλία των οποίων έχει εκδώσει το Κάτοπτρο. Πρόκειται για μια όμορφη συλλογή σύντομων δοκιμών επιστημόνων οι οποίοι προσπαθούν να μας δια φωτίσουν σχετικά με το θέμα της ύπαρξης εξωγήινης νοημοσύνης και των συγκλονιστικών συνεπειών τού ενδεχόμενου εντοπισμού της. Αξίζει να διαβαστεί. Το άλλο βιβλίο είναι του Κατόπτρου: Jared Diamond, «**Όπλα, μικρόβια και αστάλι - Οι τύχες**

των ανθρώπινων κοινωνιών». Λόγω της κατάστασης, ήταν ιδιαίτερα επίκαιρο. Ο συγγραφέας του, επιφανής καθηγητής βιογεωγραφίας, επιχειρεί να εδραιώσει τη μελέτη της ανθρώπινης ιστορίας σε επιστημονικά θεμέλια. Εξαιρετικά ενδιαφέρον το κεφάλαιο «Τα φονικά δώρα της κτηνοτροφίας», όπου αναλύεται η ζωική καταγωγή των λοιμωδών νόσων που μας έχουν πλήξει, μας πλήττουν, και θα συνεχίσουν να μας πλήττουν.

Τον Απρίλιο, τον μήνα της προσδοκίας κατάργησης της καραντίνας, διάβασα προσεκτικά και επιμελήθηκα με ένταση το μεγαλύτερο μέρος του βιβλίου των Jargodzki και Potter, «**Τρελοί για τη φυσική - Περίεργα φαινόμενα, σπαζοκεφαλίες και παράδοξα**». Ιδιαίτερα απαιτητικό βιβλίο στην επιμέλειά του, περιλαμβάνει εκατοντάδες ερωτήσεις φυσικής λυκειακού και κολεγιακού επιπέδου, για τις απαντήσεις των οποίων χρειάζεται συχνά να προστρέχεις στις πρωτογενείς δημοσιεύσεις προκειμένου να συντάξεις αρτιότερες εξηγήσεις από εκείνες του πρωτοτύπου αμερικανικού. Ερωτήσεις συχνά παράξενες και διασκεδαστικές, με τις απαντήσεις τους να αναδεικνύουν τις ελλείψεις που υποβόσκουν στην κατανόηση των φυσικών πραγμάτων. Το βιβλίο θα κυκλοφορήσει σύντομα.

Γιάννης Παπαδόπουλος



Δύο ακόμη βιβλία, τα οποία είχα διαβάσει παλιά αλλά με διασκέδασαν αυτή την περίοδο αναμονής της «νέας κανονικότητας». Παρότι τα βρήκα έντυπα στη βιβλιοθήκη μου, τα διάβασα στην ηλεκτρονική τους μορφή, καθώς μου τα έστειλαν φίλοι κατά την ανταλλαγή mail.

Νίκος Τσιφόρος, «**Τα παιδιά της πιάτσας**» (εκδ. Ερμής). Ένα μήνυμα, που στη συνέχεια προωθήσαμε σε άλλους, συχνά έλεγε: «Λες έχω αμπέλια και χωράφια και σπίτια και γης. Κουράδες έχεις. Κανένας άνθρωπος δεν έχει γη. Η γη έχει εμάς και σπάει κέφι μαζί μας, άσε που την ενοχλάμε κάθε λίγο σαν κοτόψειρες. Δύναμη; Μπούρδες. Ίδρωσες να κάνεις μια πολυκατοικία 46 διαμερίσματα και πλακώνει ένας σεισμός και στην κάνει λιάδα. Πήρες παρασήματα και χειροκροτήματα και ζήτω, και έρχεται αδερφάκι μου ένα τόσο δα μικρόβιο από συνάχι και σε κάνει μια πτωματάρα χωρίς να το καταλάβεις...».

Νίκος Δήμου, «**Ειρηνικό νεοελληνικό λεξικό**» (εκδ. Πατάκη). Ένα αντίστοιχο μήνυμα, από φίλο πανεπιστημιακό: «Αγία Ζώνη, Άγιο Φως: Στη χώρα όπου δύο ιστορικά εξακριβωμένες μέγιστες απάτες γίνονται δεκτές με τιμές αρχηγού κράτους όλες οι άλλες απάτες μπορούν να ελπίζουν σε κάποια διάκριση».

Και στα δύο αυτά βιβλία, διαλυτικός σαρκασμός που «κούμπωνε» τέλεια με την κατάσταση, σαρωτική κοινωνική κριτική, ευρηματικό χιούμορ - αντίδοτο για κάθε είδους κατάθλιψη. Μία-δύο ώρες μαζί τους αρκούν: θα αποκτήσετε «ανοσία του γέλιου» έναντι «της αγέλης».

Αργύρης Καστανιώτης

Εκδόσεις ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗ

Πιστεύω ότι δεν υπάρχουν βιβλία καραντίνας, αλλά βιβλία που τυχαίνει να διαβάσει κανείς ενώσω βρίσκεται σε καραντίνα. Διάβασα, λοιπόν, το τελευταίο βιβλίο του Ντον ΝτεΛίλλο, «**Zero K**» (εκδ. Εστία, μτφ. Λαμπρινή Κουζέλη). Το μυθιστόρημα αυτό, ένα εκλεπτυσμένο θρίλερ διανοητικής αγωνίας, οργανώνεται γύρω από ένα χιμαιρικό σχέδιο, επιστημονικό όσο και οικονομικό, που έχει στο επίκεντρό του την επέκταση της ζωής και την ακύρωση του θανάτου. Έχουν αποκαλέσει τον Αμερικανό πεζογράφο «μεταμοντέρνο προφήτη» και, πράγματι, ο ίδιος ανήκει στην κατηγορία των κορυφαίων συγγραφέων που μέσα από το έργο τους δεν καταγράφουν μόνο την εποχή τους αλλά και την εξηγούν, δηλαδή προσφέρουν σε εμάς, τους αναγνώστες, ένα δημιουργικό πλαίσιο ώστε να τη νοηματοδοτήσουμε, να στοχαστούμε πάνω σε αυτήν και να συναισθανθούμε την ιδιαίτερη υπαρξιακή της υφή. Αυτό κάνει ο Ντον ΝτεΛίλλο, από την περίοδο του Ψυχρού Πολέμου μέχρι σήμερα, ανατέμνει την πολιτισμική μας συνθήκη, ακτινογραφεί έναν μεταβαλλόμενο κόσμο που διαμορφώνεται από τις ατέλειες της ατομικής μας φύσης και της συλλογικής μας συνύπαρξης, εξού και γίνεται, αυτός ο κόσμος, όλο και πιο περίπλοκος, ανεξέλεγκτος, ▶

Άννα Πατάκη



Αργύρης Καστανιώτης



Εύα Καραϊτίδη



επισφαλής, τρομακτικός. Ένας βαθιά μεταφυσικός λογοτέχνης. Αυτό είναι, πιστεύω, το σημαντικότερο από τα πιο πρόσφατα έργα του.

Ξαναδιάβασα επίσης στα ελληνικά αυτή τη φορά και στην εξαιρετική μετάφραση της Αμαλίας Τζιώτη τη βραβευμένη με Διεθνές Βραβείο Booker «**Χορτοφάγο**» της Νοτιοκορεάτισσας Χαν Γκανγκ. Μία ιστορία καφκικής σύλληψης, ένα μυθιστόρημα σαγηνευτικό και αλλόκοτο, βίαιο και αισθησιακό, με το οποίο η συγγραφέας, από τις δημοφιλέστερες λογοτεχνικές φωνές της Άπω Ανατολής, διερευνά την επιθυμία και την ντροπή, την καταπίεση και την εξουσία. Το βιβλίο μας ήταν προγραμματισμένο να κυκλοφορήσει στις 16 Μαρτίου, αλλά τα περιοριστικά μέτρα μās ανάγκασαν να αναβάλουμε την έκδοσή. Με την αναβολή της κυκλοφορίας, όμως, δεχθήκαμε βροχή ερωτημάτων για το πότε θα είναι διαθέσιμο το βιβλίο, γι' αυτό αποφασίσαμε να κυκλοφορήσει παρά το lockdown και νομίζω ότι ήταν μια κίνηση που έδωσε τελικά χαρά στους αναγνώστες. Με το άνοιγμα των βιβλιοπωλείων το αριστούργημα της Χαν Γκανγκ είναι πλέον προσβάσιμο και σε όλους τους φίλους των ξεχωριστών βιβλίων, σε όσους θέλουν να τα αγγίζουν και να τα ξεφυλλίζουν προτού τα αγοράσουν.

Εύα Καραϊτίδη

Εκδόσεις ΕΣΤΙΑ

Στην πρώτη φάση της καινοφανούς εμπειρίας της καραντίνας, και υπό την επήρεια ενός εσωτερικευμένου και εντελώς ανομολόγητου φόβου, βρήκα καταφύγιο ως συνήθως στη λογοτεχνία. Όπως αρκετοί άλλοι, έχω την τύχη να ζω μέσα σε αδιάβαστα βιβλία. Κάποια από αυτά δεν θα τα διαβάσω ποτέ, αλλά αυτό έχει πάψει να με απασχολεί. Μου αρκούσε λοιπόν να απλώσω το χέρι μου στις φιλικές στοίβες και να ανατρέψω τα ωράριά μου ξενυχτώντας.

Διάβασα τον κινηματογραφικό και απιθάνως μυθιστορηματικό Καποδίστρια της Καρολίνας Μέρμγκα («**Κάτι κρυφό μουσικό**», Μελάνι). Τον υπαινικτικό και βαθιά αρχετυπικό Θανάση Χατζόπουλο («**Ιστορικός ενεστώς**», Πόλις). Τώρα ολοκληρώνεται η παρένθεση με την αυριανή σωματική επάνοδο στο γραφείο: με την ανάγνωση ενός μοναδικού χρονικού Κατοχής μιας σπουδαίας γυναίκας του θεάτρου, της Μαίρης Πατρά - Λεμού (εκδ. Διαμαρτυρία, 1977).

Εντωμεταξύ, καθώς περνούσαν οι μέρες κι επιτέλους ξεκουραζόμουν ψυχικά και σωματικά μετά από έναν χρόνο χωρίς καθόλου διακοπές, άρχισαν να αναδεικνύονται σταθερά τα πολλά θετικά της καραντίνας: πολλή και ψύχραιμη εργασία εξ αποστάσεως για την Εστία σε συνεχή επαφή με όσους συνεργάτες μου εργάζονταν και με συναδέλφους εκδότες για τα θέματα του κλάδου, γιόγκα, καλή διατροφή με μαγειρική, αίσθηση αυτάρκειας, εργασίες οικιακές με αίσθημα ικανοποίησης και ευγνωμοσύνης. Οπότε στράφηκα προς την ολοκλήρωση μιας μετάφρασής μου για την Εστία (Μισελίν Φλακ και Ζάκ ντε Κουλόν, «**Εγχειρίδιο γιόγκα για το σχολείο: παιδιά που πετυχαίνουν**», Payot), μια εισαγωγή στα θεμελιώδη οφέλη της γιόγκα για τον σύγχρονο άνθρωπο, με τη φροντίδα του σώματος, τη σωστή αναπνοή, τη χαλάρωση και με όλες τις απλές τεχνικές που φέρνουν ισορροπία. Και επειδή πολλά μάθαμε από τα μέσα δικτύωσης για την αναπνοή σε σχέση με τον κορωνοϊό, διάβασα και ένα ογκώδες βιβλίο του Ινδού δασκάλου μου Σουάμι Νιραντζανάναντα για την ενέργεια και τη σύνδεσή της με την αναπνοή. Από την αναπνοή πέρασα στην παρατήρηση του αυτού του διαβάσα – μετά από δεκαετίες, σαν ημερολόγιο ζωής – δύο δικές μου συλλογές διηγημάτων (εκδ. Αλεξάνδρεια). Μια άλλη μου ζωή, συγγραφής, που την είχα απωθήσει. Last but not least, διάβασα τρία βιβλία που εκδίδονται σύντομα από την Εστία: τη συγκλονιστική «**Ανέμελη δυστυχία**» του Πέτερ Χάντκε για τη μάνα του (σε νέα μετάφραση του Σπύρου Μοσκόβου), τη νουβέλα-σχεδόν-θρίλερ «**Ενάμιση δευτερόλεπτο φως**» του Γιάννη Μακριδάκη και τη συναρπαστική έρευνα της Βάνας Μπούσε για την «**Καθημερινή ζωή στα χρόνια του Όθωνα**». Καλή επανεκκίνηση σε όλα τα επίπεδα.

Νίκος Ψυχογιός

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ

Το διάστημα της καραντίνας δεν το πέρασα κλεισμένος στο σπίτι. Ήμουν καθημερινά και για πολλές ώρες στο γραφείο, μαζί με ελάχιστους άλλους από το προσωπικό των εκδόσεων Ψυχογιός, αφού το συντριπτικό ποσοστό εργαζόταν από το σπίτι. Η αλλαγή που επέφερε ο Covid-19 σε όλους τους τομείς της ζωής μας, σε προσωπικό, κοινωνικό και εργασιακό επίπεδο, δημιούργησε μια νέα ρουτίνα, νέα δεδομένα και φυσικά την ανάγκη να ανακαλύψουμε νέες ευκαιρίες, προκειμένου να επιβιώσουμε από την κρίση και να συνεχίσουμε υγιείς σε όλα τα επίπεδα – οικονομικά, σωματικά, ψυχολογικά. Οπότε ο χρόνος εργασίας αυξήθηκε και αφιερώθηκε στα παραπάνω, αλλά και σε ένα καινούργιο project που στόχο έχει να αποκτήσουν οι εκδόσεις Ψυχογιός ουδέτερο αποτύπωμα άνθρακα. Ωστόσο, ευελπιστώ μέσα στον Ιούνιο να έχουν ολοκληρωθεί αυτά που κάνουμε, ώστε να τηρήσω την υπόσχεσή μου και να πάμε διακοπές με την οικογένειά μου.

Κατά την κοινωνική απομόνωση «διάβασα» τρία βιβλία, στην πραγματικότητα τα άκουσα, αφού ήταν σε μορφή audio book στην αγγλική γλώσσα. Το πρώτο ήταν το «**Ένα άλογο μπαίνει σ' ένα μπαρ**», του βραβευμένου με Booker Ισραηλινού λογοτέχνη Νταβίντ Γκρόσμαν, που κυκλοφορεί στα ελληνικά από τις εκδ. Ψυχογιός. Πρόκειται για έναν σαρωτικό μονόλογο, όπου κάθε λέξη που έχει χρησιμοποιήσει ο συγγραφέας έχει την ιδιαίτερη σημασία της και καταδεικνύει τη δεξιοτεχνία του, μάλιστα χαρακτηρίστηκε αζεπέραστο λογοτεχνικό επίτευγμα. Το δεύτερο audio book ήταν το «**Motivate yourself**» της περιζήτητης σε παγκόσμιο επίπεδο διαμεσολαβήτριας Andro Donovan, η οποία εξειδικεύεται στην εκπαίδευση ανάπτυξης ομάδων, επιχειρηματιών και CEOs. Δυστυχώς δεν κυκλοφορεί στα ελληνικά το βιβλίο της, αλλά θα ήθελα να μοιραστώ μία φράση που αναφέρει και την έχει δανειστεί από τον Carl Jung: «Εκείνοι που κοιτάζουν έξω, ονειρεύονται, όσοι κοιτάζουν μέσα, ξυπνούν». Το τρίτο audio book που άκουσα, έχει τίτλο «**Φάε τον βάτραχό σου**», είναι του Καναδού Brian Tracy και στην Ελλάδα κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Διόπτρα. Πρόκειται για ένα εγχειρίδιο που αναλύει τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να αποφασίζει κάποιος και να πειθαρχεί, προκειμένου να πετύχει τους στόχους του, με γνώμονα τη σωστή διαχείριση του χρόνου του. Μια φράση που αναφέρεται στο βιβλίο και μου άρεσε πολύ, ίσως γιατί καθίσταται απολύτως επίκαιρη, είναι: «Η τελευταία από τις ανθρώπινες ελευθερίες είναι να επιλέγει κάποιος τη στάση του σε κάθε δεδομένη κατάσταση», δανεισμένη από τον Victor Frankl και το εξαιρετικό βιβλίο του «Το νόημα της ζωής», που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Ψυχογιός.

Νέστορας Πουλάκος

Εκδόσεις ΒΑΚΧΙΚΟΝ

Στη διάρκεια της καραντίνας ξαναδιάβασα – αυτή τη φορά με επιμελημένο κείμενο και σε μορφή βιβλίου – το πολιτικό-αστυνομικό μυθιστόρημα του βραβευμένου Ρουμάνου συγγραφέα, δημοσιογράφου και πολιτικού Μπογκντάν Τεοντορέσκου «**Τύποι σχεδόν εντάξει**» (μτφ. Άντζελα Μπράτσου, εκδόσεις Βακχικόν). Το πτώμα μιας διάσημης Ρουμάνας δημοσιογράφου βρίσκεται σ' ένα δάσος. Η δολοφονία της συνοδεύεται από μυστηριώδη ξεκαθαρίσματα λογαριασμών. Η υπόθεση ανατίθεται σε τρεις αστυνομικούς, οι οποίοι, κατά τη διάρκεια της έρευνάς τους, θα ξεσκεπάσουν περιστατικά διαφθοράς και θα βρεθούν αντιμέτωποι με περίεργα παιχνίδια επιρροής στους κύκλους των ισχυρών της χώρας. Το μυθιστόρημα «**Τύποι σχεδόν εντάξει**» είναι ένας συνδυασμός αστυνομικού και πολιτικού θρίλερ. Είναι μια ιστορία για όσα συμβαίνουν στα σκοτεινά παρασκήνια μιας κοινωνίας που διέπεται από τους κανόνες της μαφίας. Ένα πολυφωνικό έργο που αναδεικνύει την αποστολή ανάμεσα στην αλήθεια και το ψέμα. Ξεκινώντας από τη δολοφονία της δημοσιογρά-

φου, ο συγγραφέας κάνει πολλές επιδρομές στα διάφορα επίπεδα της μετα-επαναστατικής κοινωνίας μας, από τον κόσμο του περιθωρίου, μέχρι τις ορατές και αόρατες κορυφές της. Διάβασα επίσης και ελληνική λογοτεχνία – μια πρόταση του καλού συναδέλφου Δημήτρη Τσουκάτου, που διαχειρίζεται τις εκδόσεις Λέμβος, ήταν το μυθιστόρημα «**Ο ανάποδος άνθρωπος**» του Πάνου Βούλγαρη: Σας έχει χαστουκίσει ποτέ στα καλά καθούμενα κάποιος κοστουμαρισμένος κύριος, επτά η ώρα το πρωί; Μπήκατε στο λεωφορείο και, αντί για τη δουλειά σας, καταλήξατε στον πλανήτη Άρη; Ζητήσατε βέβαια εξηγήσεις, αλλά βρήκατε πόρτες κλειστές. Άλλος δεν σας έδινε σημασία γιατί μάθαινε τον σκύλο του πώς να περπατάει ανάποδα, άλλος δεν είχε καθόλου χρόνο να σας ακούσει. Πιστέψτε με, τα πράγματα θα μπορούσαν να είναι πολύ χειρότερα. Για φανταστείτε να μπαίνατε κατά λάθος στο διαμέρισμα του δολοφόνου πιανιστών ή να σας ανατίναζαν στο γήπεδο! Ή – ακόμα χειρότερα – να πιανόσασταν στα δίκτυα της αναποφάσιστης γυναίκας. Πιστεύετε ότι θα επιζούσατε; Αλήθεια, ποιος είναι αυτός με την καρμπίνα που παραμονεύει στο σούπερ μάρκετ; Είναι τα εστιατόρια τόσο ακίνδυνα μέχρι όση νομίζετε; Και αυτός ο άνθρωπος με το Α κεφαλαίο... από κάπου τον ξέρω.

Νίκος Μανούσος

Εκδόσεις ANUBIS

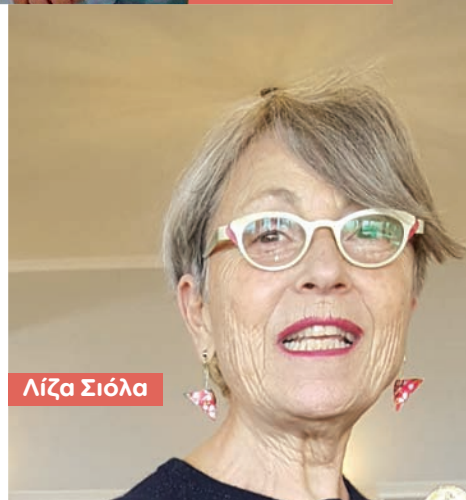
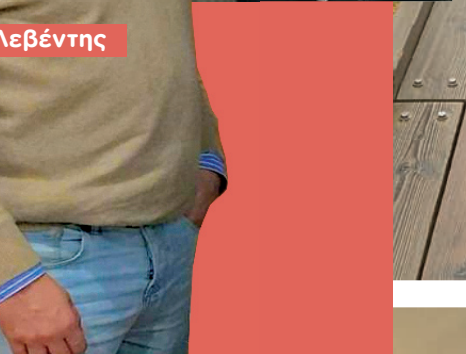
Διάβασα για πρώτη φορά το «Το τέλος της Αιωνιότητας» του Ισαάκ Ασίμωφ στα αγγλικά, πριν από 40 και πλέον χρόνια. Αν θυμάμαι καλά, ήταν η έκδοση της Panther Science Fiction, κάποια χρόνια πριν από την ελληνική έκδοση του Κάκτου. Ήμουν αρκετά νέος τότε και το βιβλίο με εντυπωσίασε ιδιαίτερα, όχι μόνο για τις ευφυείς ανατροπές της υπόθεσης, αλλά κυρίως γιατί – για πρώτη φορά στη δική μου εμπειρία – κάποιος παρουσίαζε τον «Χρόνο» ως ένα μέγεθος που μπορούσε να γίνει οικείο και να μπει σε καλούπια και κανόνες, να λειτουργεί με μηχανικά ανάλογα και να έχει «αδράνεια»... Η υπόθεση και οι πρωταγωνιστές με ακολούθησαν στο μυαλό μου για πολλά χρόνια και γύρω στα σαράντα πέντε μου ξαναδιάβασα το βιβλίο. Αυτή τη φορά δεν είχε ασφαλώς την ίδια επίδραση, παρ' όλα αυτά ήταν και πάλι μια πηγή ικανοποίησης και συλλογισμού. Γνωρίζοντας το «σενάριο» και το τέλος, είχα την πολυτέλεια να εμβαθύνω σε άλλα σημεία που ο νεότερος και πιο ορμητικός εαυτός μου είχε περάσει επί τροχάδην. Εκτίμησα έτσι πολύ περισσότερο το σαστιστικό αποτέλεσμα του βιβλίου – αυτό που καθορίζει και την τελική επιλογή του πρωταγωνιστή. Είκοσι χρόνια αργότερα, ξαναδιαβάζω «επαγγελματικά» το «**Τέλος της Αιωνιότητας**», αυτή τη φορά γιατί το εντάξαμε στο εκδοτικό μας πρόγραμμα, και ήθελα να έχω αίσθηση από πρώτο χέρι σε σχέση με το τελικό αποτέλεσμα. Χαίρομαι που μπορώ να σας πω ότι οι συνεργάτες της Anubis που ασχολήθηκαν με τον συγκεκριμένο τίτλο έκαναν εξαιρετική δουλειά κι έτσι το «The End of Eternity» παίρνει τη θέση του στη βιβλιοθήκη της Anubis, δίπλα στην τριλογία του «**Foundation**» και του «**Εγώ, το Ρομπότ**», τρία έργα που για πολλούς αποτελούν και τα σημαντικότερα του μεγάλου αυτού συγγραφέα, που φέτος κλείουν εκατό χρόνια από τη γέννησή του. Το βιβλίο εκδόθηκε για πρώτη φορά το 1955 κι έγινε αμέσως δεκτό με ενθουσιασμό από τη λογοτεχνική κοινότητα. Στο μεσοδιάστημα γράφτηκαν πολλά βιβλία με φανερές τις έντονες επιρροές της «Αιω-

ΕΚΔΟΤΕΣ ΒΙΒΛΙΩΝ ΣΕ ΚΑΡΑΝΤΙΝΑ

Νίκος Μανούσος



Γιάννης Λεβέντης



Λίζα Σιόλα



Αλέξανδρος Μάμαλης



Κωνσταντίνος Παπαδόπουλος



Χάρης Νικολακάκης



Κωνσταντίνος Ι. Κορίδης



Νέστορας Πουλάκος

νιότηας», ενώ θα πρέπει να παραδεχτούμε ότι το σύνολο σχεδόν της μυθοπλαστικής παρουσίας του χρόνου στην Εθ, είτε σε βιβλία είτε σε ταινίες, έχει τις βάσεις του στον «Χρόνο», όπως αυτός παρουσιάστηκε από τον Ασίμφωφ στην «Αιωνιότητα».

Πρωτοδιάβασα το «**Σάλεμς Λοτ**» (Salem's Lot) του Stephen King πριν από πολλά χρόνια. Πρόσφατα έτυχε να πέσει ξανά στα χέρια μου και, υποκινούμενος από μια νοσταλγική διάθεση, άρχισα να το ξεφυλλίζω. Χρειάστηκε να περάσουν μερικές μέρες για να το ξαναβάλω στο ράφι, αφού πρώτα έφτασα στην τελευταία σελίδα.

Το «Σάλεμς Λοτ» είναι ένα από τα έργα της πρώιμης περιόδου του συγγραφέα – για την ακρίβεια είναι μόλις το δεύτερο μυθιστόρημά του που πέρασε την πόρτα του τυπογραφείου. Υποβλητικό και σκοτεινό, παρασύρει τον αναγνώστη σ' έναν άρτια δομημένο μυ-

στηριακό κόσμο, όπου ο εφιαλτικός τρόμος και το μεταφυσικό μπλέκουν αζεδιάλυτα με απλές καθημερινές ιστορίες και ανθρώπινα πάθη. Αποτελεί δε κομμάτι ενός ευρύτερου φανταστικού σύμπαντος, στο οποίο εντάσσονται πολλά έργα του Αμερικανού συγγραφέα – κάτι στο οποίο δεν θα επεκταθώ, καθώς κρίνω προτιμότερο για τον αναγνώστη να το ανακαλύψει μόνος του. Παρότι το «Σάλεμς Λοτ» δεν συγκαταλέγεται μεταξύ των πιο γνωστών έργων του King, αποτελεί χαρακτηριστικό δείγμα του πηγαίου ταλέντου και της συγγραφικής του ευφυΐας και εμπεριέχει πολλά από τα στοιχεία που τον καθιέρωσαν μεταξύ των κορυφαίων σύγχρονων συγγραφέων της λογοτεχνίας του Φανταστικού.

Γιάννης Λεβέντης

Εκδόσεις ΚΑΚΤΟΣ

Ξαναδιάβασα το «**1984**» του Τζορτζ Όργουελ, ένα βιβλίο που το είχα διαβάσει στην εφηβεία μου, αλλά λόγω του εγκλεισμού, της κοινωνικής απομόνωσης και της εποχής μας έγινε ξανά επίκαιρο. Κατά τη γνώμη μου, το «1984» είναι ένα βιβλίο που όλοι πρέπει κάποια στιγμή να το διαβάσουν. Δεν είναι ένα απλό μυθιστόρημα, αλλά ένα

μάθημα ζωής που ταρακουνάει τον κόσμο του αναγνώστη συθέμελα. Όταν ο Όργουελ έγραφε το βιβλίο του, το 1984 ήταν μέλλον. Σήμερα είναι παρελθόν, αλλά είναι εκπληκτικό ότι αυτά που περιγράφονται μέσα στις σελίδες του βιβλίου, πλέον εμφανίζονται όλο και πιο έντονα και στη δική μας κοινωνία.

Έχοντας ζήσει στην Αγγλία την τελευταία πενταετία (πριν έρθω και αναλάβω τις δημόσιες σχέσεις στις Εκδόσεις Κάκτος) διάβασα τη «**Μέση Αγγλία**» του Τζόνθαν Κόου. Έχουν γραφτεί χιλιάδες λέξεις και αναλύσεις για το Brexit. Διαβάζοντας το βιβλίο του Κόου, μπορείς να κατανοήσεις εντελώς τους λόγους που οδήγησαν σε αυτό. Ο Κόου περιγράφει μέσα από ένα μυθιστόρημα και τις σχέσεις ενός ζευγαριού, την οικονομική κρίση, την κυβέρνηση συνεργασίας του 2010, τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2012, από τον Ντέιβιντ Κάμερον ως την άνοδο του Μπόρις Τζόνσον, και φτάνει μέχρι το Brexit, κρατώντας ισορροπίες.

Λίζα Σιόλα

Εκδόσεις ΣΤΕΡΕΩΜΑ

Κατά τη διάρκεια της απομόνωσης διάβασα ό,τι μου έκαναν ιδιαίτερη εντύπωση και άφησαν στη μνήμη μου ένα πλούσιο υλικό για σκέψεις. Το πρώτο είναι το βιβλίο «**La panthère des neiges**» (Ο πάνθηρας του χιονιού) του Γάλλου συγγραφέα Sylvain Tesson από τις εκδόσεις Gallimard. Στα ελληνικά θα κυκλοφορήσει από τις εκδόσεις ΑΓΡΑ. Η αφήγηση αφορά την αποστολή του συγγραφέα έπειτα από πρόσκληση του διδάσμου φωτογράφου άγριων ζώων Βενσάν Μυνιέ να συναντήσουν και να φωτογραφίσουν τον υπό εξαφάνιση πάνθηρα του χιονιού στα απόρριτα υψίπεδα του Θιβέτ. Μια υπέροχη μαρτυρία για αυτές τις άγριες τεράστιες εκτάσεις ακόμη χωρίς ανθρώπινη παρουσία, αλλά για πόσο ακόμη καιρό; Στην αφήγηση υπάρχουν υπέροχες σελίδες για έναν από τους ακόμη παρθένους τόπους του πλανήτη, λόγω της δυσκολίας πρόσβασης και των σκληρών κλιματολογικών συνθηκών. Με θερμοκρασίες που κυμαίνονται μεταξύ -20 και -30 Κελσίου, στην καρδιά των βουνών που με την πρώτη ματιά μοιάζουν ερημικά, τοπία τόσο τραχιά όσο και τόσο πλούσια, ο συγγραφέας και ολόκληρη η ομάδα επέδειξαν εξαιρετική σωματική αντοχή στις σκληρές για το ανθρώπινο σώμα συνθήκες, αλλά και απίστευτη υπομονή για να προσμένουν και ίσως μάταια, την εμφάνιση της εξαιρετικά σπάνιας βασιλίσσας του καμουφλάζ.

Το δεύτερο είναι ένα βιβλίο των Εκδόσεων Στερέωμα που θα κυκλοφορήσει στις 20 Μαΐου. Είναι ο πρώτος τόμος της τριλογίας της Βιρζίνι Ντεπνάντ με τίτλο «**Βερνόν Σουμπουτέξ**». Παρόλο που είχα διαβάσει το βιβλίο στο πρωτότυπο, η μετάφραση της Ρίτας Κολαΐτη μου επέτρεψε να κατανοήσω το πνεύμα αυτού του αριστουργηματικού μυθιστορήματος με την οικειότητα μιας μετάφρασης στα ελληνικά απολύτως μέσα στο πνεύμα και την πένα της συγγραφέως. Ο Βερνόν Σουμπουτέξ ήταν άλλοτε ο ιδιοκτήτης του θρυλικού δισκάδικου Revolver, στην παρισινή συνοικία της Βαστίλης. Για τους παθιασμένους ροκάδες, το Revolver ήταν ο ναός, ο χώρος της μυσταγωγίας τους. Τη δεκαετία του 2000, με την εξάπλωση του διαδικτύου και την παρακμή των CD και του βινυλίου, έρχεται η οικονομική κατάρρευση. Το μαγαζί κλείνει, το επίδομα ανεργίας κόβεται και οι φίλοι που τον βοηθούσε, ο διάσημος μαύρος τραγουδιστής Αλεξ Μπλιτς, πεθαίνει από υπερβολική δόση ναρκωτικών. Έτσι, ο Σουμπουτέξ βρίσκεται άστεγος και εμπίπτει στους δρόμους του Παρισιού παρέα με κλοσάρ και αντιμέτωπος με ακροδεξιά τσογλάνια. Το «Βερνόν Σουμπουτέξ» αφηγείται τη γενικευμένη βαρβαρότητα, οικονομική, κοινωνική, πολιτική, των ημερών μας, και την επίδρασή της στους ανθρώπους. Είναι ένα μυθιστόρημα που καθιστά την ενσυναίσθηση βασική αρχή της γραφής και δίνει σε όλους τους χαρακτήρες του μια ευκαιρία, ή τουλάχιστον τους αφήνει να εκθέσουν τους λόγους για τους οποίους αντιδρούν όπως αντιδρούν.

Κωνσταντίνος Ι. Κορίδης

Υπεύθυνος Εκδόσεων ΙΩΛΑΚΟΣ

Εντός οικίας, με βιβλία σχεδόν παντού, ορέγεται την ανάγνωση έργων που εκκρεμεί η επαφή-σχέση ή βολτάρεις λογοτεχνικά με παλιές αναγνώσεις επιθυμώντας τις εκ νέου «αναμετρήσεις». Στο «**Υπάρχει Θεός; Ο Θεός έπλασε τον άνθρωπο ή ο άνθρωπος το Θεό?**» (Εκδόσεις Ιωλκάς), του Φίλοκλήτη Διακομανώλη, αποσιάζει κάθε μορφή δογματισμού. Ο μελετητής σε κερδίζει από τις πρώτες κιόλας σελίδες. Καθέτει με εύστοχα παραδείγματα και ουσιώδεις παραπομπές την άποψή του περί μη ύπαρξης Θεού έτσι όπως παρουσιάζεται από τις θρησκείες. Θωραίρε αδιανόητη την ύπαρξη μίας θείκης δύναμης που σπέρνει εκδίκηση, τρόμο και διαχωρίζει τους ανθρώπους σε καλούς, κακούς, τυχερούς, εκλεκτούς. Έχοντας πλήρη σεβασμό στην πίστη κάθε σκεπτόμενου, ο Φ. Διακομανώλης, με απλή και κατανοητή γλώσσα, χωρίς βερμπαλισμούς, γίνεται άμεσα αντιληπτός. Εύστοχος κι ευγενής

καταρρίπτει θέσφατα. Είναι ειλικρινής, αφοπλιστικός και δεν απορρίπτει την πιθανή ύπαρξη κάποιας συμπαντικής ανώτερης δύναμης, αλλά καταδικάζει όλες τις θεωρίες περί ύπαρξης γνωστών, βάσει θρησκειών, «θεών». Δικαίως βραβεύθηκε ως η καλύτερη μελέτη, για το 2015, στα Βραβεία Αναγνωστών Public.

Στην «**Πλατεία Μεσολογγίου**» (εκδόσεις Ολκός), του Βαγγέλη Προβιά, κάθε διήγημα είναι και μία παράσταση που πρωταγωνιστούν ανθρώπινες ψυχές. Εντός των ιστοριών, το συναίσθημα, ο φόβος, ο τρόμος ανδρώνονται λογοτεχνικά κι ως σημεία αναφοράς διεισδύουν στον ψυχισμό του αναγνώστη. Βιώματα ή μυθοπλασίες συζούν σε ένα περιβάλλον, που είναι πολλές φορές οικείο με το χώρο των περαστικών ή μη, κάνοντας τα δάχτυλα και τα μάτια του αναγνώστη «συνένοχα» και «ταίριαστά» με τα βήματα του δημιουργού εντός του Γολγοθά, που οδηγούν στη σταύρωση και τέλος στην ανάσταση. Γιατί η καλή λογοτεχνία λυτρώνει.

Χάρης Νικολακάκης

Υπεύθυνος του εκδοτικού προγράμματος της BELL/Harlenic

Η περίοδος της καραντίνας ήταν μια καλή ευκαιρία για να διαβάσω πολλά υποψήφια προς έκδοση βιβλία, ξένων αλλά και Ελλήνων συγγραφέων. Ανάμεσα στην ανάγνωση χειρόγραφων έκανα και δύο «διαλείμματα» με βιβλία που είχαν ήδη εκδοθεί και δεν είχα προλάβει να διαβάσω. Για την ακρίβεια, το πρώτο τέτοιο διάλειμμα ήταν με το δικό μας «**Μια φορά κι ένα ποτάμι**» της Diane Setterfield – ένα από τα βιβλία του οποίου η έκδοση τον Μάρτιο αναβλήθηκε, λόγω του lockdown, και κυκλοφόρησε τελικά στα βιβλιοπωλεία πριν από μερικές μέρες. Υπάρχει ένα ποσοστό βιβλίων που εκδίδουμε τα οποία δεν τα διαβάζω πριν μεταφραστούν. Αυτό συμβαίνει με έργα γνωστών συγγραφέων που «ακολουθούν» χρόνια στις εκδόσεις Bell, όπως είναι για παράδειγμα ο Ken Follett, ο John le Carré, ο Jeffrey Archer κ.ά. Η Diane Setterfield είναι μια τέτοια συγγραφέας και το νέο της μυθιστόρημα, που τιμήθηκε με το βραβείο Gold Crown ως το καλύτερο ιστορικό μυθιστόρημα του 2019, είναι μια απολαυστική μαγική, λυρική ιστορία που θίγει με μοναδικό τρόπο θέματα όπως είναι η απώλεια, οι ανθρώπινες σχέσεις και ο γονικός ρόλος. Η πλοκή του μυθιστορήματος ξετυλίγεται τον 19ο αιώνα σε μια περιοχή γύρω από τον Τάμεση και ξεχειλίζει από στοιχεία λαϊκών θρύλων, παραδόσεων, δεισιδαιμονιών, αλλά και επισημονικών ανακαλύψεων που έκαναν αίσθηση την εποχή εκείνη. Μια σκοτεινή νύχτα, λοιπόν, τη νύχτα του χειμερινού ηλιοστασίου, ανοίγει η πόρτα ενός πανδοχείου και μπαίνει μέσα ένας άγνωστος μ' ένα νεκρό κοριτσάκι στην αγκαλιά του. Μερικές ώρες αργότερα, ωστόσο, το παιδί αναδύεται και ξαναζωντανεύει. Είναι θαύμα; Η μήπως αποτέλεσμα μαγείας; Και σε ποιον ανήκει αυτό το μικρό κορίτσι; Στα ερωτήματα αυτά απαντάει η Setterfield μέσα από μια αριστοτεχνικά δομημένη αφήγηση, όπου ο κάθε χαρακτήρας έχει δημιουργηθεί πολύ προσεκτικά, αλλά και το κάθε περιστατικό, η κάθε λέξη, θα έλεγα, υπηρετούν συγκεκριμένο σκοπό, που δεν φανερώνεται στον αναγνώστη παρά μόνο με την ολοκλήρωση της ιστορίας. Τότε που όλα μπαίνουν στη θέση τους, με έναν μαγικά μοναδικό τρόπο.

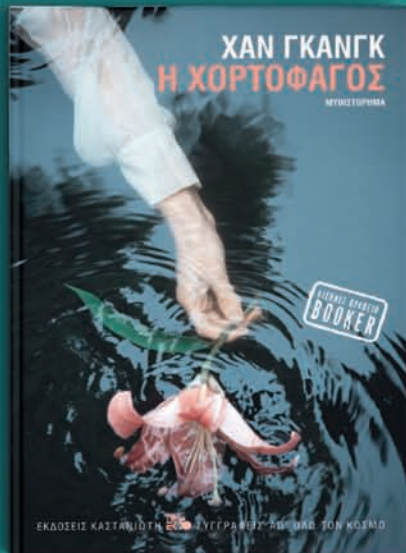
Το δεύτερο βιβλίο είναι το «**Ροκ Σταρ**» του Στέφανου Τσιτσόπουλου (εκδ. Μεταίχμιο), το οποίο ήταν ένα διπλά απολαυστικό αναγνωστικό διάλειμμα: και από τα μυθιστορήματα που διάβασα για το εκδοτικό μας πρόγραμμα και γενικά από το είδος του μυθιστορήματος. Γιατί εδώ έχουμε να κάνουμε με ένα κράμα αυτοβιογραφίας, προσωπικού ημερολογίου, κοινωνικοπολιτικών γεγονότων, ραδιοφώνου, τέχνης, μουσικής, αμερικάνικης κουλτούρας, αλλά και νοστορπιών της ελληνικής περιφέρειας. Γραμμένο σε μια γλώσσα άμεση και ζωντανή, όπως αυτή που θα χρησιμοποιούσε ο συγγραφέας αν ήταν σε μια παρέα και εξιστορούσε διάφορα γεγονότα ή σε μία μεταμεσονύχτια εκπομπή, με πιο χαλαρούς ρυθμούς αλλά με πιο έντονα στοιχεία κατάθεσης ψυχής, το «Ροκ Σταρ» μπορεί να είναι εμπνευσμένο από τον «Φύλακα στη σίκαλη», αλλά ξεφεύγει πολύ πέρα απ' αυτά τα όρια και σου γεννά και μια ▶



ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗ
ΠΕΝΗΝΤΑ ΧΡΟΝΙΑ



Αλέξης Σταμάτης
Αθώα πλάσματα



Χαν Γκανγκ
Η χορτοφάγος



Ρέα Γαλανάκη
Διηγήματα



Τζέννυ Έρπενμπεκ
Ιστορία του γερασμένου παιδιού



Γιώτα Κούγιαλη
Απόψε τι βλέπεις γύρω σου



Κλάουντιο Μάγκρις
Στιγμιότυπα

Η σύγχρονη εκδοτική παρουσία στα ελληνικά γράμματα
www.kastaniotis.com

ανάγκη: Αν έχεις διαβάσει το θρυλικό έργο του J.D.Salinger, να το ξαναδιαβάσεις, κι αν δεν το γνώριζες να το βρεις.

Κωνσταντίνος Παπαδόπουλος

Εκδόσεις ΔΙΟΠΤΡΑ

Θα περίμενε κάποιος ότι στη διάρκεια της καραντίνας θα είχα περισσότερο χρόνο για τον εαυτό μου αλλά και για την οικογένειά μου. Η αλήθεια όμως είναι κάπως διαφορετική. Τον Μάρτιο και τον Απρίλιο ήρθαμε αντιμέτωποι στις εκδόσεις Δίοπτρα με μια νέα συνθήκη, μια νέα πραγματικότητα που απαιτούσε από εμάς προσαρμοστικότητα, γρήγορες αποφάσεις και ευελιξία. Γνωρίζαμε ότι όσο πιο άμεσα ανταποκριθούμε τόσο πιο εξασφαλισμένο θα ήταν το θετικό πρόσημο στον απολογισμό μας. Από την άλλη πλευρά, η παρουσία τεσσάρων παιδιών στο σπίτι όλο το εικοσιτετράωρο, δεν άφηνε πολλά περιθώρια για απομόνωση και προσωπικό χρόνο.

Στον ελεύθερο χρόνο που κατάφερα να «ξεκλέψω» παρ' όλα αυτά ξαναδιάβασα στα ελληνικά πλέον το βιβλίο του Tim Marshal «Υψώνοντας τείχη», που εκδώσαμε τον Φεβρουάριο. Το θεωρώ απόλυτα επίκαιρο και έναν οδηγό για το πώς τα πολιτικά παιχνίδια διαιρούν τους ανθρώπους σε αντίπαλες ομάδες μέσα από κατασκευασμένα κριτήρια διαφοροποίησης. Με αφορμή αυτό, βρήκα την ευκαιρία να ξεφυλλίσω μαζί με τις μεγάλες μου κόρες και την εικονογραφημένη έκδοση του προηγούμενου βιβλίου του «Αιχμάλωτοι της Γεωγραφίας». Μπορεί το συγκεκριμένο βιβλίο να μην «απευθύνεται» σε έξι χρονών παιδιά, ποτέ όμως δεν μου άρεσε να τις περιορίζω σε αναγνώσματα βάσει ηλικίας. Αντιθέτως βρήκαμε τα μέρη του βιβλίου που ενδιαφέρονταν να διαβάσουν και κατάλαβαν όχι απλά το πώς είναι ο κόσμος μας διαμορφωμένος αλλά και, το πιο σημαντικό, το γιατί.

Το ενδιαφέρον μου για την Πολιτική και την Ιστορία με οδήγησε και στο πολύ ενδιαφέρον βιβλίο της Λένας Διβάνη «Ζευγάρια που έγραψαν την ιστορία της Ελλάδας». Πάντα με ενδιαφέρει να μελετώ τα παρασκήνια της ιστορίας και τις μεγάλες προσωπικότητες πίσω από τη δημόσια εικόνα τους. Η σύλληψη της Λένας Διβάνη να ερευνήσει αυτές τις ιστορίες μέσα από τα ερωτικά ζευγάρια μου υπενθύμισε ότι το ποιος είμαστε καθορίζεται και από το ποιον επιλέγουμε να έχουμε δίπλα μας και να ανοίξουμε την ψυχή μας.

Γιάννης Φαλδαμής

Εκδόσεις ΚΛΕΙΔΑΡΙΘΜΟΣ

Η ανάγνωση ενός βιβλίου ήταν σίγουρα μια σημαντική διέξοδος κατά τη διάρκεια της πρωτόγνωρης κατάστασης που ζήσαμε. Βέβαια, για τους περισσότερους από εμάς, τους ήδη απασχολούμενους στον χώρο του βιβλίου, ήταν μια ευκαιρία για ακόμα περισσότερο διάβασμα και για να μειώσουμε επιτέλους το ύψος της στοίβας με τα αδιάβαστα βιβλία! Διάβασα λοιπόν με ιδιαίτερο ενδιαφέρον τη **βιογραφία του Elon Musk** (εκδ. Ψυχογιός), ενός από τους ισχυρότερους και ίσως πιο απρόβλεπτους επιχειρηματίες της Silicon Valley τον οποίο παρακολουθώ καιρό. Αν και αμφιλεγόμενη προσωπικότητα, ο Musk είναι ένας ιδιοφυής καινοτόμος και οραματιστής, που έχει αφιερώσει το έργο του στο να εφεύρει το μέλλον και έχει ήδη καταφέρει να κάνει πραγματικότητα ό,τι θεωρούσαμε σενάρια επιστημονικής φαντασίας. Η διορατικότητα, η εφευρετικότητα και η επιμονή του είναι χαρακτηριστικά που εμπνέουν, και θα μας είναι απαραίτητα για το επόμενο διάστημα. Το βιβλίο με άφησε να αναρωτιέμαι για τις επόμενες κινήσεις του, και ιδιαίτερα προβληματισμένο για το πώς θα φωνάζει τον νεογέννητο γιο του, τον οποίο ονόμασε X-12.

Το «προνόμιο» που έχουμε ως εκδότες είναι ότι έχουμε την ευκαιρία να διαβάζουμε βιβλία πριν ακόμη κυκλοφορήσουν επίσημα. Έτσι διάβασα το νέο βιβλίο της Naomi Klein, με τίτλο «**Στις φλόγες**», που θα κυκλοφορήσει από τον Κλειδάριθμο τον Ιούνιο σε εξαιρετική μετάφραση του Μιχάλη Μακρόπουλου. Η Naomi Klein, καταξιωμένη δημοσιογράφος και δοκιμιογράφος, θεωρώ πως δεν χρειάζεται συστάσεις. Σε αυτό το βι-

βλίο, αντιμετώπη «με τις φλόγες» της κλιματικής αλλαγής, παρουσιάζει μια ριζική, όπως πάντα, λύση και τονίζει την άμεση ανάγκη για την υπογραφή ενός νέου Πράσινου Νιου Νηπλ. Η Klein δεν προσεγγίζει το θέμα του περιβάλλοντος ως ένα μεμονωμένο πρόβλημα, αποκομμένο από τα υπόλοιπα που καλούμαστε να λύσουμε όπως η φτώχεια, ο ρατσισμός και τα ακραία εθνικιστικά φαινόμενα, τα οποία επίσης «καίνε» τον πλανήτη μας. Η προσέγγιση αυτή είναι ιδιαίτερα επίκαιρη και για την αντιμετώπιση της «επόμενης ημέρας» του κορωνοϊού, και προτρέπω όλους –είτε τάσσονται υπέρ των απόψεων της συγγραφέως είτε όχι– να το διαβάσουν, να προβληματιστούν και να παρακινήθούν.

Γιάννης Κωνστανταρόπουλος

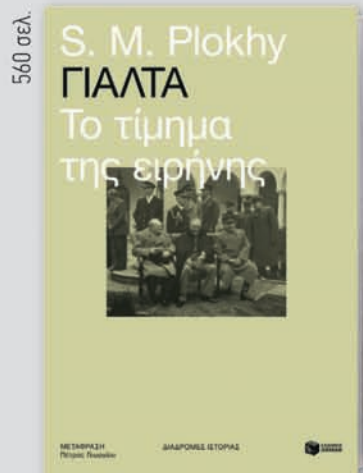
Εκδόσεις ΜΙΝΩΑΣ

Όταν επιλέγω να διαβάσω ένα βιβλίο άλλου Έλληνα εκδότη, διαλέγω ανάμεσα σε αυτά που θα ήθελα να είχα εκδώσει εγώ. Ένα από αυτά είναι και το «**Αιχμάλωτοι της Γεωγραφίας**» του Tim Marshall από τις εκδόσεις Δίοπτρα.

Είναι αλήθεια ότι στο παρελθόν δεν είχα ασχοληθεί ιδιαίτερα με τη γεωπολιτική καθώς πίστευα, λανθασμένα, ότι οι ιδεολογίες καθοδηγούσαν την εξωτερική πολιτική των κρατών. Με την πτώση του κομμουνισμού στη βασική του κοιτίδα την Ε.Σ.Σ.Δ., και με τις εθνοτικές διαμάχες, που ταυτόχρονα ξέσπασαν ανά την υφήλιο, ξεκίνησε το ενδιαφέρον μου για αυτά τα θέματα, που άρχισε να κορυφώνεται με τις ταυτόχρονες κινήσεις της Τουρκίας στη γειτονιά μας (Συρία, ενεργειακά αποθέματα Κύπρου, Αιγαίο). Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσίασε για μένα πώς συγκρούονται η γεωγραφία και η ιδεολογία, αν σκεφτούμε τη συμμαχία Τουρκίας, που είναι μια χώρα του ΝΑΤΟ, με τους τζιχαντιστές του Ισλαμικού Κράτους. Και ο Marshall με έπεισε ότι οι ιδεολογίες μπορεί να έρθουν και να φύγουν ενώ η γεωπολιτική θα παραμένει στους αιώνες. Από την άλλη υπάρχουν στοιχεία όπως οι φονταμενταλιστικές θρησκείες, που θα συνεχίσουν, όσο επιβιώνουν, να αμφισβητούν και να προκαλούν την γεωπολιτική σταθερότητα.

Τέλος, ακραία φαινόμενα υγειονομικού τύπου (Covid-19) φαίνεται να είναι ικανά να επιφέρουν συγκλονιστικές αλλαγές στη γεωγραφία του πλανήτη μας.

Το δεύτερο βιβλίο που με συντρόφευσε κατά τη διάρκεια της καραντίνας είναι το μυθιστόρημα της Παμ Τζενόφ που μόλις κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Μίνωας, για πρώτη φορά στα ελληνικά. Η Παμ Τζενόφ γράφει ιστορικά μυθιστορήματα αντλώντας έμπνευση από την επαγγελματική της εμπειρία στο Πεντάγωνο. Στο τελευταίο της μυθιστόρημα, «**Τα εξαφανισμένα κορίτσια του Παρισιού**», αναδεικνύει τον σημαντικό ρόλο των γυναικών κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Βασίζεται σε αληθινά γεγονότα, ενώ η συγγραφέας έχει κάνει ενδελεχή έρευνα γύρω από την ίδρυση της SOE (Επιχειρήσεις Ειδικών Αποστολών) –με εντολή του Τσόρτσιλ– και απώτερο στόχο να αναλάβει «βρόμικες» δουλειές, όπως δολιοφθορές και συνεργασίες με αντιστασιακούς σε ολόκληρη την Ευρώπη. Κάτι που δεν είναι ευρέως γνωστό και με εντυπωσίασε στο μυθιστόρημα είναι ο ρόλος των γυναικών κατασκόπων ή ακόμη και των απλών υπαλλήλων σε μυστικές υπηρεσίες, ο οποίος υπήρξε εξίσου σημαντικός με αυτός των ανδρών. Η SOE δεν διστάσε να παραχωρήσει σε γυναίκες δουλειές που ως τότε ανήκαν παραδοσιακά σε άντρες και πολλές γυναίκες ανέλαβαν δύσκολες αποστολές, ειδικά στην κατεχόμενη Γαλλία. Από αυτή την άποψη πρόκειται για μια ξεκάθαρα φεμινιστική ιστορία. Οι γυναίκες αναλαμβάνουν δράση έχοντας να αντιμετωπίσουν, εκτός των άλλων, την προκατάληψη και τα στερεότυπα. Υπάρχει αγωνία για την τύχη αυτών των ηρώων που εγκατέλειψαν τις εστίες τους και με τη συνδρομή τους βοήθησαν να κερδηθεί ο πόλεμος. Θα μπορούσε άνετα να γίνει κινηματογραφική ταινία, ενώ παράλληλα το βιβλίο σε βάζει σε μια διαδικασία περαιτέρω έρευνας για να δεις τι από όλα αυτά συνέβη στα αλήθεια και γενικά να αναλογιστείς τον ρόλο που διαδραμάτισαν οι γυναίκες στην περίοδο του πολέμου. **Α**



Ο Σ. Μ. Πλόκυ υπογράφει ένα ρηξικέλευθο βιβλίο, που αντλεί υλικό από τα μέχρι πρότινος απόρρητα σοβιετικά έγγραφα.

Σειρά **Διαδρομές Ιστορίας**
Υπεύθυνος σειράς **Κώστας Κωστής**



«Σου άρπαξε τη γυναίκα!» Μου ανήκε η Ελένη. Δεν μας ανήκει τίποτα. Τη στιγμή μόνο έχουμε. Ωραίο ήταν το δειλινό που το 'σκασε η Ελένη με τον Μενέλαο. Ωραίο ήταν το χάραμα που ανοίχτηκε στο πέλαγος με τον Πάρη, παραδομένη στη θεϊκή χαρά της.

Το νέο βιβλίο του Χ.Α. Χωμενίδη



«Συγκλονιστικό... Με τη σαγηνευτική του πρόζα, με τον τρόπο που μαγεύεται από την εφηβική τραγωδία και την αγωνία του για τις αναμνήσεις, τις επιθυμίες και τις απώλειες. Οι *Αυτόχειρες παρθένοι* διεισδύουν στο μυαλό μας σαν μια μικρή αλλά παντοδύναμη όπερα με την απροσδόκητη μορφή μυθιστορήματος».

The New York Times



Ένας ηλικιωμένος άντρας φτάνει στο χωριό και εγκαθίσταται στον πύργο της πεθαμένης γυναίκας του, στο τέρμα της μεγάλης ανηφόρας...

Μια επίκαιρη ιστορία για την ερημιά της εξουσίας, μια συνομιλία με τον βασιλιά Αηρ κι ένα κλείσιμο του ματιού στον μεθυσμένο κόσμο του Γαργαντούα.



«Η Αφεντούλα Μπακάλογλου ίσως συνιστά τη σπουδαιότερη μυθιστορηματική φιγούρα της Μ.Δ.».

Ελισάβετ Κοτζιά, *Η Καθημερινή*

«Αν λοιπόν η *Αρχαία σκουριά* ήταν ένα εκκωφαντικό ανατρεπτικό βιβλίο, τότε η *Πύλη εισόδου* είναι ένα υποδόρια ανατρεπτικό βιβλίο».

Μικέλα Χαρτουλάρη, *ΕΦΣΥΝ*



Μια ιστορία γι' αυτό που ζήλεψε ακόμα κι ο Θεός, την αγάπη της μάνας.

Το νέο βιβλίο του Αύγουστου Κορτώ



Τι ξέρουμε στην πραγματικότητα γι' αυτά τα πρόσωπα; Η ιστορία της Ελλάδας από το 1821 ως τη χούντα αποκτά ανθρώπινο πρόσωπο.



20 ΧΡΟΝΙΑ, 110.000 ΑΝΤΙΤΥΠΑ

Κάιρο, 1866 – Αθήνα, 1940
Ένα μυθιστόρημα για την επανάσταση και τους επαναστάτες, για τα τρομερά γεγονότα που συγκλόνισαν τον κόσμο, και για άλλα, λιγότερο τρομερά, που τον συγκλόνισαν επίσης.



Μπορεί κάποιοι να ζουν για μια εμφάνιση, όμως ο Θανάσάκης, ο φοβερός μικρός της παρέας της Ρόζας, ζει για τις τηγανητές πατάτες, ζει για να μάθει τι είναι το σεξ και βέβαια ζει για το σημαντικότερο όλων: τη φράντζα του.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΤΑΚΗ

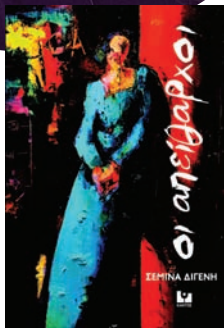
ΜΑΪΟΣ 2020

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΤΑΚΗ
www.patakis.gr

ΣΕΜΙΝΑ ΔΙΓΕΝΗ Η ΑΠΕΙΘΑΡΧΗ

Με άπειρες συνεντεύξεις και κείμενα, δεκαοχτώ βραβεία για το πρωτοποριακό της έργο στην τηλεόραση, και πολλά χιλιόμετρα στην πρώτη γραμμή της δημοσιογραφίας έχει κερδίσει όχι μόνο την αγάπη αλλά και την εμπιστοσύνη του κοινού. Μετά λοιπόν από μια τόσο πληθωρική και άκρως επιτυχή δημοσιογραφική πορεία περνά στο χώρο της συγγραφής και μοιράζεται μαζί μας τις εμπειρίες της.

Της ΓΙΟΥΛΗΣ ΤΣΑΚΑΛΟΥ



Οι Απείθαρχοι, Σεμίνα Διγενή, εκδ. Κάκτος

www.athensvoice.gr
Διαβάστε όλη τη συνέντευξη στο site

Τι σας οδήγησε στην απόφαση να στραφείτε στη συγγραφή; Το ήθελα πάντα, ένιωθα ότι το χρειαζόμουν, αλλά ποτέ δεν προλάβαινα. Ώσπου κάποια στιγμή, φαινόταν ότι μαζεύτηκαν πολλά και η στρόφιγγα άνοιξε ξαφνικά... Έτσι αναδύθηκε πριν δύο χρόνια, το «Κίτρινο Υποβρύχιο», από τις εκδόσεις Πατάκη. Τότε συνέβη το εξής παράδοξο για εμένα, σπκωνόμουν το πρωί και ξεκινούσα να γράφω πριν καν πω καφέ. Σχεδόν παραληρηματικά. Με τον ίδιο ξαφνικό τρόπο ήρθε και το δεύτερο. Κατευθείαν γέννα, χωρίς εγκυμοσύνη, τουλάχιστον εμφανή.

Οι «Απείθαρχοι», μια σύνθεση έρευνας, μελέτης και μυθοπλασίας, με εξώφυλλο έναν υπέροχο πίνακα του διεθνούς εικαστικού Κωστή Γεωργίου και επιμέλεια Γιώργου Προεστού, μας μεταφέρουν στο «μεταιχμιακό» σύμπαν μιας εξαϋλωμένης ουτοπικής πόλης, όπου ζουν αυτά τα μαγικά πλάσματα που δεν έχουν πουθενά... Οι «Απείθαρχοι» από τις εκδόσεις Κάκτος ήταν σαν κεραυνός εν αιθρία κι ενώ ήταν ακόμη πολύ φρέσκο το πρώτο βιβλίο. Ένιωσα έντονη διάθεση, πριν κάποιους μήνες, να βρεθώ –μέσα από ένα κείμενο–, με μια... παρέα κάπως διαφορετική. Κάπου αλλού και οπωσδήποτε αλλιώς. Έτσι έστησα έναν ολόκληρο κόσμο, στους 50 ορόφους ενός ολοζώντανου πύργου, όπου φρόντισα όλοι οι ένοικοι να έχουν στα διαμερίσματά τους δυνατότητες επιλογής εποχών, συναισθημάτων και περιοχών. Επίσης δυνατότητα διαγραφής τοξικών αναμνήσεων και επανεκκίνησης όποιων στιγμών της ζωής τους επιθυμούν. Θα μπορούσε κάποιος, όλο αυτό, να το χαρακτηρίσει ως μια σουρεαλιστική Βαβέλ, όπου περιέργως, όμως, όλοι συνεννοούνται άψογα. Ακόμη και μέχρι το αναπάντεχο τέλος. Πρόκειται για έναν –μάλλον προφητικό– εγκλεισμό 100 πλασμάτων, τα οποία υπηρετώ (με συγκεκριμένα ανταλλάγματα) αλλά τελικά σαγηνεύομαι από αυτά, δημιουργώ ισχυρούς δεσμούς μαζί τους και παρασύρομαι στο σύμπαν των τραυμάτων και των επιθυμιών τους.

Οι αναγνώστες απολαμβάνουν αποκρυπτογραφημένες –με ένα πραγματικά συναρπαστικό τρόπο– σπουδαίες προσωπικότητες. Πώς προέκυψε η ιδέα; Ξαφνικά πέρσι το καλοκαίρι. Αγαπούσα και αγαπώ, για διαφορετικούς λόγους, το καθένα από αυτά τα πρόσωπα. Με κάποιους ήθελα πάντα, να γίνονταν να είχα συναντηθεί, με άλλους ονειρευόμουν να φλερτάρω (π.χ. με τον Κομπνέιν, τον Μπόουι και τον Αϊνστάιν), με άλλους να τσακωθώ (όπως με τον Προυστ π.χ., που ήταν κάπως ζηλιάρης και κουτοσυνήγορος, ή τον Αττίλα που ήταν μισογύνης και ξεροκέφαλος). Ήθελα να δω τον Λένιν την ώρα που έγραφε ότι η θρησκεία είναι το όπιο των λαών, να... ψυχαναλύσω τον Φρόιντ, να νταντέψω τον Ρόμπιν Γουίλιαμς, να λέμε για δάιτες με την Μονρόε, ιστορίες με τον Βέγγο, εξομολογήσεις με τον Μπέρνχαρντ, να ξαναδώ ένα βράδυ τον Σιδηρόπουλο, να παρακολουθώ τη Γουάινχαουζ να λείπει τις απορίες της στον Χόκινγκ, να πάω σ ένα πάρτι αυτοκτονιών με τη Γουλφ, τη Γώγου, τον Χεμινγκουέι, την Πλαθ, τον Μακ Κουίν, την Κέιν, τον Λαπαθιώτη... Είχα πολλές εκκρεμότητες με πολλούς... Δεν γίνονταν να περιμένω άλλο, για να ζήσω, μέσα στην αλλόκοτη παράταση των ζωών τους, όσα ήλπιζα να συνεπάγεται κάτι τέτοιο...

Φοβηθήκατε μήπως ενοχλήσουν κάποιους τα βιβλία σας; Αντισυνοχούσα να μην ενοχλήσουν τους εκδότες μου. Ευτυχώς τη γλίτωσα...

Το πρώτο σας βιβλίο, το «Κίτρινο Υποβρύχιο» έγινε μπεστ σέλερ. Ποια ήταν τα πρώτα μηνύματα που λάβατε από τους αναγνώστες; Το καλό ξεκίνημα του «Υποβρύχιου» με έκανε να πετάω από τη χαρά μου, γιατί είχα τεράστια αγωνία. Ήταν το πρώτο μου και φοβόμουν μήπως δεν ενδιαφέρει κανέναν. Τα πρώτα πρώτα θετικά μηνύματα που πήρα ήταν από τη Δήμητρα Γαλάνη, τον Τάκη Τζαμαργιά, τη Λιάνα Κανέλλη και τον Κώστα Λειβαδά. Υπάρχουν ωστόσο τρία συγκεκριμένα πρόσωπα –«ελεγκτές» (στα οποία έχω τυφλή εμπιστοσύνη), που μου λένε από την αρχή, αν τα κείμενα πρέπει να φτάσουν στον εκδοτικό οίκο ή να περάσουν στον κάδο απορριμμάτων. Τα δύο είναι οι κηδεμόνες μου. Τα παιδιά μου!

Η κυκλοφορία του βιβλίου σας συνέπεσε σε μια δύσκολη συγκυρία για όλο τον πλανήτη. Πώς διαχειριστήκατε αυτή την κατάσταση; Πάντα όταν φοβάμαι πολύ, κάνω πολλές δουλειές, είμαι απίστευτα δημιουργική και χρήσιμη στο περιβάλλον μου. Έκανα πολλά κι αυτή τη φορά, και στο σπίτι και στην εφημερίδα και στο ραδιόφωνο και στο site μου. Ήμουν όμως πειθαρχημένη και προσεκτική.

Η τηλεόραση για σας είναι μεγάλο κεφάλαιο, γιατί αποφασίσατε να την εγκαταλείψετε; Γιατί είχε τελειώσει ο έρωτάς μου για αυτήν. Έχει κανόνες συγκεκριμένους, που κάποιος αντέχουν και άλλοι όχι. Ή όχι για πολύ. Άντεξα περίπου 28 χρόνια.

Ποια είναι η δική σας αποτίμηση της μακράς δημοσιογραφικής και τηλεοπτικής σας διαδρομής; Νομίζω πως στο «Κίτρινο Υποβρύχιο» γράφονται αναλυτικά όλα αυτά. Και τα καλά και τα κακά. Και οι χαρές και οι λύπες και οι σπουδαίες συναντήσεις και οι απογοητεύσεις και τα λάθη.

Συγγραφή ή δημοσιογραφία; Τι ασκεί μεγαλύτερη γοητεία πάνω σας; Η συγγραφή πλέον. Είναι ένας νέος κόσμος που δεν χορταίνω να εξερευνώ, αν και η έμπειρη δημοσιογράφος μέσα μου βοηθάει και στηρίζει τη συγγραφέα που είναι «ψάρακας»! Δεν την αφήνει απ' τα μάτια της. Και στα δύο βιβλία η δημοσιογραφική έρευνα είναι παρούσα και σε πολλά σημεία καθοριστική. Και ευχαριστώ τη συνάδελφό μου Μαρίνα Τσιγκλητήρα που το εντόπισε και χαρακτήρισε τους «Απείθαρχους» ευφυές παραμύθι για ενήλικους, που όμως μαρτυρά πολλή έρευνα και μελέτη.

Πού, πιστεύετε, έγκειται η επιτυχία μιας επαγγελματικής διαδρομής; Στη δουλειά. Από τα 17 μου χρόνια δούλεψα σε περιοδικά και λίγο μετά σε εφημερίδα και μάλιστα επαγγελματικά, με αμοιβή. Όταν δουλεύεις σαν τρελός, δεν σταματάς για να παραμυθιαστείς με πρόσκαιρες δόξες κι επιτυχίες. Απλώς χαμογελάς, αποθηκεύεις τα χρήσιμα στη μνήμη και συνεχίζεις...

Σπουδαίοι άνθρωποι του θεάτρου, εμπλέκονται με τα κεφάλαια του βιβλίου, μέσα από μικρά videos - μονόπρακτα, που μπορεί κανείς να παρακολουθήσει στα social media του «Κάκτου» και τα δικά σας. Ωραία ιδέα. Έτσι νομίζω κι εγώ και τους ευχαριστώ πολύ για την προθυμία τους να με βοηθήσουν. Η Σμαράγδα Καρύδη κάνει τις συστάσεις του βιβλίου, ο Γιώργος Κιμούλης «συνυπάρχει» με τον Σαραμάγκο και τον Βέγγο στη Μακρόνησο, ο Γιάννης Στάνκογλου με τον αγαπημένο του Ντέιβιντ Μπόουι στο Λονδίνο, η Ελένη Ράντου με τον Ρολάν Μπαρτ και τη Μαρίκα Νίνου στην Κοκκινιά, ο Γρηγόρης Βαλτινός με τον Αϊνστάιν, τον Χόκινγκ και τη Γουάινχαουζ στο Κάμντεν Τάουν, ο Βασίλης Χαραλαμπίδης με τον Προυστ και την Κοτοπούλη στην Ομόνοια, η Βίκυ Σταυροπούλου με τον Ουγκώ στα Πυρναί, ο Χρήστος Χατζηπαναγιώτης με τον Ρόμπιν Γουίλιαμς στο Σικάγο, ο Νίκος Κουρής με τον Πικάσο στο Παρίσι, ο Σταμάτης Φασουλής περιγράφει ένα φαντασμαγορικό πάρτι αυτοκτονιών, ενώ η Πέγκυ Τρικαλιώτη με την Κατερίνα Διδασκάλου ερμηνεύουν σύντομες ιστορίες με κοριτσίστικες πληγές... Η σκηνοθετική επιμέλεια είναι του Θ. Βουρνά.

Πριν από λίγο καιρό, εκλεγήκατε ευρωβουλευτής με το ΚΚΕ αλλά παραιτηθήκατε, παραδίδοντας την έδρα σας στον επόμενο. Αναρωτιέμαι αν το μετανιώσατε, δεδομένου πως απαρνηθήκατε έναν υψηλότατο μισθό αλλά άλλα απίστευτα προνόμια. Όχι δεν το μετάνιωσα. Έτσι έκρινα πως όφειλα να πράξω.

Γιατί στραφήκατε στην πολιτική; Αποδέχτηκα μια τιμητική πρόταση και η πρόθεσή μου ήταν να βρεθώ και να αγωνιστώ δίπλα σε τίμιους, μαχητικούς και ειλικρινείς ανθρώπους. Όποιος δεν ενδιαφέρεται ουσιαστικά και ενεργά με την πολιτική, καταλήγει να τον κυβερνούν κατώτεροί του. Τα έχει πει παλιά ο Πλάτωνας αυτά. **Α**

ΒΙΒΛΙΑ ΤΗΣ ΑΝΟΙΞΗΣ

Μετά την καραντίνα οι εκδοτικοί επανέρχονται δυναμικά, και έχουν πολλά και πολύ ενδιαφέροντα βιβλία έτοιμα να κυκλοφορήσουν στα βιβλιοπωλεία

Της ΝΙΚΟΛΕΤΤΑΣ ΣΤΑΜΑΤΗ

Ελληνική Πεζογραφία

Το χρυσό βραχιόλι, Σοφία Νικολαΐδου, εκδ. Μεταίχμιο

Στην Ελλάδα του 20ού αιώνα ζήσαμε μια ειρηνική επανάσταση: μια επανάσταση με όπλο τις σπουδές και τα γράμματα. Το οικογενειακό απωθημένο που διαμόρφωσε μια ολόκληρη χώρα. Ένα πτυχίο για το παιδί. Σε αυτό το βιβλίο-ντοκουμέντο, αληθινοί άνθρωποι αφηγούνται τις ιστορίες τους και ζωντανεύουν μια εποχή. Είναι οι άνθρωποι που πρώτοι στην οικογένειά τους πήραν πτυχίο, το «χρυσό βραχιόλι», και άλλαξαν ζωή. Η Σοφία Νικολαΐδου παίρνει συνεντεύξεις και μας παρουσιάζει με τα δικά τους λόγια τρεις γενιές Ελλήνων: η γενιά των γονιών μας, η δικιά μας γενιά και η γενιά των παιδιών μας αφηγούνται την ιστορία τους και φτιάχνουν ένα μωσαϊκό από φωνές –σαν τα παλιά μωσαϊκά στα σπείρια που μεγαλώσαμε. Ένα τραγούδι που το ρεφρέν του το ξέρουμε καλά. Είναι η φωνή που λείπει, εμείς μπορούμε να πεινάσουμε, αλλά το παιδί θα σπουδάσει.

Θοδώρα με λέγε, Νίκος Καλομοίρης, εκδ. Anubis

«Πού πας, μωρή Θοδώρα;... Μωρή φωτι-οκαμένη... Πάλι θες να ξεπορτίσεις. Μαζέψου, αναθεματισμένη! Θα σε σκίσω! Μωρή, στην τρυφερίτσα θα μου βγει; Πουτάνα, μωρή, θα γίνεις, κακό χρόνο να 'χεις!» Όντως η Θοδώρα έβαλε αληθινά τα λόγια

της μάνας της. Ζωηρή, ατίθαση, ανεξάρτητη. Κάτω Παναγία, Σμύρνη, Μυτιλήνη, Πειραιάς, Κοκκινιά οι μεγάλοι σταθμοί της ζωής της. Ένα γλαφυρό μυθιστόρημα που αντανάκλα τις κακουχίες και την αγωνία των Ελλήνων της Σμύρνης για επιβίωση από την καταστροφή της το 1922 και στις δεκαετίες που ακολούθησαν. Η συγκινητική ιστορία μιας Σμυρνιακής η οποία, μέσα από τις πάμπολλες περιπέτειές της, και παρά το επάγγελμα της, μας χαρίζει μαθήματα ήθους, θάρρους και ανθρωπιάς.

Ποίηση

Η άγνονη γη (διγλώσσος έκδοση), **Τ.Σ. Έλιοτ**, εισ.-μτφ.-σημ. Χάρης Βλαβιανός, εκδ. Πατάκη
Ο Χάρης Βλαβιανός μετέφρασε στα ελληνικά το σημαντικότερο ποίημα του Τ.Σ. Έλιοτ και ένα από τα κορυφαία ποιήματα του 20ού αιώνα, την «Άγνονη γη» (The Waste Land) – έργο που αποτελεί το μανιφέστο του μοντερνισμού στην ποίηση. Το ποίημα αυτό του Έλιοτ είχε μεταφράσει στο παρελθόν ο Σεφέρης (τιτλοφορώντας το «Η έρημη χώρα»). Το εγχείρημα του Βλαβιανού –που τον απασχόλησε για πολλά χρόνια– έρχεται να διορθώσει λάθη και παρανοήσεις που υπήρχαν στη μετάφραση του Σεφέρη (αλλά και σε αυτές άλλων μεταφραστών, όπως ο Παπατσώνης και ο Κύρου) και να προτείνει μια νέα μετάφραση ικανή να συνομιλήσει με το σήμερα. Η ελληνική έκδοση έρχεται σχεδόν

Οι Απείθαρκοι



**ΣΕΜΙΝΑ
ΔΙΓΕΝΗ**



Οι Απείθαρκοι» μας μεταφέρουν στο «μεταιχμιακό» σύμπαν μιας εξαϋλωμένης ουτοπικής πόλης, όπου ζουν όλα τα πρόσωπα και οι εκδοχές του κόσμου μας στους τελευταίους αιώνες.

Πρόκειται για ένα εξαιρετικά πρωτότυπο και ανατρεπτικό κείμενο, καθώς στους 50 ορόφους ενός παράξενου Κόκκινου Ουρανοξύστη συνυπάρχουν και διεξάγουν συναρπαστικούς διαλόγους σπουδαίες προσωπικότητες όπως ο Μπόουι, η Νίνου, ο Αϊνστάιν, ο Μπέρνχαρντ, η Μονρόε, η Κοτοπούλη, ο Προυστ, ο Αττίλας, η Γουαϊνχάουζ, η Λαμπέτη, ο Βέγγος, ο Σαραμάγκου, ο Φρόιντ, ο Σιδηρόπουλος, ο Γουίλιαμς, η Γώγου, ο Πικάσο, ο Βάρναλης, ο Κομπέιν, η Βασιλειάδου, ο Λανγκ κα.

**ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ
ΚΑΙ ΣΕ E-BOOK**



Εκδόσεις **ΚΑΚΤΟΣ**, Πανεπιστημίου 46, Αθήνα 106 78
Τ: 210 38 40 524, Βιβλιοπωλείο Τηλ.: 210-23303192
www.kaktos.gr | info@kaktos.gr

ἐρᾶν

να ερωτεύεσαι, να αγαπᾷς
διὰ του οράν της ψυχῆς.



1η ΕΚΔΟΣΗ: 50.000 ΑΝΤΙΤΥΠΑ

Η Λυγινή και ο Υάκινθος σύρονται μαζί με πλειάδα μοναχών στον Ιππόδρομο, διαπομπεύονται και τους παντρεύουν με τη βία. Κρύβουν και οι δύο επτασφράγιστα μυστικά, τα οποία θα σημαδέψουν τις ζωές τους κι εν πολλοίς θα τις καθορίσουν κατά την οδύσσειά τους. Ο Ροδανός, αγγελοπρόσωπος, ριψοκίνδυνος, θηρευτής των ηδονών, μα και με φοβερά μυστικά να τον σφιχτοδέχουν, είναι συνάμα προσηλωμένος σε ό,τι θεωρεί χρέος. Γύρω από αυτούς τους τρεις ήρωες και το μυστήριο του Ιερού Στιχαρίου, το οποίο θα μπορούσε ν' ανατρέψει αυτοκράτορες και πολιτικές δεκαετιών, κινείται η μυθοπλασία κατά το δεύτερο μισό του 8ου αιώνα με φόντο την Εικονομαχία και την καθημερινή ζωή στην Κωνσταντινούπολη, την Αθήνα και τη Θράκη.



Η ζωή σε Βιβλία
www.psichogios.gr

100 χρόνια μετά την πρώτη παρουσίαση του ποιήματος στην Αγγλία.

Ποιήματα, Βασίλης Βασιλικός, εκδ. Ιωλκός
Η ανθολογία των ποιημάτων του Βασίλη Βασιλικού, σε επιμέλεια-ανθολόγηση Θανάση Θ. Νιάρχου, αποτελείται από δύο ενότητες: Τα εφηβικά (1948-1951), Ποιήματα της αυτοεξορίας (1967-1973). Εντός των 184 σελίδων της, ο αναγνώστης θα διαπιστώσει την αυθεντική ποιητικότητα του λόγου του διακεκριμένου συγγραφέα, Βασίλη Βασιλικού, την κοινωνική, ιστορική χροιά των στίχων του καθώς και την πολιτική προέκτασή τους. Βιώματα, αναμνήσεις, φόβοι, εκρήξεις, κατηγορίες, σχέσεις, ιστορίες, στιγμές καθορίζουν τον ποιητή κατά τη συγγραφή κι οργώνουν τις μνήμες.

Κι είναι πια τα ποιήματα δίχως αποδέκτες, καθώς πειρατικός σταθμός που για ν' αποφύγει τη σήμανση της ραδιονομίας χάνει, και τους λίγους που είχε, ακροατές.

Μπλε Θυσία, Αθανάσιος Τζίκας, εκδ. Ιωλκός
Η συλλογή είναι διανθισμένη με 18 ποιήματα. Γράφτηκε ως επί το πλείστον στη Σύρο, κατά το σύντομο πέρασμα του ποιητή από την «ευγενική αρχόντισσα των Κυκλάδων». Τα ποιήματα απηχούν εν πολλοίς την αυτοπαράληψη, τον ψυχολογικό τρόπο σκέψης του ανθρώπου, το στοχασμό έξω από τα όρια της κοινωνικής και πνευματικής περιχαράκωσης, την ανάγκη για σοφιστεία ως εργαλείο επιβίωσης στους σύγχρονους καιρούς και την αδέξια κλίση του θανάτου στο πρίσμα της προσφυγιάς, ισορροπώντας στο σχοινί του καινοφανούς, μιας παραπέρα αίσθησης, χαρακτηριστικό της γραφής του δημιουργού.

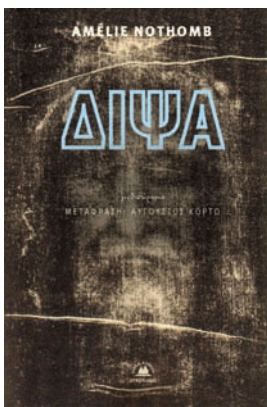
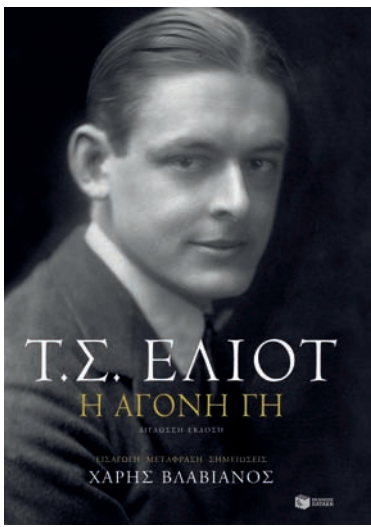
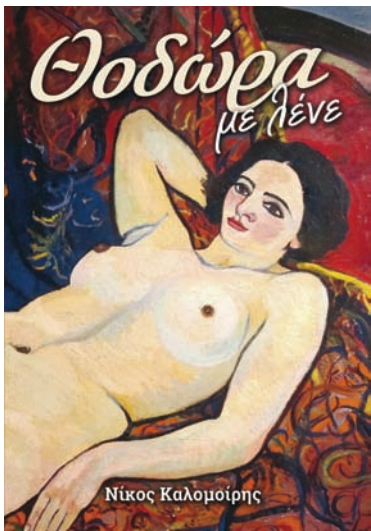
Ξένη Λογοτεχνία

Αυτόχειρες παρθένοι, Τζέφρυ Ευγενίδης, μτφ. Άννα Παπασταύρου, εκδ. Πατάκη
Οι «Αυτόχειρες παρθένοι» είναι το πρώτο μυθιστόρημα του Ευγενίδη (1993) και αποτελεί πλέον ένα σύγχρονο κλασικό έργο. Σ' ένα ήσυχο πρόστιο του

Ντιτρόιτ, οι πέντε αδελφές Λιάμπον—ωραίες, εκκεντρικές, υπό την άγρυπνη παρακολούθηση των αγοριών της γειτονιάς—αυτοκτονούν η μία μετά την άλλη μέσα σε διάστημα ενός χρόνου. Καθώς τα αγόρια τις παρακολουθούν από μακριά, αποσβολωμένα, συναρμολογούν το μυστήριο της μοιραίας μελαγχολίας της οικογένειας, σε αυτό το υπνωτιστικό και αλυσμόνητο μυθιστόρημα εφηβικών ερώτων, αγωνίας και θανάτου. Ο Τζέφρυ Ευγενίδης επικαλείται τις συγκινήσεις της νεολαίας με εφιαλτική ευαισθησία και σκοτεινό χιούμορ και δημιουργεί μια ιστορία ενηλικίωσης που δε μοιάζει με καμία άλλη της εποχής μας. Μεταφερμένες στη Σοφία Κόππολα, σε μια ταϊνία που επαίνεσαν όλοι οι κριτικοί, οι «Αυτόχειρες παρθένοι» είναι ένα σύγχρονο αριστούργημα, ένα λυρικό και άχρονο παραμύθι έρωτα, σεξ και αυτοκτονίας, που μεταμορφώνει και μυθοποιεί τη μεσοαστική ζωή της Αμερικής των προαστίων.

Δίψα, Amélie Nothomb, μτφ. Αύγουστος Κορτώ, εκδ. Στερέωμα
Η Αμελί Νοτόμπ δίνει φωνή και σώμα στον Ιησού, λίγες ώρες πριν από τη σταύρωσή του. Μας παροτρύνει να γνωρίσουμε έναν Χριστό απολύτως ανθρώπινο, με σάρκα και οστά, που ανεβαίνει υποταγμένος στην κορυφή του Γολγοθά. Έναν Χριστό που βασανίζεται από δίψα ενώ την ίδια στιγμή την απολαμβάνει, αφού «για να νιώσεις τη δίψα, πρέπει να είσαι ζωντανός». Έναν Χριστό που έζησε «με τόσο πάθος, ώστε πέθανε διψασμένος».

Οι διαθήκες, Μάργκαρετ Άτγουντ, εκδ. Ψυχογιός
Η «Ιστορία της Θεραπεινίδας» (The Handmaid's Tale) μας συνεπήρε λογοτεχνικά και τηλεοπτικά και μοιάζει να προορίζεται να εξελιχθεί σε ένα κλασικό ανάγνωσμα. Οι «Διαθήκες» είναι το sequel που μας μεταφέρει 15 χρόνια μετά τα γεγονότα του πρώτου βιβλίου. Το θεοκρατικό καθεστώς της Διμοκρατίας της Γαλαάδ παραμένει ισχυρό, αλλά οι πρώτες ρωγμές του έχουν αρχίσει να κάνουν. Στο προσκήνιο βρίσκονται τρεις γυναίκες. Οι δύο έχουν μεγαλώσει και ενηλικιωθεί εντός της τυ-



ραννίας, ενώ η τρίτη, η θεία Λίντια, έχει ζήσει το παρελθόν, το οποίο αποδεικνύεται τόσο περίπλοκο όσο αβέβαιο είναι το μέλλον της.

Σε πρώτο πρόσωπο, Ρίτσαρντ Φλάναγκαν, εκδ. Ψυχογιός
Στην εποχή μας το γεγονός μοιάζει να μην ξεχωρίζει από την επινόηση, ενώ η αλήθεια και η μνήμη φαντάζουν πιο υποκειμενικές και σχετικές από ποτέ. Μέσα από μία εξιστόρηση άλλοτε ανατριχιαστική και άλλοτε ειρωνική, αυτό ακριβώς μάς δείχνει το «Σε πρώτο πρόσωπο». Ένας άφραγκος συγγραφέας βλέπει την τύχη του να αλλάζει, όταν ένας διαβόητος απατεώνας του προσφέρει 10.000 δολάρια, για να είναι ο ασράτος συγγραφέας της αυτοβιογραφίας του. Το βιβλίο, όμως, πρέπει να είναι έτοιμο μέσα σε έξι εβδομάδες, αφού τότε εκείνος θα δικαστεί για τραπεζικές απάτες εκατοντάδων εκατομμυρίων. Αυτό δεν θα είναι μία απλή υπόθεση, αφού ο απατεώνας συχνά φάσκει και αντιφάσκει και ο συγγραφέας μοιάζει να μαγεύεται σταδιακά από τον κόσμο της παρανομίας.

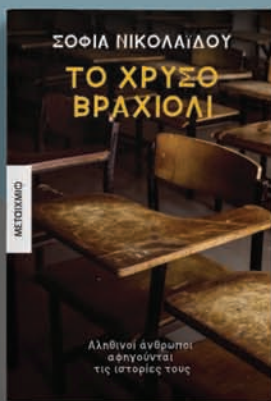
Ο Παριζιάνος, Isabella Hammad, μτφ. Αναστασία Δεληγιάννη, εκδ. Μεταίχμιο
Ένα αριστοτεχνικό ντεμπούτο από τη νικήτρια του βραβείου Plimpton, Isabella Hammad. Πρόκειται για τη διαδρομή και τα ειδήματα ενός ονειροπόλου νεαρού Παλαιστίνιου, από τις σπουδές του στη Γαλλία κατά τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο ως την επιστροφή του στην Παλαιστίνη. Ένα ιστορικό μυθιστόρημα στο οποίο η συγγραφέας ξετυλίγει το πολιτικό κουβάρι και τις προσωπικές τραγωδίες μιας πολυτάραχης περιόδου—τον παλαιστινιακό αγώνα για την ανεξαρτησία, τον αλληλοσπαράγμό των αρχών του εικοστού αιώνα και τον ίσκιο του επερχόμενου Δεύτερου Παγκόσμιου Πόλεμου. Από τα σαλόνια του Μοντελιέ και ενός τρικυμιώδους Παρισιού, στην αυγή της μάχης για την ανεξαρτησία της Παλαιστίνης, φωτίζεται μια ολόκληρη, τρικυμιώδης εποχή.

Βερνόν Σουμπούτες 1, Virginie Desportes, μτφ. Ρίτα Κολαΐτη, εκδ. Στερέωμα
Ο πρώτος τόμος της ο-

μνυμης τριλογίας που πραγματεύεται έναν σύγχρονο αστικό μύθο με πρωταγωνιστή τον Βερνόν Σουμπούτεξ, έναν εξαφανισμένο που συνεχώς αναδύεται. Όταν το δισκάδικό του κλείνει, εκείνος βρίσκεται άστεγος και επαιτείται στους δρόμους του Παρισιού παρέα με κλοσάρ και αντιμέτωπος με ακροδεξιά τσογλάνια. Γύρω του, ένα ετερόκλητο πλήθος ανθρώπων που λατρεύουν το ροκ, την κόκα και το σεξ. Κι εκείνος ένας μύθος της πόλης, ένας πεπτωκώς άγγελος, κάτοχος ενός μυστικού, ο τελευταίος μάρτυρας ενός κόσμου που χάνεται. Ο τελευταίος ήρωας της ανθρωπίνης μας κωμωδίας.

Η καρδιά του ελέφαντα, Δημήτρης Τερζής, εκδ. Ιωλκός
Ένας αδέσποτος σκύλος στο κέντρο της αθηναϊκής μητρόπολης ζει την καθημερινότητά του ανάμεσα στους ανθρώπους που αναμένουν με αγωνία την έξοδο από την Κρίση. Μοναδικός του φίλος είναι ο Λάζαρος, ένας κλοσάρ της Αθήνας που περνάει τη μέρα του διαβάζοντας βιβλία και κρατώντας ημερολόγιο. Μέσ' από τα μάτια του σκύλου καταγράφεται η εικόνα μιας πόλης, μιας χώρας, ενός λαού που παλεύει ξανά να σταθεί στα πόδια του. Μέσ' από τις συναντήσεις του με ανθρώπους μα και με άλλα ζώα αυτής της πόλης, δημιουργείται ένα νέο αφήγημα που καλείται να καταγράψει ο συγγραφέας: Ένα αφήγημα για τη μητρόπολη και τους κατοίκους της, μια ιστορία για τις ιστορίες των ανθρώπων της, ένα μουσικό κομμάτι για το χτύπο της καρδιάς της. Λένε για τη μνήμη των ελεφάντων. Πως θάβουν ένα μέλος της αγέλης τους όταν εκείνο πεθάνει, με φύλλα και κλαδιά που μεταφέρουν με τις προβοσκίδες τους. Λένε ακόμα πως όταν μετά από καιρό η αγέλη περάσει ξανά από το σημείο ταφής, θα βρεθεί πάντα κάποιος ελέφαντας να θυμηθεί ότι σε κείνο το σημείο έχουν θάψει έναν δικό τους, θα βρει το μέρος και με την προβοσκίδα του πάλι θ' αρχίσει να σκάβει και μόλις βρει τα απογυμνωμένα οστά θα βγάλει μια κραυγή—χαρμόσυνη ή λυπητερή κανείς δεν ξέρει—και στη συνέχεια, με την προβοσκίδα ξανά θα πάρει ένα από τα ελεφάντινα οστά και θα το ακουμπήσει στην καρδιά του.

ΤΙ ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ ΦΕΤΟΣ ΤΗΝ ΑΝΟΙΞΗ



Σοφία Νικολαΐδου
Το χρυσό βραχιόλι

Ένα βιβλίο ντοκουμέντο: αληθινοί άνθρωποι αφηγούνται τις ιστορίες τους και ζωντανεύουν μια χώρα και μια εποχή. Αυτοί οι άνθρωποι ήταν οι πρώτοι στην οικογένειά τους που πήραν πτυχίο, το «χρυσό βραχιόλι», και άλλαξαν ζωή.

Μάκης Τσίτας
Πέντε στάσεις

Ο συνταρακτικός μονόλογος μιας γυναίκας για τα όνειρα και τις ματαιώσεις που κρύβονται πίσω από κάθε επιλογή, κάθε προσπάθεια και θυσία.



Isabella Hammad
Ο Παριζιάνος

Ο πόλεμος που διαλύει τα πάντα και η αγάπη που δίνει ζωή. Η Isabella Hammad ήρθε για να μείνει με ένα σαγηνευτικό ιστορικό μυθιστόρημα που αποτυπώνει έναν θρυμματισμένο κόσμο, από τις πολιτικές εξελίξεις στη Μέση Ανατολή στα σαλόνια του Μονπελιέ και ενός ταραχώδους Παρισιού.

Olivia Manning
Βαλκανική τριλογία

Ένα μεγάλο μυθιστόρημα για έναν μεγάλο έρωτα κι έναν μεγάλο πόλεμο. Το σημαντικότερο λογοτεχνικό έργο της μεταπολεμικής βρετανικής σκηνής.



Stuart Turton
Οι επτά θάνατοι της Έβελιν Χαρντκάστλ

Είσαι καλεσμένος σε πάρτι όπου ένας φόνος πρόκειται να συντελεστεί. Κι είσαι εσύ αυτός που πρέπει να βρει τον δολοφόνο.

ΑΝ ΤΟΝ ΒΡΕΙΣ, ΣΕ ΕΧΕΙ ΗΔΗ ΒΡΕΙ!



Σε κάθε αιματοβαμμένο
τόπο εγκλήματος αφήνει
την «κάρτα» του: έναν
καστανάνθρωπο. Ο δολοφόνος
βρίσκεται σε αποστολή
και το τέλος της απέχει πολύ...

**ΚΑΝΕΙΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ
ΑΣΦΑΛΗΣ.**

ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ

εκδόσεις
διόπτρα

www.dioptra.gr

f t i y YouTube
Βρείτε μας!

metaixmio.gr

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ
Τα βιβλία της ζωής μας

f t i y YouTube

Μυθιστόρημα

Αθώα πλάσματα, Αλέξης Σταμάτης,

εκδ. Καστανιώτη

Ο Στέφανος, ένας μοναχικός άντρας, επιστρέφει στην Αθήνα ύστερα από καιρό απουσίας σε περιοχή του μακρινού Βορρά. Η φυγή του σχετίζεται με ένα έντονο συναισθηματικό τραύμα από τη σχέση του με μια γυναίκα. Με ανεπούλωτες τις πληγές του, προσπαθεί να εργαστεί ως ιδιωτικός ερευνητής. Δεν έχει ιδιαίτερη δουλειά, ώσπου κάποια μέρα τον επισκέπτεται μια υποψήφια πελάτισσα, η Μαριάννα, που του ζητά κάτι ασυνήθιστο: Να την παρακολουθήσει. Αυτός αρκικά αρνείται, αλλά εντέλει παρασύρεται σε μια μυστηριώδη υπόθεση, στα σκοτεινά μονοπάτια ενός άλλου κόσμου, όπου κυριαρχεί το Κακό με μια μορφή που δεν έχει ξανασυναντήσει, ούτε έχει καν διανοηθεί. Στο νέο βιβλίο του Αλέξη Σταμάτη το πανάρχαιο δίπολο έρωτας-θάνατος είναι η κινητήρια δύναμη του μυθιστορηματικού του κόσμου. Είτε ταλαντώνεται σαν απειλητικό εκκενρές, είτε πέφτει σαν σκιά στα γεγονότα, οδηγεί την ιστορία σε μια αναπάντεχη διαδρομή που σημαδεύει ανεξίτηλα όλους τους εμπλεκόμενους.

Επτά ψέματα, Ελίζαμπεθ Κέι,

μτφ. Μαρία Φακίνου, εκδ. Μίνωας

Μια αδυσώπητη, ανατριχιαστική ιστορία για το τι συμβαίνει όταν η φιλία γίνεται εμμονή. Η Τζέιν και η Μάρνι είναι αχώριστες φίλες. Γύρω στα είκοσι πέντε ερωτεύονται και παντρεύονται. Η Τζέιν, όμως, δεν συμπαθεί τον άντρα της Μάρνι. Δεν πιστεύει ότι αγαπάει πραγματικά τη φίλη της. Μπορεί, όμως, η Μάρνι να εμπιστευτεί στ' αλήθεια την Τζέιν; Πατί αν η Τζέιν ήταν ειλικρινής –αν δεν είχε πει ψέματα–, τότε ίσως ο άντρας της καλύτερης της φίλης να ήταν ακόμη ζωντανός... Αυτή είναι η ευκαιρία της Τζέιν να πει την αλήθεια. Θα την πιστέψεις;



Η χορτοφάγος,

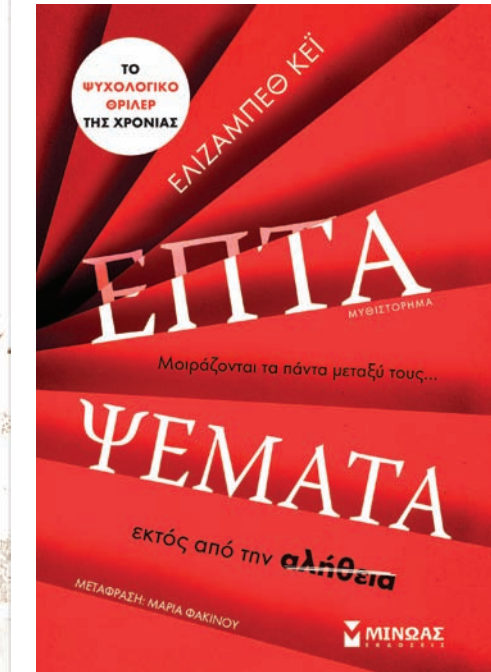
Χαν Γκανγκ,

μτφ. Αμαλία Τζιώτη

Η Πόνγκ Χιε και ο σύζυγός της είναι δύο άνθρωποι του μέσου όρου. Εκείνος πηγαίνει δουλοπρεπώς στο γραφείο του, δεν διακατέχεται από καμία φιλοδοξία. Εκείνη δεν τη χαρακτηρίζει κανένα πάθος, είναι απλώς μια αφοσιωμένη νοικοκυρά. Η μονοτονία



του γάμου τους ανατρέπεται όταν η Πόνγκ Χιε αποφασίζει μια μέρα, χωρίς εξηγήσεις, να μην ξαναφέρει κρέας. Έτσι ξεκινάει η παθητική αντίστασή της που κάνει σύσσωμη την οικογένεια να στραφεί τελικά εναντίον της. Το βιβλίο, μια ιστορία καρκινικής σύλληψης, απέσπασε ομόφωνα το Διεθνές Βραβείο Booker 2016. Ένα μυθιστόρημα σαγηνευτικό και αλλό-



κοτο, βίαιο και αισθησιακό, με το οποίο η Χαν Γκανγκ, από τις δημοφιλέστερες λογοτεχνικές φωνές της Άπω Ανατολής, διερευνά την επιθυμία και την ντροπή, την καταπίεση και την εξουσία.

Η νύχτα της αλήθειας, Σπύρος Πετρούλακας,

εκδ. Μίνωας

Ο τι πίστευες για τη ζωή



ανατρέπεται σε μία μόλις νύχτα. Ένα βρέφος βρίσκεται βουτηγμένο στο αίμα. Όχι το δικό του, αλλά της μητέρας του, και όλα τα στοιχεία οδηγούν στον πατέρα ο οποίος συλλαμβάνεται και καταδικάζεται. Η μικρή Φένια εξαφανίζεται από την κατασκήνωση και σιγά-σιγά ξεφυλλίζεται ένα παλιό βιβλίο που κρύβει δεκάδες ανοιχτές πληγές. Ο ηλικι-

ωμένος Διονύσης κρατάει κλειδωμένα μέσα του τα πιο βαθιά μυστικά, ενώ τα πάντα θα διαταράξει η καταλυτική ορμή της Ελευθερίας.

Αστυνομικά, μυστηρίου

Οι επτά θάνατοι

της Έβελιν

Χαρντκάστ,

Stuart Turton,

μτφ. Θεωδώρα Τσαπακίδης,

εκδ. Μεταίχμιο

Στον αποψινό χορό κάποιος θα δολοφονηθεί. Δεν θα μοιάζει με φόνο και γι' αυτό ο ένοχος θα μείνει ατιμώρητος. Αποκαταστήστε αυτή την αδικία και θα σας δείξω πώς να φύγετε. Προορίζονται για γιορτή, καταλήγει τραγωδία. Ενώ στον ουρανό σκάνε πυροτεχνήματα, η Έβελιν Χαρντκάστ σκοτώνεται. Δεν θα πεθάνει, όμως, μόνο μια φορά. Ώσπου να καταφέρει να εξιχνιάσει τον φόνο της ο Έιντεν –ένας από τους προσκεκλημένους στο πάρτι στο Μπλάκχιθ– η μέρα θα επαναλαμβάνεται, ξανά και ξανά. Και κάθε φορά, θα τελειώνει με τον ίδιο μοιραίο πυροβολισμό. Ο μόνος τρόπος να σπάσει ο κύκλος είναι ο εντοπισμός του δολοφόνου. Ένα πρωτότυπο αστυνομικό μυθιστόρημα και βιβλίο της χρονιάς σύμφωνα με τους Guardian, I Paper, Financial Times και Daily Telegraph. Αυτό είναι το πρώτο του μυθιστόρημα του Στιούαρτ Τέρτον, το οποίο του χάρισε το Βραβείο Costa Πρωτοεμφανιζόμενου Συγγραφέα 2018 μεταφράστηκε σε 28 γλώσσες και έχει πουλήσει πάνω από 200.000 αντίτυπα στη Μεγάλη Βρετανία.

Ο τρόφιμος, Sbebastian Fitzek,

εκδ. Διόπτρα

Ο Sbebastian Fitzek με περισσότερες από 12.000.000 πωλήσεις σε όλο τον κόσμο επιστρέφει με ένα δυνατό μυθιστόρημα. Ο μικρός Μαξ εξαφανίστηκε πριν από έναν χρόνο. Μόνο ο δράστης γνωρίζει τι ακριβώς συνέβη στο αγόρι. Έχει ήδη ομολογήσει δύο αποτρόπαιες δολοφονίες παιδιών, αλλά τώρα είναι φυλακισμένος

στην πτέρυγα υψίστης ασφαλείας ενός ψυχιατρείου και αρνείται να μιλήσει. Στον πατέρα του Μαξ απομένει μονάχα ένας τρόπος να μάθει επιτέλους την αλήθεια: Πρέπει να βουτήξει στα έγκατα της Κόλασης, να γίνει ο ίδιος τρόφιμος.

Χωρίς ρίσκο,

Τζέφρι Άρτσερ

(κυκλοφορεί στις 22 Μαΐου),

εκδ. Bell

Το πρώτο βιβλίο της καινούργιας σειράς του Τζέφρι Άρτσερ δεν είναι μια αστυνομική ιστορία, αλλά μια ιστορία για έναν νεαρό, ονόματι Γουίλιαμ Γουόρικ, που όλη του τη ζωή ήθελε να γίνει αστυνομικός. Έτσι, προς μεγάλη απογοήτευση του πατέρα του, αποφασίζει ότι προτιμά να μπει στη Μητροπολιτική Αστυνομία παρά να ακολουθήσει την οικογενειακή παράδοση και να γίνει δικηγόρος. Στην πρώτη του σημαντική υπόθεση ως ντετέκτιβ στο τμήμα Έργων Τέχνης της Σκότλαντ Γιαρντ αναλαμβάνει να εξιχνιάσει την κλοπή ενός ανεκτίμητης αξίας πίνακα του Ρέμπραντ, γνωρίζει και ερωτεύεται την βοηθό έρευνας στο Μουσείο Φιτζόλιαν. Όμως εκείνη κρύβει ένα δικό της μυστικό, και θα κάνει τα πάντα για να το κρατήσει θαμμένο. Ακολουθώντας τα ίχνη του κλεμμένου αριστουργήματος, έρχεται αντιμέτωπος με έναν πλούσιο συλλέκτη και τον δαιμόνιο δικηγόρο του, που δε διστάζουν να παίξουν με το νόμο για να ξεφύγουν. Μέσα από ανατροπές, θριάμβους και τραγωδίες, ο Γουίλιαμ Γουόρικ είναι προορισμένος να αναδειχτεί σε έναν από τους κορυφαίους ήρωες του Τζέφρι Άρτσερ.

Ο καστανάνθρωπος,

Søren Sveistrup,

εκδ. Διόπτρα

Αν τον βρεις, σε έχει ήδη βρει! Ένας ψυχοπαθής δολοφόνος τρομοκρατεί την Κοπεγχάγη. Σε κάθε αιματοβαμμένο τόπο εγκλήματος αφήνει την «κάρτα» του: έναν καστανάνθρωπο, μια χειροποίητη κούκλα φτιαγμένη από σπέρτα και δύο κάστανα. Εξετάζοντας

NEW YORK TIMES BEST SELLER

ΤΖΙΝ ΧΑΝΦ ΚΟΡΕΛΙΤΖ

Η πρώτη εντύπωση

ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΕΝΟ ΣΕ 18 ΓΛΩΣΣΕΣ

MINΩΑΣ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ

NEW YORK TIMES BEST SELLER

ΤΖΙΝ ΧΑΝΦ ΚΟΡΕΛΙΤΖ

Η πρώτη εντύπωση

NEA ΣΕΙΡΑ HBO
The Undoing

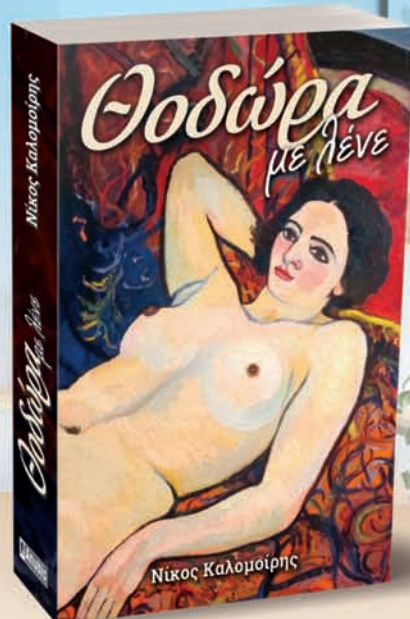
Ένα νέο ψυχολογικό θρίλερ, γεμάτο ίντριγκα, που έχει γίνει εμμονή για τους περισσότερους αναγνώστες στο εξωτερικό.

Με ατμόσφαιρα σκοτεινή αλλή και με έντονα κοινωνικό περιεχόμενο το βιβλίο αυτό πετυχαίνει τον απόλυτο συνδυασμό και συγκλονίζει.

Αναμένεται η νέα σειρά από την HBO *The Undoing*, βασισμένη στο βιβλίο, με πρωταγωνιστές τους Νικόη Κίντμαν, Χιου Γκραντ και Ντόναλντ Σάδερλαντ.

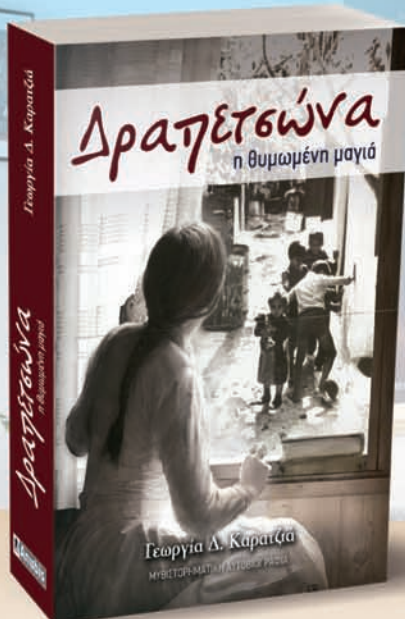
ΑΝΑΖΗΤΗΣΤΕ ΤΟ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ

f YouTube
www.minoas.gr



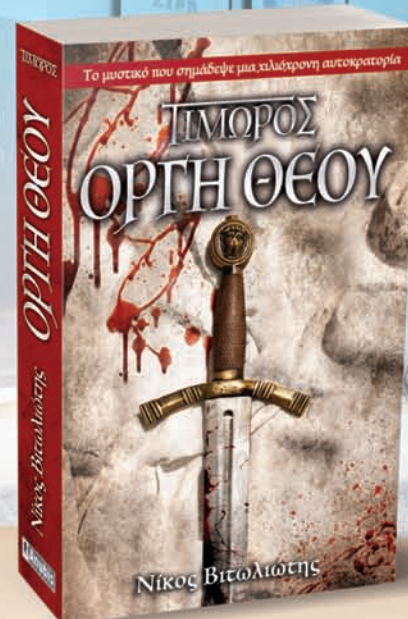
ΘΟΔΩΡΑ ΜΕ ΛΕΝΕ

Ένα γλαφυρό μυθιστόρημα που αντανακλά τις κακουχίες και την αγωνία των Ελλήνων της Σμύρνης για επιβίωση από την καταστροφή της το 1922 και στις δεκαετίες που ακολούθησαν. Η συγκινητική ιστορία μιας Σμυρνιακής η οποία, μέσα από τις πάμπολλες περιπέτειές της, και παρά το επάγγελμά της, μας χαρίζει μαθήματα ήθους, θάρρους και ανθρωπιάς.



ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑ

Η μυθιστορηματική αυτοβιογραφία της Γεωργίας Καρατζιά, η οποία έζησε διωγμένη από την εύπορη οικογένειά της σε μια προσφυγική γειτονιά της Δραπέτσωνας το 1950, είναι ένας ύμνος στην ανθρωπινή θέληση και την ομορφιά της ζωής. Μια νοσταλγική, καθαρία ματιά σε μια εποχή που φαντάζει ταυτόχρονα τόσο κοντά αλλά και τόσο μακριά από τη δική μας.



ΤΙΜΩΡΟΣ: ΟΡΓΗ ΘΕΟΥ

Φαντασία και ιστορική πραγματικότητα συνυπάρχουν σ' ένα συγκλονιστικό μυθιστόρημα που δίνει ζωή σ' ένα από τα σημαντικότερα γεγονότα της Βυζαντινής Ιστορίας. Η πρώτη αφήγηση που δημοσιεύεται από τον μέχρι πρόσφατα χαμένο Κώδικα του Ξηροποτάμου, ένα συναρπαστικό ταξίδι που ξεκινά, ξαναγράφοντας την ιστορία της Ρωμανίας και της Δ' Σταυροφορίας.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ANUBIS, ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ | ΒΙΒΛΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ | ΠΑΙΔΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ | GRAPHIC NOVELS | MANGA



Σολωμού 39,
10682 Αθήνα



2103801487



info@anubis.gr



www.anubis.gr

Βρείτε μας στα social media



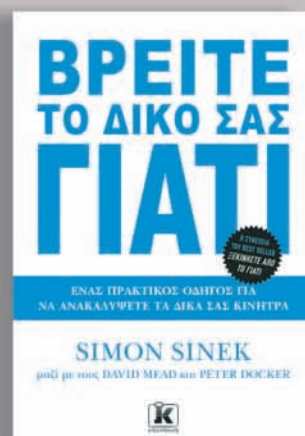
«Μια αληθινή,
συνταρακτική ιστορία.»

– Κέλλη Κρητικού, Athensvoice



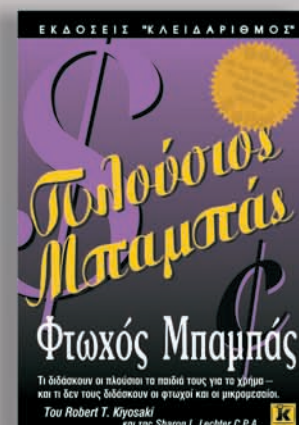
«Μεγαλειώδες όπως
Το όνομα του ρόδου του Έκο,
ανατριχιαστικά ελκυστικό
όπως Το άρωμα του Ζίσκιντ.»

– Wiener Zeitung



«Απαραίτητο τόσο σε νέους
επαγγελματίες όσο και σε
έμπειρους ηγέτες.»

– People Management



«Το σημείο εκκίνησης για
όσους θέλουν να πάρουν στα
χέρια τους τον έλεγχο των
οικονομικών τους.»

– USA Today

**ΒΡΕΣ
ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ
ΒΙΒΛΙΟ ΣΟΥ**



ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ
ΑΞΙΖΟΥΝ
ΤΟΝ ΧΡΟΝΟ ΣΟΥ

www.klidarithmos.gr

τις κούκλες, η Διεύθυνση Εγκληματολογικών Ερευνών βρίσκεται μπροστά σε μια συγκλονιστική ανακάλυψη: ένα αποτύπωμα το οποίο ανήκει σε ένα κορίτσι, την κόρη μιας υπουργού, που είχε απαχθεί και δολοφονηθεί έναν χρόνο πριν. Ο Søren Sveistrup δεν είναι τυχαίος. Είναι ο διεθνώς αναγνωρισμένος σεναριογράφος της δανέζικης εμβληματικής σειράς The Killing, η οποία απέσπασε πάμπολλα διεθνή βραβεία και προβλήθηκε σε πάνω από εκατό χώρες. Ο Sveistrup έχει γράψει και το σενάριο της ταινίας «Ο Χιονάνθρωπος», που βασίζεται στο βιβλίο του Jo Nesbø. Οσο για τον «Καστανάνθρωπο», έχει επιλεγεί από το Amazon ως ένα από τα καλύτερα αστυνομικά βιβλία της χρονιάς.

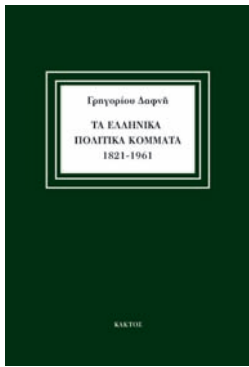
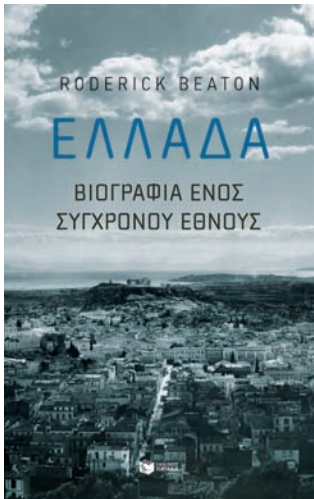
Η γραμμή του Μεσονυχτίου,

Λη Τσάιλντ, εκδ. Bell
Ο Τζακ Ρίτσερ έχει μια άσχημη μέρα. Δεν θα ήταν καλή ιδέα να μιληθείς στα πόδια του. Κάνοντας μια βόλτα σε μια μικρή κωμόπολη στα Μεσοδυτικά, ο Ρίτσερ περνάει έξω από ένα ενεχυροδανειστήριο. Βλέπει στη βιτρίνα ένα δαχτυλίδι του 2005 από το Γουέστ Πόιντ. Είναι μικροσκοπικό, δώρο μιας γυναίκας στον εαυτό

της για την αποφοίτησή της από τη στρατιωτική ακαδημία. Ο Ρίτσερ είναι κι αυτός απόφοιτος του Γουέστ Πόιντ και ξέρει τι πρέπει να πέρασε εκείνη η γυναίκα για να αποκτήσει το δαχτυλίδι. Για ποιο λόγο λοιπόν θα το αποχωριζόταν; Ο Ρίτσερ αποφασίζει να τη βρει. Ακολουθεί βήμα-βήμα την πορεία του δαχτυλιδιού, σ' ένα μονοπάτι χαραγμένο από εγκληματίες που τον οδηγεί στα δυτικά. Σαν τον Μεγαλόποδο που βγήκε από το δάσος, φτάνει στις μακρινές και αραιοκατοικημένες περιοχές του Γουαϊόμινγκ. Το μόνο που θέλει είναι να βρει την ιδιοκτήτρια του δαχτυλιδιού. Αν διαπιστώσει ότι εκείνη η γυναίκα είναι καλά, θα την αφήσει στην πouxία της και θα φύγει. Αν όμως δεν είναι καλά, τότε αλίμονο σε όποιον σταθεί εμπόδιο στο δρόμο του.

Η ηχώ του Παρισιού,

Σεμπάστιαν Φωκς, μτφ. Κλαίρη Παπαμυχήλ, εκδ. Κλειδάριθμος
Από τους πιο καταξιωμένους σύγχρονους συγγραφείς ο Φωκς, παρουσιάζει εδώ ένα ατμοσφαιρικό μυθιστόρημα για τις χαμένες ψυχές στη γαλλική πρωτεύουσα. Πρωταγωνιστές της ιστορίας ένας γαλλοαγερνής κατα-



γωγής νεαρός και μια Αμερικανίδα ερευνήτρια, οι οποίοι εξερευνούν τα σκοτεινά σημεία της ιστορίας του Παρισιού. Με μεγάλη πρωτοτυπία και σκοτεινό χιούμορ, η Ηχώ του Παρισιού μας κάνει να αναρωτηθούμε πόσα χρειάζεται πράγματι να ξέρουμε ώστε να ζήσουμε μια ζωή που να έχει αξία.

Ιστορία – Ταξιδιωτικά

Τα ελληνικά πολιτικά κόμματα 1821 – 1961,

Γρηγόριου Δαφνή, εκδ. Κάκτος
«Φιλοδοξία του παρόντος δοκιμίου είναι να παρουσιάσει τα πραγματικά πλαίσια εντός των οποίων ανεπτύχθηκαν και ανταπτύσσονται τα ελληνικά πολιτικά κόμματα, ώστε να υποβοηθηθεί η έρευνα η οποία θα αποβλέψει στην ενδυνάμωση των γενικών αρχών οι οποίες επηρρέασαν την διαμόρφωσή του ελληνικού κομματικού κράτους». Η Ιστορία των Ελληνικών κομμάτων από την επανάσταση του 1821 έως το 1961 από τον Γρηγόριο Δαφνή, δικηγόρο, δημοσιογράφο και ιστορικό συγγραφέα, που γεννήθηκε στην Κέρκυρα το 1909. Στην Κατοχή εκτοπίστηκε στους Παξούς και εν συνεχεία εγκλείστηκε σε στρατόπεδο συγκέντρωσης στον Τάραντα της Ιταλίας, απ' όπου δραπέτευσε το 1943. Κατέφυγε στην Αίγυπτο και

υπηρέτησε στο υπουργείο Πληροφοριών. Μετά την απελευθέρωση εργάστηκε ως πολιτικός συντάκτης σε αθηναϊκές εφημερίδες και σχολιάστής στο ΕΙΡ. Διατέλεσε διευθυντής του ΑΠΕ την περίοδο 1964-65 και γενικός διευθυντής του ΕΙΡ την περίοδο 1965-67. Στις εκλογές του 1946 και 1959 ήταν υποψήφιος βουλευτής του Κόμματος των Φιλελευθέρων και της ΕΠΕΚ αντιστοίχως. Άλλα έργα του είναι τα: Η Ελλάς μεταξύ δύο πολέμων, Τα ελληνικά πολιτικά κόμματα, Ιωάννης Καποδίστριας κ.ά. Πέθανε στην Αθήνα το 1977.

Ελλάδα: Η βιογραφία ενός σύγχρονου έθνους,

Roderick Beaton, μτφ. Μενέλαος Αστερίου, εκδ. Πατάκη
Αυτό το βιβλίο παρουσιάζει το αξιοσημείωτο επίτευγμα στη διάρκεια των τελευταίων τριακοσίων ετών να οικοδομηθεί ένα σύγχρονο έθνος στη βάση, μερικές φορές κυριολεκτικά, των ερειπίων ενός εξαφανισμένου πολιτισμού. Είναι η ιστορία του ελληνικού έθνους-κράτους, αλλά επίσης – και ίσως πιο ουσιαστικά – η ιστορία της συλλογικής ταυτότητας που συνοδεύει το έθνος-κράτος. Δεν είναι μόνο μια ιστορία των γεγονότων και της υψηλής πολιτικής, αλλά είναι επίσης η ιστορία της κουλτούρας, των τεχνών, των ανδρών και των ιδεών.

Η Δυναστεία των Κομνηνών,

John C. Carr, εκδ. Ψυχογιός
Η δυναστεία των Κομνηνών αποτελεί μία από τις σημαντικότερες εποχές του Βυζαντίου. Διήρκεσε 128 χρόνια, από το 1057 έως το 1185. Στη διάρκεια της, η Βυζαντινή Αυτοκρατορία γνώρισε συνεχείς μεταβολές όσον αφορά τη στρατιωτική της οργάνωση, αφού μόνη της πια, χωρίς καμία βοήθεια από τη Δύση, έπρεπε να αναικίσει συγχρόνως Τούρκους και Νορμανδούς. Την αρχή του τέλους της δυναστείας των Κομνηνών σήμανε η ήττα στο Μυριοκέφαλο το 1176. Μέχρι τότε, στο Βυζάντιο μοιάζει να κυριάρχησε η βία και η ανικανότητα. Ωστόσο, σε αυτήν οφείλεται σε μεγάλο βαθμό η διατήρηση του χριστιανισμού στην Ανατολή.

70 μέρες στη Νότια Αμερική, Θάνος Αλεξόπουλος,

εκδ. Βακχικόν
Στην ουσία του, πρόκειται για ένα οδοιπορικό στη Νότια Αμερική. Ο Θάνος Αλεξόπουλος μας ταξιδεύει από την Αργεντινή στην Ουρουγουάη, την Παραγουάη και τη Βολιβία και στη συνέχεια στο Περού και στο Εκουαδόρ. Στο «70 μέρες στη Νότια Αμερική» συγκεντρώνεται κάθε πτυχή της πορείας του συγγραφέα στην ήπειρο. Από την πραγματότητά του, παρά τον περιορισμένο χρόνο και τα λίγα χρήματα, μέχρι όλη την κούραση, την αγωνία και τη μοναξιά, που συχνά συνόδευαν αυτή την περιπέτεια. Στο τέλος, βέβαια, όλα αυτά υπερνικούνταν από τις εμπειρίες με τις οποίες ο ταξιδιώτης αποζημιωνόταν σε κάθε του βήμα.

Ψυχολογία

Ήχοι και σιωπές, Νικόλεττα Αλεξάνδρου,

εκδ. Βακχικόν
Δεν μας ορίζουν όσα οι άλλοι κάνουν. Δεν μας προσδίδουν ιδιότητες των άλλων οι υποθέσεις, οι αντιλήψεις, τα λογικά τους άλματα (συνειδητά ή ασυνειδητά). Η δική μας αλήθεια είναι οι δικές μας πράξεις. Μας ορίζει το πώς φερόμαστε, όχι το πώς μας φέρονται... αυτό ορίζει εκείνους. «Δεν αρνούμαι την πραγματικότητα των εύκολων συμπερασμάτων, ούτε των κακόβουλων κακομοιρίδων. Δεν θέλω να φτιάξω εγώ τον κόσμο αυτόν, θα ήταν ό,τι πιο ανώριμο και αγαθό θα μπορούσε κάποιος να σκεφτεί. Ένα μοντέλο

με «κατασκευαστικό λάθος από το εργοστάσιο» δεν το επισκευάζεις... το αποσύρεις».

Τόλμψε να ηγηθείς,

Μπρενέ Μπράουν, μτφ. Στέλλα Κάσδαγλη, εκδ. Κλειδάριθμος
Η Μπράουν, ερευνήτρια και καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο του Χιούστον, έχει περάσει τις τελευταίες δύο δεκαετίες μελετώντας τα συναισθήματα και τις εμπειρίες που δίνουν νόημα στη ζωή μας, και τα τελευταία εφτά χρόνια δουλεύοντας με προοδευτικούς ηγέτες και ομάδες σε ολόκληρο τον κόσμο. Στα χρόνια αυτά ανακάλυψε ότι σχεδόν όλοι θέτουν το ίδιο ερώτημα: Πώς διαμορφώνουμε πιο γενναίους και τολμηρούς ηγέτες και πώς ενσωματώνουμε την αξία του θάρρους στην κουλτούρα του κάθε οργανισμού; Και δίνει τη δική της απάντηση.

Παιδικά

Αγόρια, κορίτσια και η επιστήμη του σώματος,

Μέγκ Χικλινγκ, μτφ. Στέλλα Κάσδαγλη, εκδ. Κάκτος
Από πού έρχονται τα μωρά; Σε τι διαφέρουν τα αγόρια από τα κορίτσια; Ποια μέρη του σώματός μας είναι μόνο δικά μας; Είναι απόδια το σεξ; Μπορούμε να κάνουμε πλάκες με τα εσώρουχα των φίλων μας; Ένα βιβλίο για το σώμα και τη δημιουργία της ζωής από τη δρ Μέγκ Χικλινγκ. Εδώ αναπαράγει μία από τις φημισμένες συζητήσεις της γύρω από την επιστήμη του σώματος, σε μια συνηθισμένη τάξη πρώτης δημοτικού, με τη μορφή μιας διασκεδαστικής ιστορίας για να εξηγήσει στα παιδιά ό,τι πρέπει να γνωρίζουν γύρω από τη σεξουαλική ζωή.

Peppa Pig: Χρόνια πολλά,

μτφ. Δώρα Γιακουμή εκδ. Anubis
Μία Τούρτα-παραμύθη! Η Μαμά Γουρουνίτσα έχει τα γενέθλιά της. Η Πέππα και ο Τζορτζ ανυπομονούν να σβήσει τα κεράκια στην τούρτα της. Το πρώτο διαδραστικό βιβλίο με μουσική και αισθητήρα φωνήματος, μια καινοτομία που θα αγαπήσουν τα παιδιά προσχολικής και πρωτοσχολικής ηλικίας: Όταν το παιδί πατά το κουμπί τα κεράκια ανάβουν και αρχίζει το τραγούδι γενεθλίων. Όταν φυσάει τα κεράκια σβήνουν και το τραγούδι σταματά, κάτι που μπορεί να επαναλάβει όσες φορές θέλει. ●

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Με άποψη

από τις Εκδόσεις Βακχικών

Bed Side Stories, Δάφνη Φοίβου, Διηγήματα

«Επίτιδες δεν φοράω τίποτα από μέσα. Επίτιδες απόψε θα τρελάνω κόσμο, επίτιδες ντύθηκα Γυμνή σήμερα, όπως άλλες τις Απόκριες ντύνονται Αμαλία, εγώ ντύθηκα

οφ-σίζον Ανωμαλία, μονάχα μια Παρανομία, Βασίλισσα της Έκκληξης, μιας νύχτας, μιας χρήσης!» Επανεκδοση ενός cult βιβλίου: Το "Bed side stories" έχει διαγράψει την πορεία του και δεν μπορείς να τη μάθεις παρά μόνο μπαίνοντας άνευ όρων στον κόσμο της Δάφνης Φοίβου. Η επανεκδοση έχει γίνει από την έκδοση του 1987 –Βαβέλ/Σέλας– και περιλαμβάνει 22 διηγήματα κι ένα κόμικ του Πέτρου Ζερβού. Την επιμέλεια του βιβλίου έχει ο Σωτήρης Κακίσης.



Οι γρίλιες, Πέτρος Φούρναρης, Διηγήματα

Είκοσι διηγήματα με είκοσι διαφορετικούς ήρωες. Όλοι τους είναι άνθρωποι, με ελαττώματα και προτερήματα, όπως ο καθένας από εμάς. Αυτό, όμως, που τους ενώνει περισσότερο από οτιδήποτε άλλο είναι μία μεγάλη δυσκολία να συμφιλιωθούν με την πραγματικότητα. Μία πραγματικότητα που προσπαθούν να αποφασίσουν, αν θα πλησιάσουν κλεισμένοι στο ημίφως των δωματίων τους, πίσω από τις γρίλιες των κλειδωμένων πορτών τους. Οι πόρτες, βέβαια, στο τέλος ανοίγουν αναπόφευκτα από μόνες τους και τους «ρίχνουν» στην πραγματικότητα, είτε θέλουν είτε όχι.



Δεκαετίες τερματίζουν όλες μαζί στο νήμα, Ανθούλα Δανιήλ

«Η Αλίκη στη χώρα των θαυμάτων θα μπορούσε να είμαι εγώ». Αυτή η φράση ισοδυναμεί με την κινητήριο δύναμη που έκανε την Ανθούλα Δανιήλ να γράψει αυτό το βιβλίο. Δεκαετίες-στιγμές από το παρελθόν συγκεντρώνονται και επαναξιολογούνται με το σημερινό φως, για να φτάσουν στο σήμερα. Εδώ δεν συναντάμε μόνο επεισόδια και γεγονότα ζωής, αλλά και ιστορικά αποσπάσματα, πίνακες ζωγραφικής, γλυπτά, μουσικές συνθέσεις, κινηματογραφικά έργα και θεατρικά. Έχουμε, με άλλα λόγια, μία σύμπλεξη τεχνών, βιβλίων, έργων τέχνης, αλλά και ανθρώπων.



Δώδεκα Χτύποι, Νίκος Γονίδης, Μυθιστορημα

Ένα βιβλίο-ταξίδι. Από το Λονδίνο του 19ου αιώνα και τη γερμανική κατοχή της χώρας μας, φτάνουμε στο σήμερα και στα διάφορα ιστορικά μέρη της Ελλάδας. Η ιστορία του «Δώδεκα Χτύποι» μοιάζει όλο και πιο σκοτεινή και περίπλοκη σελίδα με τη σελίδα. Στόχος είναι η διαλεύκανση μίας υπόθεσης μέχρι το αργότερο το τελευταίο λεπτό της τελευταίας μέρας του χρόνου. Για να το πετύχει αυτό, ο ντετέκτιβ Μάνος Παυλίδης δέχεται 40.000 ευρώ ως προκαταβολή από έναν μυστηριώδη ξένο και καταλήγει να έρχεται αντιμέτωπος με σκοτεινές δυνάμεις...



Τύποι σχεδόν εντάξει, Μπογκντάν Τεοντορέσκου, Μυθιστορημα

Το πτώμα μιας διάσημης Ρουμάννας δημοσιογράφου βρίσκεται σ' ένα δάσος. Η δολοφονία της συνοδεύεται από μυστηριώδη ξεκαθαρίσματα λογαριασμών. Η υπόθεση ανατίθεται σε τρεις αστυνομικούς, οι οποίοι, κατά τη διάρκεια της έρευνάς τους, θα ξεσκεπάσουν περιστατικά διαφθοράς και θα βρεθούν αντιμέτωποι με περίεργα παιχνίδια επιρροής στους κύκλους των ισχυρών της χώρας. Το μυθιστόρημα Τύποι σχεδόν εντάξει του Μπογκντάν Τεοντορέσκου, που απέσπασε το πρώτο βραβείο της Ένωσης Ρουμάνων Συγγραφέων το 2010, είναι ένας συνδυασμός αστυνομικού και πολιτικού θρίλερ.

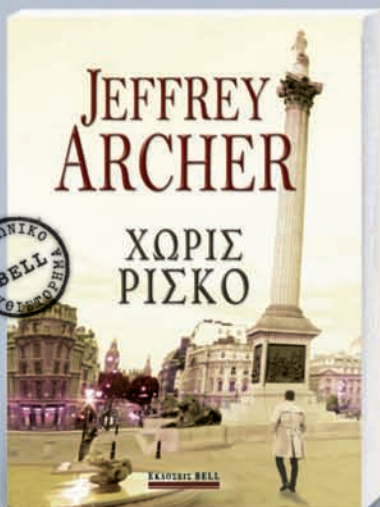
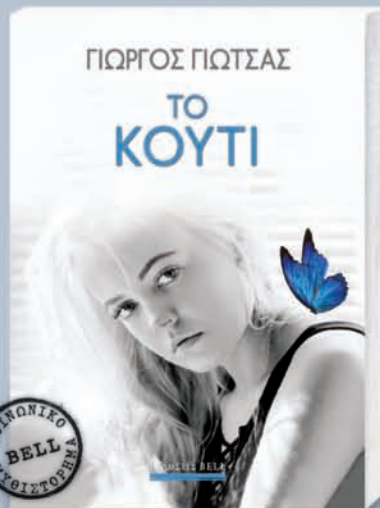


Κολιάτσου – Παγκράτι, Τ.Σ., Διηγήματα

«Κολιάτσου - Παγκράτι» είναι ο τίτλος του βιβλίου, αλλά και το καθημερινό δρομολόγιο που πρωταγωνιστεί σε αυτή την ιστορία. Μέσα από αυτό μια οικογένεια του '80 πηγαίνει στην επιχείρησή της στο Κέντρο της Αθήνας, έτσι ώστε να καλύψει τα έξοδά της, που κατά κύριο λόγο σχετίζονται με τις σπουδές των παιδιών. Στο επίκεντρο; Η αγωνία για το μέλλον ενός αιώνιου φοιτητή και η δημιουργία ενός υποκαταστήματος, που με τη σειρά τους οδηγούν σε συμφωνίες, διαφωνίες, συνεργασίες, υποσχέσεις, δολοπλοκίες και ψευδείς δηλώσεις. Μήπως αυτά τελικά οδήγησαν στη μετέπειτα οικονομική κρίση;



ΒΡΑΒΕΙΟ HWA GOLD CROWN
Καλύτερο ιστορικό μυθιστόρημα του 2019



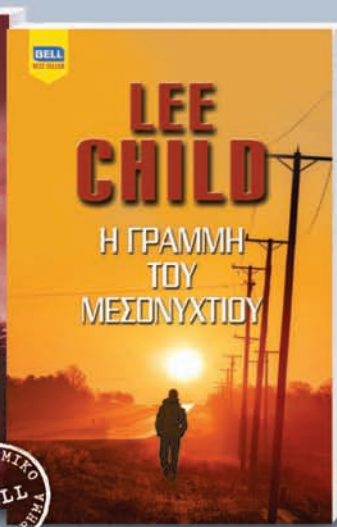
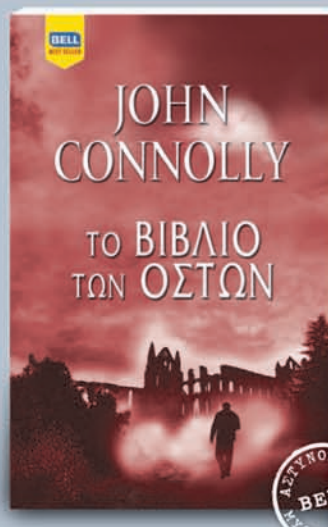
Κυκλοφορεί 22 Μαΐου 2020



Κυκλοφορεί 22 Μαΐου 2020

#restart_BELL

Το Μάιο μένουμε ασφαλείς,
πατάμε «επανεκκίνηση» στη ζωή μας
και διαβάζουμε τις νέες κυκλοφορίες των BELL!



ΕΚΔΟΣΕΙΣ BELL

www.bell.gr

BELLpublishing

@bell_books

@bell_books

Επιμέλεια:
TANIA ΔΕΛΗ

style



CALZEDONIA Ο γύρος του κόσμου με ένα μπικίνι

► Όσο η κατάσταση σε υποχρεώνει να αναβάλλεις την επίσκεψη στους αγαπημένους σου καλοκαιρινούς προορισμούς, εμείς σου βρήκαμε τρόπο να πάρεις μια γεύση με μαγιά εμπνευσμένα από την Αφρική και τη Μεσόγειο. Η **νέα συλλογή της Calzedonia** «βουτάει» στο απέραντο μπλε της Μεσογείου με έντονα χρώματα, βολάν που θυμίζουν κύματα και μια

updated εκδοχή της κλασικής πλέον μαρινιέρας και των vintage balconettes. Στη συνέχεια, περιπλανάται στην Αφρική και φτάνει στο Μαρακές και το παζάρι της Τζεμά ελ Φνα. Φοράει χρώματα εμπνευσμένα από το κάρι, το σαφράν, την κανέλα, το τσίλι και το τζίντζερ δημιουργώντας μια ethnic ταυτότητα που ανυπομονούμε να γνωρίσουμε.



SWATCH

Ρολόι Urban Blue, από τη σειρά Urbaholic €65



ZEUS + ΔΙΟΝΗ
Ψάθινο καπέλο Gaia, €120



LEE
Τζιν ριγέ
μπουφάν



SPRINGFIELD
Μίνι τζιν φούστα €29,99



ESSENCE
Λιπγκλός με βιταμίνη E και
έλαιο jojoba, από τη σειρά
"Bloom baby, bloom" €2,50



**THE
BODY
SHOP**
Αφρόλουτρο
και σπρέι
σώματος με
άρωμα White
Musk €18



CLINIQUE
Ενυδατική κρέμα
ημέρας με SPF25



NEW CULT
Γυναικεία
ναπούτσια Fila,
τιμή eshop €88

Θα αποκαλύψω το στιλ μου "ρούχα που μου μπαίνουν ακόμα

(μετά την καραντίνα)"

MISSONI
Γυναικεία γυαλιά ηλίου



YAMAMAY
Τοπ τύπου denim



**ZOUMBOULAKIS
GALLERIES**
Διακοσμητικό Snoopy Dog
Multicolor €75



FJALLRAVEN
Σακίδιο πλάτης Kanken



H&M
Ολόσωμη λινή φόρμα από τη σειρά
Desmond & Dempsey x H&M €29,99



**ΑΠΟ ΚΡΕΜΑ
ΠΟΥΔΡΑ!**

Η νέα αντιηλιακή
κρέμα της
Frezyderm,
Sunscren cream-
to-powder SPF 50+
μετά την εφαρμογή
στο δέρμα, μετα-
μορφώνεται σταδι-
κά σε πούδρα! Ταυ-
τόχρονα, το εκχύλι-
σμα λευκής παιώνι-
ας που περιέχει ενι-
σχύει τον επιδερμι-
κό φραγμό και μειώ-
νει την απώλεια υ-
γρασίας. Το νέο μας
αζεσοούρ στην πα-
ραλία. €23,44

GLAMAZON

Καλοκαιρινές διακοπές για πάντα

*Μου λείπει που δεν μπορώ να
κάνω αλμυρά όνειρα για το φε-
τινό καλοκαίρι*

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ
ΚΟΥΤΣΟΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

Χαϊδεύοντας το κίτρινο εξώφυλλο του βιβλίου «The Jetsetters» που μου πρότεινε η Ρίς Γουίδερεσπουλ* αναρωτιέμαι φωναχτά. Τι μου έλειψε; Το κολύμπι. Τι μου λείπει περισσότερο; Δεν μπορώ να κάνω σχέδια για διακοπές και ταξίδια ονειρεμένα στην Τοσκάνη, στο Παρίσι, στη Σαντορίνη. Τι θα ήθελα; Να εξαφανιστεί όλο αυτό ως δια μαγείας. Να είναι ένας εφιάλτης, ένα κακό όνειρο που πέρασε. Να μην ξεχάσω να πλύνω τα χέρια μου. Ξανά και ξανά. Τα χέρια μου θέλουν ενυδατική κρέμα. Αφυδατώθηκαν από το πολύ πλύσιμο και τα αντισηπτικά. Και τις δουλειές. Φανατικά φασίνα. Σισύφειο το έργο της νοικοκυράς και του νοικοκύρη. Μπουγάδες και ζύμωμα ψωμιού. Τι με κατέστρεψε; «Τοποθετήστε στο καλάθι». Ε, ναι. Να μη έχω τι να φορέσω τώρα που δεν... μένουμε στο σπίτι; Τώρα που άρχισα να αγοράζω ψωμί απέξω;

Παρόλο που δεν είμαι φανατική του Ίνσταγκραμ όλο αυτό το διάστημα κράτησα επαφή με Μιλάνο. Βεβαίως. Η Κιάρα Φερράνι, η Ιταλίδα επιχειρηματίας και influencer, είχε το σπίτι της ανοιχτό. Τα παράθυρα της το ίδιο. Την κρεβατοκάμαρα, το καθιστικό, ακόμα και το μπάνιο.

Ο σύζυγος της, ο μουσικός Φέντεζ, κοιμόταν με κουβέρτα LV, το ξανθομάλλικο αγγελάκι της έπαιζε, τραγουδούσε και χόρευε. Η ίδια έκανε εμφάνες τρομερές και φοβερές με καυτά σορτσάκια, ανύπαρκτα τοπ και εσώρουχα και προωθούσε την δική της συλλογή ρούχων σε συνεργασία με γνωστή μάρκα παχυντικών σοκολατομπισκότων. Και πριν από ένα μήνα οι «Φεράνιες» συνέβαλαν στη συγκέντρωση 3,3 εκατομμυρίων ευρώ για την ενίσχυση του νοσοκομείου Σαν Ραφαέλε του Μιλάνου. Μια από τις πιο επιτυχημένες καμπάνιες crowdfunding.

Οι μέρες και οι νύχτες στη βεράντα τους έδιναν άλλο νόημα στην έννοια καραντίνα. Δεν ήταν λίγες οι φορές που ο Φέντεζ έδινε συναυλία με ενισχυτές, εξοπλισμό και μαζί με άλλους τραγουδιστές μέσω διαδικτύου. Έβαζε τα πιάτα στο περβάζι και μπάπα-μπούπα, στο πόδι όλη η γειτονιά. Για να αναπνευστεί το πθικό.

Όχι, η δική μου καραντίνα δεν είχε βεράντα με θέα. Ούτε αυλή, ούτε κήπο με ζωηρό πράσινο γκαζόν. Το χορταράκι είναι μαδημένο. Έχουν παίξει τρελή μπάλα όλα τα παιδάκια στην πολυκατοικία. Και έχει γίνει σαν στέπα. Δεν υπάρχει ούτε ένα δέντρο με παχιά σκιά. Το σκηνικό νατουραλιστικό. Πολυκατοικίες μόνο. Ο ανοιχτός ορίζοντας προσφέρεται μόνο στα ρετιρέ. Στα μπαλκόνια των κάτω ορόφων πετούν χνούδια, τρίχες, γύρες, σκόνες και σουλατσάρουν μυρμηγκία. Ανεβαίνουν από τον ημιθανή κήπο. Προσεχώς κουνούπια. Δεν έχουν και σήμα τα κινητά και οι περισσότεροι κρέμονται στα κάγκελα. Μαθαίνεις θέλοντας και μη τα νέα τους και εκείνοι τα δικά σου.

Τις ημέρες της καραντίνας μια περίεργη ψυχία ηλάκωνε τα πάντα. Αλήθεια. Τώρα απελευθερωθήκαμε όλοι, αρκετοί με πρωτογονισμό και προέκυψε μια απίστευτη πχορύπανση. Που κρυβόταν όλος αυτός ο θόρυβος; Τι είχες Γιάννη, τι είχα πάντα.

Αισιοδοξία. Μονόδρομος. Σαν το πλύσιμο των χεριών. Να μην ξεχάσω και τη μάσκα, πολλές φίλες αναζητούν στο Διαδίκτυο μάσκες που να σετάρονται με τα συνολάκια τους. Μου αρέσει το κουράγιο και το χιούμορ. Α, αυτή η μεταξωτή μασκούλα που κρατάει η Μαρέβα, μου φαίνεται σικάτη.

ΚΡΙΟΣ (20 Μαρτίου - 19 Απριλίου)

Επικοινωνιακός στρόβιλος, πολλές αλλαγές και αίσθηση καθυστέρησης

Ο Ερμής (11) και η Αφροδίτη ανάδρομη (13) στους Διδύμους εστιάζουν την προσοχή σου στο θέμα της επικοινωνίας και των επαφών. Οι συναντήσεις και συνεννοήσεις για τη δουλειά και άλλα πρακτικά ζητήματα πολλαπλασιάζονται και σε βοηθούν να εντοπίσεις παραλείψεις ή απροσεξίες, ενώ δεν αποκλείεται να αποκατασταθούν κάποια οικονομικά θέματα. Έτσι, με τον κυβερνήτη σου, Άρην, στους Ιχθύς (13) ασχολείσαι με την διόρθωση παλιότερων υποθέσεων σου αν είναι δυνατόν ή δυσφορείς αν δεν είναι. Αφορά και τις προσωπικές σου σχέσεις. Το σώμα και η ψυχολογία σου φορτίζονται από τη σχετική δραστηριότητα, προσπάθησε να μην τα αντιμετωπίζεις επιφανειακά. Ο ανάδρομος Κρόνος (11) φέρνει ανασύνταξη στις φιλίες και τις ομαδικές σου ασχολίες, για να τις φέρεις πιο κοντά στους σχετικούς στόχους. Ωστόσο με την αναδρομή του Δία (14) και αυτοί αλλάζουν εξαιτίας νέων παραγόντων στην προσωπική και επαγγελματική εξίσωση. Πιθανώς όλα αυτά να φανούν σαν εμπόδια, όμως προσφέρουν την ευκαιρία για επιτάχυνση αν αφιερώσεις το χρόνο για να ξεκαθαρίσεις τα πράγματα στο μυαλό σου

ΤΑΥΡΟΣ (20 Απριλίου - 19 Μαΐου)

Ορέγεσαι καλύτερα πράγματα και έχεις χρόνο και διάθεση να τα προετοιμάσεις

Ο Ερμής (11) και η ανάδρομη Αφροδίτη (13), ο κυβερνήτης σου, στους Διδύμους σου ανοίγουν την όρεξη οικονομικά και ερωτικά με αντίστοιχες κουβέντες και επαφές, όμως ανάμεσα στο τώρα και την ικανοποίηση απλώνεται μια σειρά πρακτικών και προσωπικών διευθετήσεων που ακόμη δεν έχουν γίνει. Με τον Άρην στους Ιχθείς (13) δεν πτοείσαι και έχεις διάθεση να κυνηγήσεις καλύτερη μελλοντική ποιότητα, μέσα από τις φιλίες, τις ομαδικές σου ασχολίες, τα επαγγελματικά σου σχέδια. Απλώς να μην μένεις στην επιφάνεια. Ο ανάδρομος Κρόνος (11) θα δώσει χώρο μειώνοντας κάπως την πίεση και τις υποχρεώσεις καριέρας και προσωπικής ζωής. Στην πρώτη περίπτωση πιθανώς εξαιτίας νομικών θεμάτων ή επειδή δεν έχεις ακόμη τα απαραίτητα εφόδια για να συνεχίσεις. Στη δεύτερη περίπτωση μάλλον επειδή προσωρινά αλλάζουν οι διαθέσεις του συγγενικού σου πλαισίου ή απλώς εσύ αποφασίζεις να μην ασχολείσαι τόσο. Ο ανάδρομος Δίας (14) πιθανόν να δείξει τον τρόπο για την άρση των υπαρχόντων εμποδίων σε οικονομικές ενισχύσεις, τραπεζικές υποθέσεις ή ζητήματα κοινών οικονομικών.

ΔΙΔΥΜΟΙ (20 Μαΐου - 20 Ιουνίου)

Διευκολύνεσαι και τείνεις να το παρεξηγήσεις και να κάνεις λάθος επιλογές

Στο ζώδιό σου μπαίνει ο κυβερνήτης σου, Ερμής (11) και αναδρομεί η Αφροδίτη (13). Σου δίνουν ένα καλύτερο κανάλι έκφρασης κι επικοινωνίας από τη μία και δημιουργούν ανακατατάξεις στις σχέσεις σου από την άλλη, καθώς μπορείς να τις προσεγγίσεις πιο λογικά και με μεγαλύτερη διά-

κριση, ειδικά όσον αφορά τον αντίκτυπό τους επάνω σου. Με τον Άρην στους Ιχθείς (13) μπαίνεις σε διαδικασία να κυνηγήσεις στόχους καριέρας. Προσανατολίσου σε ομαδικά εγχειρήματα κι εκεί που είσαι πραγματικά χρήσιμος, ακόμη κι αν δεν τρελαίνεσαι, επειδή το αυστηρά προσωπικό πρίσμα οδηγεί σχεδόν μαθηματικά σε λάθος επιλογές. Με τον ανάδρομο Κρόνο (13) οι απαιτήσεις, συναισθηματικά, για να προχωρήσεις παρακάτω ερωτικά γίνονται μικρότερες. Σε επαγγελματικό επίπεδο, πιθανόν αίρονται παλιότερα κωλύματα που εμπόδιζαν το επόμενο βήμα ή οι απαιτήσεις συνεργατών, τραπεζών κοκ αναθεωρούνται προς το ελαφρύτερο. Ο ανάδρομος Δίας (14) ίσως δημιουργήσει αμφιβολίες για ό,τι ευχάριστο έχει συμβεί στην ερωτική σου ζωή, ίσως σε οδηγήσει να το θεωρήσεις δεδομένο και να το καταχραστείς.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ (21 Ιουνίου - 21 Ιουλίου)

Μικρότερη πίεση στα προσωπικά σου, όμως και πολλές πρακτικές διαφορές

Ο Ερμής (11) και η αναδρομή της Αφροδίτης (13) στους Διδύμους σε βάζουν σε έντονα νοσταλγική διάθεση και σου δημιουργούν την τάση να κρίνεις ή να στεναχωριέσαι αναδρομικά για παλιότερες συζητήσεις και συναναστροφές. Παράλληλα βέβαια αφυπνίζεται ο ρεαλισμός σου ή έστω η αντικειμενικότητά σου απέναντι σε όλα αυτά, ειδικά όπου αφορούν το σπίτι, την οικογένεια, τις φιλίες, τα σχέδιά σου, τις διαδικές σου ασχολίες κι ίσως βγουν άβολα ή δυσάρεστα συμπεράσματα. Απόφυγε τα άκρα. Ο Άρην στους Ιχθύς (13) σου ανοίγει τη διάθεση για να εκδράμεις, να κάνεις γνωριμίες, καθώς επίσης να μάθεις καινούρια πράγματα και να βελτιωθείς επαγγελματικά και προσωπικά. Όσο δεν το κάνεις πρόχειρα κι επιφανειακά, είναι εξαιρετικό. Με τον ανάδρομο Κρόνο (11) και Δία (14) η συναισθηματική και οικονομική σου ζωή φαίνεται προσωρινά να ξαναβρίσκουν ένα μέτρο οικειότητας ή προηγούμενη ποιότητα αν και

η καθημερινότητά τους μπορεί να αλλάξει δραστικά ή κάποια πράγματα να ρέουν δυσκολότερα. Αξίζει να προσπαθήσεις να επέμβεις ο' όσα σε δυσκόλεψαν την προηγούμενη περίοδο.

ΛΕΩΝ (22 Ιουλίου - 22 Αυγούστου)

Η δουλειά παραμένει προτεραιότητα, όμως ανασαίνει η προσωπική σου ζωή

Με τον Ερμή (11) και την αναδρομή της Αφροδίτης (13) στους Διδύμους, ελεύθερος χρόνος, χρήμα, διάθεση διοχετεύονται σε φιλικές κουβέντες και συναντήσεις, όπως και σε σκέψη κι επαφές για τα οικονομικά σου σχέδια. Αν και πολλά υπάρχουν στον αέρα, η διακρισή σου είναι σε φόρμα και διάφοροι και διάφορα κόβονται άμα τη εμφανίσει. Εδώ καλό είναι να σκεφτείς το ενδεχόμενο της υπερβολικής αυστηρότητας και να κινηθείς όντως βάσει του για τι έχεις χώρο. Ο Άρην στους Ιχθύς (13) μαζί με μία αλλαγή παραστάσεων, οπτικής γωνίας ή μεταβολή στις ισορροπίες στο συγγενικό σου περιβάλλον, σε βάζει σε έντονα συναισθηματική κι ερωτική διάθεση. Φρόντισε να μη φορέσεις παρωπίδες εξαιτίας ενός τεράστιου «θέλω» και χάσεις τον απέναντι από τη θέα. Οι ανάδρομοι Κρόνος (13) και Δίας (14) δημιουργούν μια πιο χαλαρή ατμόσφαιρα στη σχέση και τις συνεργασίες σου ή τουλάχιστον λιγότερες πρακτικές πιέσεις, παρά το ότι η καθημερινότητα της ερωτικής σου ζωής ξεκουρδίζεται. Το πιθανότερο είναι να γίνει με ευχάριστη αφορμή.

ΠΑΡΘΕΝΟΣ (23 Αυγούστου - 21 Σεπτεμβρίου)

Επαγγελματικά ξεκαθαρίσματα και πιο ελαφριά κι ευχάριστη ρουτίνα

Ο κυβερνήτης σου Ερμής (11) και η αναδρομή της Αφροδίτης (13) στους Διδύμους εγγυώνται ότι η καριέρα σου θα διεκδικήσει χώρο στον νου, τις κουβέντες και τις επαφές σου. Παράλληλα υπάρχει ένα ξεκαθάρισμα σχετικά με τα οικονομικά ανοίγματα που έκανες, καθώς φαίνεται αντικειμενικά η αποτελεσματικότητα, οι αδυναμίες τους και τελικά, η σχέση τους με τους στόχους σου.

Πιθανώς να σοκαριστείς που δεν είχες προηγουμένων δει κάποια πράγματα. Ο Άρην στους Ιχθύς (13) σου ανοίγει την όρεξη συναισθηματικά κι ερωτικά κι έτσι αναζητάς περισσότερο χρόνο με τον σύντροφό σου ή μία σχέση. Εφόσον προσεγγίζεις το θέμα γνωρίζοντας ότι χρειάζονται δύο κι όχι σαν προσωπικό σου πρότζεκτ, όλα καλά. Παρόμοια αντιμετώπισε και τις συνεργασίες σου. Οι ανάδρομοι Κρόνος (11) και Δίας (14) αλλάζουν τη ρουτίνα, προσωπική κι επαγγελματική, καθώς οι απαιτήσεις παιδιών και συντρόφου χαλαρώνουν. Καλό είναι να μη θεωρήσεις δεδομένη τη στήριξη οικογένειας και του περιβάλλοντός σου και το τραβήξεις πολύ μακριά, πιστεύοντας ότι θα βρεις τα πάντα εκεί που τα άφησες.

ΖΥΓΟΣ (22 Σεπτεμβρίου - 22 Οκτωβρίου)

Διάθεση για ανανέωση και βελτίωση και ο πειρασμός να ξαναβουλευτείς στα γνωστά

Ο Ερμής (11) και η αναδρομή του κυβερνήτη σου, Αφροδίτης (13), στους Διδύμους φέρνουν άφθονη τροφή για συζήτηση και σκέψη σχετικά με την επιμόρφωσή σου, την επαγγελματική σου εξέλιξη και την ανανέωσή σου ως άτομο, ίσως με αφορμή το οικονομικό και συναισθηματικό κόστος. Παράλληλα ίσως ανακινήσουν θέματα παρόμοιας φύσης στο συγγενικό σου περιβάλλον. Και δημιουργούν ευκαιρίες για εκδρομές και καινούριες εμπειρίες. Ο Άρην στους Ιχθύς (13) σηματοδοτεί πολλή δουλειά κυριολεκτικά ή για να διευθετήσεις πρακτικές υποθέσεις και θέματα ρουτίνας. Χρειάζεται επίσης μια προσπάθεια να δεις πιο υγιεινά την καθημερινότητά σου, όχι να παλεύεις με το σώμα σου. Οι ανάδρομοι Κρόνος (11) και Δίας (14) ίσως δώσουν ένα διάλειμμα στην ερωτική σου ζωή και περισσότερες ευκαιρίες για αυτοέκφραση και δημιουργικότητα, καθώς οι οικογενειακές υποχρεώσεις ή οι δικές σου αναστολές χαλαρώνουν. Χρειάζεται να είσαι λίγο προσεκτικός ωστόσο, για να μη ματαιώσεις πρόοδο που έχεις κάνει επικοινωνιακά ή και τις βάσεις, εσωτερικές ή πραγματικές που πάλεψες για να βάλεις.

ΣΚΟΡΠΙΟΣ (23 Οκτωβρίου - 21 Νοεμβρίου)

Οικονομική και συναισθηματική ρευστότητα και κάποια υποτίμηση όσων έχεις

Ο Ερμής (11) και η αναδρομή της Αφροδίτης (13) στους Διδύμους φέρνουν αρκετή ρευστότητα και εναλλαγές στην ερωτική και συναισθηματική σου ζωή, όπως και σε θέματα που αφορούν τη διαχείριση κοινών οικονομικών. Στην πρώτη περίπτωση, η κοινή λογική μαζί με κάποια ευελιξία απέναντι σε σχέδια και προσδοκίες θα σε βοηθήσει να παραμείνεις στην καλή σου πλευρά. Στη δεύτερη περίπτωση η περίοδος φέρνει αλλαγές σε συμφωνίες, διακανονισμούς, χρηματοδότηση, τις οποίες καλό είναι να προσεγγίσεις ακριβοδίκαια. Ο Άρην στους Ιχθύς (13) ανεβάζει τη διάθεσή σου για φλερτ, ερωτοτροπία, διασκέδαση, όπως και για δημιουργική δουλειά, στα ύψη. Και στις δύο περιπτώσεις κυνήγησε την ουσία ακόμη κι αν απαιτεί μεγαλύτερη προσπάθεια, μην ψάχνεις απλά να ξεφύγεις από τη ρουτίνα σου. Οι ανάδρομοι Κρόνος (11) και Δίας (13) περιορίζουν την κλεισούρα και εσωστρέφεια κι έτσι χαλαρώνει κάπως η πίεση και μέσα σου. Καθώς αυτό συμβαίνει και επιστρέφεις στα συνηθισμένα άτομα, παρέες και κουβέντες, καλό είναι να μην τα υποτιμήσεις επειδή στερούνται της γυαλάδας του καινούριου.

ΤΟΞΟΤΗΣ (22 Νοεμβρίου - 20 Δεκεμβρίου)

Πας προς το λαίμαργο συναισθηματικά και οικονομικά, χρειάζεται διάκριση όμως

Ο Ερμής (11) και η αναδρομή της Αφροδίτης (13) στους Διδύμους και τον ζωδιακό σου άξονα φέρνουν μια συναρπαστική αλλά και ιδιαίτερα απόρβλεπτη διάσταση στις προσωπικές κι επαγγελματικές σου σχέσεις. Η ιδέα σου για το πώς θα 'πρεπε να 'ναι οι σχέσεις ή ο απέναντι, καλό θα 'ταν να μη σε οδηγήσει σε ασυνέπεια ή να δικαιολογείς καταστάσεις. Η λογική έχει τη χρησιμότητά της, χρειάζεται όμως απαλό χέρι. Ο Άρην στους Ιχθύς (13) πιθανόν να δημιουργήσει ανακατωσούρα στους χώρους που κινείσαι, σπίτι, γραφείο κοκ, έστω και με ευχάριστη αφορμή. Είναι ίσως ευκαιρία για βελτιώσεις, αν το δεις δημιουργικά. Με τον ανάδρομο Κρόνο (11) κριτήρια και περιο-

ρισμοί στην επικοινωνία και τις μετακινήσεις σου αίρονται προσωρινά, ωστόσο μη χάσεις τελείως τα στάνταρ σου. Ο κυβερνήτης σου, Δίας, ανάδρομος (14) στον Αιγόκερο μπορεί να σε οδηγήσει σε ασυδοσία οικονομική, σεξουαλική, συναισθηματική, εάν δεν κάνεις τον κόπο να κινηθείς πολύ ποιοτικά σε όλες αυτές τις κατευθύνσεις και εκτιμώντας τις αντίστοιχες ευκαιρίες.

ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ (21 Δεκεμβρίου - 19 Ιανουαρίου)

Ανεβάζεις ταχύτητα όμως είτε υπερεκτιμάς, είτε υποτιμάς δυνατότητες και άτομα

Ο Ερμής (11) και η ανάδρομη Αφροδίτη (13) στους Διδύμους επιταχύνουν τον ρυθμό της δουλειάς και της καθημερινότητάς σου, αυξάνοντας επαφές, συνομιλίες, μετακινήσεις. Από τη μία πλευρά υπάρχουν πολλές προετοιμασίες και ιδέες για την εξέλιξη ή την ανανέωσή σου. Από την άλλη πλευρά, σου ζημερώνουν συνειδητοποιήσεις και παραλείψεις για την ερωτική σου ζωή, τη σχέση με τα παιδιά και για τα δημιουργικά σου πρότζεκτ, που αναστατώνουν πρόγραμμα και χρονοδιαγράμματα. Ο Άρην στους Ιχθύς (13) σε γκαζώνει παραπάνω και έτσι μπορείς να κάνεις και να δεις πολλούς γρηγορότερα. Φρόντισε μόνο το θέμα του πείσματος και της αυτοδικαίωσης στις κουβέντες και τις επαφές σου. Πιο απαλά. Ο κυβερνήτης σου Κρόνος (11), ανάδρομος στον Υδροχόο χαλαρώνει τη στάση σου συναισθηματικά και οικονομικά καθώς αισθάνεσαι πιο ασφαλής. Ίσως σε πάει στο άλλο άκρο, προσπάθησε να βρεις τη χρυσή τομή. Ο ανάδρομος Δίας (14) στο ζώδιό σου εγκυμονεί αδικαιολόγητη εμπιστοσύνη στον εαυτό σου ή αδικαιολόγητες αμφιβολίες. Όμως αξίζει να θυμάσαι ότι είσαι ο ίδιος άνθρωπος.

ΥΔΡΟΧΟΟΣ (20 Ιανουαρίου - 17 Φεβρουαρίου)

Δίνεις έμφαση σε διασκέδαση κι έρωτα καθώς ευθύνες και υποχρεώσεις χαλαρώνουν

Ο Ερμής (11) και η αναδρομή της Αφροδίτης (13) στους Διδύμους δίνουν κίνηση και ελαφραίνουν το κλίμα στα ερωτικά σου, τη σχέση με τα παιδιά σου, ενώ φέρνουν ιδέες και ευκαιρίες για δημιουργικότητα. Στο προσωπικό κομμάτι, υπάρχει αμφιταλάντευση και ρευστότητα, όμως καλό είναι να μείνεις στις καλές σου ποιότητες. Πρακτικά ίσως γίνει σαφές τι μπορεί να σε περιορίζει την εξέλιξη σου ή υποθέσεις που αφορούν την οικογένεια ή το σπίτι σου. Ο Άρην στους Ιχθύς (13) σε ωθεί στη σπατάλη, καθώς βλέπεις περισσότερο κόσμο και μετακινείσαι πιο ελεύθερα. Φρόντισε να έχεις επαφή με το τι ξοδεύεις χρηματικά και συναισθηματικά. Με τον Κρόνο (11) ανάδρομο στο ζώδιό σου η πίεση εκκρεμοτήτων, ανοιχτών υποθέσεων ή αρνητικών εμπειριών και κυρίως των υποχρεώσεων και ευθυνών που αυτές σημαίνουν χαλαρώνει κι έτσι κινείσαι πιο ελεύθερα. Ο ανάδρομος Δίας (14) μπορεί να καθυστερήσει την ολοκλήρωση σχεδίων, όπως και να σε ωθήσει να ξαναπροσεγγίσεις παλιότερες φιλίες ή πρότζεκτ. Αυτό, μόνο με διάθεση πλήρους αλλαγής θα λειτουργήσει.

ΙΧΘΥΕΣ (18 Φεβρουαρίου - 19 Μαρτίου)

Καινούρια ενέργεια και μαζί της έντονη πιθυμία κι ένταση που θέλουν προσοχή

Με τον Ερμή (11) και την αναδρομή της Αφροδίτης (13) στους Διδύμους τα πράγματα στο σπίτι και τον επαγγελματικό σου χώρο υπόσχονται να γίνουν αρκετά ενδιαφέροντα. Εάν καταφέρει να βρεις μια θέση και να είσαι συνεπής ως προς αυτή αντί να υιοθετείς τριάντα διαφορετικές απόψεις, συχνά αντικρουόμενες σε μία κουβέντα, θα βοηθήσεις πολύ τη σχέση με τον σύντροφο και τους συνεργάτες σου. Σε επίπεδο σεξουαλικό και οικονομικό ίσως σοκαριστείς από το πόση ανακρίβεια, αδικία και γενικώς ό,τι να 'ναι έχει υπάρξει. Ο Άρην στο ζώδιό σου (13) αυξάνει την ενεργητικότητά σου, όμως παράλληλα σε κάνει ευέξαπτο. Είναι εξαιρετικά εύκολο να θεωρήσεις τα θέλω και απόψεις σου, επειδή βολεύουν, τη μόνη αλήθεια και να δικαιολογήσεις στον εαυτό σου άσχημες ή παράλογες συμπεριφορές. Οι ανάδρομοι Κρόνος (11) και Δίας (14) σε ωθούν να ξανανοίξεις φιλίες ή δραστηριότητες που δεν είναι ότι καλύτερο για σένα. Παράλληλα κάποια επαγγελματικά σου σχέδια πιθανώς να κόψουν ταχύτητα. Μην βιάζεσαι να βγάλεις συμπεράσματα. **A**

**Για πιο ολοκληρωμένη εικόνα των αστρολογικών σου τάσεων θα πρέπει να διαβάξεις και τον ωροσκόπο σου*



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

1^ο ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΕΛΣ

ΕΞΟΔΟΣ
ΑΝΟΙΞΗ



12 βίντεο - παραστάσεις: μουσικής, όπερας,
οπερέτας, μουσικού θεάτρου, χορού

17· ΜΑΪ έως **8· ΙΟΥΝ** · 2020

Ώρα έναρξης
20:00

17 Μαΐου: Μοναχικές μικρογραφίες της άνοιξης • 19 Μαΐου: Η συνάντηση της Άνοιξης • 21 Μαΐου: Η ιεροτελεστία της άνοιξης
23 Μαΐου: Ο υπέροχος μήνας Μάης • 25 Μαΐου: Για μια άνοιξη χωρίς περιορισμούς • 27 Μαΐου: Το πέρασμα στην άνοιξη
29 Μαΐου: Οκτώ δωδεκανησιακά τραγούδια • 31 Μαΐου: Opera rovera • 2 Ιουνίου: Άνοιξη στα Απαλάχια
4 Ιουνίου: Operetta rovera • 6 Ιουνίου: Η συνέλευση των ζώων • 8 Ιουνίου: Πότε θα 'ρθει, πότε θα 'ρθει το καλοκαίρι

Μετάδοση:
nationalopera.gr, culture.gov.gr  

Εθνική
Λυρική
Σκηνή



Greek
National
Opera

nationalopera.gr



STAVROS
NIARCHOS
FOUNDATION
CULTURAL
CENTER

ΚΕΝΤΡΟ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΙΔΡΥΜΑ
ΣΤΑΥΡΟΣ
ΝΙΑΡΧΟΣ

ΜΕΓΑΣ ΑΘΛΗΤΗΣ ΕΛΣ

ΙΣΝ/SNF

ΙΔΡΥΜΑ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΙΑΡΧΟΣ
STAVROS NIARCHOS FOUNDATION

Η ΕΛΣ ΟΠΟΙΩΣ ΕΙΣΤΕ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ
ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ





1.090 εργαζόμενοι στις θέσεις μας ή σε τηλεργασία μένουμε δίπλα σας

Η ΔΕΠΑ, στην πρωτόγνωρη αυτή συγκυρία, στέκεται δίπλα στην ελληνική κοινωνία. Μένουμε ενεργοί και διασφαλίζουμε την ενεργειακή επάρκεια της χώρας. Κάνουμε την ενέργεια δύναμη, που φτάνει από άκρη σε άκρη της Ελλάδας. Διασφαλίζουμε την απρόσκοπτη λειτουργία μας και έχουμε λάβει από την πρώτη στιγμή τα αυστηρότερα μέτρα για την ασφάλεια των εργαζομένων και τον περιορισμό της πανδημίας. Η ΔΕΠΑ στηρίζει με όλη της την ενέργεια την προσπάθεια όλων να πάμε και πάλι μπροστά.

#μενουμεδιπλασας